

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD
2000 YILI
ÇALIŞMALARI

TÜSİAD İstanbul Merkez Binası

İçindekiler

KURUCULAR PROTOKOLÜ	5	DEİK TÜRK-AMERİKAN İŞ KONSEYİ TOPLANTISI VE TÜSİAD'IN ABD TEMASLARI	45
TÜSİAD MİSYONU	7	4. AVRUPA-AKDENİZ SANAYİ ZİRVESİ	46
SUNUŞ	9	TÜSİAD-UKRAYNA SANAYİCİLER VE GİRİŞİMCİLER BİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASI	47
2000 YILINDA DÜNYA, TÜRKİYE VE TÜSİAD	11	TÜSİAD'IN AB-TÜRKİYE KARMA PARLAMENTO KOMİSYONU'NUN AVRUPA PARLAMENTOSU ÜYELERİYLE TOPLANTISI	47
DERNEK ORGANLARININ ÇALIŞMALARI	18	TÜSİAD KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ (ISO 9001)	48
30. Olağan Genel Kurul Toplantısı	18	TÜSİAD - KALDER KALİTE ÖDÜLÜ	48
Yüksek İstişare Konseyi Toplantıları	19	9. ULUSAL KALİTE KONGRESİ	50
Yönetim Kurulu Çalışmaları	20	TÜBİTAK-TTGV-TÜSİAD TEKNOLOJİ ÖDÜLÜ	51
ÜYELERLE TOPLANTILAR	22	III. TEKNOLOJİ KONGRESİ	52
UNICE VE AVRUPA SANAYİ FEDERASYONLARI İLE İLİŞKİLER	24	III. Teknoloji Kongresi Bildirisi	53
EKONOMİK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA ÖRGÜTÜ (OECD) NEZDİNDE EKONOMİ VE SANAYİ DANIŞMA KOMİTESİ (BIAC) İLE İLİŞKİLER	28	REKABET MEVZUATI ÜZERİNE ÇALIŞMA TOPLANTISI	55
TÜSİAD BRÜKSEL TEMSİLCİLİĞİ	29	KADIN-ERKEK EŞİTLİĞİNE DOĞRU YÜRÜYÜŞ ÇALIŞMA TOPLANTISI	56
UNICE Nezdindeki Etkinlikler	29	ULUSAL ve ULUSLARARASI PERSPEKTİFTEN TARIM POLİTİKALARI SEMİNERİ	57
AB Nezdinde Türk Özel Sektörünün Temsili	31	AB YOLUNDA TÜRKİYE'DE İYİ YÖNETİŞİM KONFERANSI	58
Tanıtım ve Bilgilendirme Faaliyetleri	31	TÜRKİYE'NİN AB'YE UYUMU SÜRECİNDE GELİŞMELER TOPLANTISI	59
TÜSİAD Üyelerine ve Türk Kuruluşlara Yönelik Hizmetler	33	BİYOTEKNOLOJİ: FIRSATLAR VE SORUNLAR ÇALIŞMA TOPLANTISI	59
TÜSİAD WASHINGTON, D.C. TEMSİLCİLİĞİ	34	AB'YE UYUM SÜRECİNDE ÇEVRE PANELİ	60
Toplantı ve Bilgilendirme Faaliyetleri	34		
Tanıtım Faaliyetleri ve Temaslar	36		
TÜSİAD Üyelerine Yönelik Faaliyetler	38		
Diğer Faaliyetler	39		
TÜSİAD ANKARA TEMSİLCİLİĞİ	40		
Temsilciliğin Kuruluş Amacı	40		
Temsilciliğin Faaliyetleri	40		
AVRUPA BİRLİĞİ'NE UYUM SÜRECİNDE TÜSİAD YAPILANMASI	42		
TÜSİAD AB'ye Uyum Örgütlenme Şeması	44		

**“YENİ EKONOMİ, TEKNOLOJİ VE İNSAN-YETİ”
SEMİNERLER DİZİSİ-1: FIRSATLAR DÜNYASINA
SON BİLET**

61

**TÜRKİYE’DE BİREYSEL GELİR DAĞILIMI
VE YOKSULLUK: AB İLE KARŞILAŞTIRMA
SEMINERİ**

62

**KAMU YÖNETİMİNİN YENİDEN
YAPILANDIRILMASI PLATFORMU**

63

Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması-
Toplumsal Bilinçlenmeye Doğru: TÜSİAD-TESEV
Ortak Duyurusu

64

EĞİTİM SÜREÇLERİ AĞI (ESA)

66

SEKTÖREL DERNEKLER PLATFORMU (SDP)

67

TÜRKİYE SİAD PLATFORMU: 4. SİAD ZİRVESİ
4. SİAD Zirvesi Başkanlar Kurulu Bildirisi

68
69

**SAVUNMA SANAYİİ KOORDİNASYON
FAALİYETLERİ**

71

**TÜSİAD GENEL SEKRETERLİK BÖLÜMLERİNİN
VE ÜYE ÇALIŞMA KOMİSYONLARININ
FAALİYETLERİ**

71

Dış İlişkiler

72

Ekonomik Araştırmalar

78

Meslek Örgütleriyle İlişkiler

84

Parlamento ile İlişkiler

89

Sanayi ve Şirket İşleri

92

Sosyal Politika

95

Teknoloji ve Kalite

99

Üye İlişkileri

102

**2000 YILI ARAŞTIRMALARI VE TANITIM
ÇALIŞMALARI**

104

Türkiye Ekonomisi 2000

104

Kurumsal Yönetim İlkeleri

105

Düzenleyici Reform Değerlendirmeleri

106

Moving Forward

107

Yükseköğretimin Finansmanı

107

Sektörel Durum Analizi: Sorunlar ve Çözüm

Önerileri

108

Rekabet Stratejileri ve En İyi Uygulamalar:

Biyoteknoloji

109

Türkiye’de Bireysel Gelir Dağılımı ve Yoksulluk:

Avrupa Birliği ile Karşılaştırma

110

Kadın-Erkek Eşitliğine Doğru Yürüyüş:

Eğitim, Çalışma Yaşamı ve Siyaset

111

TÜSİAD Raporlarının İngilizce Yönetici Özetleri

112

2000 YILI SÜRELİ YAYINLARI

113

TÜSİAD Konjonktür

113

Görüş

116

Private View

118

TÜSİAD Bülten

118

TÜSİAD Newsletter

120

TÜSİAD Görüşleri Dizisi

121

BİLGİ İŞLEM ALTYAPISI

123

2000 YILI TEMASLARI

124

2001 YILI PROGRAMI

128

Uluslararası İlişkiler

128

Yurt İçi İlişkiler

134

Araştırmalar

135

Sürelî Yayınlar

137

Kongreler, Toplantılar, Ödüller

138

Dış Tanıtım ve Kültürel Etkinlikler

139

Kalite Güvence Sistemi Çerçevesinde Kalite Hedefleri

139

Savunma Sanayi Koordinasyon Faaliyetleri

140

Genel Sekreterlik Bölümlerinin ve Üye Çalışma

Komisyonlarının Çalışma Programı

140

DERNEK ORGANLARI

151

YENİ ÜYELER

153

TÜSİAD ÜYELERİ

155

TÜSİAD GENEL SEKRETERLİĞİ

174

Kurucular Protokolü

Anayasamızın öngördüğü karma ekonomi prensiplerine ve Atatürk ilkelerine uygun olarak, sanayi ve hizmet alanlarında çalışan meslek, bilim ve işadamlarının bilgi, tecrübe ve faaliyetlerini ahenkleştirerek değerlendirmek suretiyle, Türkiye'nin demokratik ve planlı yollarla kalkınmasına ve Batı uygarlık seviyesine çıkarılmasına yardımcı olmak

amacıyla kurulan Türk Sanayicileri ve İşadamları Birliği'nin devamlılığını sağlamak ve görevlerini yürütmek üzere lüzumlu mali yardımları, mutabık kalınacak esaslar dahilinde, müştereken yapacağımızı taahhüt ederiz.

Tarih: 2 Nisan 1971

VEHBİ KOÇ

Koç Holding A.Ş.

DR. NEJAT F. ECZACIBAŞI

Eczacıbaşı Holding A.Ş.

SAKIP SABANCI

Sabancı Holding A.Ş.

SELÇUK YAŞAR

Yaşar Holding A.Ş.

RAŞİT ÖZSARUHAN

Metaş A.Ş.

AHMET SAPMAZ

Güney Sanayi A.Ş.

FEYYAZ BERKER

Tekfen A.Ş.

MELİH ÖZAKAT

Otomobilcilik A.Ş.

İBRAHİM BODUR

Çanakkale Seramik A.Ş.

HİKMET ERENYOL

Elektrometal San. A.Ş.

OSMAN BOYNER

Altınıyıldız Mensucat A.Ş.

MUZAFFER GAZİOĞLU

Elyafı Çimento San. A.Ş.

TÜSİAD Misyonu

TÜSİAD, demokrasi ve insan hakları evrensel ilkelerine bağlı, girişim, inanç ve düşünce özgürlüklerine saygılı, yalnızca asli görevlerine odaklanmış etkin bir devletin varolduğu Türkiye'de, Atatürk'ün çağdaş uygarlık hedefine ve ilkelerine sadık toplumsal yapının gelişmesine ve demokratik sivil toplum ve laik hukuk devleti anlayışının yerleşmesine yardımcı olur.

Dernek, sanayici ve işadamlarının Türk toplumunun öncü ve girişimci bir grubu olduğu inancı ile bu yöndeki uygulamaların takipçiliğini yapar.

TÜSİAD, piyasa ekonomisinin hukuksal ve kurumsal altyapısının yerleşmesine ve iş dünyasının evrensel iş ahlaki ilkelerine uygun bir biçimde faaliyette bulunmasına çalışır.

TÜSİAD, uluslararası entegrasyon hedefi doğrultusunda Türk sanayi ve hizmet kesiminin rekabet gücünün artırılarak, uluslararası ekonomik sistemde belirgin ve kalıcı bir yer edinmesi gerektiğine inanır ve bu yönde çalışır.

TÜSİAD, Türkiye'de liberal ekonomi kurallarının yerleşmesinin yanısıra, ülkenin insan ve doğal kaynaklarının teknolojik yeniliklerle desteklenerek etkin biçimde kullanımını; verimlilik ve kalite yükselişini sürekli kılacak ortamın yaratılması yoluyla rekabet gücünün artırılmasını hedef alan politikaları destekler.

TÜSİAD, bu çerçevede oluşan görüş ve önerileri, doğrudan parlamentoya, hükümete, yabancı devletlere, uluslararası kuruluşlara ve basın aracılığı ile de

kamuoyuna ileterek yukarıdaki amaçlar doğrultusunda düşünce ve hareket birliği oluşturur.

**Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği Tüzüğü,
Madde 2.**

18 Ocak 1996, İstanbul

TÜSİAD Merkez Binası

Sunuş

2000 yılı Türkiye'nin büyük umutlarla karşıladığı bir yıl oldu. 1999 yılı sonunda uygulamaya konulan makroekonomik uyum programı ve Helsinki zirvesi'nde açıklanan Avrupa Birliği üye adaylığı, Türkiye'nin süregelen ekonomik sorunlarına yönelik çözümleri ve adaylık süreciyle birlikte gerçekleştirilecek düzenlemeleri gündeme getirmek için uygun bir fırsat olarak değerlendirildi.

Yılın ilk altı ayında Meclis ve Hükümet hızlı bir tempoyla çalıştı. Makroekonomik istikrarın sağlanmasına yönelik olarak, kamu maliyesi dengeleri, performans kriterlerine baz teşkil eden borçlanma, faizler ve para politikası konularında aşama sağlandı. Tarımsal desteklemeden özelleştirmeye, sosyal güvenlikten işsizlik sigortasına kadar bir dizi mevzuat düzenlemesi gerçekleştirildi. Ne yazık ki bu performansı yılın ikinci yarısında görmek mümkün olmadı. Cumhurbaşkanlığı seçimi parlamentonun gündemine girdikten sonra Türkiye'nin ana gündem maddeleri olan ekonomik programın uygulanması ve AB'ye uyum çalışmaları takvimi aksamaya başladı. Parlamentonun yaz tatiline girmesiyle birlikte tempo gözle görülür biçimde yavaşladı. Yapısal reformların ve özellikle mali sektör reformlarının geciktirilmesi, sosyal güvenlik alanındaki değişikliklerin tamamlanamaması, özelleştirme faaliyetlerinin yavaşlaması, kamu idaresinin yeniden yapılandırılmasının sağlanamaması ekonomik programın aksama sinyalleri vermesine neden oldu.

Finans sektöründe Kasım ayında yaşadığımız kriz, yapısal reformların geciktirilmesinin ve mali sektör reformlarının ertelenmesinin faturasının ne kadar ağır olabileceğini bize gösterdi. Türkiye bu krizden gerekli dersleri aldı ancak 2001 yılı için öngörülen hedeflerin gerisine düştü.

Türkiye
Avrupa Birliği üye
adaylığı sonrasında
yapması gerekenler

konusunda da yavaş davrandı. Meclis gerekli uyum yasalarını çıkarmadı, uyum takvimi işletilemedi. AB Genel Sekreterliği, ancak yılın ikinci yarısında kurulabildi.

TÜSIAD, başından beri ekonomik programın destekleyicisi ve takipçisi oldu. Programın uygulanma aşamalarında gerekli gördüğü uyarıları yaptı, programın aksayan yönlerine dikkat çekti. Siyasi istikrarın korunmasının önemini sık sık vurguladı. AB üye adaylığı sürecinde özellikle Kopenhag Kriterleri'ne uyum için gerekli çalışmaların bir an önce başlatılması gerektiğinin altını çizdi.

Türkiye'nin AB üye adaylık statüsünün resmen tanınması ile birlikte AB mevzuatına uyum çalışmalarına hız verilmesi gündeme geldi. Uyum sürecinin getireceği değişikliklerin özel sektörü doğrudan etkileyeceği düşüncesinden yola çıkarak, TÜSIAD kendi bünyesinde bir "AB'ye Uyum Komitesi" kurdu. AB müktesebatını kapsayan 31 ana başlık çerçevesinde kurulan 28 çalışma grubu da TÜSIAD üyeleri ve üyelerin görevlendirdiği uzmanların biraraya gelmesiyle çalışmalarına başladı. TÜSIAD böylece kurumsal yapılanmasında önemli bir aşama kaydetmiş oldu.

4. SIAD Zirvesi Kasım ayında, Şanlıurfa'da yaklaşık 30 SIAD'ın katılımıyla gerçekleştirildi. "AB Yolunda Tarım Reformu" başlığı altında toplanan Zirve, SIAD'ların işbirliği ve ortak görüş üretme konusunda oluşturdukları platformun etkin şekilde işlediğini gözler önüne serdi. Benzer bir işbirliği profesyonel meslek örgütleri arasında da oluşturuldu. Profesyonel meslek örgütleri, AB'ye uyum sürecinde özel sektörün yapacağı çalışmalar

konusunda bugüne kadar farklı çatılar altında sürdürdükleri faaliyetlerinin birleştirilmesi ve TÜSIAD'la birlikte daha geniş bir güçbirliği sağlamak amacıyla bir "Sektörel Dernekler Platformu" oluşturmaya karar verdi. SIAD Zirveleri ve Sektörel Dernekler Platformu, Türkiye'de özel sektör örgütlerinin ortak çalışmalarına yönelmeleri ve biraraya gelerek sesini duyurma bilincinin gelişmesi açısından önem taşımaktadır.

TÜSIAD'ın 2000 yılında gündemine aldığı konulardan biri de kamunun yeniden yapılanmasının gerekliliği idi. Buna yönelik olarak son yıllarda üzerinde önemle durulan "iyi yönetim" kavramını kamuoyunun dikkatine sunmak ve daha geniş platformlarda tartışılmasını sağlamak amacıyla hem "AB Yolunda İyi Yönetişim" konulu bir seminer düzenlendi hem de kamunun yeniden yapılandırılması konusunda birçok çalışmalar yapmış olan TESEV ile birlikte, tüm toplum kesimlerinin ve hükümetin dikkatini konunun aciliyeti, kapsamı, gecikmenin toplumsal maliyeti, AB'ye uyumun gerektirdiği idari kapasite problemi gibi konulara çekmek amacıyla bir ortak duyuru hazırlanarak kamuoyuna sunuldu.

TÜBITAK, TTGV ve TÜSIAD tarafından 1997 yılından bu yana düzenlenmekte olan ve Türkiye'de yaratıcı düşünceyi destekleme ve teknoloji üretiminin önemine dikkat çekmekte önemli bir işlev üstlenen Teknoloji Kongresi'nin üçüncüsü, Eylül ayında Ankara'da gerçekleştirildi. Ana teması "Tehditlerden Fırsatlara: Türkiye İçin Teknoloji Stratejileri" olarak belirlenen kongreye, yurtiçinden ve yurtdışından 15 konuşmacı ve 500 izleyici katıldı.

Türkiye'nin geleceğe yönelik bir vizyon oluşturma çabası içine girmesi düşüncesinden yola çıkarak, TÜSIAD'ın bu yıl içinde gündemine aldığı konulardan biri de Yeni Ekonomi oldu. Bilgi toplumuna doğru hızla giden dünyada Türkiye elindeki avantajları iyi kullanamadığı takdirde gelişmiş ülkeler sıralamasında hakettiği yeri alması mümkün gözükmemektedir. Bu nedenle bilgi toplumunun ayrılmaz bir parçası olarak yeni ekonominin Türkiye gündeminde yerini alması gereklidir. TÜSIAD "Yeni Ekonomi, Teknoloji, İnsan" başlıklı bir seminerler dizisi başlatarak, konunun geniş çaplı tartışılmasını amaçladı.

Kasım ayında düzenlenen ve "Fırsatlar Dünyasına Son Bilet" adını taşıyan ilk semineri 2001 yılında diğer seminerler takip edecek.

Gelecek vizyonu içeren projelerden biri de "Uluslararası Rekabet Stratejileri: Biyoteknoloji" başlıklı rapor oldu. Ülkemizin gündeminde henüz yeteri kadar yer almayan biyoteknoloji konusunda yapılan çalışmanın iyi bir referans oluşturacağına inanıyoruz.

TÜSIAD bu yıl içinde Türkiye'nin farklı sorunlarını ele alarak çalışma yelpazesini genişletti. "Türkiye'de Bireysel Gelir Dağılımı ve Yoksulluk: AB ile Karşılaştırma" başlıklı rapor Türkiye'de gelir dağılımındaki eşitsizlikleri ve nedenlerini saptamaya çalıştı. "Kadın-Erkek Eşitliğine Doğru Yürüyüş: Eğitim, Çalışma Yaşamı ve Siyaset" başlıklı rapor ise, kadının çalışma yaşamı, eğitim ve siyasetteki yerini sorgulayarak siyasette ve ekonomik yaşamda kadınların yerinin güçlendirilmesinin koşullarının yaratılmasına katkıda bulunmaya çalışmaktadır.

TÜSIAD'ın bu yıl içinde gerçekleştirdiği önemli faaliyetlerden biri de Ankara Temsilciliği'nin açılışı oldu. 1996 yılında açılan Brüksel ve 1998 yılında hizmete giren Washington temsilciliklerinden sonra başkent Ankara'da 15 Mayıs tarihinde çalışmalarına başlayan temsilcilik, TÜSIAD'ı Ankara'da temsil edecek ve ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi karar alma süreçlerine TÜSIAD'ın görüşlerinin aktarılmasında etkin bir rol oynayacak.

TÜSIAD, 2001 yılında da kurumsal altyapısını güçlendirmiş, özel sektörün Avrupa Birliği'ne uyumu için düzenli olarak çalışan ve Türkiye'nin gündemini yakından takip ederek çözüm önerileri sunan bir kurum olarak çalışmalarına devam edecektir.

DR. ERKUT YÜCAOĞLU
Yönetim Kurulu Başkanı

2000 Yılında Dünya, Türkiye ve TUSİAD

Yıllar sonra geriye dönüp bakıldığında, 2000 yılının Soğuk Savaş sonrası dönemin önemli duraklarından birisi olduğu herhalde daha iyi anlaşılacaktır. Hem dünya hem Türkiye açısından, yaşanan bazı gelişmeler dönülmesi zor noktalara gelinmesini sağladı. Bu yaşananların büyük bir kısmı küreselleşme sürecinin belirlediği dinamiklerle gerçekleşmiş olmakla birlikte, küreselleşmenin kendisi de önümüzdeki dönemde çok farklı hassasiyetlerle yönlendirilmediği takdirde sıkıntıya girecek izlenimi verdi. Küreselleşme ve Avrupa entegrasyonu için üzerine düşeni yapma konusunda bir türlü kesin kararlı olamayan Türkiye'de ise yılın sonu TUSİAD'ın en kötü

senaryolarını bile aratacak nitelikteydi. Nispeten başarılı geçmiş olmasına ramak kalmış bir yıl, ekonomi programı ve ülkenin ekonomik dengeleri açısından uçurum eşiği denilecek bir noktadan dönmenin yarattığı travmanın yaşanmasıyla sona erdi.

Dünya

Bu yıl dünyanın pek çok ülkesinde önemli iktidar değişiklikleri yaşanan bir yıl oldu. Geçen yılın son günü Devlet Başkanı Boris Yeltsin'in istifası ve yerine başbakan Vladimir Putin'in önce vekaleten daha sonra da asaleten

geçmesi, Kuzey komşumuzda yeni bir dönemin başladığına işaret etti. Rusya'nın yıl içindeki gelişmesi, petrol fiyatlarının yüksek seyretmesinden de yararlanan yeni yönetimin, ülkedeki genel dağınıklığa bir son verme niyetini ortaya koydu. Bir yandan mafya kapitalizmine savaş açılır ve piyasa sisteminin yerleşmesi için ağırdan da olsa bir gayret gösterilirken, diğer yandan da bir önceki dönemin en güçlü kişileri olan oligarkların gücü kırıldı. Rusya'nın temel tercihlerinin Batı'dan yana olduğunun iyice anlaşıldığı bu yıl içinde Putin çeşitli Avrupa ülkelerine gitti. Özellikle Almanya'ya yapılan ziyaret pek çok bakımdan büyük önem taşıyordu. Gene de, Putin'in yıl sonundaki Küba gezisi Moskova'nın kendine yeni dünyada çok da pasif bir rol biçmediği konusunda bazı ipuçları içeriyordu.

İktidar değişikliklerinin en önemlilerinden bir tanesi, gerçekleşmesine Rusya'nın da katkıda bulunduğu Yugoslavya'daki devir teslimi. Yugoslavya'nın

dağılmasında ve bu dağılmanın Balkanları ateşe atan, elli yıldır görülmemiş bir hunharlık sonucu gerçekleşmesinde en büyük paya sahip olan Slobodan Miloseviç, nihayet bugüne dek kendisini desteklemiş Sırp halkının önce oyları

ardından da eylemleriyle iktidardan uzaklaştırıldı. NATO'nun geçen yılki Kosova savaşının gündelik hayattaki olumsuz etkilerinin getirdiği hoşnutsuzluktan da beslenen Miloseviç karşıtı muhalefet bu kez bir tek aday etrafında birleşmeyi becerince, diktatörün sonu da hazırlanmış oldu. Her ne kadar yeni Başkan Vojislav Koštunica da milliyetçi ise de, hukuk konusunu önemsemesi, şiddete karşı olması ve hepsinden önemlisi Yugoslavya'nın geleceğinin geçmişin politika ve metodlarından uzaklaşmayı gerektirdiğini anlaması, geçen on yılın tekrar edilmeyeceği anlamına geliyordu.

Yugoslavya'da iktidarın el değıştirmesi ve bu değışimin Aralık ayının son haftası yapılan Meclis seçimlerinde perçinlenmesiyle yeni yolun önündeki engeller kalkmış oluyordu. O güne dek Batı'nın Miloseviç'e karşı desteklediğı ayrılma yanlısı Karadağ Başkanı Juganoviç de Batı'nın yeni yönetimle uzlaşmak istediğini farkederek, iki yıl sonra ilk kez Belgrad'a gidiyordu. Bundan böyle AB çekim alanına girmiş olan ve iktidar değışikliği sayesinde Balkanların üzerindeki sürekli kriz havasının da kalkmasını sağlayan Yugoslavya'nın önündeki en önemli sorun ise Kosova'daki ayrılıkçılıkla nasıl başedileceğiydi. Kosova'da bile, şiddete düşkün Kosova Kurtuluş Ordusu'nun da katıldığı belediye seçimlerinde ılımlı aday Ibrahim Rugova'nın kazanması, kansız bir çözüm konusunda ihtiyatlı bir iyimserliğe yol açıyordu.

Türkiye'nin merkezinde bulunduğu üç sorunlu bölgeden birisinde yani Balkanlarda on yıl sonra nihayet olumlu gelişmeler yaşanırken, diğer bölgelerden Kafkaslarda statüko değışmeden duruyordu. Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki anlaşmazlık ve Ermenistan'ın Azeri topraklarını işgali devam ediyordu. Eski Cumhurbaşkanı Ebulfez Elçibey'i bu yıl kaybeden Azerbaycan'da yapılan seçimlerin sonuçlarıysa dünya tarafından pek temiz kabul edilmedi. Türkiye ile Ermenistan arasında ise çeşitli Avrupa ülkelerinde ve ABD'de Meclislere gelen Ermeni soykırımı iddialarıyla ilgili kanun tasarıları nedeniyle gerginlik yaşandı. Türkiye açısından kaygı ile izlenen ancak aynı zamanda Türkiye'nin önüne önemli diplomatik imkanlar açan asıl bölge Ortadoğu oldu.

Yılın başında İsrail ile Suriye arasında barış görüşmelerinin olumlu seyretmesinin ve hatta barışa ramak kaldığı görüntüsünün verilmesinin ardından müzakereler kesildi. İki tarafın üzerinde anlaşamadıkları Tiber gölü kıyısındaki ufak bir toprak parçasının hükümranlığı konusu, araya girmeye çalışan Başkan Clinton'un çabalarına rağmen aşılamadı. Bölgede

bundan sonraki iki hamle İsrail tarafından yapıldı. Onsekiz yıldır işgal altında tuttuğı Güney Lübnan'dan ani bir kararla Mayıs ayı sonlarında çekilen İsrail, bu şekilde Suriye'yi de bir anlamda zor durumda bırakmış oldu. Bu gelişmenin şoku henüz atlatılmamışken, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'ın ölmesi bölgede tedirginlik yarattı. Suriye'deki iktidar değışikliği hadisesiz gerçekleşti ve Hafız Esad'ın oğlu Başar bir modernleştirme programı eşliğinde kendi yönetimini yerleştirmeye başladı. Hafız Esad'ın cenazesine Türkiye Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in gitmesi ve genç halefle bir süre konuşması hem Suriye'de çok olumlu etki yaptı hem de iki ülke arasında Abdullah Öcalan'ın Şam'ı terk etmesiyle sonuçlanan Ekim 1998 gerginliğinden beri düzelmeye yüz tutan ilişkileri biraz daha sıcaklaştırdı.

İsrail Başbakanı Barak'ın ikinci hamlesi Filistin lideri Arafat ile bir zirveyi zorlamasıydı. Arafat'ın tüm itirazlarına rağmen Başkan Clinton tarafından düzenlenen Camp David Zirvesi'nde Barak'ın yaptığı teklifi Arafat'ın kabul edememesiyle birlikte Ortadoğu şiddet sarmalına doğru yol almaya başladı. 28 Eylül günü İsrail'deki muhalefetin lideri Ariel Şaron'un Museviler ve Müslümanlar açısından kutsal olan Mabet Tepesi/Harem eş-Şerif'i ziyaret etmesiyle barut fıçısı patladı ve yıl sonuna kadar, yüzde doksanı Filistinli olan 350 kişinin ölümüne yol açan ikinci İntifada başladı. Yaşanan şiddetin yoğunluğuna rağmen barış arayışları sürdü ve yılın son günlerinde Başkan Clinton her iki tarafa da önemli tavizler dayatan barış planını sundu. Clinton'un görev süresi bitmeden bir barış anlaşması imzalanamaması durumunda şiddet sarmalının sürmesi bekleniyor.

Yaşanan bu gelişmelerde Türkiye merkezi değilse bile önemli bir rol oynadı. Her iki tarafın da güvenebileceğı bir başkent olarak Ankara hem Barak'ı ve Arafat'ı hem de değışik rütbelerdeki yardımcılarını ağırladı. ABD Başkanı'nın İsrail/Filistin'de patlayan şiddetin nedenlerini araştırmak üzere kurduğı çok yüksek seviyedeki

Soruşturma Komisyonu'na eski Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in de davet edilmesi Türkiye'ye bölgede verilen ağırlığı göstermesi açısından önemliydi.

Sembolik açıdan son derece anlamlı bir iktidar değişimi de Meksika'da yaşandı. Dünyanın en uzun süreyle yönetimde kalmış partisi olan PRI, ilk kez şeffaflık dozu ağır basan seçimler sonucunda başkanlığı PAN partisi adayı Vicente Fox'a devretti. Bu sonucun alınmasında ve PRI'nin 71 yıllık iktidarını kaybetmesinde ABD ve Kanada ile oluşturulmuş NAFTA'nın (Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması) bir rolü bulunduğu yani dolaylı olarak küreselleşmenin bir zorlamasının söz konusu olduğuna inanılıyor. Demokratikleşme baskıları açısından küreselleşmenin bazı ülkelerde olumlu sonuçlar aldırabilmesine karşın, genelde küreselleşme sürecinin bu yılki serencamında gösteriler, protestolar ve başkaldırıları vardı. Küreselleşme sürecinin yarattığı refahtan pay alamayanlar, var olan konumlarını kaybetmekten korkanlar, ideolojik olarak sürece cephe alanlar, çevre tahribatı nedeniyle zaten gelişmenin karşısında duranlar, anti-kapitalistler, küreselleşmenin yalnızca zengin ülkelere ve zenginlere yaradığına inananlar, dünyadaki muazzam gelir farklılıklarından rahatsız olanlar ve fakirlikle savaşmak isteyenler çeşitli şehirlerde kurdukları koalisyonlarla itirazlarını dünya gündemine soktular. Geçen sene Seattle'da olduğu gibi genellikle ekonomiyle ilgili uluslararası örgütlerin toplantı yaptığı Prag, Melburn gibi kentlerde ya da Nice'teki AB Zirvesi'nde düzenlenen gösteriler giderek gündemde etkili olmaya da başlıyorlar. Özellikle fakirlik ve eşitsizlik konuları başta Dünya Bankası olmak üzere uluslararası örgütlerin ve ne kadar ağır davransalar da zengin ülkelerin gündemine geliyor. Eylül ayında toplanan BM'nin Binyıl Zirvesi de küreselleşmeyi olumlayan ancak yarattığı tahribata da dikkat çekerek zengin ülkeleri göreve çağıran bir raporu kabul etti.

Asya'da Japonya bir türlü ekonomik durgunluğunu atamaz ve kriz içindeki onuncu yılını bitirirken Doğu Asya ekonomileri toparlanmayı

sürdürdü. Yeniden yapılanan Kore gibi, Asya krizi sırasında en başlarda dışa kapanıp sonra açılan Malezya da büyümeden pay aldı. Endonezya giderek parçalanma eşiğine girerken, Filipinler karıştı. Tayvan'daki seçimleri bir milliyetçi adayın kazanması Çin'le hafif sürtüşme yarattı. Çin, Dünya Ticaret Örgütü'ne girdi. Hindistan ve Pakistan bu yıl da gergin dönemler yaşadılar ancak IMF kredisi bekleyen Pakistan yılın sonlarına doğru Keşmir'e askeri yardımı kesti. Eski Başbakan Navaz Şerif ise Suudi Arabistan'a sürgüne gönderildi. Orta Asya Cumhuriyetlerindeki seçimlerin hepsine hile karıştı. Bu ülkeler İslami terörle mücadele konusunda Rusya ile işbirliğine giderek Moskova'nın kanatları altına dönme sürecini başlattılar.

Avrupa Birliği önemli dönüm noktalarından birisini daha rekor uzunlukta süren Nice Zirvesi'nden sonra geride bırakmış oldu. Büyük ülkelerin ağırlığının daha da arttığı, federalizmden çok bir uluslar Avrupası yörüngesine girildiği, Almanya'nın giderek Fransa ile olan bağını gevşetip siyaseten ön plana çıkmasının daha da belirginleştiği Zirve'de, aynı zamanda güvenlik konusunda yeni bir yapılanma da tescil edildi. Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği (AGSK) içinde bir hızlı müdahale gücü, bununla ilgili hücreler ve komutanlık kuruldu. AB'nin AGSK için NATO kaynaklarına dayanacak olması buna karşılık AB üyesi olmayan NATO üyelerini, dolayısıyla da Türkiye'yi, karar verme süreçlerinden dışlamayı öngörmesi Ankara'yı tavrı almaya itti. Nitekim, Brüksel'de yapılan NATO zirvesinde Türkiye, ABD Başkanı Clinton'un şahsi müdahalelerine rağmen bu konuda bir karara varılmasını engelledi. Bu şekilde en azından altı aylık bir müzakere süreci kazanılmış oldu. Bazı gözlemciler göre Türkiye'nin kaygılarının haklı tarafları olduğu gibi abartılı yönleri de var, ancak AGSK'ya dahil olabilmenin en sağlam yolu AB üyesi olabilmekten, o da Kopenhag kriterlerine uyum sağlayarak yapısal reformları gerçekleştirmekten geçiyor.

Yılın üzerinde en çok konuşulan ve en fazla hicvedilen seçimleri ise ABD'de gerçekleşti. Ülke

tarihinde ilk kez Başkanın kim olduğu ancak seçimlerden beş hafta sonra, o da mahkeme kararıyla belirlenebildi. Halk oylarının ulusal ölçekte çoğunluğunu alan Demokrat aday Al Gore, eyaletler düzeyinde belirlenen ikinci seçmen sayısında geride kaldı. Seçimin kaderini tayin eden Florida eyaletinde son durumda Gore yüzelli oy farkla seçimi kaybederken, bu eyaletteki usulsüzlükler, oy pusulası karmaşası, sonucun meşruiyeti üzerine gölge düşürdü. Oyların yeniden sayılması konusunda tam bir hukuk savaşı yaşandı ve son sözü, çok tartışmalı bir kararla ve yalnızca muhafazakar yargıçların oylarıyla Yüksek Mahkeme belirledi. Bu şekilde başkanlığı elde eden George W. Bush kabinesini kurmaya başladı ve bu kabine baba George Bush döneminde yönetimde bulunmuş olan isimlerden kurulu bir kabine izlenimi bıraktı. Yeni yönetimin daha içe dönük siyasetler uygulayabileceği, ABD'nin Cinton döneminde insan hakları gibi konulardaki hassasiyetini paylaşmayabileceği, Füze savunma sistemleri kurulmasında ısrar ederek dünyayı yeniden bir silahlanma yarışına çekebileceği düşünülüyor.

Türkiye açısından yönetimin en olumlu tarafı, görevdekilerin dış politikayla ilgili olanlarının hemen hepsinin Türkiye'yi iyi bilmeleri ve değerlendirmeleri. Yeni kadronun Türkiye'nin demokratikleşme sürecine daha "anlayışlı" yaklaşması da beklenebilir. Ancak, stratejik önem üzerine kurulacak bir Türkiye politikasının çıkmazları da var. Türkiye'nin Bağdat'la daha sıkı ilişkiler kurmaya başladığı bir dönemde ABD'de tam tersine Bağdat'la görülecek hesabı olanların yönetimde görev alması bir sürtüşme nedeni olabilir. Bunun yanı sıra, Türkiye'nin çok önem verdiği Bakü-Ceyhan boru hattına hiç sıcak bakmayan petrol şirketleriyle çok yakın ilişkileri bulunan bu yönetimin Hazar petrollerinin taşınmasında İran alternatifine daha yakın durması bekleniyor. Tüm bunlara eklenebilecek bir başka konu ise Ermeni soykırımı iddiaları ile ilgili.

Bu iddialar yönetimde kim olursa olsun Kongre tarafından gündeme getirilecektir ve seçiliş koşulları ve Kongre'deki güç dengesi nedeniyle zayıf kalacak bu yönetimin tasarıların yasalaşmasına engel olamaması ihtimali hayli yüksektir.

Türkiye

Türkiye'de yılın en önemli olayları, Cumhurbaşkanlığı seçimi, çeşitli adlar altında sürdürülen ve yolsuzluk ve kanunsuzluğa bulaşmış değişik kesimleri hedefleyen operasyonlar, ölüm oruçları, AB ilişkileri çerçevesinde demokratikleşme konusunda belirginleşen saflaşmalar ve yılın son ayında ülkeye büyük bir darbe vuran finansal/ekonomik krizdi. Bir yanıla tüm bu yaşananları da, dünyanın benzer başka bölgelerinde olduğu gibi, küreselleşme gemisine binmek veya binmemek ikilemi içinde değerlendirmek mümkün. Bir yanıla Türkiye, yeni dünya şartlarının dayattığı açıklık, hukukun üstünlüğü, sağlam mali yapılar, reforme edilmiş idareye doğru sürüklenirken, diğer yandan da bu tür gelişmelere karşı duranların engellemeleriyle karşılaşılıyor.

Türk toplumu yılın ilk şokunu Hizbullah adlı İslamcı bir örgütün hücrelerinin basılması ve örgütün sorumlusu olduğu terör olaylarının ortaya çıkarılmasıyla yaşadı. Örgütün işlediği akıllara durgunluk veren cinayetler, işkenceler, bunların videoya çekilmiş olması, ele geçirilen silahların bolluğu ve hepsinden vahimi bir dönem boyunca Hizbullah'ın devlet tarafından PKK karşıtı olduğu gerekçesiyle müsamahaya mazhar tutulduğu izlenimi doğdu ve şok etkisi yarattı. Yılın geri kalan döneminde de çetelere, yolsuzluk yapanlara karşı bir temizlik hareketi İçişleri Bakanlığı tarafından sürdürüldü. Kamuoyu bu gelişmelerin şaşkınlığını üzerinden atmaya çalışırken daha önce devlet denetimine geçmiş bankalardaki usulsüzlüklerle ilgili soruşturmalar vahim yozlaşma örnekleri olarak gündeme geldi. Özellikle Egebank ve Yurtbank sahiplerinin kendi

bankalarının kaynaklarını zimmetlerine geçirmiş olmaları, gerek bu banka sahiplerinin gerekse kamuoyunca tanınan başka işadamlarının hapse girmesine yol açtı. Bankalar üzerine bu denli sert bir şekilde gidilmesinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun göreve başlamış olmasının ve Maliye Eski Bakanı olan başkanının kişiliğinin de rolü olduğuna inanıldı.

Hükümetin tüm çabalarına rağmen Meclis'in Cumhurbaşkanı Demirel'in görev süresinin uzatılmasını sağlayacak Anayasa değişikliğini geçirmemesiyle Türkiye'de bir dönem kapandı. Kırk yıldır Türk siyasetinin içinde yer alan ve artık giderek yeniden yapılandırılmasına çalışılan siyasi, ekonomik ve idari yapının en önemli aktörlerinden birisinin siyaset sahnesini terk etmesinden kaygı duyanlar da yok değildi. Demirel'in boşluğunun kapatılamayacağını özellikle de dış politikada kendisine ihtiyaç duyulacağını düşünenler olduğu gibi, değişimin ülke açısından yeni bir başlangıç yapmaya katkıda bulunacağına inananlar da vardı. Başbakan Ecevit'in son anda bulduğunu söylediği adayın yani Anayasa Mahkemesi Başkanı Ahmet Necdet Sezer'in kimliği, daha önceki konuşmalarında sahip çıktığı değerler yeni Cumhurbaşkanı, belli bir süre içinde ülkenin en popüler ve saygın siyasi kişiliği haline de getirdi. Sezer'in hukuk devleti ilkelerine sahip çıkması ve buna yönelik ihlallere müsamaha göstermemesi Kanun Hükmünde Kararnameler konusunda hükümetle arasını açtı. Memurlar hakkında takibatın ancak yasal düzenlemeyle yapılabileceğini söyleyen Cumhurbaşkanı iki kez imzalamayı reddettiği kararname aracılığıyla, hem hükümete hem de millete hukukun üstünlüğü ve hukuk yolundan sapılmaması gerektiği konularında bir uyarıda bulunmuş oluyordu. Sezer'in daha sonra Meclis'i açış konuşmasında da vurgulayacağı gibi, hukuk devleti, demokrasi, şeffaflık küresel çağda modernliğin vazgeçilemez şartlarıydı. Türkiye'de daha ileri demokrasi ve liberal düzenlemeler görmek isteyenler

böylece yeni Cumhurbaşkanı'nın şahsında bir müttefik bulmuş oluyorlardı.

Avrupa Birliği'ne girmek için gerekli siyasi ve idari değişiklikleri yapma konusunda Türkiye genelde çok ağır kaldı. Katılım sürecini koordine etmekten sorumlu Genel Sekreterliğin kurulması ve personelinin atanması yılın yarısından sonra gerçekleşti. Koalisyon ortaklarından birisinin Başbakan Yardımcısı ve AB'den sorumlu Devlet Bakanı olarak hükümete girmesi, AB süreci açısından bir kazanım olarak değerlendirildi. Ancak Türkiye'nin iç politikasındaki derin fikri ayrılıklar, özellikle askeri bürokrasinin bazı reformları güvenlik açısından sakıncalı bulması, Kopenhag kriterlerine uyum sürecini zora soktu. Bu sürecin önemli basamaklarından birisi olarak görülen Ceza Kanununun 312 sayılı maddesinin değiştirilmesi koalisyon ortaklarından MHP'nin karşı çıkması nedeniyle gerçekleşemedi. İnsan Hakları Koordinatör Üst Kurulu'nun hazırlamış olduğu ve Türkiye'nin insan hakları ve diğer alanlarda yapması gerekenleri sıraladığı rapor bu fikir ayrılıkları nedeniyle hükümetçe ancak bir "referans belgesi" olarak kabul edildi. Kurul başkanı da raporun açıklanmasından sonra işini kaybetti.

Ülkeyi sarsan gelişmelerden bir tanesi de 1998 yılında yakalanan Şemdin Sakık'ın ifadeleri olarak gazetelerin başsayfalarına geçen ve bazı gazeteciler hakkında ağır ithamlar içeren soruşturma tutanaklarının sahteliğinin anlaşılmasıydı. Bununla ilgili olarak, Genelkurmay'da hazırlanmış olduğu anlaşılan ve andıç adı verilen dokümanların varlığı Genelkurmay Başkanlığınca kabul edildiyse de, bu dezenformasyon kampanyasının uygulanıp uygulanmadığı konusu muğlak bırakıldı. TÜSİAD'ın "Türkiye'de Demokratikleşme Perspektifleri" raporuyla ilgili olarak da bir başka andıçta istihbarat raporu verildiği de öğrenildi.

Yıl içinde feci olayların yaşandığı, çetelerin birbirleriyle savaştığı, hatta müdür makamlarında poz verebilen bir çete reisinin başka tutuklulara işkence edip öldürdüğü hapishaneler de yıl sonunda ülke

gündemini işgal ettiler. Herkesin değişmesi gerektiği konusunda mutabık olduğu koğu sisteminin yerine devreye sokulması planlanan F-tipi cezaevlerini protesto etmek için sol örgütlerden tutuklular açlık grevi ve ölüm orucu başlattılar. Kamuoyunun pek desteklemediği bu eylem Adalet Bakanının F-tipiyle ilgili geri adım atmasından sonra dahi devam ettiği için yapılan operasyonlarda ikisi jandarma yaklaşık otuz kişi öldü. Tutuklular daha sonra F-tipi cezaevlerine gönderildiler. Bu operasyonlarla devlet kendi otoritesini yeniden tesis etme mücadelesine başlamış oluyordu. Hapishane operasyonlarından birkaç gün önce gerçekleşen ve devlet örgütlenmesi adına ciddi kaygılar uyandıran iki günlük Çevik Güç eylemleri ise bir yanıyla örgütte çaplı bir temizlik yapan İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ı protesto niteliği taşıyordu.

Yılın en büyük inatlaşması hükümet ile kamuoyu ve Cumhurbaşkanı Sezer arasında yaşandı. Kamuoyunun ezici bir çoğunluğuyla karşı çıktığı ve Cumhurbaşkanının veto ettiği yasada ısrar eden hükümet eşitlik duygularını hayli rencide eden bir şartlı tahliyeyi uygulamaya başladı. İnadin gerisine bakıldığında siyaseten yapılması güç sayılan bazı işlerin bu yasayla gerçekleştiği de görülüyor. Örneğin PKK'ya yataklık etme suçundan yatan çoğu kadın ve yaşlı yaklaşık onbin kişinin bu yolla salıverileceği ve toplumsal uzlaşma yönünde böylece bir adım atılmış olduğu da bazı gözlemcilerce belirtildi.

Türkiye'nin AB ile fırtınalı ilişkisi bir yandan ülkede demokratikleşmeyi hemen ve şimdi isteyenlerle buna direnenler arasındaki mücadelenin izdüşümüydü. AB'nin hazırladığı Katılım Ortaklığı Belgesi Türkiye'nin çok vurgulanan hassasiyetlerine dikkat eden ve bazı itici sözcükleri kullanmayan bir dille yazılmıştı. Gene de, Kıbrıs konusu son anda Yunanistan temsilcisinin yaptığı bir manevrayla belgenin siyasi adımlar bölümünde kısa vadeli işler içine dahil edilince hükümet çok sert bir çıkış yaptı. Belgenin

açıklanmasıyla BM Genel Sekreteri'nin iki toplum temsilcilerine Cenevre'de sunduğu ve Türk tarafınca kötü karşılanan sözlü fikirleri aynı güne denk düşünce komplo teorileri de üretildi. Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dolaylı görüşmelerden çekilme kararı aldılar. Katılım Ortaklığı Belgesi daha sonraki Bakanlar Konseyi'nde bulunan bir formülle geçti ancak bu kez de hem Kıbrıs hem de Ege meseleleri siyasi diyalog adlı bir başlık altında belgeye girdi.

AB'nin daha açık dille yazılmış metni ise Türkiye'nin yıllık ilerleme raporuydu. Kısaca AB, Türkiye'den bir an önce demokratikleşme hamlelerine başlamasını istiyor, anadilde yayın ve eğitime izin verilmesinin özellikle üzerinde duruyordu. Genelkurmay Başkanlığı'nın sivil otoriteye müdahale görüntüsü veren, Başbakan'ın Nice'te bulunduğu sırada anadilde yayına karşı çıktığını belirten bir açıklama yapması ve MHP'nin bu bahiste çok katı olumsuz bir tavır almasıyla ülke içindeki saflar iyice netleşmiş oldu. Ancak bunların yanısıra Türkiye, AB içinde Avrupa Parlamentosu ve genelde Batı'da bir de Ermeni soykırımı iddialarının yasalaştırılması çabalarıyla mücadele etti. ABD Kongresine gelen bir tasarıyla gündeme düşen ve bir bakıma yaklaşık yirmi yıldır sürdürülen bir siyasetin iflası anlamına da gelen bu yaygın girişimler Türk kamuoyunu hem büyük bir tepkiye sürükledi hem de tabu kabul edilen bu konunun da giderek daha büyük bir açıklıkla tartışılmasına yol açtı.

Yeni yıl IMF'nin desteklediği ekonomik istikrar programıyla başlayan ve bu kez işin sonuna kadar gidileceğine inanmak isteyen Türkiye kamuoyu yılın sonunda yaşanan ciddi kriz nedeniyle karamsarlığa kapıldı. Çok büyük ekonomik maliyet çıkaran krizde ekonomi yönetiminin hataları, Merkez Bankası'nın müdahalede gecikmesi gibi teknik sorunların yanısıra belli yapısal değişiklikleri eldeki patronaj gücünü yitirmemek için yapmayan siyasi sınıfın da büyük payı vardı. Krizin akabinde Türkiye yeni yılda sıkıntılı bir altı aya kendini hazırlamak zorunda kaldı.

TÜSIAD

Özellikle yıl sonunda yaşanan kriz nedeniyle, ancak diğer ve çoğu siyasi konularla da bağlantılı olarak TÜSIAD'ın yıllardır yapmış olduğu uyarı mahiyetindeki değerlendirmelerin isabeti ortaya çıktı. Daha yılın başında Yönetim Kurulu Başkanı'nın ağzından yapılmış olan uyarıların haklılığı kriz analizlerinde tüm çıplaklığıyla gözler önüne serildi. Genelde hükümete çok büyük kredi açmış olan ve sert eleştirilerden kaçınan TÜSIAD'ın uyarıları arasında şunlar vardı: kamuoyunun düzenli olarak bilgilendirilmesi ve bu şekilde programa güvenin sağlanması; enerji ve telekomünikasyon sektörlerindeki özelleştirme ve yeni yatırım projelerinin ele alınması; Ekonomik ve Sosyal Konseyin toplanarak uygun ücret ve rekabet politikaları çerçevesi hazırlaması; üretim ve ihracatla ilgili gelişmelerin ve tedbirlerin ince ayar gerektiren hususlarının incelenmesi; tarım sübvansiyonları konusunda ve tarım sektörü reformu ile ilgili hazırlıkların takibi; finans sektörünün yeniden yapılanma çalışmalarının takibi ve devlet bankalarının özelleştirme stratejileri. Kısaca kriz sonrasında verilen niyet mektubunda vurgulanan tüm önemli maddeler bu uyarılarda vardı. Sonunda gene de yapılacak olmaları, arada kriz nedeniyle kaybedilen milyarlarca doların hesabını kimin vereceği sorusunu akla getiriyordu.

Yıl boyunca TÜSIAD Türkiye'nin ait olmak istediği Batı ekonomileri ve demokrasilerine uyum için gerekenlerin yapılmasını istedi. Bu yönde kendi raporları, bildirileri ve çalışmalarıyla uyarı ve katkı görevlerini de yerine getirmeye çalıştı. Gerçekleştirilen tarım semineri ülkenin en büyük istihdam alanı olan bu sektörde rasyonel yapılanmanın ne şekilde gerçekleşebileceğini, köylü mağdur edilmeden sektörün nasıl reforme edilebileceğini tartıştı. OECD ve Dünya Bankası ile birlikte düzenlenen ikinci konferans olan İyi Yönetişim Konferansı Türkiye'de yapılması gereken

idari reformları tartıştı. Bunun yanısıra ve belki de daha önemlisi, gerekli zihniyet değişimiyle ilgili önemli tartışmalar gündeme geldi.

Türkiye'nin en önemli gündem maddesinin AB ile uyum ve AB'ye girme olduğu gerçeğinden hareketle TÜSIAD, kendi iç örgütlenmesinde de bu sürece uyum sağlayacak değişikliklere ve yapılanmalara gitti. "AB'ye Uyum Komitesi" yoluyla hem uyum sürecini izleme hem de Katılım Ortaklığı Belgesi'nden sonra hazırlanacak Ulusal Program'a katkıda bulunma amacı güdüldü. Kamu Yönetiminin, reformların en önemli unsurlarından birisini teşkil ettiği gözönüne alınarak TESEV ile işbirliği içinde bir platform oluşturulması iradesi gösterildi.

Hükümetin Ulusal Programı hazırlamada işi ağırdan alma eğilimi, Katılım Ortaklığı Belgesi'ndeki Kopenhag kriterlerine bağlı bazı taleplerin yerine getirilmemesi için başlayan kamuoyu hazırlama çabaları, ekonomik krizin ardından yapılan TÜSIAD Yüksek İstişare Konseyi toplantısında sert bir dille eleştirildi. AB sürecinin sektöre uğramamasını isteyen TÜSIAD, YİK Başkanı'nın sözleriyle anadilde eğitim ve benzeri konularda toplumun olgunluğuna ve birlikte yaşama iradesine güvenilmesini talep etti. Ekonomik krizin ardından yapısal reformlar konusunda daha fazla gecikmeye tahammül edilemeyeceği ve son şansın kullanıldığı vurgulanarak hükümetin meseleyi ciddiyetle sahiplenmesi istendi.

Toparlanacak olursa TÜSIAD, bir kez daha Türkiye'nin ait olduğuna inandığı Batı normlarında bir ekonomik yapıya ve demokrasiye sahip olması için gerekenlerin yapılması yönünde tavır koydu. Ülkede giderek netleşen AB yanlısı/AB karşıtı ayrımında da kesin bir şekilde AB yanlısı görüşlerini ve taleplerini dile getirdi. Yıllardır yapılmakta olan ekonomide istikrar ile ilgili çalışmalar ve demokratikleşme ile ilgili raporunun çizdiği çerçeve dahilinde Türkiye'nin yönlendirilmesini isteyerek kamuoyunu bu doğrultuda bilgilendirmeye ve oluşturmaya gayret etti.

Dernek Organlarının Çalışmaları

30. Olağan Genel Kurul Toplantısı

TÜSİAD'ın 30. Olağan Genel Kurul toplantısı 14 Ocak tarihinde gerçekleştirildi. Genel Kurul Başkanlık Divanı Başkanı Ömer Dinçkök'ün konuşması ile başlayan toplantıda, TÜSİAD'ın yeni üyelerinin Genel Kurul'a tanıtımından sonra, Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Bülent Eczacıbaşı ve Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu birer konuşma yaptılar.

Konsey Başkanı Bülent Eczacıbaşı yaptığı konuşmada, TÜSİAD'ın "21. Yüzyıla Doğru Türkiye: Geleceğe Dönük Bir Atılım Stratejisi" başlıklı raporuna göndermede bulunarak, kalkınmanın üç temel taşının rekabete dayalı ekonomi, makroekonomik istikrar ve eğitim olduğunu belirtti. Bu açıdan bugün ulaşılan durumu değerlendiren Eczacıbaşı, Türkiye'nin 1990'lı yıllarda kalkınmanın bu üç temel taşını yerine koyamadığını,

ancak sivil toplum örgütlerinin gelişmesi, terörle mücadelede başarı sağlanması, dış politikadaki olumlu gelişmeler, uzlaşma kültürünün gelişmesi gibi olumlu gelişmelerin de yaşandığını ifade etti. Eczacıbaşı, bu gelişmelerin siyasi reformlarla desteklenmesi gerektiğinin altını çizerek, oluşan uzlaşma ortamı ile parlamento ve hükümetin başarısının, siyasi reformların da bu hükümet tarafından yapılabileceği umudunu verdiğini belirtti.

Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ise konuşmasında, yakın gelecekte gerçekleşmesi beklenen gelişmeler ve bunların Türkiye'ye etkileri üzerinde durdu. Yücaoglu, Türkiye'nin 2000 yılına ve sonrasına umutla bakmasında AB adaylığına kabul edilmesi, IMF ile bugüne kadar benzeri olmayan, önüne konan koşulların çoğunu zaten gerçekleştirmiş olduğu bir stand by anlaşması imzalaması, dünya para ve sermaye piyasalarından son derece olumlu sinyaller alması gibi faktörlerin etkili olduğunu belirtti. Siyasi istikrarın başarılı bir şekilde sürdüğünün kamuoyunca görülmesini, reformların ve ekonomik istikrar programının kararlılıkla uygulanmasını önemli gelişmeler olarak sayan Yücaoglu, böyle bir ortamda TÜSİAD'ı bekleyen iki görevi, kısa

30. Genel Kurul Toplantısı 14 Ocak tarihinde gerçekleştirildi.

vadenin zorunlu etaplarının gerçekleştirilmesinin takipçisi olmak ve uzun vade için Türkiye'nin, değişen dünyanın ve kaçınılmaz olarak değişecek kendi dünyasının ihtiyaç duyacağı yeni vizyonu önüne koyması için gerekli çalışmaları başlatmak olarak açıkladı.

Daha sonra 1999 yılı çalışmaları, denetçiler raporu, bütçe ve harcamalar Genel Kurul tarafından onaylandı.

Yönetim Kurulu ve denetçilerin oybirliği ile ibra edilmesinin ardından, 2000 yılı bütçesi ve çalışma programı da kabul edildi.

Yüksek İstişare Konseyi Toplantıları

Yüksek İstişare Konseyi toplantılarının ilki 22 Haziran tarihinde, İstanbul'da, Sabancı Center'da, ikincisi 29 Eylül tarihinde, Bodrum'da, The Marmara Bodrum Otel'i'nde, üçüncüsü 15 Aralık tarihinde Ankara'da, Sheraton Otel'i'nde gerçekleştirildi. Tüm TÜSIAD üyelerinin davetli olduğu toplantılar, Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Bülent Eczacıbaşı ve Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu'nun konuşmaları ile başladı. Toplantıların basına kapalı olan bölümlerinde, ülke gündemindeki çeşitli konular ile ilgili sunumlar yapıldı ve üyelerin bu konular ve TÜSIAD çalışmaları hakkında görüş ve önerileri alındı.

22 Haziran tarihindeki ilk Konsey toplantısının basına kapalı olan bölümünde, önce TÜSIAD Ankara Temsilcisi Zafer Yavan tarafından "Makroekonomik Uyum Programı, Uygulama Sonuçları ve Beklentiler" konulu, daha sonra Sabancı Holding A.Ş. Ankara Koordinatörü Mehmet Piker tarafından "Türkiye'nin AB'ye Uyum Süreci" konulu sunumlar gerçekleştirildi.

22 Haziran tarihli Yüksek İstişare Konseyi'nin konuğu, 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel oldu.

Toplantının ardından, öğle yemeğine konuk konuşmacı olarak davet edilen 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e, TÜSIAD-İTÜ ortaklığıyla yürütülen "Yaşama Saygı (Urban M3)" projesi ile ilgili bir sunum yapıldı. Bu sunumdan sonra, 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in bir konuşma yaptığı öğle yemeği düzenlendi. Ekonomik programın başarıya ulaşması için siyasi istikrar gerektiğini belirten Demirel, işadamlarından geleceğin Türkiye'si için çalışmalarını istedi. Çağdaş, laik, demokratik bir ülke olma yolunda önemli adımlar atmış olan Türkiye'nin, şimdi Avrupa'nın standartlarına uydurmak suretiyle halkını yüceltmek, zenginleştirmek, yoksulluktan kurtarmak istediğini belirten Demirel, ülkenin bunu kaldıracak potansiyeli olduğunu söyledi. Siyasi istikrar konusuna da değinen Demirel, Türkiye'nin başkanlık sistemini yeniden düşünmek zorunda olduğunu ifade etti.

29 Eylül tarihinde, Bodrum'da gerçekleştirilen ikinci Konsey toplantısının basına açık bölümünün ardından, basına kapalı bölümde, öğleden önce, Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu üyesi ve Vergi Çalışma Grubu Başkanı Şaban Erdikler "Ekonomik Durum ve Vergi Sistemi", Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu altında faaliyet gösteren Bankacılık Çalışma Grubu Başkanı Vural Akışık "Ekonomik Durum ve Banka Sistemi" konularında birer sunum gerçekleştirdiler.

15 Aralık tarihli Yüksek İstişare Konseyi toplantısı Maliye Bakanı Sümer Oral, Devlet Bakanları Yüksel Yalova, Tunca Toskay, Recep Önal ve Şükrü Sina Gürel'in katılımlarıyla yapıldı.

Düzenlenen öğle yemeğinde, Yunan Sanayicileri Federasyonu Başkanı Lefteris Antonacopoulos konuk konuşmacı olarak yer aldı.

Konsey'in öğleden sonra devam eden basına kapalı bölümünde, Yönetim Kurulu Üyesi ve Teknoloji ve Kalite Yönetimi Komisyonu Başkanı Lütfi Yenel'in yönettiği, "Yeni Ekonomi, Elektronik Ticaret ve Kalkınma" başlıklı oturumda, İsveç Sanayicileri Federasyonu Genel Müdür Yardımcısı H.G. Wessberg bir konuşma yaptı. Ardından, Yönetim Kurulu Üyesi ve Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Başkanı Korkmaz Ilkorur'un yönettiği "Kurumsal Yönetim ve İş Ahlakı İlkeleri" başlıklı oturumda, Yönetim Kurulu Üyesi ve Üye İlişkileri Komisyonu Başkanı Murad Dural ve Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu Üyesi Haluk Alacaklıoğlu birer konuşma gerçekleştirdiler.

15 Aralık tarihindeki üçüncü Konsey toplantısı Ankara Sheraton Otel'i'nde gerçekleştirildi. Toplantı öncesinde, 14 Aralık akşamı Ankara Sheraton Otel'i'nde bir kokteyl düzenlendi. Kokteyle, bakanlar, milletvekilleri, bürokratlar ve büyükelçiler katıldılar. Ertesi gün gerçekleştirilen Konsey toplantısının basına kapalı bölümünde Devlet Bakanı Tunca Toskay, Devlet Bakanı Recep Önal, Devlet Bakanı Şükrü Sina Gürel, Devlet Bakanı Yüksel Yalova ve Maliye Bakanı Sümer Oral birer konuşma yaptılar. Toplantı, TÜSİAD üyelerinin ülke

gündemindeki konular hakkında görüşlerini ifade etmeleriyle sona erdi.

Yönetim Kurulu Çalışmaları

Yönetim Kurulu, her ayın üçüncü cuma günü, Dr. Erkut Yücaoğlu başkanlığında toplanarak yıl boyunca çalışmalarını sürdürdü. Yönetim Kurulu toplantılarında, başkanlık, komisyonlar, genel sekreterlik ve yurtdışı temsilciliklerin faaliyetleri takip edildi, TÜSİAD aylık bütçe gelişmeleri görüşüldü.

Yönetim Kurulu, 6-7 Mart tarihlerinde Ankara'da Cumhurbaşkanı ve hükümet üyeleriyle çeşitli temaslar gerçekleştirdi. Bu çerçevede, 6 Mart tarihinde, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hüsamettin Özkan, 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Devlet Bakanı Mehmet Ali İrtemçelik, Tarım Bakanı Hüsnü Y. Gökalp, Dışişleri Bakanı İsmail Cem, Milli Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoglu ve ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz ile görüşmeler yapıldı. Aynı gün, Yönetim Kurulu, DPT Müsteşarı Akın İzmirlioglu, Hazine Müsteşarı Selçuk Demiralp ve Dışişleri Bakanlığı AB Genel Müdürü Selim Kuneralp'in katıldığı bir akşam yemeği düzenledi. 7 Mart tarihinde, Başbakan Bülent Ecevit, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Devlet

Bahçeli, Devlet Bakanı Yüksel Yalova, Devlet Bakanı Recep Önal, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan ve Maliye Bakanı Sümer Oral ziyaret edildi. Bu temaslarda, uygulanmakta olan ekonomik programa ilişkin görüşler ifade edildi ve AB adaylığı konusunda TÜSIAD'ın yürüttüğü hazırlıklar hakkında bilgi verildi. Ayrıca, TÜSIAD'ın ekonomik programa desteğinin devam ettiği ve koalisyon hükümetinin çalışmalarından ve istikrar ortamından duyulan memnuniyet dile getirildi.

25 Mayıs tarihinde, Yönetim Kurulu, TÜSIAD'ı ziyaret eden Milli Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoglu ile bir görüşme yaptı.

Yönetim Kurulu, 25-26-27 Haziran tarihlerinde, Ankara'da hükümet, parlamento ve bürokrasi nezdinde bir dizi temas gerçekleştirdi. 25 Haziran akşamı, Yönetim Kurulu, bazı parlamenterlerle bir akşam yemeğinde biraraya gelerek, çeşitli konularda görüş alış verişinde bulundu ve TÜSIAD'ın yürüttüğü çalışmalar hakkında bilgi verdi. 26 Haziran'da, sırasıyla, Maliye Bakanı Sümer Oral, Turizm Bakanı Erkan Mumcu, Merkez Bankası Başkanı Gazi Erçel, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Başkanı Zekeriya Temizel, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Devlet Bahçeli ve TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Sema Pişkinsüt ile görüşüldü. Akşam ise, DTM Müsteşarı Kürşad Tüzmen, Hazine Müsteşarı Selçuk Demiralp ve Merkez Bankası Başkan Yardımcısı Süreyya Serdengeçti ile yemekli bir toplantı düzenlendi. 27 Haziran tarihinde, Milli Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu, Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk, Özelleştirmeden Sorumlu Devlet Bakanı Yüksel Yalova, Ulaştırma Bakanı Enis Öksüz, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı

Hüsamettin Özkan ile görüşmeler yapan heyet, aynı gün Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'i makamında ziyaret etti. TÜSIAD heyeti, Cumhurbaşkanı Sezer'e, uygulanmakta olan makroekonomik uyum programı hakkındaki görüşlerini ilettiler. Heyet ayrıca, AB adaylığı sürecinde ele alınması gereken konular ile ilgili özel sektörün görüşlerini aktardı ve TÜSIAD'ın Ankara Temsilciliği'nin açılışı hakkında bilgi sundu.

Yönetim Kurulu'nun 29 Eylül tarihli toplantısı, aynı tarihte ikinci Yüksek İstişare Konseyi'nin yapıldığı Bodrum'da; 17 Kasım tarihli toplantısı ise aynı tarihte 4. SIAD Zirvesi'nin yapıldığı Şanlıurfa'da gerçekleştirildi.

Yönetim Kurulu, Yüksek İstişare Konseyi dolayısıyla Ankara'da bulunduğu 14-15 Aralık tarihlerinde, hükümet nezdinde yılın son temaslarını gerçekleştirdi. 14 Aralık'ta, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumhur Ersümer, Devlet Bakanı Yüksel Yalova, Milli Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu ve Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoglu ile görüşüldü. 15 Aralık'ta ise Yönetim Kurulu, Başbakan Bülent Ecevit, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Devlet Bahçeli ve İçişleri Bakanı Saadettin Tantan'ı ziyaret etti.

TÜSIAD Yönetim Kurulu Üyeleri (Soldan sağa): Tuncay Özilhan, Haluk Tükel, Mustafa V. Koç, Murad Dural, Mehmet Ali Babaoğlu, Erkut Yücaoğlu, Aldo Kaslowski, Feyhan Kalpaklıoğlu, Korkmaz Ilkorur, Lütfi Yenel, Ömer Sabancı

Üyelerle Toplantılar

Romanya'daki Özelleştirme Çalışmaları Toplantısı

8 Mart tarihinde, Romanya Özelleştirme Bakanlığı, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Fonu (KİTF) Müdürü Eugen Zvirjinski ve Romanya Büyükelçiliği Ekonomik ve Ticari İşler Müsteşarı Dimitru Chivu, Romanya'daki özelleştirme çalışmaları ve yabancı yatırımcılar için sunulan fırsatlar üzerine TÜSIAD üyelerine bir sunum yaptılar. Konuşmacılar, son 7 yılda 6182 şirketin KİTF tarafından özelleştirildiği ve Yunanistan ve İngiltere'nin en çok yatırım yaptığı Romanya'daki özelleştirme sürecini Türk şirketlerin ve yatırımcıların dikkatlerine sundular.

Üye Toplantıları

TÜSIAD üyelerinin fikir ve görüşlerini alarak daha interaktif ilişkiler yaratmak amacıyla, ilki İzmir'de olmak üzere, 14 Nisan, 18 Nisan, 20 Nisan, 25 Nisan, 27 Nisan, 4 Mayıs ve 9 Mayıs tarihlerinde üye toplantıları düzenlendi. Bu toplantılarda, Yönetim Kurulu'nun 6-7 Mart tarihlerinde Ankara'da hükümet yetkilileriyle yapmış olduğu temaslarda işlenen konular, siyasi ve ekonomik gelişmeler ve 2000 yılına ilişkin beklentiler ve sorunlar, Ankara Temsilciliği'nin kurulması, Brüksel ve Washington Temsilciliklerinin faaliyetleri, TÜSIAD özel hizmet üyelik statüsünün oluşturulması ve TÜSIAD iş ahlakı ilkelerinin revizyonu konuları görüşüldü.

AB Üyeliği Eşiğinde Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma Konferansı

3 Şubat tarihinde, OECD SIGMA Programı Kamu İdaresi Geliştirme Stratejileri Bölüm Başkanı Jak Jabes tarafından verilen konferansa, TÜSIAD üyeleri ve üyelerin firmalarına mensup uzmanlar katıldı. Konferansta, SIGMA programı ve bu çerçevede yapılan çalışmalar tanıtıldı ve Türkiye'nin AB'ye uyum sürecinde yapması gereken idari reformlar, sürecin getireceği mali yük ve müzakerelerin nasıl yürütülebileceği konuları üzerinde duruldu.

2010'un Avrupası Üzerine Senaryolar Konferansı

AB Komisyonu'nun İleriye Dönük Araştırmalar Birimi'nde Temmuz 1999 tarihinde hazırlanan "2010'un Avrupası Üzerine Senaryolar" başlıklı çalışmanın koordinatörü Gilles Bertrand bu konuda TÜSIAD'da bir konferans verdi. 5 Nisan tarihinde düzenlenen konferansta, Gilles Bertrand çalışmanın bir tanıtımını yaparak, Avrupa'nın geleceğini etkileyecek ve şekillendirecek olan iç ve dış faktörler ışığında ortaya çıkan senaryoları ele aldı.

Dünya Bankası'nın Üye Ülkelerle Strateji Belirleme Temasları Çerçevesinde Düzenlenen Toplantı

Dünya Bankası'nın 2001-2003 yılları için Üye Ülkelerle Strateji Belirleme Temaları (Country Assistance Strategy) çerçevesinde, Ülke Koordinatörü Sally Zeijlon başkanlığında Dünya Bankası Grubu'nu oluşturan

kurumlardan yetkililerinin yer aldığı bir heyet ile TÜSİAD üyelerinin ve üyelerin firmalarına mensup yöneticilerin katıldığı bir toplantı düzenlendi. 25 Nisan tarihinde TÜSİAD Konferans Salonu'nda yapılan ve Hazine Müsteşarlığı'ndan bir yetkilinin de gözlemci olarak katıldığı toplantıda, Türkiye'de özel sektörün gelişmesini hızlandırabilmek için Dünya Bankası'nın nasıl daha etkin olabileceği konusunda görüş alış verişinde bulunuldu.

Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz'ın AB ile İlişkiler Konusunda TÜSİAD'ı Ziyareti

Başbakan Yardımcısı ve Avrupa Birliği ile İlişkilerden Sorumlu Devlet Bakanı Mesut Yılmaz, AB Genel Sekreteri Büyükelçi Volkan Vural ile birlikte 5 Eylül tarihinde TÜSİAD'ı ziyaret etti. Yüksek İstişare Konseyi Başkanlık Divanı, Yönetim Kurulu, Dış İşleri Komisyonu ve Parlamento İşleri Komisyonu üyelerinin katıldığı toplantıda, Mesut Yılmaz, AB'ye uyum sürecinde yapılan kurumsal düzenlemeler, Ulusal Program için yapılan hazırlıklar, hükümetin Türkiye'nin AB'ye adaylığı konusundaki görüşleri ve hükümet ile özel sektörün işbirliği yapması gereken konular ile ilgili bilgi verdi. Mesut Yılmaz işbirliği yapılabilecek ana başlıkları şöyle sıraladı: Türk kamuoyunu, Türkiye'nin AB'ye adaylığının etkileri konusunda bilgilendirmek ve bilinçlendirmek; kamu görevlilerini AB konusunda eğitmek ve bilinçlendirmek; AB kamuoyunu Türkiye konusunda bilgilendirmek.

AB Genel Sekreteri Büyükelçi Volkan Vural yaptığı konuşmada AB Genel Sekreterliği konusunda bilgi vererek, gerekli personel alımlarının tamamlanmasının ardından Genel Sekreterliğin Ekim ayında göreve başlayacağını belirtti. Volkan Vural ayrıca, AB'ye uyum konusunda hükümet ile özel sektör arasında gerekli işbirliğinin sağlanabilmesi için özel bir birimin kurulduğunu ifade etti.

Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz'ın ziyaretinin ardından bir basın açıklaması yapıldı.

Görüşmede, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, TÜSİAD'ın AB'ye üyelik konusunda bugüne kadar yaptığı çalışmalar ve AB'ye uyum çalışmaları temelinde yeniden yapılanması ile ilgili bilgi sundu.

Vergi Sistemi Değerlendirme Toplantısı

Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu altında faaliyet gösteren Vergi Çalışma Grubu'nun, basit, yaygın tabanlı ve ekonomik büyümeyi destekleyen çağdaş bir vergi sistemi için TÜSİAD önerisi oluşturulmasına yönelik çalışmalarına katkı sağlamak üzere, TÜSİAD üyelerinin ve üyelerin firmalarına mensup uzmanların katılımıyla 3 Ekim tarihinde bir toplantı düzenlendi. Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Üyesi ve Vergi Çalışma Grubu Başkanı Şaban Erdikler'in yönettiği toplantıda, katılımcıların vergi sistemi ile ilgili öncelikler, yapılması gereken düzenlemeler vb. konularda görüş ve önerileri alındı.

UNICE ve Avrupa Sanayi Federasyonları ile İlişkiler

2000 Yılı UNICE Toplantıları

TÜSIAD, Avrupa özel sektörünün temsilcisi olarak kabul edilen ve iş dünyasını etkileyen resmi ve özel kuruluşlar ile sürekli işbirliği halinde olan UNICE (Union of Industrial and Employers' Confederations of Europe)'nin 1987 yılından bu yana tam üyesidir. 31 Avrupa ülkesinden toplam 39 sanayici ve işveren federasyonunun temsil edildiği UNICE nezdinde, TÜSIAD Brüksel Temsilciliği daimi delegasyon olarak görev yapmaktadır.

Türkiye'nin AB ile Gümrük Birliği öncesinde UNICE ve Avrupa federasyonları nezdinde başlatılan yoğun temaslara 2000 yılında da devam edildi. TÜSIAD temsilcilerinin katıldığı UNICE karar ve danışma organları ile bunların 2000 yılı çalışmaları aşağıda özetlenmektedir.

Başkanlar Konseyi

Üye federasyonlarının başkanları, UNICE başkan ve başkan yardımcıları ile beş temel komitenin başkanlarından oluşan Konsey, genel politikaları belirleyen en üst düzeyde yetkili organdır. Konsey'de TÜSIAD'ı, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu temsil etmektedir.

21-22 Mart tarihlerinde, Lisbon'da yapılan olağanüstü Başkanlar Konseyi toplantısına, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu'nu temsilen Brüksel

Temsilcisi Dr. Bahadır Kaleağası katıldı. Toplantıda, UNICE'nin yenilik ve yaratıcılık üzerine hazırladığı taslak kıyaslama raporu görüşüldü ve 23-24 Mart tarihinde, Lisbon'da yapılacak olan istihdam ile ilgili AB Zirvesi öncesinde görüş alışverişinde bulunuldu.

9 Haziran tarihinde, Brüksel'de düzenlenen Başkanlar Konseyi toplantısına, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu'nu temsilen Başkan Yardımcısı Aldo Kaslowski katıldı. Toplantıda, yenilik ve yaratıcılık ile ilgili UNICE kıyaslama raporunun nihai halinin sunumu yapıldı ve UNICE reformu ile ilgili ara rapor tartışıldı. UNICE 2001 yılı kıyaslama raporu, 19-20 Haziran tarihlerinde toplanacak olan AB Zirvesi öncesinde UNICE'nin vereceği mesaj, 20-21 Kasım tarihlerinde Madrid'te düzenlenecek olan Avrupa-Latin Amerika İş Zirvesi hakkında yapılan bir sunum, toplantının diğer gündem maddelerini oluşturdu.

Yılın son Konsey toplantısı 30 Kasım - 1 Aralık tarihlerinde Paris'te gerçekleştirildi. Toplantıya, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, Başkan Yardımcısı Aldo Kaslowski, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel ve Brüksel Temsilcisi Dr. Bahadır Kaleağası katıldı. Toplantının gündemini, başta bilgi teknolojileri ve yeni ekonomi, göç politikaları ve uluslararası ticaret alanlarında Avrupa özel sektörünün yeni stratejileri; AB Konseyi'nin bir hafta sonra Fransa'nın Nice şehrinde yapacağı Zirve'ye yönelik olarak Avrupa iş dünyasının mesajları oluşturdu. Toplantıya Fransa Başbakanı Lionel Jospin de katılarak özel sektör temsilcileri ile görüş alışverişinde bulundu. Toplantı öncesinde Versailles Sarayı'nda düzenlenen geceye ise Ekonomi Bakanı Laurent Fabius konuşmacı olarak katıldı.

Yürütme Kurulu

İdari bir organ olan Yürütme Kurulu, üye federasyonlarının genel sekreterlerinden ya da vekillerinden, UNICE başkan yardımcıları ile temel komite başkanlarından oluşmaktadır. TÜSIAD'ın

Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel tarafından temsil edildiği Yürütme Kurulu'nun çalışmalarına Mali Komite ve Daimi Delegeler Komitesi yardımcı olmaktadır.

UNICE'nin genel politikalarının ve idari kararlarının belirlendiği Kurul'un ilk toplantısı 29 Şubat tarihinde Brüksel'de yapıldı. Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel'in katıldığı toplantıda, UNICE reformu, DTÖ'nün Seattle toplantısı ardından değerlendirmeler, vergilendirme hakkında AB stratejisi üzerine UNICE görüşleri, yenilikçilik ve yaratıcılık üzerine UNICE kıyaslama raporu, geçici çalışma kontratları, UNIMED projesi, 21-22 Mart tarihlerinde düzenlenecek olan olağanüstü Başkanlar Konseyi toplantısı, 23-24 Mart tarihlerinde düzenlenecek olan "İstihdam Üzerine AB Zirvesi" ile ilgili konular ele alındı.

İkinci toplantı, 15-16 Mayıs tarihlerinde, Brüksel'de yapıldı. Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel'i temsilen Brüksel Temsilcisi Dr. Bahadır Kaleağası'nın katıldığı toplantıda, 2000-2001 dönemi UNICE öncelikleri, UNICE reformu, AB Lisbon Zirvesi, hükümetlerarası konferans ile ilgili konular görüşüldü.

Yürütme Kurulu'nun son toplantısı 27 Ekim tarihinde yapıldı. Genel sekreter Dr. Haluk Tükel'i temsilen Brüksel Temsilcisi Dr. Bahadır Kaleağası'nın katıldığı toplantıda, UNICE 2001 bütçesi, yeni ekonomi kıyaslama projesinin gelişme raporu, geçici çalışma ile ilgili müzakereler hakkında durum raporu, AB-ABD ticaret anlaşmazlıkları vb. konular ele alındı.

Daimi Delegeler Komitesi

UNICE'nin birçok alandaki politikaları arasında eşgüdümü sağlayan, kararları müzakere eden, UNICE'nin günlük işleyişini takip eden ve yılda 2-3 toplanan bu Komite'de TÜSIAD'ı, UNICE nezdindeki daimi delege Dr. Bahadır Kaleağası temsil etmektedir.

Temel Politika Komisyonları ve Çalışma Grupları

UNICE, AB kurumları ve Avrupa hükümetlerinin karar alma mekanizmalarına, gerek özel sektörün bakış açısını temsilen, gerekse uzman kuruluş olarak katılmaktadır. UNICE'nin geniş bir alana yayılan etkinliklerini yönlendiren, UNICE politikalarının belirlenmesine yardımcı çalışmalar yapan ve federasyonlara üye sanayicilerden oluşan beş ana siyaset komisyonu şunlardır: Dış İlişkiler, Ekonomik ve Mali İşler, Sanayi İşleri, Şirket İşleri ve Sosyal İşler.

TÜSIAD bünyesinde çalışmalarını yürüten komisyonların üyeleri veya atadıkları uzmanlar, UNICE komisyon ve alt çalışma grubu toplantılarına 2000 yılında da katılmaya devam ettiler.

UNICE nezdinde sayıları altmışa varan çalışma gruplarında her ülkenin özel sektör temsil örgütü tarafından önerilen uzmanlar yer almaktadır. Çalışma grupları, Avrupa özel sektörünün temel görüş ve çıkarlarının en doğrudan tartışıldığı bir ortam olup, kendi alanlarında önemli bilgi ve uzmanlık kaynaklarına ulaşma kanalı da teşkil etmektedirler. Bu grupların çalışmalarının hem AB ile ilişkilerimiz ve Gümrük Birliği hem de uluslararası düzeyde ve Avrupa'daki son gelişmeler açısından takip edilmesi önem taşımaktadır.

2000 yılı içinde rekabet gücü, rekabet mevzuatı, çevre politikaları, uluslararası ticaret, devlet yardımları, bölgesel politikalar, mali politikalar, ekonomik ve parasal birlik, ekonomik politikalar konulu çalışma gruplarının faaliyetleri Türkiye'den katılan uzmanlar tarafından takip edildi. Dünya Ticaret Örgütü, Ticaret Politikaları ve Araçları, Orta ve Doğu Avrupa çalışma gruplarının faaliyetleri de TÜSIAD Brüksel Temsilciliği tarafından takip edilmektedir. Bu gruplara katılan TÜSIAD üyeleri ve uzmanları, Türkiye'de aynı konular çerçevesinde geliştirilen çalışma etkinliklerinde de yer almaktadırlar. UNICE çalışma grupları aracılığıyla sağlanan bilgiler devlet birimlerine düzenli olarak iletilerek Avrupa'daki gelişmeler ilgililerin dikkatlerine sunulmaktadır.

UNICE'ye Üye Federasyonlar ile Temaslar

CONFINDUSTRIA Heyetinin TÜSIAD'ı ziyareti

İtalyan Dış Ticaret Bakanı Piero Fassino'nun başkanlık ettiği, bürokratlar, işadamları ve gazetecilerden oluşan yaklaşık 120 kişilik bir İtalyan heyeti Şubat ayında Türkiye'yi ziyaret etti. 15 Şubat tarihinde, İtalyan Sanayici ve İşadamları Konfederasyonları Birliği (CONFINDUSTRIA) heyeti onuruna düzenlenen yemeğe, Yönetim Kurulu ve Dış İşleri Komisyonu üyeleri katıldı.

16 Şubat tarihinde, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ve Başkan Yardımcısı Aldo Kaslowski, İtalya Dış Ticaret Bakanı Piero Fassino ve CONFINDUSTRIA Başkanı Giorgio Fossa ile DEİK Türk-İtalyan İş Konseyi ortak toplantısında biraraya geldi. Bu toplantının ardından İtalyan heyeti TÜSIAD'ı ziyaret ederek Yönetim Kurulu üyeleri ile bir görüşme yaptı. Toplantı bitiminde gerçekleştirilen ortak basın toplantısında iki ülke arasındaki bağların güçlendirilmesi ve ekonomik işbirliğinin artırılmasının önemine dikkat çekildi. Aynı gün, TÜSIAD tarafından İtalya Dış Ticaret Bakanı Piero Fassino ve CONFINDUSTRIA heyeti onuruna düzenlenen akşam yemeğine, Yönetim Kurulu ve Dış İşleri Komisyonu

İtalya Dış Ticaret Bakanı Piero Fassino ile CONFINDUSTRIA Başkanı Giorgio Fossa'nın TÜSIAD'ı ziyaretinin ardından bir basın toplantısı düzenlendi.

üyeleri, TÜSIAD üyeleri, Türk-İtalyan İş Konseyi üyeleri, oda başkanları ve basın mensupları katıldı.

TÜSIAD'ın CONFINDUSTRIA ile turizm konusunda işbirliği temasları

30 Mayıs tarihinde, TÜSIAD ve Türk Turizm Dernekleri temsilcilerinden oluşan bir heyet, CONFINDUSTRIA ve İtalyan Turizm Dernekleri temsilcilerinden oluşan bir heyetle Roma'da bir çalışma toplantısı gerçekleştirdi. Toplantıya, Türkiye'den TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Aldo Kaslowski, TÜSIAD Brüksel Temsilcisi Dr. Bahadır Kaleağası, TÜROB'dan Başkan Yardımcısı Savaş Gürsel, TÜRİSAB'dan Başkan Başaran Ulusoy, Hülya Aslantaş ile Öznur Çilingiroğlu, TÖSHİD'den Yönetim Kurulu Başkanı Safi Ergin, ICVB'den Genel Müdür Eyüp Babür, TYD'den Başkan Tavit Köletavitoğlu ile Yılmaz Tecmen katıldı. İtalyan heyetinde ise İtalyan Turizm Federasyonu (Federturismo) Başkanı Giancarlo Abete, İtalyan Tur Operatörleri Başkanı Franco Rosso ve diğer turizm derneklerinin temsilcileri yer aldı.

"Türkiye-İtalya Yeniköprü" projesi çerçevesinde düzenlenen toplantıda, Türkiye ve İtalya arasında turizm ilişkilerinin güçlendirilmesi, turizm alanında yatırım projelerinin geliştirilmesi konuları gündeme geldi, turizm derneklerinin bu konularla ilgili hazırladıkları projeler sunuldu. Toplantıdan sonra yapılan açıklamada, toplantının Türkiye ve İtalya arasındaki ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve başta turizm olmak üzere çeşitli sektörler arasındaki diyalogun güçlendirilmesi açısından faydalı olduğu ve turizm sektöründeki ortak girişimlerin temellerinin atıldığı belirtildi.

UNICE Heyetinin Papa II. Jean Paul'ü ziyareti

UNICE Başkanı Georges Jacobs'un başkanlık ettiği, aralarında TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, Başkan Yardımcısı Aldo Kaslowski ve Brüksel Temsilcisi Dr. Bahadır

Kaleağası'nın da yer aldığı, birçok Avrupa ülkesinin UNICE üyesi özel sektör temsil kuruluşları başkanları, yöneticileri ve AB temsilcilerinden oluşan bir heyet, 2 Mayıs tarihinde, Papa II. Jean Paul'u Vatikan'da ziyaret etti. UNICE'nin, Avrupa'nın yeni ekonomik döneminde Papa ile biraraya gelerek hem sosyal hem de ekonomik bir yakınlaşmayı amaçladığı görüşmede, AB'nin geleceği ve özel sektörün rolüyle ilgili görüş alışverişinde bulunuldu. Toplantıda, TÜSIAD Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, evrensel değerlere dayalı bir Avrupa projesi için Türkiye'nin AB adaylığının önemini ve dinler arası ilişkilerin toplumları birbirine yakınlaştıran bir etken olarak yönlendirilmesi gereğini vurguladı.

TÜSIAD ve Norveç Sanayicileri Konfederasyonu (NHO) tarafından düzenlenen "İş Dünyası, Küreselleşme ve Şirketlerin Toplumsal Sorumluluğu" Semineri

TÜSIAD ve NHO daha önceki temaslarında aldıkları karar uyarınca, 6 Kasım tarihinde, Swissotel'de "İş Dünyası, Küreselleşme ve Şirketlerin Toplumsal Sorumluluğu" başlıklı ortak bir seminer düzenlediler. Seminere Norveç Petrol ve Enerji Bakanı Olav Akselsen ve Eneji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumhur Ersümer konuk olarak katılarak iki ülkenin enerji alanında gerçekleştirebileceği işbirliği olanakları ve yirmibirinci yüzyılın enerji stratejileri üzerine birer konuşma yaptılar.

TÜSIAD Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ve NHO Başkanı Leif Frade Onerheim'in enerji politikaları, küreselleşme ve şirketlerin uluslararası alandaki yükümlülükleri alanındaki bağlantıyı irdeleyen konuşmalarının ardından, TÜSIAD üyesi İshak Alaton

TÜSIAD ve NHO tarafından düzenlenen "İş Dünyası, Küreselleşme ve Şirketlerin Toplumsal Sorumluluğu" semineri 6 Kasım'da gerçekleştirildi.

tarafından yönetilen ve her iki derneğin enerji ve küreselleşme konularıyla ilgili birimlerinin başkanlarının katıldıkları bir oturum düzenlendi. Bu bölümde TÜSIAD Dış İşleri Komisyonu Üyesi ve Enerji Çalışma Grubu Başkanı Arnold Hornfeld, Dış İşleri Komisyonu Üyesi ve Küreselleşme Çalışma Grubu Başkanı Şahnur Agaik, NHO Dış İlişkiler Bölümü Başkanı Jon Veia, Statoil Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Peter Mellbye ve DEİK Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz Zeytinoglu birer sunum yaptılar. Seminer öğle yemeği ile sona erdi.

Avrupa Sanayi Federasyonları Genel Direktörlerinin Yıllık Toplantısı

28 Haziran-1 Temmuz tarihlerinde, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel, Avrupa Sanayi Federasyonlarının İspanya'nın Marbella kentinde düzenlenen yıllık toplantısına katıldı. Toplantıda, Eurodolar ilişkisi ve Avrupa Merkez Bankası ile Ecofin'in rolünde yeni perspektifler, Avrupa'da göçün etkileri, Avrupa Sosyal Koruma Sistemi'nin geleceği konuları görüşüldü.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Nezdinde Ekonomi ve Sanayi Danışma Komitesi (BIAC) İle İlişkiler

TÜSIAD, OECD nezdinde faaliyet gösteren “Ekonomi ve Sanayi Danışma Komitesi” (Business and Industry Advisory Committee-BIAC)’ne 1 Ağustos 1999 tarihinde üye oldu. BIAC, iş ve sanayi alemini temsil etmek üzere Mart 1962’de kurulan ve OECD tarafından resmen tanınan bağımsız bir örgüttür. 28 ülkenin önde gelen sanayici ve işveren örgütlerinin üye olduğu BIAC, üyelerinin görüşleri doğrultusunda oluşturduğu politika önerilerini OECD’ye ve OECD üyesi hükümetlere iletmektedir.

TÜSIAD, 2000 yılı boyunca BIAC nezdindeki faaliyetlerini sürdürdü. Bu çerçevede gerçekleştirilen temas ve faaliyetler aşağıda belirtilmektedir.

* Yönetim Kurulu Üyesi ve Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Başkanı Korkmaz Ilkorur, BIAC Ekonomik Politika Komitesi altında faaliyet gösteren Düzenleyici Reform Çalışma Grubu Başkanlığına seçildi.

* TÜSIAD’ın “Rekabet Stratejileri ve En İyi Uygulamalar: Biyoteknoloji” raporunun yazarı Prof. Dr. Hüveyda Başağa TÜSIAD adına BIAC Biyoteknoloji Uzman Grubu çalışmalarını takip etti. Bu çerçevede, 28 Şubat-1

Mart tarihlerinde düzenlenen Edinburgh Zirvesi’ne ve 12-19 Temmuz tarihlerinde Paris ve Strasbourg’da düzenlenen uzman grubu toplantılarına katılım sağlandı.

* 15-17 Mart tarihlerinde düzenlenen BIAC Enformasyon, Bilgisayar ve İletişim Politikası Komitesi toplantısına TÜSIAD adına Alcatel-Paris Genel Müdürü Özgür Remzi katıldı.

* 26-27 Nisan tarihlerinde, TÜSIAD Washington Temsilcisi Abdullah Akyüz, Meksico City’de gerçekleştirilen OECD-BIAC Yıllık Genel Kurul Toplantısına katıldı.

* 8 Eylül tarihinde OECD Genel Sekreteri Donald J. Johnston TÜSIAD’ı ziyaret etti. Yapılan kahvaltılı toplantıya Yüksek İstişare Konseyi Başkanlık Divanı, Yönetim Kurulu ve Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu katıldı.

* BIAC Genel Sekreteri Douglas Worth, 19 Eylül tarihinde TÜSIAD tarafından düzenlenen “AB Yolunda Türkiye’de İyi Yönetişim Konferansı”na oturum başkanı olarak katıldı.

* Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu üyesi ve Çevre Çalışma Grubu Başkanı Musa Galip Eroğlu, 28-29 Eylül tarihlerinde düzenlenen BIAC Atık İdaresi Çalışma Grubu toplantısına katıldı.

TÜSİAD Brüksel Temsilciliği

Türk özel sektörünü Avrupa Birliği ve UNICE (Avrupa Sanayi ve İşveren Konfederasyonları Birliği) nezdinde temsil etmek ve TÜSİAD'ın gündeminde Avrupa boyutunun değerlendirilmesine katkıda bulunmak amacıyla, 1996 yılında resmen açılan Brüksel Temsilciliği, 2000 yılında geniş kapsamlı bir etkinlik alanı içinde çalışmalarını sürdürdü.

2000 yılı daimi kadrosu bir temsilci, iki araştırmacı ve bir sekreterden oluşan Temsilcilik'te, TÜSİAD üyelerinin geçici eleman gönderme olanağından yararlanan Orta Anadolu Holding tarafından gönderilen dönüşümlü personel de görev yaptı. Çeşitli konularda araştırmalar yapan dönüşümlü personel, UNICE, AB ve uluslararası diğer platformlarda birçok toplantılara, şirket ve fabrika gezilerine katıldı. Temsilcilik'te dört stajyer de görev yaptı.

UNICE Nezdindeki Etkinlikler

Avrupa özel sektörünün temsil örgütü UNICE'nin karar, danışma ve uzmanlık organlarının toplantılarına TÜSİAD katılımı Brüksel Temsilciliği tarafından düzenlenmektedir. Bu toplantılarda TÜSİAD'ın görüşleri iletilmekte, hazırlanan belgelere katkıda bulunulmakta ve UNICE kanalı ile ulaşılan bilgiler TÜSİAD Genel Sekreterliği'ne ve gerektiğinde ilgili Türk devlet birimlerine aktarılmaktadır.

UNICE, yayınladığı görüş belgelerinde Türkiye'nin AB üyeliğine tam destek vermiştir.

Türkiye'nin AB'ye uyum sürecinde TÜSİAD'ın ekonomik diplomasi ve uzmanlık etkinliklerinin önemli bir boyutunu UNICE çalışmaları oluşturmaktadır. Bu çerçevede yapılan çalışmalar aşağıda özetlenmektedir.

TÜSİAD Brüksel Temsilciliği

Daimi Temsilci Dr. Bahadır Kaleağası, UNICE Başkanlar Konseyi (Mart-Lizbon, Haziran-Brüksel, Aralık-Paris), Yürütme Kurulu ve Dış İlişkiler Komisyonu toplantılarının yanı sıra, ayda iki-üç kere Yönetim Kurulu görevini yerine getiren UNICE Daimi Delege Kurulu'na katılmakta ve ABD-AB ilişkileri, bilgi toplumu ve Akdeniz politikaları çalışma gruplarını izlemektedir.

Araştırmacı Serap Atan, Dış İlişkiler Komisyonu'nun yanı sıra, Dünya Ticaret Örgütü, Ticaret Politikaları ve Araçları ve Orta ve Doğu Avrupa çalışma gruplarına katılmakta ve araştırmacı Gülçin Karadeniz ekonomik politikalar, hizmetlerde

serbest dolaşım ve tarım politikası konularını takip etmektedir.

Ayrıca, Sanayi İşleri, Şirket İşleri, Ekonomik ve Mali İşler ve Sosyal İşler komisyonları ile Rekabet Politikaları, Çevre Mevzuatları, Ticarete Teknik Engeller, Ekonomik Rekabet Gücü, Devlet Yardımları, Pazarlara Giriş, Para Birliği, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler gibi çalışma gruplarına TÜSIAD üyelerinin gönderdiği dönüşümlü personel, TÜSIAD Genel Sekreterliği uzmanları ve üyelerin şirketlerinden uzmanların katılımı sağlanmaktadır.

19 Ekim tarihinde, Brüksel'de St-Anne şatosunda UNICE ve TÜSIAD tarafından Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz onuruna bir öğle yemeği düzenlendi. TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoğlu, Dış İşleri Komisyonu Üyesi ve AB'ye Uyum Komitesi İzleme Sekreteryası Eş Başkanı Şadi Gücüm'ün de katıldığı öğle yemeği çerçevesinde, Mesut Yılmaz, Avrupa iş dünyasının önde gelen temsilcileri ve basın mensuplarından oluşan 110 kişilik bir gruba Türkiye'nin AB ile entegrasyon önceliklerini açıklayan bir konuşma yaptı.

UNICE'nin Brüksel'de düzenlediği çeşitli uluslararası konferans ve etkinliklerde Temsilcilik

görevlileri yer aldı ve Türk özel sektörü görüşlerini aktardı. Brüksel dışında katılım sağlanan etkinlikler aşağıda belirtilmektedir.

12-13 Mayıs tarihlerinde, Tunus'ta Avrupa-Akdeniz Sanayi Zirvesi'ne katılan TÜSIAD heyetine Temsilci Dr. Bahadır Kaleağası ve araştırmacı Serap Atan da katıldı.

2 Mayıs tarihinde, Vatikan'da Papa Jean Paul II tarafından kabul edilen Avrupa özel sektör heyetindeki TÜSIAD grubunda Dr. Bahadır Kaleağası da yer aldı.

14-16 Eylül tarihinde Avrupa Özel Sektör Genişleme Forumu toplantısı Budapeşte'de yapıldı ve UNICE heyetinde yer alan Dr. Bahadır Kaleağası bu vesile ile ayrıca Macaristan Başbakanı ve Merkez Bankası Başkanı ile AB adaylığı deneyimleri hakkında bir görüşme yaptı.

26 Ekim tarihinde Paris'te düzenlenen Genişleme Sanayi Forumu'nda araştırmacılar Serap Atan ve Gülçin Karadeniz uzman gruplarına katıldı.

Serap Atan 22-23 Kasım tarihinde Paris'te toplanan Avrupa-Akdeniz Sanayi Bakanları çalışma toplantısına katılarak TÜSIAD görüşlerini sundu.

UNICE üyeleri ile ikili ilişkiler çerçevesinde 22 Mayıs tarihinde Paris'te MEDEF ve 29-30 Mayıs tarihinde Roma'da CONFINDUSTRIA ile toplantılar yapıldı. CONFINDUSTRIA ile toplantı, turizm sektöründe işbirliği konusunda ve her iki tarafın turizm sektör temsil kuruluşlarının katılımı ile gerçekleşti.

Temmuz ayında Çin Başbakanı Zhu Rongji ve Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev ile Avrupa özel sektörü arasındaki toplantılara katılan Dr. Bahadır Kaleağası söz alarak Türkiye'nin Avrasya eksenindeki ekonomik rolü üzerine görüşler iletti.

ABD ve AB özel sektör temsilcileri arasındaki birçok toplantıda Dr. Bahadır Kaleağası Avrupa özel sektörü grubunda yer aldı, ayrıca Paris'te OECD nezdinde görüşmelerde bulundu.

Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz, TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoğlu ve UNICE Dış İşleri Komitesi Müdürü Monique Julien, Mesut Yılmaz onuruna Brüksel'de düzenlenen öğle yemeğinde biraraya geldi.

AB Nezdinde Türk Özel Sektörünün Temsili

Yıl boyunca Avrupa Birliği yetkilileri ile düzenli temas halinde bulunan Temsilciliğin bu yöndeki başlıca etkinlikleri aşağıda özetlenmektedir.

Türkiye'nin AB'ye tam üyelik adaylığının resmîyet kazanması ve Kasım ayında Katılım Ortaklığı Belgesi'nin açıklanması paralelinde yeniden yapılanan TÜSIAD çalışma programında, Brüksel Temsilciliği AB kurumları ile teknik konulardaki ilişkileri daha da yoğunlaştırdı, TÜSIAD çalışma gruplarına bilgi akışını sağladı ve Temsilci Dr. Bahadır Kaleağası TÜSIAD AB İzleme Sekreteryası'nın aylık çalışmalarına katıldı.

AB'nin Genişlemeden Sorumlu Komiseri Günter Verheugen, Belçika Başbakanı Guy Verhofstad ve 2000 yılının AB Dönem Başkanları Portekiz ve Fransa büyükelçileri ile öğle yemeği çerçevesindeki toplantılara katılan Dr. Bahadır Kaleağası Türk özel sektörünün görüşlerini iletti.

Mayıs ayında Sanayi ve Bilgi Toplumu Komiseri Erkki Liikanen ile TÜSIAD Yönetim Kurulu'nun katıldığı bir toplantı düzenlendi.

Avrupa Parlamentosu siyasi grup başkanları ile toplantılara katılan Dr. Bahadır Kaleağası, Katılım Ortaklığı çerçevesinde görüş ve eleştirileri aktardı. Yıl içinde Brüksel Temsilciliği ile Avrupa Parlamentosu üyeleri ve danışmanları arasında birçok görüşme oldu.

20 Kasım tarihinde, Avrupa Parlamentosu'ndan 20 kişilik bir grubun İstanbul'da TÜSIAD ile yaptığı toplantı hazırlandı.

Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu toplantıları izlendi ve bu komisyonun Türk ve AB'li milletvekillerine düzenli bilgi ve görüş aktarıldı.

Yıl içinde AB Komisyonu yetkilileri ile çok sayıda toplantı ve görüşme gerçekleşti. 27 Kasım

tarihinde, TÜSIAD Dış İşleri Komisyonu ile AB Komisyonu'nun üst düzey temsilcileri arasında Temsilcilik binasında Katılım Ortaklığı Belgesi üzerine bir toplantı düzenlendi.

AB Ekonomik ve Sosyal Konseyi'nin çeşitli etkinliklerine UNICE üyesi Türk özel sektör temsilcisi olarak katılım sağlandı.

Tanıtım ve Bilgilendirme Faaliyetleri

Brüksel Temsilciliği ekonomi başta olmak üzere birçok alanda Türkiye'nin uluslararası tanıtımına katkıda bulunmaktadır. Bu çerçevede yapılan çalışmalar aşağıda özetlenmektedir.

TÜSIAD'ın İngilizce yayınları (raporlar, Private View dergisi, görüş ve bilgi notları) ve Türkiye hakkındaki çeşitli ekonomik ve kültürel tanıtım yayınları Avrupa Birliği'nde iki binin üzerinde kişi ve kuruluşa düzenli olarak iletili.

Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Bülent Eczacıbaşı ile Başkan Yardımcısı Güler Sabancı'nın maddi katkılarıyla Temsilcilige iletilen "P Dergisi"nin dağıtımı sağlandı.

AB konularında en başarılı İnternet portalı konumundaki "euractiv.com" sitesinde Türkiye ile ilgili özel bir AB genişleme dosyası tesis edildi. Bu site içinde Türkiye ile ilgili haber ve analizlerin düzenli olarak yer alması sağlandı (www.euractiv.com sitesi ile TÜSIAD içerik partneri ve Ericsson-Türkiye sponsor olarak işbirliği içindedir).

AB konularında önde gelen uzman kuruluş European Policy Center ile 24 Mayıs ve 27 Kasım tarihlerinde Türkiye-AB ilişkileri üzerine iki konferans düzenlendi. İlkinde TÜSIAD Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, ikincisinde Başkan Yardımcısı Aldo Kaslowski'nin açılış konuşmacısı olduğu konferansları, Brüksel'deki AB kurumları, diplomatik çevreler, özel sektör ve medyadan çok sayıda katılımcı izledi.

Pamukbank'ın sponsorluğunu üstlendiği "Merhaba Atina, Here İstanbul" konulu fotoğraf sergisinin açılış kokteyli, diplomatik temsilcilikler, AB kurumları, özel sektör, sanat çevreleri ve medyadan davetlilerin katılımıyla 27 Kasım'da gerçekleştirildi.

AB'nin etkili "think tank" kuruluşu Center for European Policy Studies (CEPS) ile olan işbirliği çerçevesinde, 26 Mayıs tarihinde eski Dışişleri Bakanı İltis Türkmen'nin "Türkiye'nin Avrupa için Jeo-Stratejik Önemi" konulu konferansı düzenlendi.

Dr. Bahadır Kaleağası 2000 yılında birçok konferansta sunuş yaparak Türkiye'nin dış ekonomik ilişkilerini, AB ile entegrasyon sürecini ve özel sektör görüşlerini anlattı (London School of Economics-Londra, Université libre de Bruxelles-Brüksel, EATA-Amsterdam, EATA-Frankfurt, Academy Online, World Stock-Köln, Türkiye-Norveç İş Konseyi-Oslo, Türkiye-Danimarka İş Konseyi-Kopenhag, Konrad Adenauer Stiftung-Brüksel, P&G-Ankara, VIU-Venedik.)

Temsilcilik binasında yıl boyunca gerçekleştirilen toplantılar aşağıda belirtilmektedir.

TBMM üyeleri, Avrupa Parlamentosu, AB Komisyonu, AB nezdinde diplomatik misyonlar, AB özel sektörü ve Brüksel Hükümeti temsilcileri, akademisyen ve öğrenci grupları ve medya mensuplarının katıldığı toplantılar düzenlendi.

Türk ekonomisi, Türkiye-AB ilişkileri, enerji, turizm, Avrasya, Türkiye'de yatırım ve ticaret olanakları gibi çeşitli konularda brifingler ve seminerler düzenlendi.

Kasım ve Aralık ayında iki hafta süre ile Pamukbank tarafından sponsorluğu üstlenilen "Merhaba Atina, Here İstanbul" konulu fotoğraf sergisi düzenlendi. Serginin 27 Kasım'daki açılış kokteyli diplomatik temsilcilikler, AB kurumları, Avrupa özel sektörü, sanat çevreleri ve medyadan seçkin bir davetli grubu katıldı.

Aralık ayında iki gün süre ile Uluslararası İkebana sergisine ve açılış kokteyli ev sahipliği yapıldı.

TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, 24 Mayıs tarihinde European Policy Center ile birlikte düzenlenen "Türkiye-AB İlişkileri" konferansının açılış konuşmasını yaptı.

Kırım Türkleri lideri ve Meclis Başkanı Mustafa Cemiloğlu'nun konuşmacı olduğu bir seminer düzenlendi.

Temsilcilik binası salonlarında Mustafa Taviloğlu koleksiyonuna ait çağdaş Türk ressamlarının eserleri daimi olarak ziyaretçilerin ve davetlilerin izlenimine sunulmaya devam edildi, ayrıca Türk sanatçıların Brüksel'deki etkinliklerine destek verildi.

Brüksel'deki uluslararası şirket temsilcileri, European Round Table of Industrialists, The Conference Board ve World Economic Forum ile ilişkiler geliştirilmeye devam edildi ve ortak etkinliklere TÜSIAD katılımı sağlandı.

Resmi kuruluşlar, akademik kurumlar, sivil toplum örgütleri, özel sektör ve uluslararası basından Türkiye hakkında bilgi için gelen başvurular değerlendirildi.

AB ile ilgili çevrelerde en etkili yayınlar olan günlük Agence Europe bülteninde, Financial Times'da ve The Economist/European Voice dergisinde ve BBC'de Türk özel sektörünün görüşlerinin duyurulması sağlandı. Ayrıca Avrupa basınında bir çok makaleye referans veya kaynak olundu.

Temsilcilik elemanları, birçok uluslararası konferansın yanı sıra, Center for European Policy Studies (CEPS), European Policy Center (EPC), American European Community Association (AECA), Institut d'Etudes Européennes ve Friends of Europe etkinliklerine, bu kuruluşların üyesi olarak katıldı ve Türk özel sektörü yaklaşımlarını aktardı. AECA çerçevesinde, Dr. Bahadır Kaleağası uluslararası nitelikli büyük şirketlerin Avrupa temsilcilerinden oluşan grubun üyesi olarak Avrupa Parlamentosu, US Trade Commission, World Affairs Councils, Chicago Council on Foreign Relations gibi kuruluşlarla toplantılara katıldı.

Türk Alman Vakfı, ATIAD, European Turkish Foundation-UK ve Turkish Business Group-Brussels gibi Türkiye ile ilgili kuruluşların etkinliklerine katkıda bulunuldu.

TÜSIAD Üyelerine ve Türk Kuruluşlara Yönelik Hizmetler

Brüksel Temsilciliği bir yandan TÜSIAD üyelerine yönelik bir dizi hizmet verirken, öte yandan diğer Türk kuruluşların AB ile ilişkiler alanındaki çalışmalarına katkıda bulunmaya çalışmaktadır.

Temsilcilik tarafından haftalık olarak hazırlanan "Brüksel'de Bir Hafta" bülteni ve Türkiye-AB ilişkilerinin ve uluslararası ekonomik gelişmelerin çeşitli yönleri üzerine sayıları kırkı geçen rapor TÜSIAD-Net dahilinde üyelerin bilgisine sunuldu. Ayrıca bu bülten ve raporlar ilgili bakanlık birimlerine ve TBMM'nin Avrupa Parlamentosu ile ortak komisyonu üyelerine, bazı ekonomik ve akademik kuruluşlara ve Brüksel'deki Türk basın temsilcilerine iletildi. Bu yayınları alan kuruluşlardan gelen ek bilgi taleplerine yanıt verildi.

TÜSIAD'ın üyelerine tanıdığı Brüksel'de geçici personel görevlendirme olanağı dahilinde, Temsilcilik kadrosuna dahil elemanlar hem şirketleri için, hem de TÜSIAD için birçok etkinlikte bulundular.

Türk şirketlerin dış ekonomik etkinliklerinde, AB ile ilişkilerinde ve gümrük birliği çerçevesinde karşılaştıkları sorunlar Brüksel Temsilciliği tarafından takip edildi ve gerekli araştırmalar ve girişimler yapıldı.

Gümrük Birliği Ortak Komitesi'nin Şubat ve Aralık ayındaki toplantıları öncesinde şirketler, SIAD'lar ve meslek örgütlerinden sorunlarını ve önerilerini içeren görüşleri toplanarak oluşturulan raporlar, ilgili resmi yetkililere iletildi ve gelişmeler takip edildi.

Üyelerin Avrupa'daki çeşitli etkinliklerinin ve resmi kuruluşlar ve şirketler ile ilişkilerinin hazırlanmasına veya takibine katkıda bulunuldu.

Temsilcilik binası, büro altyapısı, toplantı ve davet mekanı ve sekreteryaya olanakları ile TÜSIAD üyeleri için bir "Avrupa iş merkezi" olarak hizmet vermeyi sürdürdü.

TÜSİAD Washington, D.C. Temsilciliği

Faaliyete geçişinin ikinci yılını tamamlamakta olan TÜSİAD Washington, D.C. Temsilciliği (TUSIAD-US), yıl boyunca Türk-Amerikan ilişkilerinin her alanda geliştirilmesini ve derinleştirilmesini sağlamanın yanı sıra, karşılıklı iletişimi ve bilgilendirmeyi artırmak amacıyla çalışmalarını sürdürdü.

Temsilcilik, bu temel misyon doğrultusunda, hedef kitle içerisinde yer alan ABD Kongresi ve Yönetimi, iş çevreleri, basın, düşünce kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve Türk-Amerikan kuruluşları ile çok çeşitli temas ve faaliyetler gerçekleştirdi. Temsilciliğin 2000 yılı daimi kadrosu bir temsilci, bir uzman ve bir sekreterden oluştu.

Toplantı ve Bilgilendirme Faaliyetleri

Temsilcilik tarafından, toplantı ve bilgilendirme faaliyetleri çerçevesinde yedi toplantı düzenlendi, yayın ve bülten dağıtımı yapıldı.

Düzenlenen toplantılar ile ilgili bilgiler aşağıda özetlenmektedir.

Türk Ekonomisinde Son Gelişmeler: 30 Mart tarihinde, Hürriyet Gazetesi ekonomi yazarı Dr. Ercan Kumcu'nun konuşmacı olduğu ve Temsilcilik tarafından ağırlıklı olarak Dünya Bankası, IMF ve Institute of International Finance çalışanlarına yönelik olarak düzenlenen toplantıda istikrar programı ve son ekonomik gelişmeler tartışıldı.

Türkiye ve Avrupa Birliği: 30 Mart tarihinde, George Mason Üniversitesi'nde, ATSA-DC ile birlikte düzenlenen toplantıda, Washington'daki Avrupa Birliği Delegasyonu Siyasi ve Akademik İşler Kıdemli Danışmanı Jonathan Davidson, İstanbul Bilgi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İlter Turan ve Hürriyet Gazetesi ekonomi yazarı Dr. Ercan Kumcu, ekonomik ve siyasi açıdan Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ilişkilerini ele aldılar.

Türk-Amerikan İş Konseyi (ATC) Bünyesinde TÜSİAD tarafından Düzenlenen Panel: 31 Mart tarihinde, ATC Konferansı bünyesinde düzenlenen TÜSİAD paneline konuşmacı olarak Emekli Büyükelçi Gündüz Aktan, Bilgi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İlter Turan, Hürriyet Gazetesi

TÜSİAD Washington, D.C. Temsilciliği'nin bulunduğu bina

ekonomi yazarı Dr. Ercan Kumcu, TÜSIAD üyeleri Dr. Yılmaz Argüden ve Nuri Çolakoğlu katıldılar. Panelde Türk ekonomisi ve siyasetindeki son gelişmeler tartışıldı.

Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği ve Türkiye: 9 Mayıs tarihinde, Institute of Turkish Studies ile birlikte düzenlenen konferansta, Türkiye'nin Avrupa Savunma ve Güvenlik Kimliği (ASGK) içerisindeki yeri ve önemi tartışıldı.

TÜSIAD Yönetim Kurulu üyesi Murad Dural ve Türk Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Dr. Sabri Sayarı'nın açış konuşmalarıyla başlayan toplantıya konuşmacı olarak, Türkiye'nin NATO nezdindeki Daimi Temsilcisi Büyükelçi Onur Öymen, ABD Dışişleri Bakanlığı Avrupa Güvenlik ve Siyasi İşleri Müdürü Walter Andrusyszyn, Rand Corporation kıdemli uzmanı Dr. Stephen Larrabee ve Fransa'nın Washington Büyükelçiliği Siyasi - Askeri İşler Bölümü'nden Philippe Errera katıldılar. Çeşitli kurumları temsilen yaklaşık 70 davetlinin izlediği toplantıda, Büyükelçi Onur Öymen, Dr. Stephen Larrabee ve Philippe Errera, sırasıyla, Türkiye'nin, ABD'nin ve Avrupa'nın konuyla ilgili perspektiflerini anlattılar. Yoğun bir şekilde tartışılan güvenlik kimliğinin, savunma ve siyasi açılardan ele alındığı konuşmalarda, Walter Andrusyszyn ASGK'nin yol açacağı gelişmeleri dile getirirken, Philippe Errera dışında tüm konuşmacılar Avrupa Birliği üyesi olmayan NATO üyelerinin dışlanması ASGK'nin temel amacına zararı dokunacağını savundular.

GAP Bölgesindeki İş ve Yatırım İmkanları: 26 Mayıs tarihinde, TÜSIAD Washington Temsilciliği ve Türk Amerikan İş Konseyi (ATC)'nin düzenlediği toplantıya, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı Dr. Olcay Ünver konuşmacı olarak katıldı. OPIC binasında düzenlenen toplantıdaki konuşmasında, Dr. Ünver, GAP'ın önemini, girişimci destekleme programlarını ve bölgedeki yatırım ve üretim fırsatlarını ele aldı.

Türk İç Politikası-Paradigmatik Değişimin Başlangıcı veya Açmazı: 11 Eylül tarihinde düzenlenen toplantıya

katılan Bilgi Üniversitesi Rektörü Prof. İlder Turan, iç politikadaki son gelişmeleri ele alan bir konuşma yaptı.

Türk İç Politikası - KOB Işığında AB ile İlişkiler, Orta-Doğu Olayları ve İç Politik Gelişmeler: 21 Kasım tarihindeki toplantıda Milliyet Gazetesi köşe yazarı Hasan Cemal konuşmacı olarak yer aldı.

Temsilciliğin bilgilendirme faaliyetleri çerçevesinde, Türk-Amerikan ilişkileri açısından önem taşıyan ve TÜSIAD görüşlerinin ve faaliyetlerinin iletilmesinde yarar görülen konularda basın bültenleri hazırlandı ve basının yanısıra geniş bir kitleye dağıtıldı. Bu çerçevede, Ocak ayında TÜSIAD tarafından yayımlanan "Türkiye'de Demokratik Standartların Yükseltilmesi- Tartışmalar ve Son Gelişmeler", "Tarım Politikalarında Yeni Denge Arayışları ve Türkiye", "Avrupa Birliği'ne Tam Üyeliğe Doğru: Siyasi Kistaslar ve Uyum Süreci" ve "Avrupa'da Girişimciliğin Özendirilmesi ve Yaygınlaştırılması: UNICE Kıyaslama Raporu 1999" başlıklı raporlar; Ağrı'da gerçekleştirilen SIAD Başkanlar Kurulu toplantısında TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu'nun yaptığı konuşmanın özeti; TÜSIAD'ın, Ermeni iddiaları konusunda, hükümetin ABD Kongresi'ne yönelik olarak girişimde bulunmasını talep ettiğini duyuran basın bülteni; AB tarafından açıklanan Katılım Ortaklığı Belgesi ve buna ilişkin TÜSIAD görüşü; AB üyeliği ve Makroekonomik İstikrar Programı doğrultusunda kararlılıkla üzerinde durulması gereken noktalar ile ilgili basın bültenleri hazırlanarak geniş dağıtımı yapıldı.

TÜSIAD tarafından yayımlanan "Türkiye'de Demokratik Standartların Yükseltilmesi- Tartışmalar ve Son Gelişmeler", "21'nci Yüzyıla Girenken Türkiye'nin Enerji Stratejisinin Değerlendirilmesi", "Tarım Politikalarında Yeni Denge Arayışları ve Türkiye" ve "Siyasal İstikrar ve İki Turlu Dar Bölge Seçim Sistemi Simülasyon Modeli" raporlarının İngilizce rapor özetleri ile periyodik olarak yayımlanan Private View, Newsletter ve Quarterly Economic Survey raporlarının yaklaşık 1000 kişilik bir kitleye dağıtımı yapıldı.

Houston Başkonsolosluğu'nun talebi üzerine, Houston'da düzenlenecek bir günlük bir fuarda dağıtılmak üzere TÜSIAD tanıtım broşürleri ve yayınları gönderildi. Ayrıca, Türkiye'de yatırım ve ticari ilişkiler için gerekli kurumların temas bilgilerinin derlendiği bir liste hazırlanarak bu fuarda dağıtılmak üzere Houston'a gönderildi. Bunun dışında, konuşmacı veya dinleyici olarak katılınan çeşitli toplantılar ve temaslarda sırasında TÜSIAD yayınlarının dağıtımı yapıldı.

Ekim ayının sonundan itibaren, Türkiye ile ilgilenen kesimleri önemli gelişmelerden haberdar etmek amacıyla, 800 civarındaki kişiye düzenli olarak gönderilmek üzere haftalık bir haber bülteni elektronik olarak yayımlanmaya başlandı.

Tanıtım Faaliyetleri ve Temaslar

Washington, D.C. Temsilciliği; tanıtım konuşmaları; DEİK Türk-Amerikan İş Konseyi toplantısı, Ermeni Karar Tasarısı ile ilgili çalışmalar, Washington, D.C. dışında temaslar, yeni girişimler ve web sitesi aracılığıyla yıl boyunca tanıtım ve temas faaliyetleri yürüttü.

Tanıtım Konuşmaları: Temsilcilik tarafından yıl boyunca çeşitli toplantılara katılım sağlanarak, Türkiye, TÜSIAD ve Temsilcilik ile ilgili tanıtım konuşmaları yapıldı. Bu konuşmaların yapıldığı toplantılar aşağıda belirtilmektedir.

21 Ocak, Temsilci Abdullah Akyüz'ün TÜSIAD Genel Kurulu, yeni yayımlanan raporlar ve ATC sırasında yapılacak temaslara ilişkin bilgi verdiği, Türk basın mensupları ile düzenlenen toplantı.

11 Şubat, Temsilci Abdullah Akyüz'ün TÜSIAD'ın misyonu ve faaliyetleri ve Türk ekonomisi konusunda bir sunuş yaptığı, Dışişleri Bakanlığı "Foreign Service

Institute"ta, önümüzdeki dönemde Türkiye'de görevlendirilecek ABD'li diplomatlar için düzenlenen eğitim programı.

24 Şubat, Temsilci Abdullah Akyüz'ün, gazeteci Cengiz Çandar ile birlikte konuşmacı olarak katıldığı ve "AB Üyeliği ve Türk Özel Sektörü" konulu bir konuşma yaptığı, Amerikan-Turkish Student Association (ATSA-DC) tarafından George Washington Üniversitesi'nde düzenlenen "Türkiye-Avrupa Birliği İlişkilerinde Son Gelişmeler" başlıklı panel. Panelin 15 Şubat tarihinde düzenlenen birinci oturumunda Kuzey Kıbrıs Temsilcisi Ahmet Erdengiz, Türk Büyükelçiliği'nden Boğaç Güldere ve Bülent Şahinalp Türkiye-AB ilişkilerindeki son gelişmeleri anlattılar.

24 Şubat, Temsilci Abdullah Akyüz'ün ve National Security Council (NSC) Avrupa İşleri Kıdemli Müdürü A. Blinkin, Dışişleri Bakanlığı Kıbrıs Koordinatörü A. Moses ve NSC Avrupa İşleri Müdürü N. Kass'ın katıldıkları, National Security Council tarafından Kıbrıs konusunda düzenlenen telefon konferansı.

14 Mart, Temsilci Abdullah Akyüz'ün Türk ekonomisi ve TÜSIAD hakkında bir sunuş yaptığı, ATA-DC tarafından ABD'li ilkökul öğretmenlerini Türkiye konusunda bilgilendirmek amacıyla gerçekleştirilen 1 günlük tanıtım programı çerçevesinde düzenlenen panel.

13 Kasım, Temsilci Abdullah Akyüz'ün Temsilciliğin faaliyetleri konusunda bilgi verdiği, Büyükelçiliğe yeni katılan Dışişleri Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı görevlileri ile düzenlenen toplantı.

30-31 Kasım, Temsilci Abdullah Akyüz'ün, Prof. Üstün Ergüder'in yönettiği ve Dışişleri Eski Bakanı Prof. Dr. Emre Gönensay ile birlikte konuşmacı olarak yer alarak "Türk Ekonomisinin Geleceği" konulu bir tebliğ sunduğu, geleneksel ATAA yıllık konferansı.

8 Aralık, Temsilci Abdullah Akyüz'ün AB tarafından açıklanan Katılım Ortaklığı Belgesi

hakkındaki TÜSIAD perspektifini anlatan bir sunuş yaptığı, Middle East Institute (MEI) tarafından düzenlenen toplantı.

TÜSIAD ve DEİK Temasları: Yıllık geleneksel ATC Konferansı'na katılan TÜSIAD üyelerinin DEİK-Türk Amerikan İş Konseyi üyeleriyle birlikte katıldıkları programın oluşturulması ve yürütülmesi Temsilcilik tarafından gerçekleştirildi.

Toplantılar, 27 Mart tarihinde, Temsilcilik binasında yapılan TÜSIAD ve TUSIAD-US'in yönetim kurulu toplantıları ile başladı. Heyet, Washington, D.C.'de bulunduğu süre içerisinde Kongre üyeleri (Robert Wexler, John Cooksey, Dana Rohrabacher, Paul Sarbanes, Jim Davis, Earl Pomeroy); State Department yetkilileri (Marc Grossman, Jim Gadsden ve çeşitli departmanlardan uzmanlar); WB/IMF üst düzey yöneticileri (Ruth Bachmayer, Willy Kiekens, Ilham Zurjak, Sally Zeijlon); ABD Yönetimi (EX-IM Bank Başkanı James Harmon, Ticaret Bakanlığı Bakan Yardımcıları David Aaron ve Michael Copps, OPIC Başkan Yardımcısı Kirk Robertson, TDA Direktörü Joseph Grandmaison ve NSC'den Avrupa Bölgesi sorumlusu Antony Blinken); çeşitli think-tank'ler (CSIS, NDI, B'nai Brith); basın mensupları (Washington Post yayın komitesinden Amy Schwartz, Washington Times editörü Helle Bering) ve özel sektör temsilcileri ile gruplar halinde yoğun görüşmelerde bulundular.

Ayrıca, yaklaşan başkanlık seçimleri nedeniyle George W. Bush'un danışmanlarından Richard Perle ve Dov Zakheim ile görüşüldü. Türkiye adına lobi faaliyetlerini yürüten Temsilciler Meclisi Eski Başkanı Bob Livingston ve Temsilciler Meclisi eski üyesi Steve Solarz ile de görüşmeler yapıldı.

Bu temasların yapıldığı süre zarfında, Temsilcilik tarafından üç konferans düzenlendi. Bunlardan ilki, 30 Mart tarihinde Hürriyet Gazetesi ekonomi yazarı Dr. Ercan Kumcu'nun konuşmacı olduğu ve Dünya Bankası binasında düzenlenen "Türk Ekonomisinde Son Gelişmeler" konulu toplantı oldu. Aynı gün, George

Mason Üniversitesi'nde düzenlenen "EU-Turkey Relations: Today and Looking Forward" başlıklı toplantıda Bilgi Üniversitesi Rektörü Prof. İlter Turan, Hürriyet Gazetesi ekonomi yazarı Dr. Ercan Kumcu ve ABD'deki AB Temsilciliği Siyasi ve Akademik İşler Kıdemli Danışmanı Jonathan Davidson konuşmacı oldular. ATC bünyesinde TÜSIAD tarafından düzenlenen ve Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu tarafından yönetilen panelde ise Prof. İlter Turan, Dr. Ercan Kumcu, Emekli Büyükelçi Gündüz Aktan, TÜSIAD üyeleri Nuri Çolakoğlu ve Dr. Yılmaz Argüden konuşmacı olarak yer aldılar.

Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, bu süre içerisinde, "Lawyer's Committee for Human Rights" tarafından düzenlenen ve Türkiye'deki insan hakları sorunlarını ele alan toplantı ile ATAS tarafından düzenlenen ve Türk ekonomisindeki son gelişmeleri konu alan toplantıya konuşmacı olarak katıldı.

ATC Konferansı'nın ardından, 3 Nisan tarihinde New York'a geçen heyet çeşitli toplantılara katıldı. Bu çerçevede New York Başkonsolosu, Büyükelçi Mehmet Ezen ile kahvaltılı bir toplantı düzenlendi, Foreign Policy Association ile bir yuvarlak masa toplantısı yapılarak Türkiye'deki son gelişmeler ele alındı, FORUM tarafından düzenlenen öğle yemeğine katılım sağlanarak Wall Street'in Türkiye'ye bakışı ve IT sektöründeki gelişmeler konusunda iki sunum gerçekleştirildi.

Ermeni Karar Tasarısı ile ilgili olarak yapılan çalışmalar: "Ermeni Soykırımı" iddialarını dile getiren tasarının ABD Temsilciler Meclisi'nde, önce Operasyonlar ve İnsan Hakları Alt Komitesi'nde, sonra Dış İlişkiler Komisyonu'nda ele alınması aşamasında, Temsilcilik çeşitli kanallardan bu tasarının yaratacağı tahribata dikkat çeken birçok girişimde bulundu. Ayrıca, tasarının alt komitede onaylanması üzerine, bütün Dış İlişkiler Komisyonu üyelerine TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu'nun imzasıyla bir mektup gönderildi. Tasarının Temsilciler Meclisi'ne gelmesi aşamasında bütün Meclis üyelerine yine TÜSIAD

Başkanı'nın imzasıyla, ismen birer mektup gönderildi. Bu mektuplarda Türk-Amerikan ilişkilerinin önemine değinilerek, tarihçilerin araştırması gereken bir konunun siyasetçiler tarafından kullanılmaması gereği üzerinde duruldu. Ayrıca, bu tasarının kabul edilmesinin Türk-Amerikan ekonomik ve siyasi ilişkileri üzerinde yaratacağı olumsuz etkiler vurgulandı.

Washington, D.C. Dışında Gerçekleştirilen Temaslar: Temsilciliğin yaptığı temaların daha geniş bir kitleye duyurulması ve Washington, D.C. ile New York dışında da etkinlikler yapılabilmesi amacıyla bu yıl içerisinde Chicago ve Houston'a seyahatler düzenlendi. Bu seyahatlerde, bu şehirlerdeki Başkonsolosluklarımızdan da destek alınarak, Türkiye'de yatırımı olan Amerikan şirketleri, yerel Amerikan işadamları dernekleri, think-tank kuruluşları ve Türk-Amerikan toplumunu temsil eden kişilerle görüşmeler yapıldı. Bu temalar sonucunda, önümüzdeki dönemlerde bu şehirlerde ortak toplantılar ve ticaret ve yatırımı artırmaya yönelik faaliyetler düzenlenmesinin temelleri atıldı.

Ayrıca, bu şehirlerdeki Türk-Amerikan işadamlarıyla biraraya gelinerek, New York merkezli Türk-Amerikan İş Forumu (FORUM)'un bu şehirlerde yerel bir "şube" oluşturabilmesi konusu görüşüldü. New York dışında ilk olarak Washington, D.C.'de bu tür bir girişimde bulunan FORUM'un çabalarının, uzun vadede Türkiye ve TÜSİAD için çok önemli olduğu düşünüldüğünden, Temsilcilik olarak bu girişime tam destek sağlandı.

Bunlar dışında, DEİK Türk-Amerikan İş Konseyi ile birlikte, çeşitli eyaletlerde "iş geliştirme" amaçlı toplantılar yapılabilmesi için çeşitli girişimlerde bulunuldu.

Yapılan Temaslar ve Yeni Girişimler: Yıl boyunca, ABD Kongresi ve Yönetimi, iş dünyasını temsil eden şirket ve kuruluşlar, basın kuruluşları, think-tank'ler ve Türk-Amerikan kuruluşlarıyla bilgilendirme ve görüş alışverişi toplantılarına düzenli olarak devam edildi.

Ayrıca, ABD'den Türkiye'ye seyahat eden basın

mensupları, işadamları ve think-tank mensuplarına destek sağlandı. Aynı şekilde, Türkiye'den ABD'ye yönelik olarak yapılan çeşitli temaslara destek olunarak, bilgilendirme taleplerine cevap verildi.

Yıl içerisinde, TÜSİAD'ın ABD'deki muadili sayılabilecek "US Business Roundtable" ve ABD içerisinde 82 şehirde yerel kuruluşları olan "World Affairs Council of America-WACA" ile işbirliği olanakları geliştirmek amacıyla temasa geçildi. Özellikle WACA ile birlikte çeşitli şehirlerde ortak faaliyet düzenlenmesi için temaslar sürdürüldü.

Web Sitesi ve Tanıtım Broşürü: Temsilcilik web sitesi olan www.tusiad-us.org, Mart 2000'de yeniden düzenlendi. Web sitesinin dinamik olarak yenilenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları sürdürüldü. Ayrıca, Temsilciliğin tanıtımını daha etkin yapabilmek amacıyla, Temsilciliğin misyonu, faaliyetleri ve temas bilgilerini içeren, kısa ve görsel yanı öne çıkan bir broşür bastırılarak dağıtılmaya başlandı.

TÜSİAD Üyelerine Yönelik Faaliyetler

TÜSİAD üyelerini, ABD'deki gelişmelerden ve Temsilciliğin faaliyetlerinden haberdar etmek üzere iki yıldır hazırlanan İngilizce aylık bültene ilave olarak, Şubat ayından itibaren 15 günlük Türkçe bir bülten yayımlanmaya başlandı.

Yıl boyunca, önemli olduğu düşünülen konularda üyeleri daha ayrıntılı bilgilendirmek amacıyla, "Başkan Adaylarının Dış Politikası İlkeleri", "ABD Ekonomisindeki Son Gelişmeler", "Türkiye'ye Helikopter Satımına İlişkin Mevzuat ve Son Gelişmeler" ve "21. Yüzyılın Eşiğinde Türk-Amerikan Ekonomik İlişkileri" konulu raporlar hazırlandı.

Ayrıca "Ermeni Soykırımı" iddiaları karşısında kalıcı ve etkili bir ulusal politika ve TÜSİAD pozisyonu

belirlenebilmesi konularında Temsilciliğin önerilerini içeren bir görüş notu hazırlandı.

Diğer Faaliyetler

Ticaret ve Yatırımın Geliştirilmesi Alanında Yapılan Faaliyetler: Senatör Byrd'ün ofisinin öncülüğünde ve ABD Yönetimi ile Türkiye'nin Washington Büyükelçiliği ve DEİK desteğinde yürütülen "Appalachian-Turkey Trade Project"e başlangıcından itibaren destek verildi. Appalachia bölgesindeki 13 eyalet (West Virginia, Alabama, Georgia, Kentucky, Maryland, Mississippi, New York, North Carolina, Ohio, Pennsylvania, South Carolina, Tennessee ve Virginia) ile Türkiye arasındaki ticaret ve yatırım hacmini artırmayı amaçlayan bu proje kapsamında, 2001 yılındaki ATC Konferansından sonra West Virginia'da bir toplantı yapılarak ilk somut adımın atılması planlanmaktadır.

Diğer yandan, Dünya Bankası ve IFC'nin bir yan grubu olan FIAS (Foreign Investment Advisory Services) tarafından başlatılan ve Türkiye'ye yabancı yatırımları artırmayı amaçlayan bir konferans düzenlenmesi projesine YASED'le birlikte TÜSİAD'ın katılması için gerekli ilk temaslar yapıldı. Bu proje kapsamında öncelikle bir durum tespit raporu hazırlandı. 2001 yılı içerisinde İstanbul'da, üst düzey katılımlı bir yatırım konferansı düzenlenmesi planlanmaktadır.

Temsilciliğin Üye Olduğu Kuruluşların Faaliyetleri: Temsilcilik, bu yıl içerisinde Council on Foreign Relations, American-Turkish Council ve Turkish-American Business Forum (FORUM)'a üye oldu ve aktif olarak faaliyetlerine ve toplantılarına katılmaya başladı. Temsilci Abdullah Akyüz, Temmuz ayında FORUM yönetim kuruluna seçildi. Yeni FORUM yönetiminin ABD'nin belli başlı merkezlerindeki Türk işadamlarını FORUM'un yerel bir temsilciliği olarak örgütleme çalışmalarına Temsilcilik tarafından yoğun destek verildi. Bu doğrultuda ilk adım Washington, D.C.'de atılarak, yerel dernek Temsilciliğin

de desteğiyle kuruldu. Bundan sonra, Boston, Chicago, California, Houston ve Miami'de benzer adımların atılması üzerinde çalışılmaktadır.

ABD Başkanlık Seçimleri ile ilgili faaliyetler: Bu sene yapılan ABD Başkanlık seçimleri öncesinde ve sırasında Türk televizyonlarının çeşitli programlarına katılarak, özellikle Türk-Amerikan ekonomik ilişkileri konusunda Temsilciliğin görüşleri aktarıldı. Aynı şekilde, birçok Türk gazetesi için de benzer yönde haber ve röportajlar yapıldı.

Sanatsal Faaliyetler: Sanatsal faaliyetler kapsamında, Mayıs ayında New York'ta düzenlenen "Mayfest" festivaline destek verilerek, çağdaş Türk sanatının ABD'de tanıtılması yönünde ciddi çalışmalar yürüten festivale maddi ve manevi katkı sağlandı. Ayrıca, Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Bülent Eczacıbaşı ile Başkan Yardımcısı Güler Sabancı'nın maddi katkılarıyla Temsilciliğe iletilen "P Dergisi"nin seçkin bir kitleye dağıtımı sağlandı ve dergiye çok olumlu tepkiler alındı.

Uluslararası Kuruluşların Toplantılarına Katılım:

Katılım sağlanan toplantılar aşağıda belirtilmektedir.

10-13 Nisan, Temsilci Abdullah Akyüz'ün Genel Sekreter Yardımcısı Ebru Dicle ile birlikte katıldığı, Dünya Bankası tarafından özel sektör kuruluş temsilcileri için düzenlenen "How to Work with the World Bank Group" başlıklı toplantı.

26-27 Nisan, Temsilci Abdullah Akyüz'ün katıldığı, Mexico City'de yapılan, TÜSİAD'ın üyesi olduğu OECD/BIAC yıllık Genel Kurulu.

Sponsorlar için bilgi paketi: Temsilciliğin bütçesiyle yapılamayan bazı faaliyetleri finanse edebilmek amacıyla sponsor bulabilmek için, hayata geçirilmesi düşünülen projeleri ve Temsilciliğin faaliyetlerini tanıtan bir bilgi paketi hazırlandı. TÜSİAD üyeleri ve diğer destek verebilecek kişi ve kuruluşlarla görüşülerek bu projelere destek bulma çalışmalarına devam edildi. Bu temaslar sonucunda üç faaliyet için sponsor temin edildi.

TÜSİAD Ankara Temsilciliği

TÜSİAD Ankara Temsilciliği ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi karar alma süreçlerine TÜSİAD'ın daha etkili katkıda bulunabilmesini sağlamak, kişiler, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri, parlamento ve hükümet nezdinde TÜSİAD'ı Ankara'da temsil etmek ve karar süreçlerine katılımın süratle gerçekleştirilebilmesi amacıyla 15 Mayıs tarihinde resmen açıldı. Temsilcilik, bir temsilci, bir temsilci yardımcısı, bir yönetici sekreteri ve bir teknik personel olmak üzere dört kişilik bir kadrodan oluştu. Ankara Temsilciliği Ekim ayından itibaren faaliyetini İran Caddesi 39/4 Gazi Osman Paşa adresinde sürdürmeye başladı. Temsilciğin açılış kokteyli ise 14 Aralık tarihinde gerçekleştirildi.

Temsilciliğin Kuruluş Amacı

Ankara Temsilciliğinin kuruluş amacı, öncelikle Türkiye gündeminde bulunan ve ülke için sistemik önem arz eden konuların takibi ve bu alanlarda öngörülen politikaların hayata geçirilmesi sürecini yakından izlemek, değerlendirme yapmak ve böylelikle TÜSİAD görüşünün oluşturulmasına katkı sağlamaktır. Bu çerçevede Temsilcilik'in üstlendiği görevler aşağıda belirtilmektedir.

* Maliye, para, dış ticaret, kambiyo ve kurumsal düzenleme politikalarını piyasa ekonomisi ve sürdürülebilir büyüme koşullarının pekiştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla yönelik olarak izlemek, TÜSİAD'ı gerektiğinde kamu veya özel kurum ve

kuruluşlar, uluslararası kuruluşlar, yabancı ülke temsilcilikleri ve hükümet nezdinde temsil etmek,

* Kişiler, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri, parlamento ve hükümet ile sürekli diyalog ortamını oluşturulmasına katkı sağlamak,

* TÜSİAD ilke ve misyonuna bağlı olarak uluslararası ekonomik kuruluşlarla ilişkilerin geliştirilmesinde, temas ve müzakerelerin yürütülmesinde gerekli görüş ve tekliflerde bulunmak.

Temsilciliğin Faaliyetleri

Temsilcilik, Helsinki Zirvesi sonrasında Türkiye için salt dış politika konusu olmaktan çıkıp büyük ölçüde bir içsel dönüşüm sürecine oturan AB'ye tam üyelik sürecini yakından takip ederek, karar süreçlerine TÜSİAD'ın etkin katılımını sağlamakta, tam üyelik sürecinin kısa, orta ve uzun vadeli etkilerini sürekli irdelemek suretiyle, raporlar üretmekte ve bu çerçevede oluşturulacak olan TÜSİAD sekretarya çalışmalarına katkıda bulunmaktadır.

Bu çerçevede Ankara Temsilcisi Zafer Ali Yavan, Temsilciliğin faaliyette bulunduğu süre içinde öncelikle önem arz eden konular ile ilgili olmak üzere, hükümet yetkilileri, özel ve kamu kurum ve kuruluşları ile bir dizi temas gerçekleştirdi.

TÜSİAD Ankara Temsilciliği'nin bulunduğu bina.

TÜSİAD Ankara Temsilciliği'nin açılış kokteyli 14 Aralık tarihinde gerçekleştirildi.

2000 yılı içinde, Ankara Temsilciliği öncülüğünde Türkiye'nin gündeminde olan konulardan bazılarına ilişkin yeni çalışmalar başlatıldı. Bu çalışmalar ile ilgili bilgi aşağıda belirtilmektedir.

2000-2002 Makro Uyum Programı periodik olarak izlendi ve karar sürecindeki hükümet yetkilileri ve bürokratlar ile düzenli görüş alış verişinde bulunuldu. Bu süreçte, gerekli olduğu durumlarda TÜSİAD Genel Sekreterliği'nin makro ekonomik değerlendirme çalışmalarına katkıda bulunuldu.

GAP İkinci Master Planı (2001-2010)'na hem teknik anlamda hem de kurumsal olarak katılımın sağlanması ve sürecin gelişmesine SIAD platformunun katılımı için altyapı oluşturuldu.

AB Mevzuatına uyumun izlenmesi ve sürece TÜSİAD'ın etkin olarak müdahil olabilmesi ve girişimcilerin mevzuat uyumuna aktarmak istedikleri önceliklerin tespit edilmesi amacıyla TÜSİAD'ın AB müktesebatını izleme altyapısının oluşturulması çalışmalarına katkı sağlandı. Bu süreçte, AB'ye uyum süreci ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve Ankara'daki dış temsilcilikler ile görüş alış verişinde bulunuldu.

"Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması Projesi" çerçevesinde TÜSİAD ve TESEV'in işbirliği ve TODAİE'nin katkılarıyla, kamuoyuna açıklanmak üzere hazırlanan "Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması-Toplumsal Bilinçlenmeye Doğru" başlıklı TÜSİAD-TESEV ortak duyurusunun hazırlık çalışmalarının koordinasyonu yürütüldü.

SIAD Platformu "Bölgesel Kalkınma Komisyonu" çalışmaları ile ilgili olarak, Türkiye Kalkınma Bankası ve SIAD'lar çerçevesinde oluşturulacak işbirliği için altyapı oluşturma hazırlıkları sürdürüldü.

AB ile Türkiye arasında "Hizmetlerin Serbest Dolaşımı" ve "Kamu İhalelerinin Karşılıklı Olarak Açılması" ile ilgili olarak 9-10 Kasım tarihlerinde Dış İşleri Bakanlığı tarafından kamunun ve özel sektörün görüşlerinin alınmasını sağlamak üzere gerçekleştirilen toplantı sonrasında, bu alanlardaki müzakerelere temel teşkil edecek özel sektör görüşünü oluşturmak amacıyla, Ankara Temsilcisi Zafer Ali Yavan ve Temsilci Yardımcısı Derya Sevinç, 18-20 Aralık tarihlerinde, hizmet sektörlerinde belirlenen TÜSİAD üyeleri ve profesyonel meslek örgütleri temsilcileri ile görüşmelerde bulundular.

Avrupa Birliği'ne Uyum Sürecinde TÜSİAD Yapılanması

10-11 Aralık 1999 tarihinde gerçekleştirilen AB Konseyi Helsinki Zirvesi'nde Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB)'ne önkoşulsuz aday ilan edilmesi ve diğer aday ülkelerle eşit muameleye tabi tutulacağının belirtilmesi, Türkiye-AB ilişkilerinde yeni bir sayfa açtı. Türkiye'nin AB'ye adaylığının resmen ilan edilmesiyle birlikte, Gümrük Birliği ile başlamış bulunan AB mevzuatına uyum çalışmalarına hız verilmesi gündeme geldi.

AB'ye uyum sürecinin gerektirdiği siyasi, ekonomik, toplumsal ve yasal değişikliklerin tamamı özel sektörü doğrudan etkileyeceği ve sürecin sonundaki hedefe başarıyla ulaşmak için özel sektörün desteğinin gerekli olduğu düşüncesinden hareketle, özel sektörün bu yeni konjonktürde misyon ve çalışmalarını yeniden şekillendirmesi ihtiyacı öne çıktı.

1996 yılında açılmış olan Brüksel Temsilciliği ve 1987 yılından beri Avrupa özel sektörünün temsil örgütü UNICE'ye üyeliği aracılığıyla, Türkiye'nin AB'ye uyum sürecini doğru bir perspektifle gerçekleştirmesine katkıda bulunma konusunda deneyim sahibi olan TÜSİAD, AB'ye uyum sürecini yakından izleyerek, özel sektörün görüşlerini hükümete ve ilgili diğer kamu kuruluşlarına aktarmayı hedeflemektedir.

AB Komisyonu tarafından hazırlanan ve Şubat 2001 tarihinde resmîyet kazanması beklenen "Katılım Ortaklığı Belgesi" ve "AB müktesebatının" benimsenmesi için Türkiye'nin hazırladığı "Ulusal Program" ışığında belirlenecek öncelikli uyum takvimi doğrultusunda, uyum çalışmalarının Türk sanayisi üzerindeki etkilerinin

takip edilmesi ve görüş üretilmesi önem taşımaktadır.

Bu hedef doğrultusunda, TÜSİAD Yönetim Kurulu'nun 26 Mayıs tarihli toplantısında aldığı kararla, başkanlıkları Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Parlamento İşleri Komisyonu Başkanı Tuncay Özilhan ile Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Dış İşleri Komisyonu Başkanı Aldo Kaslowski tarafından yürütülmek üzere "TÜSİAD AB'ye Uyum Komitesi" kuruldu.

Ayrıca, Komite'nin yürütme organı olarak çalışmalar yapmak üzere, "AB'ye Uyum İzleme Sekreteryası" kuruldu. Sekreteryada, Uyum Komitesi eşbaşkanları tarafından belirlenen yürütmeden sorumlu üyeler olarak Dış İşleri Komisyonu Üyesi Şadi Gücüm ve Parlamento İşleri Komisyonu Üyesi Nutki Aksoy, TÜSİAD Genel Sekreter Yardımcıları Dr. Ümit İzmen ve Ebru Dicle, TÜSİAD Brüksel Temsilcisi Dr. Bahadır Kaleağası, TÜSİAD Ankara Temsilci Yardımcısı Derya Sevinç ve Uyum Komitesi Raportörü ve Dış İlişkiler Bölüm Uzmanı Hale Hatipoğlu yer aldı.

AB mevzuatını oluşturan 31 ana başlık dikkate alınarak, uyum sürecinde yakın ve orta vadede ele alınacak mevzuat başlıkları ışığında, "AB'ye Uyum Komitesi"nin çalışmalarına katkıda bulunmak amacıyla mevcut çalışma gruplarının genişletilmesi ve faaliyetlerini AB müktesebatına uyum çerçevesinde yönlendirmeleri ihtiyacı doğdu.

Bu amaçla, 31 ana başlık paralelinde oluşturulabilecek çalışma gruplarına ve mevcut çalışma gruplarına TÜSİAD üyelerinin veya üyelerin görevlendireceği uzmanların katılımının sağlanması konusu tüm üyelere duyuruldu. Bu duyuruya alınan cevapların sonucunda, "AB'ye Uyum Komitesi", "AB'ye Uyum İzleme Sekreteryası" ve mevcut 8 çalışma komisyonu altında toplam "28 çalışma grubunu" kapsayan, TÜSİAD'ın AB'ye uyum konusundaki çalışma ve raporlama düzeni belirlendi.

AB'ye Uyum Komitesi yıl içinde üç ayda bir toplanarak, TÜSİAD çalışma gruplarının AB'ye uyum konusundaki raporlarını değerlendirdi. Komite'nin yürütme organı olan "AB'ye Uyum İzleme Sekreteryası"

ise ayda bir kez toplanarak, çalışma gruplarının çalışmaları, sektör örgütlerinin çalışma grupları çerçevesinde yürütebileceği faaliyetler vb. konuları gündemine aldı.

Uyum Komitesi'nin 7 Haziran tarihinde yapılan ilk toplantısında Komitenin yapısı ve yürütülecek çalışmalar ele alındı. 25 Eylül tarihinde gerçekleştirilen 2. toplantı tüm komisyon ve çalışma grupları üyeleri ile Profesyonel Meslek Örgütleri ve SIAD temsilcilerinin katılımıyla yapıldı. Toplantıda AB Genel Sekreteri Büyükelçi Volkan Vural, T.C. Dışişleri Bakanlığı AB Genel Müdürü Büyükelçi Selim Kuneralp, AB Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğü Türkiye Birimi Şefi Alain Servantie, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Devletler Özel Hukuku Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Tuğrul Arat ve DPT AB ile İlişkiler Genel Müdürü Mustafa Dönmez "Türkiye'nin AB'ye Uyum Sürecinde Gelişmeler" konusunda katılımcılara bilgi verdiler. Toplantının öğleden sonraki bölümünde ise önce TÜSIAD çalışma gruplarının, AB'ye Uyum Komitesi'nin 7 Haziran'da gerçekleştirilen ilk toplantısından bu yana yürüttüğü faaliyetler görüşüldü. Ardından, Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu bünyesindeki Çevre Çalışma Grubu Başkanı Musa Galip Eroğlu yurt dışında TÜSIAD'ı temsilen

katılmakta olduğu toplantılar çerçevesinde yürüttüğü çalışmalar hakkında bir sunum yaptı.

Uyum Komitesi'nin yılın son toplantısı 21 Aralık'ta yapıldı. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Dış İşleri Komisyonu Başkanı Aldo Kaslowski'nin başkanlık ettiği ve Çalışma Grupları Başkanlarının katıldığı toplantıda, Brüksel Temsilcisi Dr. Bahadır Kaleağası "Katılım Ortaklığı Belgesi ve AB Konseyi Nice Zirvesi Işığında Türkiye-AB İlişkileri'nde 2001 Yılına Bakış"; Ankara Temsilci Yardımcısı Derya Sevinç "Türkiye'nin AB Müktesebatını Benimsemesi İçin Ulusal Program Işığında Türkiye-AB İlişkileri'nde 2001 Yılına Bakış" ve Dış İşleri Komisyonu Üyesi ve AB'ye Uyum İzleme Sekreteryası Eş Başkanı Şadi Gücüm "TÜSIAD Çalışma Gruplarının AB'ye Uyum Çalışmaları Faaliyetlerine Bakış" başlıklı birer sunum yaptılar.

Sunumların ardından Çalışma Grupları Başkanları, AB'ye uyum sürecinde yürütmekte veya planlamakta oldukları çalışmalar hakkında bilgi verdiler. Sektörel Dernekler Platformu ile Uyum Komitesi'nin düzenli temas halinde olmasının faydalı olacağı vurgulanan toplantıda, çalışma gruplarına Sektörel Derneklerin davet edilebileceği belirtildi.

AB'YE UYUM SÜRECİNDE TÜSIAD YAPILANMASI

Amaçlar:

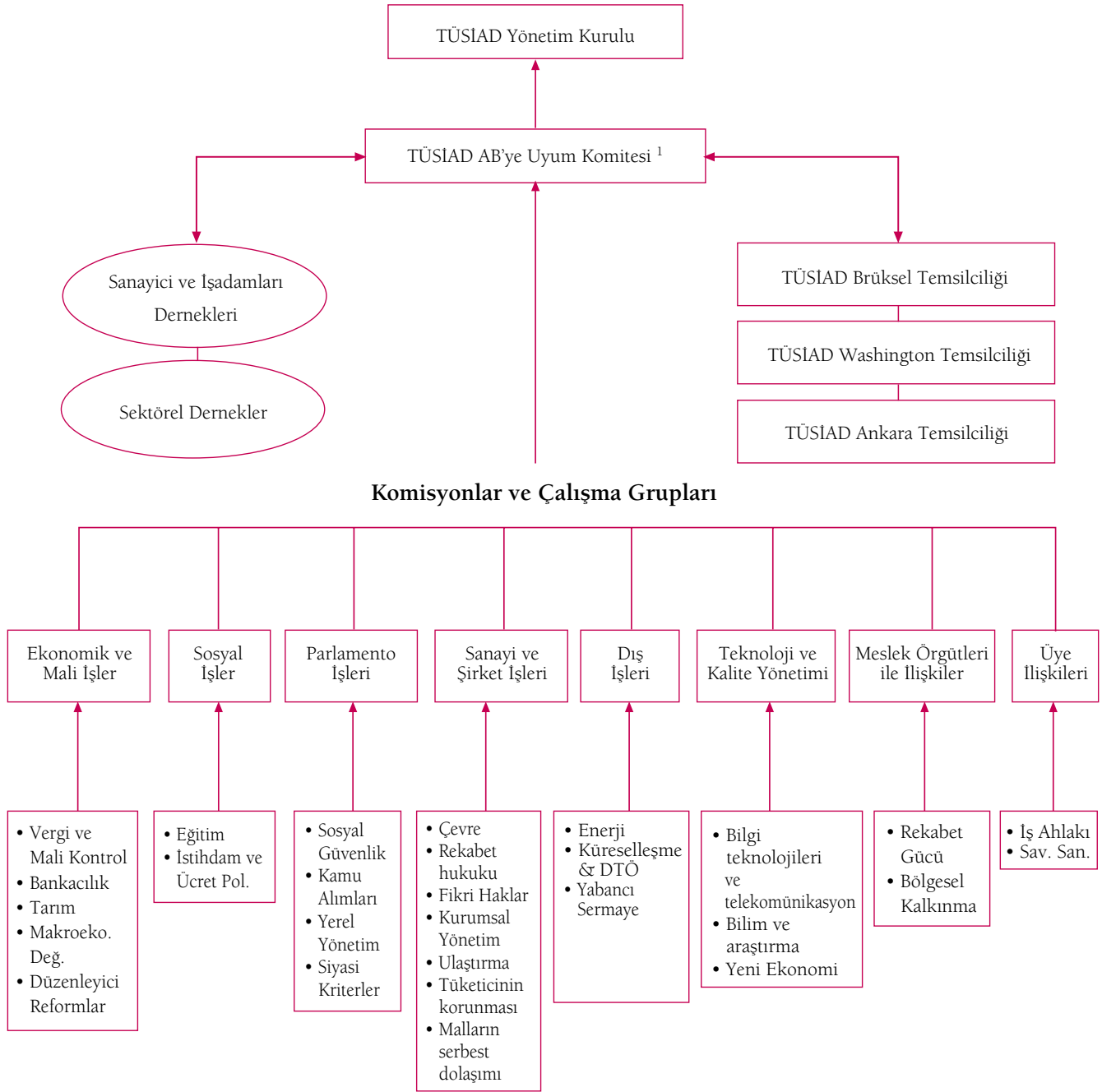
- * 2000 yılı sonunda ortaya çıkacak resmi belgelerin ışığında belirlenecek olan öncelikli uyum takvimi doğrultusunda AB Komisyonu ve Türkiye arasında yürütülen uyum çalışmalarının Türk sanayisi üzerindeki etkileri konusunun takip edilmesi ve görüş üretilmesi.
- * TÜSIAD Komisyonlarının, çalışma gruplarının ve Temsilciliklerin çalışma ve faaliyetlerinin, Türkiye'nin gerçekleştireceği kısa ve orta vadedeki AB'ye uyum çalışmalarına paralel şekilde yürütülmesi.
- * Kopenhag kriterlerine uyum çalışmalarının takip edilmesi ve bu konuda TÜSIAD görüşlerinin Hükümete, TBMM'ye ve AB Genel Sekreterliği başta olmak üzere bürokrasi kademelerine iletilmesi.
- * Türkiye-AB ilişkileri konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi.

Faaliyet alanları:

- * AB Komisyonu'nun Türkiye ile ilgili çalışmaları
- * T.C. Hükümeti'nin ve AB Genel Sekreterliği'nin uyum konusunda yürüttüğü çalışmalar
- * AB-Türkiye Ortaklık Komitesi altında kurulan 8 komitenin çalışmaları
- * TÜSIAD Komisyonları'nın ve bunlara bağlı çalışma gruplarının AB konusundaki faaliyetleri
- * TÜSIAD Temsilciliklerinin çalışma ve faaliyetleri
- * UNICE bünyesinde TÜSIAD tarafından takip edilen komite ve çalışma gruplarının faaliyetleri.

TÜSİAD AB'ye Uyum Örgütlenme Şeması

1. Komite'nin eşbaşkanları TÜSİAD Başkan Yardımcıları olan Aldo Kaslowski ve Tuncay Özilhan'dır. Komite'nin sekreteryasını AB'ye Uyum İzleme Sekreteryası yürütür. Sekreteryanın yürütülmesinden sorumlu üyeleri Şadi Güçüm (Dış İşleri Komisyonu Üyesi) ve Nutki Aksoy (Parlamento İşleri Komisyonu Üyesi)'dur. Sekreterya'da Dr. Ümit İzmen ve Ebru Dicle (TÜSİAD Genel Sekreter Yardımcıları), Dr. Bahadır Kaleağası (TÜSİAD Brüksel Temsilcisi), Derya Sevinç (TÜSİAD Ankara Temsilci Yardımcısı) ve Hale Hatipoğlu (Uyum Komitesi raportörü) yer alır.

DEİK Türk-Amerikan İş Konseyi Toplantısı ve TÜSİAD'ın ABD Temasları

Türk-Amerikan İş Konseyi'nin yıllık toplantıları için ABD'ye giden 16 kişilik TÜSİAD heyeti, 27 Mart-4 Nisan tarihleri arasında Washington, D.C. ve New York'ta çeşitli temaslarda bulundu. Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu başkanlığındaki heyette Başkan Yardımcısı ve Dış İşleri Komisyonu Başkanı Aldo Kaslowski, Başkan Yardımcıları Tuncay Özilhan ve Mustafa V. Koç, Yönetim Kurulu üyeleri Ömer Sabancı, Murad Dural, Mehmet Ali Babaoğlu, Feyhan Kalpaklıoğlu, Lütfi Yenel, Korkmaz İlkorur ve Genel Sekreter Haluk Tükel'in yanı sıra Dış İşleri Komisyonu üyeleri Güven Nil, Yılmaz Argüden, Şerif Egeli, Çelik Kurdoğlu ve Aylin McCarthy yer aldılar.

TÜSİAD heyeti, çok sayıda Kongre üyesi ve danışmanı, Dışişleri ve Ticaret Bakanlığı yetkilileri, Türk dernekleri, ABD'li tanınmış firma temsilcileri, ABD'nin önde gelen basın-yayın kuruluşu temsilcileri ve çeşitli think-tank'ler ile görüşmeler gerçekleştirdi. Bu görüşmelerin ana temasını, Türkiye ve ABD'nin siyasi ve ekonomik ilişkileri, Türkiye'nin AB adaylığı, demokratikleşme ve insan hakları, Türkiye'nin Yunanistan, İsrail, Rusya ve Ermenistan ile ilişkileri, Kıbrıs sorunu, enerji projeleri, ekonomik reformlar ve IMF ile imzalanan stand-by anlaşması oluşturdu.

27 Mart tarihinde, İnsan Hakları İçin Hukukçular Komitesi (Lawyer's Committee for Human

Rights) ile bir öğle yemeği düzenlendi. Yemekte, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, demokratikleşme ve insan hakları konuları başta olmak üzere, Türkiye'nin bugünkü siyasi ve ekonomik durumunu özetleyen bir konuşma yaptı. Ayrıca, 28 Mart tarihinde, Dr. Erkut Yücaoglu, Türk-Amerikan Bilimadamları Derneği (ATAS)'nin düzenlediği bir panele konuşmacı olarak katılarak, Türkiye'deki son siyasi ve ekonomik gelişmeleri iş dünyası açısından değerlendirdi.

Bu temaların yapıldığı süre zarfında TÜSİAD tarafından 3 toplantı düzenlendi. 30 Mart tarihinde, Hürriyet Gazetesi ekonomi yazarı Dr. Ercan Kumcu'nun konuşmacı olduğu "Türk Ekonomisinde Son Gelişmeler" başlıklı ve aynı gün Bilgi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İlter Turan, Hürriyet Gazetesi ekonomi yazarı Dr. Ercan Kumcu ve ABD'deki AB Temsilciliği Siyasi ve Akademik İşler Kıdemli Danışmanı Jonathan Davidson'un konuşmacı olduğu "AB-Türkiye İlişkileri" başlıklı toplantıların ardından, 29-31 Mart tarihlerinde düzenlenen Türk-Amerikan İş Konseyi yıllık toplantıları (ATC) çerçevesinde, 31 Mart tarihinde, "Türk Ekonomisindeki Son Gelişmeler ve Siyasi Durum" üzerine bir panel gerçekleştirildi. Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu'nun yönettiği panelde yer alan Emekli Büyükelçi Gündüz Aktan, Prof. Dr. İlter Turan, Dr. Ercan Kumcu, TÜSİAD üyeleri Dr. Yılmaz Argüden ve Nuri Çolakoğlu, Türkiye-AB ilişkilerinin çeşitli boyutları hakkında sunumlar gerçekleştirdiler.

Temas programının 3-4 Nisan tarihlerinde gerçekleştirilen New York ayağında ise New York Başkonsolosu, Büyükelçi Mehmet Özen ile kahvaltılı bir toplantı düzenlendi; Foreign Policy Association ile bir yuvarlak masa toplantısı yapılarak Türkiye'deki son gelişmeler ele alındı; FORUM tarafından düzenlenen öğle yemeğine katılım sağlanarak Wall Street'in Türkiye'ye bakışı ve IT sektöründeki gelişmeler konusunda iki sunum gerçekleştirildi.

4. Avrupa-Akdeniz Sanayi Zirvesi

TÜSIAD, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu'nun başkanlığında bir heyet Avrupa Birliği'nin Akdeniz ülkeleriyle geliştirdiği işbirliği programı çerçevesinde 12-13 Mayıs tarihlerinde Tunus'ta düzenlenen 4. Avrupa-Akdeniz Sanayi Zirvesi'ne katıldı.

Avrupa ve Akdeniz ülkelerinin özel sektör örgütleri, AB Komisyonu yetkilileri ve şirket temsilcilerinin katıldığı Zirve'nin açılış oturumunda, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu "Akdeniz'de Serbest Ticaret Alanları" konulu bir konuşma yaptı. Küreselleşmenin özellikle internet ekonomisinin yaygınlaşmasıyla hız kazandığını ve serbest ticaret anlaşmalarının sayılarının her geçen gün arttığını belirten Dr. Erkut Yücaoglu, AB'nin gerek kendi iç bütünlüğü gerekse aday ülkelere doğru genişleme politikalarını saptama açısından bir dönemeçte olduğunu vurguladı. Bu bağlamda Akdeniz havzasının Avrupa ekonomik dinamikleri içine entegre olmasının hem Avrupa Birliği'nin hem de Akdeniz ülkelerinin yararına olacağını söyleyen Dr. Erkut Yücaoglu, Türkiye'nin AB ile Gümrük Birliği deneyimi ve şu anda içinde bulunduğu adaylık sürecinin Türk özel sektörünün gücünü artırdığını ve bu deneyimin, oluşturulması hedeflenen serbest ticaret bölgesine

dahil olacak bütün Akdeniz ülkeleri için iyi bir örnek oluşturabileceğini belirtti.

Zirvenin ana temasını Güney Akdeniz'e yapılan yatırımların artırılması ve Avrupa-Akdeniz Serbest Ticaret Alanı'nın 2010 yılına dek oluşturulabilmesi için Kuzey ve Güney Akdeniz'in entegrasyon sürecinin hızlandırılmasının gerekliliği gibi konular oluşturdu. Bu sürecin hızlandırılmasının, bürokratik prosedürlerin kolaylaştırılmasının ve Güney Akdeniz'de yabancı yatırımcıların önündeki engellerin kaldırılmasının bölgenin gelişimi açısından büyük önem taşıdığı vurgulandı.

Zirve sonuçlarında, 1997 yılında Atina'da kararlaştırıldığı üzere, bir sonraki Avrupa-Akdeniz Sanayi Zirvesi'nin TÜSIAD'ın evsahipliğinde Türkiye'de gerçekleşeceği yer aldı.

Zirve'de, Avrupa-Akdeniz İşbirliği'nin geliştirilmesi ve Serbest Ticaret Alanı'nın kurulması amacıyla Güney Akdeniz özel sektör örgütlerini temsil edecek ve UNICE'nin muadili olacak bir örgütün kurulması kararı alındı. AB-Akdeniz İşbirliği'nde yer alan ve AB üyesi olmayan Akdeniz ülkeleri sanayi federasyonlarının organizasyon yapılarının güçlendirilmesi, üyelerine daha etkin hizmet sunabilmeleri ve temsil güçlerinin artırılması amacıyla, "Güney Akdeniz Ülkeleri İşveren Federasyonlarının ve Aralarındaki İşbirliğinin Geliştirilmesi (UNIMED)" konulu bir proje başlatıldı. Bu projenin amaçlarına yönelik olarak ilk toplantı 10 Kasım tarihinde Fransa'nın Aix-en-Provence şehrinde gerçekleştirildi.

TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Aldo Kaslowski'nin konuşmacı olarak katıldığı toplantıda federasyon temsilcileri hükümet, siyasi partiler, medya, kamuoyu ve sivil toplumla olan ilişkiler konusunda deneyimlerini aktardılar.

TÜSİAD-Ukrayna Sanayiciler ve Girişimciler Birliği Çerçeve Anlaşması

Ukrayna Cumhurbaşkanı Leonid Kuchma'nın yapmakta olduğu resmi ziyaret çerçevesinde Türkiye'de bulunan Ukrayna Sanayiciler ve Girişimciler Birliği heyeti, 24 Kasım tarihinde TÜSİAD'ı ziyaret etti.

Görüşmede, her iki ülkenin ekonomik ilişkilerinin geliştirmesine katkıda bulunmak amacıyla, TÜSİAD ve Ukrayna Sanayiciler ve Girişimciler Birliği arasındaki işbirliğini güçlendirmeye yönelik bir çerçeve anlaşması imzalanmasına karar verildi. Anlaşma DEİK tarafından düzenlenen öğle yemeğinde TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Erkut Yücaoglu ve Ukrayna Sanayiciler ve Girişimciler Birliği Başkanı Anatoliy Kinakh tarafından imzalandı.

TÜSİAD ve Ukrayna Sanayiciler ve Girişimciler Birliği arasındaki işbirliğini güçlendirmeye yönelik çerçeve anlaşması 24 Kasım tarihinde imzalandı.

TÜSİAD'ın AB-Türkiye Karma Parlamento Komisyonu (KPK)'nun Avrupa Parlamentosu Üyeleriyle Toplantısı

Avrupa Birliği-Türkiye Karma Parlamento Komisyonu toplantısına katılmak üzere Türkiye'ye gelen Avrupa Parlamentosu heyeti, 20 Kasım tarihinde, TÜSİAD yetkilileriyle biraraya geldi. Avrupa Parlamentosu üyeleri ve siyasi grup danışmanlarından oluşan 24 kişilik heyet onuruna, TÜSİAD Yönetim Kurulu ve Dış İşleri Komisyonu üyelerinin katıldığı bir öğle yemeği düzenlendi. Yemekte, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyelik süreci ve 15 Kasım'da Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen Türkiye'nin üyelik sürecine ilişkin rapor ile ilgili görüş alış verişinde bulunuldu. TÜSİAD Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ve AB-Türkiye KPK Eş Başkanı Daniel Cohn Bendit raporda yer alan çeşitli konular üzerinde, Türkiye ve Avrupa Birliğinin genel bakış açısını anlatan birer konuşma yaptılar.

TÜSİAD 20 Kasım tarihinde Avrupa Parlamentosu Heyetini ağırladı.

TÜSİAD Kalite Güvence Sistemi (ISO 9001)

TÜSİAD'ın üyelerine ve tüm kamuoyuna hizmetlerinin kalite sistem standardı çerçevesinde hazırlanması amacıyla başlatılan çalışmalar sonucunda, Kasım 1998'de ISO 9001 belgesi almaya hak kazanıldı. TÜSİAD tarafından sunulan hizmetlerin, planlı ve sistematik faaliyetler sonucu gerçekleştirilmesi amacıyla kurulan sistem çerçevesinde, 2000 yılında uygulanan kalite hedefleri ile ilgili gelişmeler aşağıda özetlenmektedir.

Lotus Notes bağlantısı bulunan TÜSİAD üyelerine faks yerine elektronik ortamda doküman gönderilmesinin yaygınlaştırılması: TÜSİAD üyelerine yapılan duyuru sonucunda 190 üyenin e-mail adresleri temin edilerek "Basın Özeti, Dış Basında Türkiye, Dış Basın Özeti (İngilizce), Brüksel'de Bir Hafta, Ankara'da 1 Hafta, Washington'da İki Hafta, Washington'da Bir Ay (İngilizce)" adlı dokümanların elektronik ortamda gönderimine geçildi.

TÜSİAD Kalite Güvence Sistemi ile ilgili prosedür, form vb. dokümanların elektronik ortamda işlem görmesi: Öncelikle formların talep, kontrol ve onay aşamalarını içeren bir akış diyagramı hazırlandı. Bir paket program araştırılması ve işlerlik açısından uygun bir paket programın sisteme adapte edilmesi için çalışmalar sürdürüldü.

Bilgi işlem altyapısının geliştirilmesi: Genel Sekreterlik bünyesinde faaliyetlerin koordinasyonunu kolaylaştırmak amacıyla "Ortak takvim" kullanıma açıldı. Komisyonlar ve çalışma grupları ile ilgili tüm duyuru ve toplantı dokümanlarının elektronik ortamda hazırlanması, gönderilmesi ve arşivlenmesi ile ilgili düzenin geliştirilmesi çalışmaları yürütüldü.

TÜSİAD-KalDer Kalite Ödülü

1992 yılından bu yana TÜSİAD ve KalDer'in ortak çalışmaları ile yürütülen "Ulusal Kalite Ödülleri" çerçevesindeki çalışmalar, kalite bilincinin ve Toplam Kalite Yönetimi'nin ülke çapında yaygınlaştırılması; kalite

TÜSİAD-KalDer Kalite Ödül töreni 22 Kasım'da gerçekleştirildi.

TÜSİAD-KalDer Kalite Ödülü

seviyemize uluslararası ortamda saygınlık kazandırılması; Toplam Kalite Yönetimi sistemlerini kurmuş olan firmaların tanıtılmaları ve Toplam Kalite Yönetimine olan ilginin artırılması amaçlarına yönelik olarak 2000 yılı boyunca sürdürüldü.

2000 yılında, büyük ölçekli kuruluşlar ve KOBİ kategorilerinde Ulusal Kalite Ödülü'ne başvurular kabul edildi. 2000 yılında Ulusal

Kalite Ödülü'ne büyük ölçekli kuruluşlar kategorisinde beş, KOBİ kategorisinde altı kuruluş başvurdu. Başvuran kuruluşların isimleri şöyledir:

Büyük Ölçekli Kuruluşlar Kategorisi: Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş., Artema Armatür Grubu, Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş., Pınar Süt Mamulleri San. ve Tic. A.Ş., Şahinler Mensucat San.ve Tic. A.Ş., Volkswagen Elektrik Sistemleri A.Ş.

KOBİ Kategorisi: Ata Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş., Capitol Alışveriş ve Eğlence Merkezi A.Ş., EBS Eczacıbaşı Banyo Küvetleri San. ve Tic. A.Ş., EMAR Satış Sonrası Müşteri Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş., Hipokrat Tıbbi Malzemeler İmalat ve Pazarlama A.Ş., Özen Mensucat Boya Terbiye İşletmeleri A.Ş.

Ödül değerlendiricilerinin, bu kuruluşların başvuru raporları üzerinde yaptıkları incelemeler sonucunda büyük ölçekli kuruluşlar kategorisinde Eczacıbaşı Yapı Gereçleri Sanayi Artema Armatür Grubu ve Volkswagen Elektrik Sistemleri'ne; KOBİ kategorisinde ise Ata Yatırım Menkul Kıymetler ve EBS

Eczacıbaşı Banyo Küvetleri'ne firma ziyareti yapılmasına karar verildi.

Tüm çalışmaların sonuçlandırılmasını takiben İlkey Bayram, Mehmet Ali Berkman, Hazım Kantarcı, Akın Öngör, Tosun Terzioğlu, Gündüz Ulusoy ve Lütfi Yenel'den oluşan 2000 yılı Ulusal Kalite Ödülü Jürisi, 20 Kasım tarihinde toplandı. Jürinin değerlendirmelerinden sonra 2000 yılı TÜSİAD-KalDer Kalite Ödüllerini kazanan kuruluşlar şöyle belirlendi:

TÜSİAD-KalDer Kalite Büyük Ödülleri (Büyük Ölçekli Kuruluşlar Kategorisi ve KOBİ Kategorisi):

Jüri, yaptığı değerlendirmeler sonucunda bu kategorilerde ödül verilmemesine karar verdi.

TÜSİAD-KalDer Kalite Başarı Ödülü (Büyük Ölçekli Kuruluşlar Kategorisi):

Eczacıbaşı Yapı Gereçleri Sanayi Artema Armatür Grubu

TÜSİAD-KalDer Kalite Başarı Ödülü (KOBİ Kategorisi):

Ata Yatırım Menkul Kıymetler

22 Kasım tarihinde Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlenen ve NTV tarafından naklen yayınlanan törende 9. Ulusal Kalite Ödülleri, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ve KalDer Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Yılmaz Argüden tarafından firma temsilcilerine takdim edildi.

Tanıtım Faaliyetleri

Ödül süreci çerçevesinde tüm organizasyonu üstlenmiş bulunan Kalite Ödülü Yürütme Kurulu (KÖYK), yıl boyunca çalışmalarını aralıksız yürüttü. Yürütme Kurulu, 2000 yılı boyunca Kalite Ödül sürecini ve modelini tanıtmak, ödül değerlendiricilerini ve ödül modelini uygulamak isteyen firma temsilcilerini eğitmek üzere toplantılar düzenledi.

9. Ulusal Kalite Kongresi

Diğer kongrelerden farklı olarak bu sene ilk defa TÜSIAD'ın desteği ile KalDer tarafından düzenlenen "Toplam Kalite Yönetimi ve Kamu Sektörü" konulu 9. Ulusal Kalite Kongresi, 21-22 Kasım tarihlerinde Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleştirildi.

21 Kasım tarihinde düzenlenen Kongre açılış töreninde, TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ve KalDer Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Yılmaz Argüden birer konuşma yaptılar.

Kongre'de, TÜSIAD'ın desteğiyle, "Yeni Ekonomi", "İdarenin İşlemlerinin Yargısal Denetimi", "Birey-Devlet İlişkisi", "Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma", "AB ile İlişkilerin Türk Kamu Yönetimine Yansımaları", "Sosyal Güvenlik Sisteminde Kalite" gibi konularda ana tema oturumları gerçekleştirildi. "Süreçlerde Performans Yönetimi", "Hizmette Kalite", "Kıyaslama" ve "Yan Sanayi ve Tedarikçi Yönetimi" gibi teknik oturumlarda ise Toplam Kalite Yönetimi'nin temelini oluşturan konular tartışıldı. 2500 kişinin katılımıyla gerçekleşen Kongre'de yer alan 26 paralel oturumda, yurt içinden ve yurt dışından yaklaşık 100 konuşmacı tebliğ sundu.

Kongre'nin oturumlarına OECD Kamu Yönetimi Direktörü Anthony Hutton; Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Başkanı Prof. Dr. Türkan Saylan; Gümrük Müsteşarı Doç. Dr. Nevzat Saygılıoğlu; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan; AB Genel Sekreteri Volkan Vural; AB Komisyonu Türkiye Temsilcisi ve Büyükelçi Karen Fogg; OECD/DAFFE Üst Düzey Yöneticisi Mehmet Ögütçü; Institute for Multi-Track Diplomacy Başkanı Dr. Louise

Diamond ve AB Parlamento Üyesi Ozan Ceyhun gibi kendi alanında uzman pek çok kişi konuşmacı olarak katıldı.

Düzenlendiği son üç yıl Avrupa'nın en büyük, dünyanın ikinci büyük kalite etkinliği ünvanını alan Ulusal Kalite Kongresi, bu yıl da gerek katılımcılar gerekse yazılı ve görsel basın tarafından yoğun ilgiyle izlendi.

Tanıtım Faaliyetleri

Yıl boyunca Kongre'nin tanıtım çalışmaları yürütüldü. Basın kuruluşları ile geliştirilen yoğun temaslar sonucu yazılı ve görsel basında ödül, kongre ve finale kalan projeler ile ilgili birçok tanıtıcı yazıya yer verildi. Tanıtım faaliyetleri çerçevesinde gerçekleştirilen toplantılar aşağıda özetlenmektedir.

9. Ulusal Kalite Kongresi'nin ana teması ve konuşmacıları, 1 Kasım tarihinde Hilton Otel'i'nde düzenlenen, TÜSIAD Yönetim Kurulu Üyesi ve Teknoloji ve Kalite Yönetimi Komisyonu Başkanı Lütfi Yenel ve KalDer Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Yılmaz Argüden'in katıldığı bir basın toplantısıyla açıklandı.

9 Kasım tarihinde Swissotel'de bir akşam yemeği düzenlenerek, Kongre ile ilgili basına bilgi verildi.

20 Kasım tarihinde ise 9. Ulusal Kalite Kongresi konuşmacılarının basın mensupları ile tanıştırılması amacıyla Akdeniz Restaurant'da, Kalite Ödülü Yürütme Kurulu üyelerinin de katıldığı bir akşam yemeği gerçekleştirildi.

9. Ulusal Kalite Kongresi 21-22 Kasım'da düzenlendi.

TÜBİTAK-TTGV-TÜSİAD Teknoloji Ödülü

Başta gelişmiş ülkeler olmak üzere, tüm dünyada rekabet gücünü artırmak amacıyla yapılan özendirici ve destekleyici çalışmalar, Ar-Ge ve teknoloji yaratma konularına odaklanmaktadır. Teknoloji düzeyimizi hızla yükseltmek, rekabette ülkemizi daha iyi noktalara taşımak üzere teknoloji ve Ar-Ge çalışmalarında yoğunlaşmak, sadece dış pazarlarda değil, gümrük duvarlarının kalktığı günümüzde iç pazarımız için de hayati önem taşımaktadır. Bu alanda başarılı olabilmemiz için tüm kuruluşlara ve bireylere önemli görevler düşmektedir. Bu noktadan hareket ederek, TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu), TTGV (Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı) ve TÜSİAD (Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği) 1997 yılında Teknoloji Ödülü'nü oluşturdular.

1999 Yılı Ödülleri

Başvuran firmaların teknoloji konusuna yaklaşımları, yeni ürün geliştirme stratejileri, söz konusu ürünün neden ve nasıl geliştirildiği, ürünün, üretim ve kalite süreçlerinin tasarımı, ürünün yenilikçi ve yaratıcı özellikleri, rakiplere göre avantajları, teknik mükemmeliyeti, kozmetik özellikleri gibi konuların dikkate alındığı Ödül'e Büyük Ödül ve Başarı Ödülü kategorilerinde toplam yirmi dört firmanın başvuruları kabul edildi. Değerlendirici kurulların değerlendirmeleri ile Büyük Ödül için altı ve Başarı Ödülü için altı olmak üzere toplam on iki ürün finale kaldı.

Atilla Candır, Prof. Dr. Duran Leblebici, Prof. Dr. Nimet Özdaş, Prof. Dr. Süha Sevük, Tuğrul Tekbulut,

Muharrem Timuçin, Uğur Yalçiner, Uğur Yüce ve Dr. Fikret Yücel'den oluşan Teknoloji Ödülü Jürisi 10 Eylül tarihinde toplandı. Jüri, 3. Teknoloji Büyük Ödülü'nün "Yeni Nesil Kartlı Telefonlar ve Yönetim Sistemleri" projesiyle Alcatel-Teletaş'a; Başarı Ödülleri'nin ise "Akıllı Güç Modülü" projesiyle Sistaş ve "Tetra Cad: Bilgisayarlı Kalıp Hazırlama Sistemleri" projesiyle Tesan'a verilmesine karar verdi.

3. Teknoloji Ödülü'nü kazanan firmalar 11 Eylül tarihinde, 3. Teknoloji Kongresi sonunda ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen Ödül Töreni'nde kamuoyuna açıklandı. Ödül Töreni'ni onurlandıran Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, kazanan firmalara ödülleri verdi. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer Kongre'nin ülkenin geleceğe yönelişinde önemli bir rol üstlendiğine inandığını söyleyerek, Ar-Ge etkinliklerine daha çok ağırlık verilmesi ve bu yöndeki çalışmalara destek olunması gerektiğini belirtti.

Tanıtım Faaliyetleri

Ödülün ve başvuran kuruluşların kamuoyunda tanıtılması amacıyla tanıtım çalışmaları yürütüldü. Radyo ve TV programlarında faaliyetler anlatıldı; yazılı basında ödül, kongre ve finale kalan projeler ile ilgili birçok tanıtıcı yazıya yer verildi. 18 Temmuz tarihinde düzenlenen basın toplantısı ile Teknoloji Ödülü'nde finale kalan firmalar ve ürünleri tanıtıldı. 3. Teknoloji Kongresi konuşmacılarının basın mensupları ile tanıştırılması amacıyla, 10 Eylül tarihinde, Teknoloji Ödülü Yürütme Kurulu üyelerinin de katıldığı kokteyl ve akşam yemeği düzenlendi.

Alcatel-Teletaş Genel Müdürü Lütfi Yenel TÜBİTAK-TTGV-TÜSİAD Teknoloji Ödülü'nü Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'den aldı.

III. Teknoloji Kongresi

Yaratıcı düşüncüyü yenilikçi ürünlere dönüştürme çabalarını desteklemek ve bu konuda Türkiye'nin genç sanayiini bilinçlendirmek amacıyla, TÜBİTAK, TTGV ve TUSİAD tarafından 1997 yılından bu yana düzenlenmekte olan Teknoloji Kongresi'nin üçüncüsü, 11 Eylül tarihinde, Ankara'da, ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Ana teması "Tehditlerden Fırsatlara: Türkiye İçin Teknoloji Stratejileri" olarak belirlenen Kongre'ye, yurt içinden ve yurt dışından 15 konuşmacı ve 500 izleyici katıldı. Kongre'de, dikkate değer bir üretim yeteneğine sahip olan Türkiye'nin, araştırma-geliştirme ve inovasyon yeteneğini de geliştirerek, dünya pazarlarındaki rekabet gücünü artırması için gereken koşullar değerlendirilip tartışıldı.

Kongre'nin açılış konuşmaları Teknoloji Kongresi ve Teknoloji Ödülleri Yürütme Kurulu (TÖYK) Başkanı Prof. Dr. Nevzat Özgüven, TUSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, TTGV Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Fikret Yücel, TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Namık Kemal Pak ve TBMM Bilgi ve Bilgi Teknolojisi Grubu Başkanı, İstanbul Milletvekili Prof. Dr. Ziya Aktaş tarafından yapıldı.

TTGV Genel Sekreteri Akın Çakmakçı'nın başkanlığını yaptığı "Tehditlerden Fırsatlara: Türkiye İçin

Teknoloji Stratejileri" konulu açılış paneline Samsung İleri Teknoloji Enstitüsü Başkanı Kwan Rim, TOFAŞ Yönetim Kurulu Murahhas Azası Jan Nahum ve UPAV Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Yavuz Ege konuşmacı olarak katıldı. "Küreselleşme, Yerel Yetenekler, Ulusal Inovasyon Sistemleri", "Teknolojik Talep" ve "Çağdaş Toplum ve Bilgi" konulu paralel oturumlarla devam eden kongre, Avrupa Komisyonu Bölüm Başkanı Uğur Müldür ve Avrupa Komisyonu Danışmanı Paraskevas Caracostas tarafından sunumların yapıldığı "Yeni Dünya Ekonomisi Çerçevesinde Bilim-Teknoloji Strateji ve Eylemleri" başlıklı kapanış oturumuyla sona erdi.

Teknoloji Kongresi süresince, ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi fuayesinde Teknoloji Ödülü'nde finale kalan ürünlerin yer aldığı bir sergi açıldı.

Kongre'de, TÜBİTAK-TTGV ve TUSİAD tarafından hazırlanan "III. Teknoloji Kongresi Bildirisi" yayınlandı.

Bu yıl ilk defa Ankara'da düzenlenen Kongre, TÜBİTAK-TUSİAD-TTGV Teknoloji Ödül Töreni ile sona erdi.

3. Teknoloji Kongresi 11 Eylül tarihinde düzenlendi.

III. TEKNOLOJİ KONGRESİ BİLDİRİSİ

Ülkemiz insanların refahını artırmak ve dünya pazarlarında rekabet üstünlüğüne sahip bir sanayi yaratabilmek için, herşeyden önce, bilim-teknoloji-yenilik kültürünün ve bilincinin toplumun bütün katmanlarında, özellikle de genç kuşaklarda yaygınlaştırılması gerekir. Bunun olmazsa olmaz şartı ise, Türkiye'nin uzun dönemli bir gelecek vizyonu olması ve bu vizyonun gerçekleştirilmesi için, bütün siyasi karar mekanizmalarının sahiplenecekleri ulusal bir bilim-teknoloji-inovasyon politikasının kamuoyunun desteğinde uygulanması ve bu uygulamada sürekliliğin sağlanmasıdır.

Ülkemizin bilim, teknoloji ve inovasyon yeteneğinin yükseltilmesini temel alan bir gelişme stratejisinin, ithal çözümlerle şekillendirilebilecek teknik bir mesele olarak görülemeyeceği, bu stratejinin toplumsal bir programa dayanması ve Türkiye'nin kendi tarihsel ve kültürel özellikleri ile birarada ele alınması gerektiği her düzeyde anlaşılmalıdır.

Gelişmiş dünyada sanayi toplumu yerini enformasyon toplumuna terk ederken, bilgi teknolojileri ve telekomünikasyon alanındaki gelişmeler tüm sosyal ve ekonomik yapıları yeniden tanımlamakta, dünya baş döndürücü bir hızla değişirken bilim, teknoloji ve yenilikçilik çağımıza hakim olmaktadır. Dünyanın tek bir pazara dönüştüğü ve yukarıda belirtilen unsurların rekabette en büyük önemi kazandığı "küreselleşme" adı verilen bir değişim yaşanmaktadır.

Türkiye'nin küreselleşme sürecindeki yeri nedir? Gümrük duvarlarına dayalı korumacılığın kalktığı, serbest ticaretin bütünüyle egemen kılındığı, buna ek olarak "uluslararası, sınır ötesi yatırımlar"ın önündeki engellerin tamamen kaldırıldığı bir dünyada, bilim, teknoloji ve sanayideki yetkinlikleriyle rekabet üstünlüğüne zaten sahip bulunan ülkeler karşısında, Türkiye, dünya ticaretinde belli bir yüzde ile ifade edilen ciddi bir pay alabilecek midir? Ya da bilim ve teknoloji yeteneğini henüz geliştiremeden bu yeni düzen içinde yer almaya çalışan Türkiye, gereksinim duyacağı dünya teknolojisini hangi yolla edinecek ve bunun bedelini hangi imkanlarıyla ödeyebilecektir?

Enformasyon toplumuna geçiş ve benzeri küresel süreçler, yarattıkları tehditler ve bunların içine gizlenmiş fırsatların oluşturduğu karmaşık sistemler olarak karşımıza çıkmaktadır. Fırsatları yakalayabilmemiz, aşağıda özetlenen tehditleri kavrayabilmemize bağlıdır:

* Çağın teknolojisine ve onun kaynağı olan bilime egemen ülkeler, sanayi başta olmak üzere, bütün ekonomik etkinlik alanlarında mutlak bir üstünlük elde etme yolundadırlar. Böylece, ülkeler arasındaki fark büyümekte, dünya bu bağlamda yeniden farklı iki kampa bölünmektedir.

Bilim, teknoloji ve yenilikçilik insanın sosyal ve ekonomik yaşantısını en ileri düzeyde etkilerken, gelişmiş ülkeler bilimsel gelişmeye, yenilikçiliğe, insana ve eğitime öncelik vererek bilgi toplumunu egemen kılmaktadırlar. Bilgi toplumunun bireyleri ve kuruluşları çok daha verimli ve etkin olurken, yaratılan ekonomik ve sosyal fayda ülkelerarası uçurumu büyötmektedir. Türkiye, bu bölünmede mutlaka kendini ileri ülkelerin arasına konumlandırmalıdır.

* Bloklarla, bu blokların dışında kalan ülkelerin arası giderek açılmaktadır.

Rekabet yeteneklerini tek başlarına sürdüremeyeceklerini gören uluslar, bölgesel bloklaşmaların peşindedirler. Kısacası bir yanda küreselleşme öte yanda bloklararası rekabetin egemen olacağı bir dünya oluşturma sürecine tanık olunmaktadır. Ancak, açıkça görülen odur ki, bloklar, bilim-teknoloji-sanayi

üstünlüğüne sahip ülkeler ekseninde ve az ya da çok, bu niteliğe sahip ülkelerin biraraya gelmeleriyle oluşmaktadır. Bloklar dışında kalacak ülkeler ise, bilim-teknoloji-sanayi yeteneğine sahip bulunmayanlardır ve bölgesel olarak toplulaşmış güç odaklarının denetimindeki bir dünyada, bu ülkelerin neredeyse hayat hakları kalmayacaktır.

Türkiye, ortak yararlar, karşılıklı çıkarlar etrafında bloklaşan bir dünyada kendine yer bulma sorununu en sıcak biçimde yaşayan ülkelerden biri konumundadır ve sorun Türkiye için yaşamsaldır.

* Ülkelerin savunma güçleri, teknolojik yetenekleri ile çok yakından ilgilidir.

Öyle görülmektedir ki, düşük yoğunlukta savaş konjoktürü dünyanın belli bölgelerinde, küreselleşme ve bloklaşma süreçleriyle iç içe, daha uzunca bir süre, devam edecektir. Burada açıkça bilinmesi gereken nokta, bir ülkenin kendi isteğiyle ya da isteği dışında bu tür bir savaşa sürüklenmesi halinde, bununla baş edilmesinin, mutlak olarak, kendi ulusal bilim, teknoloji ve sanayi yeteneğine bağlı olacaktır. Türkiye böylesi bir coğrafyanın içindedir.

Türkiye nerede olmak istiyor? Tercih, çağdaş ülkeler arasında yer almaksa, bilim ve teknolojiye birinci sırada öncelik verilmelidir. Öncelik, bu konuları gündeme almak, zaman ve kaynak ayırmaktan geçmektedir. Parasal kaynağa ilaveten gelişmelerin dışında kalan Türkiye'den kaygı duymak, çözüm bulmak için çaba harcamak gerekmektedir. Bu kaygılar ve gayretlerin toplumsal mutabakat sağlanarak yönlendirilmesi gereklidir.

Türkiye, 21. Yüzyıl'ın tohumlarını da içinde taşıyan bu süreçlerin hiçbirinde etkin bir rol oynamamakla birlikte, yarattıkları sonuçların doğrudan etkisi altındadır. Türkiye, bu süreçler bağlamında, pek çok sorunla baş etmek zorundadır. Bunlar içinde en yaşamsal olanı, teknolojiadaki çağ değişimini yakalayabilmek sorunudur. Türkiye, şimdi, sanayi toplumları yeni bir çağa evrilirken, hem bu tarihsel açığını kapatmak hem de çağ değişimini yakalayabilmek sorunu ile karşı karşıyadır. Bu ikili sorunu aynı zaman diliminde çözmede göstereceği başarı, Türkiye'nin diğer küresel süreçlerdeki yerini, dolayısıyla da, geleceğini belirleyecektir.

Bu ikili sorunun çözümü, bilim ve teknoloji alanında yetkinlik kazanma noktasında düğümlenmektedir. Bilim ve teknolojiye yetkinleşmek, yalnızca "bilim ve teknolojiyi üretmede" yetkinleşmek anlamına gelmemektedir. Bir ulus, bilimsel ve teknolojik araştırmalar sonucu ortaya konan bulguları süratle ekonomik ve toplumsal faydaya, yani pazarlanabilir yeni ürün, yeni sistem, yeni üretim yöntemleri ve yeni toplumsal hizmetlere dönüştürebilme becerisine, kısacası, *inovasyon (yenilenme) yeteneğine* de sahipse, ancak o zaman dünya pazarlarında rekabet üstünlüğü sağlayabilmekte, küresel süreçlerde söz ve karar sahibi olabilmektedir.

Bu beceriyi kazanabilmenin ön koşulu, yeniliği kendimizin üretmeye çalışmamızdır; AR-GE yapmaktır. Bunun için, yeniliği üretebilmenin altyapısını oluşturan, eğitim sisteminden risk sermayesine, enformasyon ağlarından teknoparklara, gerekli bütün sistem, kurum ve mekanizmaları içeren ulusal *inovasyon sistemimizi kurmak zorundayız*.

Sonuç olarak, sorunlarımıza çare bulmak, çağdaş Türk toplumunu yaratmak, savunmamızı güçlendirmek, tüm tehditleri fırsatlara çevirebilmek ve dünyada layık olduğumuz yeri alabilmek için tek doğru çözüm, eğitime, bilime, teknolojiye ve yenilikçiliğe yatırım yapmaktan geçmektedir.

Türkiye'nin bilim ve teknoloji yeteneğini yükseltmek, bilim ve teknolojiye egemen, inovasyonda yetkinleşmiş ülke yaratmak, tek stratejik seçeneğimizdir.

TÜBİTAK-TTGV-TÜSİAD

Rekabet Mevzuatı Üzerine Çalışma Toplantısı

TÜSİAD Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu bünyesindeki Rekabet Çalışma Grubu tarafından, 27-28 Ocak tarihlerinde, TÜSİAD üyeleri, Rekabet Kurulu üyeleri, uzmanlar, akademisyenler ve TÜSİAD üyelerinin firmalarına mensup uzmanların katılımı ile "Rekabet Mevzuatı Üzerine Çalışma Toplantısı" düzenlendi. Soru-cevap formatında teknisyenlerin katılımına açık olarak yapılan toplantı, TÜSİAD tarafından 1998 yılında yayınlanan Rekabet Hukuku ile ilgili beş rapor çerçevesinde gerçekleştirildi.

Yaklaşık 120 kişinin katılımıyla gerçekleştirilen çalışma iki günlük bir programdan oluştu. Birinci gün oturumlar 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun esasları, rekabeti bozan anlaşma, karar ve uyumlu eylemler ve blok muafiyetler konu başlıklarından oluştu. Açılış konuşmalarını Rekabet Çalışma Grubu Başkanı Necati Arıkan ve Rekabet Kurulu Üyesi Kubilay Atasayar'ın yaptığı toplantıda oturum başkanlıklarını Rekabet Çalışma Grubu üyeleri yaparken, konuşmacılar da yine çalışma grubu üyeleri ve Rekabet Kurulu Grup Başkanlarından oluştu.

Bu çerçevede, ilk oturumda Prof. Dr. Arif Esin ve Vural Günel konuşmacı oldular. Dilek Temel'in oturum başkanlığı yaptığı ikinci oturumda Dr. Bülent Çamlıca, Prof. Dr. Erol Katırcıoğlu, Rekabet Kurulu Grup Başkanı Fevzi Özkan; Metin Kanmaz'ın oturum başkanlığı yaptığı son oturumda da Sinan Ülgen, Yrd. Doç. Dr. Gamze Öz ve Rekabet Kurulu Grup Başkanı

Serdar Yarar konuşmacı olarak katıldılar. Programın ikinci günü hakim durumun kötüye kullanılması ve şirket birleşmeleri ve devralmalar konulu iki oturum düzenlendi. Hakim durumun kötüye kullanılması konusunda Dr. Metin Kanmaz'ın oturum başkanlığını yaptığı ilk oturumda Yrd. Doç. Dr. Gamze Öz, Hülya Özman ve Sinan Ülgen ile Rekabet Kurulu Grup Başkanı Erkan Yardımcı; Hülya Özman'ın başkanlık yaptığı Şirket Birleşmeleri konulu oturumda da, Sinan Ülgen, Doç. Dr. Nurkut İnan ve Rekabet Kurulu Grup Başkanı Belgin Kara konuşmacı olarak yer aldılar.

Toplantıda, öncelikle, şeffaflık ve karşılıklı görüş alış verişi ile Rekabet Kurulu zemininin zenginleştirilmesi; bu bağlamda, özellikle karar gerekçelerinde, Rekabet Kurulu ve özel sektör ilişkilerinin önemi ve Ortaklık Konseyi Kararı çerçevesinde Türkiye-AB işbirliği platformunun geliştirilmesi üzerinde duruldu. Rekabet Kanunu'nun ülkemizde yeni olmasına karşın, sadece rekabet hukukunun uygulanması şeklinde algılanmaması, başta sanayi politikası olmak üzere, diğer politikaları da gözetilen bir rekabet politikası oluşturulması gerektiğinin altı çizildi. Rekabet politikası oluşturulurken, rekabet mevzuatının geliştirilmesi ve uygulanmasında, globalleşmenin Türk sanayinin rekabet gücüne etkisinin dikkate alınması gerektiği belirtildi.

Rekabet kültürünün hem kamu hem de özel sektör kanadında oluşumunun sağlanması, Rekabet Kanunu'nun, özel sektörün yanısıra kamu sektörünü de kapsamasının ve Rekabet Kurulu'nun bu yetkisini kullanabilmesinin önemi dikkat çekilen diğer konular oldu. Rekabet Kanunu ile diğer mevcut kanunlar ve kurumlar ile ortaya çıkan sorunların giderilmesinin, kanundan etkilenen kesimin önünü görmesine yardımcı olacağına ve yasayı daha doğru ve sağlıklı bir biçimde yorumlayabileceklerine dikkat çekildi.

Kadın-Erkek Eşitliğine Doğru Yürüyüş Çalışma Toplantısı

Türkiye'de toplumsal yapının gelişimi için, kadınların, eğitim, çalışma hayatı ve siyasette karar alma süreçlerine eşit katılımlarının önündeki engellerin tespit edilmesi ve bu engellerin aşılması için çözüm önerilerinin hayata geçirilmesi ülkemiz gündeminde öncelikle ele alınması gereken bir konudur. Bu düşünceden hareketle TÜSIAD, bir rapor hazırlatılarak kamuoyunun dikkatinin bu konuya yoğunlaştırılmasını hedefledi.

Raporun yazım aşamasından önce, konuyla ilgili tarafları bir araya getirerek bir fikir alış veriş ortamı yaratılması ve öne çıkan görüşlerin, hazırlanması planlanan TÜSIAD raporunun çerçevesinin oluşmasına katkı sağlaması amacıyla, 5 Mayıs tarihinde, TÜSIAD Merkezi'nde bir çalışma toplantısı düzenlendi. Akademik çevreler, sivil toplum örgütleri ve kamu kuruluşlarından yaklaşık otuz katılımcının yer aldığı toplantının ilk bölümünde, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, TÜSIAD'ın bu projeyi tasarlamaktaki hedefini ve toplantının amacını anlatan bir konuşma yaptı. Projenin koordinasyona destek veren, Zarakol İletişim Hizmetleri Yönetim Kurulu Başkanı Necla Zarakol tarafından yönetilen toplantının ilk bölümünde, katılımcılar kadın-erkek eşitliği konusunda genel görüşlerini ifade ettiler.

Toplantının ikinci bölümünde, katılımcılar, "Kadın ve Eğitim", "Kadın ve Çalışma" ve "Kadın ve Siyaset" başlıkları altında oluşturulan çalışma

gruplarına ayrıldılar. Her çalışma grubunda, temel sorun ve çözüm alanlarını içeren "sonuç bildirgeleri" hazırlandı. Toplantının son bölümünde, çalışma gruplarında hazırlanan sonuç bildirgeleri tüm katılımcılara sunuldu ve değerlendirmeler sonucunda bildirgeler son şeklini aldı. Sonuç bildirgelerinde özetle üzerinde durulan noktalar aşağıda belirtilmektedir.

"Kadın ve Eğitim" çalışma grubu bildirgesinde, eğitimin kadınların ve toplumların yaşamındaki etkileri incelendi; Türkiye'de kadınların, eğitim konusundaki taleplerinin sürekliliği ve Cumhuriyetin eğitim reformlarının modernleşmeyle ilişkisi özetlendi. Ayrıca, eğitimin yapısından ve ilişkilerinden kaynaklanan sorunlar irdelendi; okul iklimi, mekansal düzenlemeler, araç-ders kitaplarının içeriği, kurumsal yapı vb. sorunlar saptanarak bunlarla ilgili çözüm önerileri incelendi.

"Kadın ve Çalışma" çalışma grubu bildirgesinde, işgücü piyasasına katılım konusunda kadınların güçlenmeleri ve statülerinin yükselmesi için 'yeterli' olmayan, ancak 'gerekli' koşul olarak, kendi kazançlarını elde etmeleri, bunun için de parasal bir karşılığı olan işlerde çalışmalarını gösterildi. Kadınların işgücü piyasasına bugün olduğundan daha yüksek oranlarda katılımlarının, ülke kalkınmasına kadınların bugüne kadar ücretsiz aile işçileri ve ev kadınları olarak yaptıkları katkının görünür ve hesaplanır duruma gelebilmesini sağlayacağı belirtildi.

"Kadın ve Siyaset" çalışma grubu bildirgesinde, kadının siyasi hayata katılımının artırılması için, siyasetten dışlanmış kadın sorunlarının siyasete taşınması, genel siyaset alanının kadın bakış açısını da kapsayacak biçimde yeniden yorumlanması, destek alanlarının ve stratejilerin kadınları da içererek planlanması, özel Avrupa Birliği karar ve politikalarının dikkate alınması belirtildi.

Ulusal ve Uluslararası Perspektiften Tarım Politikaları Semineri

30 Mayıs tarihinde, Ceylan Intercontinental Otelinde, "Ulusal ve Uluslararası Perspektiften Tarım Politikaları" konulu seminer düzenlendi. Seminerin açılış konuşmaları TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ile Tarım ve Köy İşleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalg tarafından yapıldı.

Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, tarım fiyatlarının uluslararası fiyatlarla belirli bir dengesi olması gerektiğini ve tüketici eşdeğeri olarak tarıma sağlanan desteğin tüm çalışanların hayat standardına olumsuz etki yaptığını belirtti. Yücaoglu, tarım sübvansiyonlarının, gelir dağılımının düzelmesine katkıda bulunacak şekilde, üreticinin doğrudan gelirine katkıda bulunması ve sübvansiyon sisteminin şeffaf ve denetlenebilir olması gerektiğini belirtti.

Tarım ve Köy İşleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalg, bugüne dek uygulanmış bulunan tarımsal destekleme politikalarının etkisinin azaldığını belirterek, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de yeni ve daha etkili politikalara ihtiyaç duyulduğunu söyledi. Hüsnü Yusuf Gökalg, Bakanlığının "Tarımda Yeniden Yapılanma ve Destekleme Kurulu", "Çiftçi Kayıt Sistemi Projesi", "Tarımsal Üretici Birlikleri Yasa Tasarısı", "Prim Kararnamesi" vb. başlıklar içeren bir "Tarımda Yeniden Yapılanma ve Reform" programını uygulamaya koyduğunu belirtti.

Seminerin ilk bölümünde TÜSIAD'ın 2000 yılı Ocak ayında yayınladığı, ODTÜ öğretim üyeleri Doç. Dr. Erol H. Çakmak, Prof. Dr. Haluk Kasnakoglu ve Prof. Dr. Halis Akder tarafından hazırlanan "Tarım Politikalarında Yeni Denge Arayışları ve Türkiye" başlıklı rapor tanıtıldı. Tanıtımda, bugüne kadar uygulanmış olan tarım politikalarının artık etkili olmadığı ve yürütülemeyeceği vurgulandı. Ulusal tarım politikalarının belirlenmesinde uluslararası boyutun daha fazla önem kazandığı günümüzde, Türkiye'nin de doğrudan gelir destek sistemi gibi daha üretken politikalar benimsemesi gerektiği belirtildi.

ODTÜ öğretim üyesi Prof. Dr. Halis Akder tarafından yönetilen ve Türkiye'de uygulanan tarım politikalarının çeşitli açılardan ele alındığı ikinci bölüme ise, ODTÜ öğretim üyesi Prof. Dr. Haluk Kasnakoglu, Gıda ve Tarım Organizasyonu (FAO) Roma Ofisi Temel Gıda Bölüm Şefi Ali Aslan Gürkan, FAO Türkiye Temsilcisi Maharaj K. Muthoo, Avrupa Birliği Ankara Temsilciliği Tarım, Çevre ve Tüketici Koruma Uzmanı Frederic Delpont ile Ege Çiftçiler Derneği Başkanı Hulusi Talman katıldılar. Konuşmacılar, sektörün düzenlenmesi için yeni kurumlar oluşturulması gerektiğini vurgularken, tarım sübvansiyonunun şeffaf, denetlenebilir, adil ve planlı bir şekilde verilmesinin önemine dikkat çektiler.

Tarım Politikaları Semineri 30 Mayıs tarihinde gerçekleştirildi.

AB Yolunda Türkiye’de İyi Yönetişim Konferansı

TÜSİAD Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu tarafından, 19 Eylül tarihinde, Sabancı Center'da, Dünya Bankası ve OECD'nin katkılarıyla "Avrupa Birliği Yolunda Türkiye'de İyi Yönetişim" konulu bir konferans düzenlendi. Açılış konuşmaları TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ve Devlet Bakanı Prof. Dr. Tunca Toskay tarafından yapılan konferansta dört oturum yer aldı.

Yönetim Kurulu Üyesi ve Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Başkanı Korkmaz Ilkorur'un yönettiği "Yönetişim Kavramı" başlıklı birinci oturumda, OECD Genel Sekreter Yardımcısı Sally Shelton "21. Yüzyıl Başlarında Yönetişim Kavramına Bakış", Sabancı Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. İzak Atias "Türkiye'de Yönetişim Sorunları", AT Komisyonu Türkiye Temsilcisi, Büyükelçi Karen Fogg "AB'de Yönetişim İlkeleri", BM Türkiye Temsilcisi ve UNDP Mukim Temsilcisi Alfredo Witschi "UNDP'nin Yönetişim Kavramına ve Göstergelerine Yaklaşımı" konulu birer konuşma yaptılar.

UNDP Teknik Başdanışmanı Tony Verheijen tarafından başkanlık edilen "Kamu Sektöründe Yönetişim" konulu ikinci oturumda, Dünya Bankası Kamu Sektörü Yönetimi Baş Uzmanı Joel Hellman "Kamu Yönetimi İlkeleri", SIGMA Programı Başkanı Bob Bonwitt "Kamu Yönetiminin İyileştirilmesi: Aday Ülkelerden Örnekler", TODAİ Genel Müdür Yardımcısı Prof. Dr. Gencay Şaylan "Türkiye'de Kamu Yönetimi", Dünya Bankası Kamu Maliyesi Programı Baş Ekonomisti

Robert Ebel "Merkez ve Yerel Yönetimler Arasında Etkin İşbirliği" başlıklı birer sunum gerçekleştirdiler.

İlk iki oturumdan sonra düzenlenen öğle yemeğinde, Dünya Bankası Türkiye Direktörü Ajay Chibber konuk konuşmacı olarak yer aldı.

"Düzenleyici Reformlar" başlıklı üçüncü oturum, Cenevre Üniversitesi ve Avrupa Enstitüsü'nde Araştırma Direktörü olan Prof. Dr. Nicolas Levrat tarafından yönetildi. Oturumda, OECD Düzenleyici Reform Programı Başkanı Scott Jacobs "Düzenleyici Reform İlkeleri ve Kamusal Düzenlemelerin Kalitesi", Dünya Bankası Ankara Ofisi Baş Ekonomisti Jim Parks "Türkiye'de Düzenleyici Reform Uygulamaları", SIGMA Programı Başkanı Bob Bonwitt "AB Müktesebatı ve Düzenleyici Reform: Aday Ülkelerden Örnekler" konulu konuşmalar yaptılar.

OECD Nezdinde Ekonomi ve Sanayi Danışma Komitesi (BIAC) Genel Sekreteri Douglas Worth tarafından yönetilen "Kurumsal Yönetim" konulu son oturumda, OECD Kurumsal İşler Bölümü Sorumlusu Mats Isaksson "OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri", TÜSİAD Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Üyesi Bülent Şenver "İş Alemiinde Etik Değerler" ve Ankara Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Güven Sak "Türkiye'de Kurumsal Yönetim" başlıklı birer sunum gerçekleştirdiler. Konferans, Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Bülent Eczacıbaşı tarafından yapılan kapanış konuşmasıyla sona erdi.

"İyi Yönetişim" konulu konferans 19 Eylül tarihinde gerçekleştirildi.

Türkiye'nin AB'ye Uyumu Sürecinde Gelişmeler Toplantısı

TÜSIAD'ın Türkiye'nin AB'ye adaylığı sürecinde benimsemesi gereken uzun vadeli bir çalışma yapısının belirlenmesi amacıyla oluşturulan "TÜSIAD AB'ye Uyum Komitesi", 25 Eylül tarihinde, AB Komisyonu, AB Genel Sekreterliği, Dışişleri Bakanlığı ve DPT üst düzey yetkililerinin katıldığı bir toplantı düzenledi. TÜSIAD çalışma komisyonlarının yanısıra çalışma gruplarının da katılımına açık olan toplantının açılış konuşmasını Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu yaptı. Toplantıda, AB Genel Sekreteri Büyükelçi Volkan Vural "AB Genel Sekreterliği'nin teşkilatlanmasına ilişkin gelişmeler", T.C. Dışişleri Bakanlığı AB Genel Müdürü Büyükelçi Selim Kuneralp "11 Nisan tarihli AB-Türkiye Ortaklık Konseyi sonrası gelişmeler", AB Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğü Türkiye Birimi Şefi Alain Servantie "Katılım Ortaklığı Belgesi'ne ilişkin değerlendirme", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Devletler Özel Hukuku Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Tuğrul Arat "AB Müktesebatına uyum" ve DPT AB ile İlişkiler Genel Müdürü Mustafa Dönmez "Türkiye'nin Ulusal Program hazırlıkları" konularında birer konuşma yaptılar.

Toplantının öğleden sonraki ikinci bölümünde ise önce TÜSIAD çalışma gruplarının yürüttüğü faaliyetler görüldü. Ardından, özel sektörün AB çerçevesinde katılabileceği uluslararası platformlara bir örnek olarak, Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu bünyesindeki Çevre Çalışma Grubu Başkanı Musa Galip Eroğlu yurt dışında TÜSIAD'ı temsilen katılmakta olduğu toplantılar çerçevesinde yürüttüğü çalışmalar hakkında bir sunum yaptı.

Biyoteknoloji: Fırsatlar ve Sorunlar Çalışma Toplantısı

TÜSIAD tarafından hazırlatılan "Rekabet Stratejileri ve En İyi Uygulamalar: Biyoteknoloji" raporunun içeriğine Türk sanayiinin ve girişimcilerin görüşlerinin daha kapsamlı bir şekilde dahil edilebilmesini sağlamak amacıyla, TÜSIAD ve Sabancı Üniversitesi'nin katkılarıyla, 6-7 Ekim tarihlerinde Sabancı Üniversitesi kampüsünde bir çalışma toplantısı düzenlendi. Yurt dışından ve Türkiye'den davet edilen konuşmacılar ve katılımcıların yer aldığı toplantının ilk günü dünyada biyoteknoloji gelişmeleri konusuna ayrılırken, ikinci gün Türkiye'de biyoteknolojinin gelişmesi tartışıldı.

Toplantının ilk günü, Sabancı Üniversitesi Rektörü Tosun Terzioğlu ve TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Meslek Örgütleriyle İlişkiler Komisyonu Başkanı Mustafa V. Koç'un açılış konuşmalarının ardından, TÜBA Başkanı Engin Bermek, Sabancı Üniversitesi Öğretim Üyesi Hüveyda Başağa, Arnold and Porter Hukuk Bürosu Ortağı Richard Johnson, Eurogene adlı biyoteknoloji firması yöneticisi Stefan Holmstrom, Öğretim Üyesi İlan Chet, Öğretim Üyesi K.S. Hahm ve Eurobio Derneği Başkanı Simon Barber birer konuşma yaptılar. İkinci gün ise Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Mehmet Öztürk, DPT Uzmanı Yusuf Işık, TTGV Yöneticisi Aykut Göker, A. Menderes Üniversitesi Öğretim Üyesi Kıvılcım Forsman ve Sabancı Üniversitesi Öğretim Üyesi Dilek Çetindamar yer aldılar.

Toplantıda, Türkiye'de biyoteknoloji politikasının belirlenmesine katkıda bulunacak ilkeler belirlenerek rapora aktarıldı.

AB'ye Uyum Sürecinde Çevre Paneli

TÜSİAD Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu tarafından, Avrupa Birliği'ne uyumun çevre boyutunun AB ve Türk çevre hukuku incelenerek, gelişmelerin sanayici bakış açısıyla ortaya konması amacıyla, 20 Kasım tarihinde, Swisshotel'de, "AB'ye Uyum Sürecinde Çevre" başlıklı bir panel düzenlendi.

Panel, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu'nun açılış konuşmasıyla başladı. Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu bünyesindeki Çevre Çalışma Grubu Başkanı Musa Galip Eroğlu tarafından yönetilen "AB Çevre Hukuku" konulu ilk oturumda, AB Türkiye Temsilciliği Tarım, Çevre ve Tüketici Koruma Uzmanı Frederic Delport, AB çevre mevzuatı, genişleme süreci ve kriterleri; AB Komisyonu Üyelik Süreci Çevre Uzmanı Athanassios Balodimos, aday ülkelerin çevre mevzuatı gelişmeleri ve uygulamaları ile ilgili birer sunum gerçekleştirdiler.

"Türk Çevre Hukuku" başlıklı ikinci oturumun başkanlığını, Yönetim Kurulu Üyesi ve Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu Başkanı Feyhan Kalpaklıoğlu yaptı. Bu oturumda, TBMM Çevre Komisyonu Başkanı Ediz Hun, Türk çevre hukuku; Çevre Bakanlığı 1. Hukuk Müşaviri Tacettin Şimşek, AB çevre mevzuatının Türk mevzuatına uyumlulaştırılması süreci; TÜSİAD üyesi İshak Alaton, çevre konusundaki

gelişmelerin sanayici bakış açısıyla değerlendirilmesi konulu konuşmalarını yaptılar.

Panelde, AB tarafından hazırlanan "Türkiye İlerleme Raporu"nda belirtildiği gibi, Türkiye'nin çevre konusundaki kısa dönem önceliklerinin, AB kriterlerine uyumlulaştırma programını hazırlamak, çevresel etki değerlendirmesi yönetmeliğini uyumlu hale getirmek ve yatırımları finanse etmek için en kısa zamanda bir uyum maliyeti planı geliştirmekten oluştuğu belirtildi.

Çevre konusunda uyumlulaştırmanın, ancak sivil toplum, sanayi, kamu kesimi ve yerel yönetimlerin birlikte dahil olduğu katılımcı bir süreçte sağlıklı ilerleyebileceği vurgulanan panelde, Türk çevre mevzuatının çevresel uyum açısından yetersiz kaldığı, yaptırımların yetersizliği nedeniyle uygulamada etkinlik sağlanamadığı, mevzuatın özellikle ulusal koşullara uyarlanmamış yönetmelikler nedeniyle işlerlik kazanamadığı belirtildi. Ülke çapında kirlilik izleme ve kontrol çalışmalarına imkan verecek olan çevre envanterinin ve istatistiksel bilginin yeterli ve güvenilir düzeyde olmadığına da dikkat çekildi.

Çevresel uyumda finansmanın büyük bir kısmının Türkiye tarafından karşılanacağı, bu konuda AB'nin desteğinin oldukça kısıtlı olduğu belirtilen panelde, Türkiye'nin çevre konusundaki programlara katılımının genişletilmesi gerektiği ifade edildi.

AB'ye Uyum Sürecinde Çevre Paneli 20 Kasım tarihinde düzenlendi.

“Yeni Ekonomi, Teknoloji ve İnsan-YETİ” Seminerler Dizisi-1: Fırsatlar Dünyasına Son Bilet

TÜSIAD Teknoloji ve Kalite Yönetimi Komisyonu, bilgi toplumu ve bunun bir parçası olan bilgi ekonomisi ile ilgili olarak “Yeni Ekonomi, Teknoloji ve İnsan-YETİ” ana başlığı altında bir dizi faaliyet başlatma kararı aldı. Bu çerçevede, bir dizi seminer düzenlenmesi, her seminer sonunda tartışılan konuları içeren bir kitapçık yayınlanması, toplantıların videokonferans yöntemiyle diğer şehirlerde de yayınlanması, konuyla ilgili bir WEB sayfası tasarlanması yolunda çalışmalar başlatıldı.

YETİ seminerler dizisinin ilki "Fırsatlar Dünyasına Son Bilet" başlığıyla, 24 Kasım tarihinde Ceylan Intercontinental Otel'de gerçekleştirildi.

Açılış konuşması Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, oturum başkanlığı ise Yönetim Kurulu Üyesi ve Teknoloji ve Kalite Komisyonu Başkanı Lütfi Yenel tarafından yapılan panelde, New York Borsası Başkan Yardımcısı Georges Ugeux, First Tuesday Kurucusu Julie Meyer ve IBM Europe "Market Place" Çözümleri Yöneticisi Dr. Stefan Bungart konuşmacı olarak yer aldılar. New York Borsası Başkan Yardımcısı Georges Ugeux, geleneksel ticaretin ortadan kalkacağını, gelecekte sadece elektronik ticaretin

kalacağını söyleyerek, teknolojinin getirdiği imkanları kullanan şirketlerin kısa sürede başarıya ulaştıklarını belirtti. IBM Europe "Market Place" Çözümleri Yöneticisi Dr. Stefan Bungart, yeni ekonomide iş yapma modellerinin değişeceğini vurgulayarak yakın gelecekte bütün işlemlerin internet üzerinden yapılacağını söyledi. First Tuesday Kurucusu Julie Meyer de "business to business" faaliyeti başlatmak isteyen girişimcileri bir araya getiren şirketinin deneyimlerini aktardı.

Toplantının ikinci bölümünde, Vestel Başkan Yardımcısı Cengiz Ultav'ın moderatörlüğünü yaptığı "Fırsatlar", Borusan Holding Genel Müdürü Ağah Uğur'un moderatörlüğünü yaptığı "Riskler", Prof. Dr. İbrahim Kavrakoglu'nun moderatörlüğünü yaptığı "Şirketlerin Transformasyonu" konulu workshoplar düzenlendi. Workshoplar ile paralel olarak düzenlenen oturumda ise Logo Yazılım Genel Müdürü Tuğrul Tekbulut ve Turkcell Genel Müdürü Cüneyt Türktaş başarı örnekleri sunumlarını gerçekleştirdiler.

Seminer, EGESİAD'ın organizasyonunu üstlendiği ve İzmir Efes Otel'de düzenlenen toplantıda videokonferans yöntemiyle İzmirli katılımcılar tarafından takip edildi. Ayrıca İzmir'de de konuyla ilgili bir workshop düzenlendi.

Seminer, İstanbul ve İzmir'de düzenlenen workshopların sonuçlarının sunulması ile sona erdi.

Fırsatlar Dünyasına Son Bilet Semineri 24 Kasım tarihinde düzenlendi.

Türkiye’de Bireysel Gelir Dağılımı ve Yoksulluk: AB ile Karşılaştırma Semineri

6 Aralık tarihinde, Ceylan Inter-Continental Otel’inde düzenlenen seminerde, TÜSİAD Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu tarafından hazırlatılan ve Devlet İstatistik Enstitüsü (DİE)’nün katkılarıyla gerçekleştirilen "Türkiye’de Bireysel Gelir Dağılımı ve Yoksulluk-Avrupa Birliği ile Karşılaştırma" başlıklı çalışma taslak olarak sunulurken tartışmaya açıldı. Seminerin açılış konuşmaları Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ve Devlet Bakanı Prof. Dr. Tunca Toskay tarafından yapıldı.

Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu konuşmasında, gelir dağılımının iyileştirilmesi sürecinde ön koşulun istikrarlı bir makroekonomik yapı olduğunu ve uygulanmakta olan makroekonomik uyum programıyla bu yolda önemli bir mesafe katedildiğini belirtti. Türkiye’de sürdürülebilir ekonomik ve sosyal kalkınmanın gerçekleştirilmesinde ve gelir dağılımının daha adil hale getirilmesinde devletin rolünün yeniden tanımlanması gerektiğini vurgulayan Yücaoglu, devletin temel eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, savunma, yargı, altyapı ve bölgesel kalkınma gibi asli görevlerini etkin bir şekilde yerine getirerek gelirin daha adil dağılımını sağlayacak tekrar dağıtım kanallarını geliştirmesi gerektiğini kaydetti.

Devlet Bakanı Tunca Toskay, yoksullukla mücadelenin topyekün bir kalkınma meselesi olduğunu belirterek, ekonomik istikrar, sürdürülebilir büyüme trendinin yakalanması ve adil gelir dağılımı politikalarıyla, yoksulluğun önümüzdeki 10 yılda ülkemizin gündeminden büyük ölçüde kaldırılacağına inandığını ifade etti. Devlet İstatistik Enstitüsü’nün önümüzdeki dönemde yapmayı planladığı çalışmalardan da söz eden Bakan Toskay, hane halkı gelir ve tüketim harcamaları anketinin 2001 yılı Ocak ayından itibaren yenilenmiş bir yapıyla hazırlanacağını belirtti.

"Türkiye’de Bireysel Gelir Dağılımı ve Yoksulluk-AB ile Karşılaştırma" başlıklı TÜSİAD raporunun tanıtımının yapıldığı ilk oturumda, çalışmanın yazarlarından olan ve aynı zamanda koordinatörlüğünü üstlenen Galatasaray Üniversitesi Ekonomi Bölümü Başkanı Doç. Dr. Seyfettin Gürsel ve rapor yazarlarından İstanbul Teknik Üniversitesi İşletme Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Raziye Selim yer alarak, Türkiye’de bireysel gelir dağılımını hesaplamak için ilk defa kullanılan metodolojiyi, çalışmanın kapsamını, amaç ve sonuçlarını dinleyicilere aktardılar.

Makalelerin sunulduğu ve Bilkent Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Merih Celasun’un panelist olarak katıldığı ikinci oturumun başkanlığını Doç. Dr. Seyfettin Gürsel yaptı. Oturumda, katılımcı olarak ise Nottingham Üniversitesi öğretim üyesi Dr. Andrew McKay ve Devlet Planlama Teşkilatı uzmanı Ercan Dansuk yer aldı. Dr. Andrew McKay, "Trade Liberalisation and Income Distribution" konulu, Ercan Dansuk ise "Modernleşme Sürecindeki Çıkmaz Sokak" konulu birer sunum gerçekleştirdiler. Sunumların ardından soru ve cevap kısmına geçilerek "Türkiye’de Bireysel Gelir Dağılımı ve Yoksulluk-AB ile Karşılaştırma" raporunun nihai hale getirilmesinde faydalı olacak tartışma zemini yaratıldı.

Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması Platformu

TÜSİAD, kamu kesiminin çağdaş ölçütler bağlamında yeniden yapılanmasını Türkiye'nin öncelikli bir projesi olarak görmektedir. Kamu kesiminin yeniden yapılanması ve sürekliliğinin sağlanması Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecinin ve bilgi toplumunu hedefleyen katılımcı ve birey merkezli bir kalkınma stratejisinin en önemli aşamalarından biridir.

Bu düşünceden hareketle, kamu yönetiminin yeniden yapılandırılmasına yönelik bir proje başlatmak üzere TÜSİAD Sosyal İşler Komisyonu çalışmalarına başladı. Kamu kesiminin, üniversite çevrelerinin ve sivil toplum örgütlerinin bugüne kadar gerçekleştirdiği çalışmaların yoğunluğuna rağmen, kamuda yeniden yapılanmanın son derecede yavaş geliştiği noktasından hareketle, kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması ile ilgili teknik çalışmaların gerekli olduğu ancak yeterli olmadığı, yeniden yapılanmanın öncelikle üst seviyede temel bir kararın alınması ile mümkün gözüktüğü görüşüne varıldı.

TÜSİAD ve kamunun yeniden yapılandırılması konusunda birçok çalışmalar yapmış olan TESEV bu düşüncelerden yola çıkarak, tüm toplum kesimlerinin ve hükümetin dikkatini konunun aciliyeti, kapsamı, gecikmenin toplumsal maliyeti, AB'ye uyumun gerektirdiği idari kapasite problemi gibi

konulara çekmek amacıyla bir ortak duyuru hazırladılar. Ortak duyurunun hazırlanması sürecinde, Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAIE) ve bazı üniversitelerden öğretim üyelerinin görüşlerine başvuruldu.

"Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması: Toplumsal Biliçlenmeye Doğru" başlıklı TÜSİAD-TESEV ortak duyurusu, 14 Aralık tarihinde Ankara'da düzenlenen bir basın toplantısı ile açıklandı. Toplantıda, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ve TESEV Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Can Paker, bu girişimin hedefleri hakkında birer konuşma yaptılar. Ardından, TÜSİAD Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Mehmet Ali Babaoğlu, TÜSİAD-TESEV ortak duyurusunu okuyarak kamuoyuna sundu.

Bu duyuruyu takiben, önem sırasına göre konuyla ilgili alt başlıklara yönelik bir dizi çalışmanın gerçekleştirilmesi için inisiyatif alınması ve reform sürecinin takipçisi olunması planlanmaktadır. Duyurunun temel amacı, kamu otoritesini eğitimden iyi yönetişime, bankacılık ahlakından teknolojik gelişmeye kadar birçok konuda toplumsal yaşamı etkileyen kamu yönetimi ve devletin yeniden yapılandırılması konusunda çağdaş bir reform hareketine yönlendirmek ve toplum kesimlerini bu yönde bilgilendirerek takipçi olmalarını sağlamaktır. Bu amaca yönelik olarak, bu duyurunun arkasında durması gereken ve arzu eden kurum ve kuruluşlar ile yeniden yapılanma platformunun genişletilmesi planlanmaktadır.

TÜSİAD-TESEV ortak duyurusu, 14 Aralık tarihinde Ankara'da düzenlenen bir basın toplantısıyla açıklandı.

KAMU YÖNETİMİNİN YENİDEN YAPILANDIRILMASI: TOPLUMSAL BİLİNÇLENMEYE DOĞRU TÜSİAD-TESEV ORTAK DUYURUSU

Ülkemiz, yaşam standardı, gelir düzeyi, beşeri gelişme, yoksulluk ve yolsuzlukla mücadele gibi göstergelerde oldukça alt sıralarda yer alan ve bu alanlarda ileri ülkeler ile arası açılmakta olan bir ülke konumuna gelmiş, kamu yönetimindeki aksaklıklar ve zayıflık bu sonucun en temel belirleyicisi olmuştur. Kamu yönetiminde ciddi bir iyileşme sağlanmadan sürdürülebilir büyümenin gerçekleştirilmesi ve toplumsal refah düzeyinin yükseltilmesi mümkün olmayacaktır.

Türkiye'de kamu yönetimi uzun bir süredir zaafiyet içindedir; Cumhuriyetin kuruluşundan sonra çok zorlu iç ve dış koşullar altında ülkeyi ileri götürmeyi başaran yönetim, yerini partizanca düşünce ve davranışlara; hep ön planda tutulan kamu yararına çalışma ahlâkı, yerini kişi ya da küme çıkarı ve rant paylaşımı mücadelelerine; rasyonel düşünme ve verimlilik endişesi de yerini popülizme bırakmıştır. Ülke çıkarının ve yaygın kamu yararının gözetilmesi yerine, bunu zedeleyen birey ve grup çıkarları karar alma süreçlerini belirler hale gelmiştir.

Sıklaşan krizler, kamu otoritesinin birçok toplumsal ve ekonomik soruna çözüm üretmekte yetersiz kalması, kaynakların genel olarak verimsiz kullanılması, buna karşılık toplumsal öncelikleri yüksek olan alanlara kaynak aktarılmaması, yaygın yolsuzluklar bu zaafiyetin belirgin göstergeleridir. Bu durum ülkemizin Cumhuriyet ilkelerine bağlı ileriye dönük bireylerince derin kaygıyla izlenmektedir. Oysa, tüm ülkelerde yönetim zaafiyetleri çeşitli boyutlarda gündeme gelmesine rağmen, bu durum, reform sürecinde sürekliliğin sağlanması suretiyle devletin temel görev ve sorumluluklarını yerine getirmesini engellememektedir.

Öte yandan, Türkiye'de bugüne kadar, gerek kamu kurumlarının gerekse üniversite çevreleri ve sivil toplum örgütlerinin gerçekleştirdiği kamu yönetiminin yeniden yapılandırılmasına ilişkin bir çok çalışma mevcuttur. Ancak siyasi otorite bu çalışmaları ya hiç uygulamaya geçirmemiş ya da kısmi bir şekilde değerlendirmeyi uygun bulmuştur.

Özellikle AB'ye üyelik kriterlerin, Helsinki Zirvesi Kararları ve Katılım Ortaklığı Belgesi çerçevesinde belirginleşmesi, kamu yönetiminde giderek artmış zayıflığı açık bir şekilde ortaya koymuştur. Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde Türkiye'nin, Birlik mevzuatını benimsemesi ve uygulanmasını sağlayacak kurumsal ve idari düzenlemeleri gerçekleştirmesi yönünde somut adımlar atması beklenmektedir. Bu çerçevede Türkiye'nin uyum sağlaması gereken 31 ana başlıkta belirtilen mevzuatın etkili bir şekilde uygulanmasını sağlamak üzere neredeyse her bir alanda en az bir yeni düzenleyici kurulun oluşturulması gerekebilecektir.

Yönetim sorununu, artık, "minimal devlet" yaklaşımı ile çözmenin mümkün olmadığı ortaya çıkmıştır. Devlet, yasa ve düzen işlevi yanında temel eğitim, temel sağlık, temel sosyal güvenlik, savunma ve asayiş, yargı, altyapı, bölgesel kalkınma alanlarında hizmet sunmaya devam edecek, birçok yeni ve karmaşık alanlarda düzenleyici görevler üstlenecek ve kaçınılmaz bir biçimde kaynaklara el koyup bu kaynakları kullanacaktır. Dolayısıyla sorun, devletin büyüklüğü değil, ekonomik ve toplumsal sorunlara etkili çözüm üretip üretmediği, kaynakları etkin kullanıp kullanmadığıdır.

Tüm bu değerlendirmeler çerçevesinde, Türkiye'nin acil ve kapsamlı bir kamu yönetimi reformu gereksinimi açıktır. Bugünkü hali ile devlet hantaldır, kendinden beklenen hizmetleri üretmemektedir ve

kaynakları son derecede verimsiz bir biçimde kullanmaktadır. Bu noktada, toplumun bütün kesimlerinin ve siyasal örgütlerin benzer tespitlerde bulunmuş olmaları kuvvetle muhtemeldir. Ancak henüz, kesimlerin ortak bir eylem planının varlığından söz edilemez. Hukuk devleti ilkesinin uygulanabilirliğinin güdük kalması ve hesap verebilirlik sürecinin giderek yok olması söz edilen reformun aciliyetine yaşamsal önem kazandırmaktadır.

Kamu yönetim reformunun dayanacağı ana ilkeler saydamlık, liyakat, idari kapasite, verimlilik ve yerel yönetimlerin güçlendirilmesi olarak sıralanabilir.

Saydamlık, devletin faaliyetlerinin ve tasarruflarının toplum tarafından izlenebilir hale gelmesidir ve devletin topluma hesap verebilirliğinin ana koşullarından biridir.

Liyakat, kamu yönetim kademelerine atamalarda ve yükselmelerde siyasi sadakat yerine yeteneğin ve bilginin ana kıstas haline gelmesidir. Türkiye'de kamu yönetimi kalitesindeki gerilemenin temelinde liyakat ilkesinin çöküşü yatmaktadır. Liyakat sisteminin yeniden işlerlik kazanması, siyaset yapma kalıplarının değişmesi anlamına gelir. Liyakat sistemi, bir yönü ile devletin yetişmiş insan kaynağı konusunda yarışabilir hale gelmesi anlamını da taşımaktadır. Bu ise, bir yönü ile örgütlenme diğer yönü ile kamu personel yönetimi alanlarının yeniden düzenlenmesi demektir.

Performansta yeterlilik, kamu kuruluşlarının iç işleyiş kurallarının vatandaşların ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde düzenlenmesidir. Kuşkusuz performans yetersizliği ile liyakat ilkesinin çökmesi arasında belirgin bir bağlantı vardır. Bunun yanında, gerekli idari kapasitenin oluşturulması ve sürekli geliştirilmesi performans etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Aşırı merkeziyetçilik kaynak kullanımında verimsizliğe yol açmakta, daha da önemlisi siyasal ve yönetsel hesap vermeyi kısıtlamaktadır. Yönetim reformunun merkezi ve yerel yönetimler arasındaki yetki, sorumluluk ve kaynak ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi zorunludur.

Yukarıda tanımlanan ilkeler ancak hukukun üstünlüğüne saygı anlayışı çerçevesinde anlam kazanmaktadır. Hukukun üstünlüğüne saygı anlayışının hem siyasal hem de yönetsel platformlarda benimsenmesi devletin karar ve eylemlerinin öngörülebilirliğini sağlayacak, bu ise toplumun her kesimi için güvenilir bir ortam oluşturacaktır.

Kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması ve reform sürecinin sürekliliğinin getirileri uzun dönemlidir. Bu yapının tüm toplum kesimleri tarafından yeterince özümsememesi ve izlenmemesi kamu yönetim reformlarını işlevsiz kılmaktadır.

Bu nedenledir ki, kamu yönetiminin yukarıda belirtilen ilkeler doğrultusunda yeniden yapılandırılabilmesi için toplum kesimlerinin tümünü kapsayan bir bilinçlenme sürecinin başlatılması zorunludur. Kamu yararına çalışan sivil toplum örgütlerinin, bu süreci başlatması ve toplumsal talebin oluşturulmasına ve reform sürecinin izlenmesine öncülük etmesi yönetim reformunun başarıya ulaşması için gereklidir.

Bu düşüncelerle, biz aşağıda imzası bulunan kuruluşlar, yönetim reformunun gerçekleştirilmesine ve sürekliliğinin sağlanmasına yönelik bir platformun tasarlanmasına, tartışılmasına ve hayata geçirilmesine karar vermiş bulunuyoruz. Bu karar doğrultusunda, diğer sivil toplum örgütleri, üniversiteler ve kamu kesimi ile birlikte çalışmaya hazır olduğumuzu kamuoyuna bildiririz.

TÜSİAD-TESEV

Eğitim Süreçleri Ağı (ESA)

Uluslararası rekabetin giderek arttığı günümüzde, insan kaynaklarımızın tam üyelik sürecinde olduğumuz Avrupa Birliği düzeyini yakalamasının da ötesinde, karşılaştırmalı olarak rekabet üstünlüğüne ulaşması için, eğitim konusuna yaklaşımın ve eğitim politikalarının yeniden gözden geçirilmesi büyük önem taşımaktadır.

TÜSIAD, önceki yıllarda eğitim sistemi ile ilgili olarak yayımladığı bilimsel raporlarla uluslararası rekabette eğitimin stratejik önemini vurgulamış ve temel sorunlar ile çözüm önerilerini kamuoyunun dikkatine sunmuştu. Bu çalışmaların bir devamı olarak, TÜSIAD Sosyal İşler Komisyonu, bilgi çağının eşiğindeki Türkiye'nin kendini yeni yüzyılın gereklerine göre nasıl şekillendirmesi gerektiği konusunda 3 Temmuz 1999 tarihinde bir arama konferansı düzenledi. Bu arama konferansından çıkan sonuçlardan başlıcası, eğitim konusu ile ilgili olarak eğitim kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve bakanlık yetkililerini biraraya getirecek bir platform oluşturulması olarak belirlendi.

Bu sonuçtan hareketle, Sosyal İşler Komisyonu, 5 Nisan 2000 tarihinde, sayılan kesimlerin temsilcilerinin katıldığı bir "Birleştirme Toplantısı" düzenledi. Bu toplantıda, eğitim sistemimizi sürekli bir reform dinamiğine kavuşturmak için nasıl bir süreç işletilmesi gerektiği hakkında görüş alış verişinde bulunuldu.

Bu girişimlerin bir devamı olarak, 23 Haziran tarihinde, TÜSIAD Merkezi'nde, Milli Eğitim ve Kültür bakanlıkları yetkilileri, eğitim kuruluşları ve sivil

toplum örgütleri temsilcilerinin katıldığı bir toplantı yapıldı. Toplantıda, eğitimde atılımlar yapabilmek amacıyla kaynaklarını harekete geçirmiş ve geçirebilecek gönüllü, resmi, mesleki ticari kuruluş ve kişiler arasında ve onların tabi oldukları farklı mevzuatın ortak alanı içinde işlev görececek bir ilişkiler ağı oluşturulması ve bunun sürdürülebilir kılınması amaçlandı.

Eğitim süreçlerini temel alan bu ağ ile ilgili ilk aşamada temas edilen kuruluşlar TÜSIAD, Beyaz Nokta Vakfı, Tarih Vakfı, Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı, Türk Eğitim Vakfı, Boğaziçi Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi, Koç Üniversitesi, Bilgi Üniversitesi, İTÜ, Milli Eğitim Bakanlığı ve Kültür Bakanlığı oldu.

Bu oluşumu somutlaştırabilmek için, misyon, vizyon, değerler, amaçlar ve işleyiş ile ilgili konuları kapsayan "Eğitim Süreçleri Ağı (ESA) Ortak Anlayış Bildirgesi" hazırlandı. Bildirge'de, katılımcı kuruluşların ESA ile ve kendi aralarında yapacakları protokoller çerçevesinde çeşitli eğitim projeleri gerçekleştirecekleri belirtildi ve ESA organları olarak Genel Kurul ve Ağ Odağı tanımlandı. ESA Genel Kurulu'nun, ağ oluşturan tüm kuruluşların birer temsilcisinden oluşması; arzu eden kuruluşların temsilcilerinin yer alacağı Ağ Odağı'nın ise, ESA'nın kendi kendini yönetmesinde katalizör rolü oynayacak şekilde çalışmalar yürütmesi öngörüldü.

Daha sonra yapılan toplantılarda, 3 ay süreyle, Ağ Odağı işlevlerini TÜSIAD, Beyaz Nokta Vakfı, Tarih Vakfı, Türk Eğitim Vakfı, Bilgi Üniversitesi ve Sabancı Üniversitesi'nin üstlenmesine karar verildi. Katılımcı kuruluşlarla ESA arasında protokol imzalanması süreci başlatılarak 2001 yılı için bir eylem planı hazırlandı. Buna göre, ESA sekreteryasının oluşturulması, ESA'nın işleyişi için gerekli bütçe hazırlanması, proje finansman kaynakları ile ilgili bir veri tabanı oluşturulması, ESA'nın Avrupa Birliği nezdinde ve kamuoyuna tanıtım mekanizmalarının harekete geçirilmesi planlandı.

Sektörel Dernekler Platformu (SDP)

Meslek Örgütleri ile İlişkiler Komisyonu Rekabet Gücü Çalışma Grubu olarak faaliyetlerini 5 yıldır sürdüren ve 6 adet sektörel rekabet gücü raporu yayımlayan 35'e yakın sektör kuruluşu tarafından, AB'ye uyum sürecinde özel sektörün yapacağı çalışmalar konusunda bugüne kadar farklı çatılar altında sürdürdükleri faaliyetlerinin birleştirilmesi ve TÜSIAD'la birlikte daha geniş bir güçbirliği oluşturulması amacıyla bir "Sektörel Dernekler Platformu" (SDP) oluşturulmasına karar verildi.

Platformun amacı, "Türkiye'de sektörel düzeyde faaliyet gösteren, ortak ilke ve hedefleri benimseyen sektörel kuruluşların ulusal ekonomik politikalarının oluşturulmasına katkıda bulunmak, uluslararası sektörel entegrasyonu sağlamak ve özellikle AB'ye sektörel entegrasyonu hızlandırmak için ortak projeler geliştirmek, sektörel kuruluşları uluslararası bir vizyona sahip olmaları için özendirmek, sorunları ve çözüm önerilerini kamuoyuna, yetkili kurumlara duyurmak" olarak belirlendi. Platformun, sektörel kuruluşların bir çatı örgütü olarak değil, bir ortak çalışma zemini ve bağımsız kuruluşların bir güçbirliği ağı olarak faaliyet göstermesi planlandı.

İletişimi ve çalışmalarını bir icra komitesi tarafından koordine edilecek olan platformun İcra Kurulu'nda yer alan sektörel dernekler ve temsilcileri şu şekilde belirlendi: Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği-Güngör Keşçi (Başkan), Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği-Timur Erk (Başkan Yardımcısı), Otomotiv Sanayii Derneği-Ali İhsan İlkbahar (Başkan Yardımcısı), Türkiye

Elektronik Sanayicileri Derneği-Ali Akurgal (Başkan Yardımcısı), Türkiye Mühendisler Birliği-Ruhi Tarkan (Üye), Makina İmalatçıları Birliği-Sedat Silahtaroglu (Üye), Türkiye Süt Et ve Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği-Ali Güler (Üye).

Sektörel Dernekler Platformu'nun kuruluş amaçlarını ve çalışma ilkelerini kamuoyuna duyurmak amacıyla, TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Erkut Yücaoglu, TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Meslek Örgütleriyle İlişkiler Komisyonu Başkanı Mustafa V. Koç ve Sektör Dernekleri Platformu İcra Komitesi Başkanı Güngör Keşçi'nin katılımıyla 13 Aralık tarihinde TÜSIAD Merkezi'nde bir basın toplantısı düzenlendi. Toplantıda, platforma katılacak sektörel kuruluşların aşağıdaki ilkelere ve kriterlere uymalarının beklendiği açıklandı:

- * Türkiye'nin kalkınmasında özel sektöre dayalı sanayileşmenin önemini kavramış olmak,
- * Ülke kalkınmasının önündeki engellerin ancak köklü ve bilimsel reformlarla aşılabileceğini düşünmek,
- * Atatürk'ün çizdiği çağdaş uygarlık hedefine, laik, demokratik ve insan haklarına saygılı bir hukuk devletine, piyasa ekonomisinin erdemlerine inanmak, sosyal sorumluluklarının bilincinde olmak,
- * Ülkemizin hızlı kalkınmasının, ancak sektörlerin mevcut potansiyellerini en iyi şekilde değerlendirmekle mümkün olacağı inancıyla, bu doğrultuda çaba göstermek,
- * Türkiye'nin Avrupa Birliği üyesi olması yönünde fikir birliğine sahip olmak,
- * Kuruluş nedeni ile amacının politik, etnik, dinsel ayrımcılık ve hedeflere göre şekillenmediği bağımsız bir yapıya sahip olmak,
- * Üye kompozisyonu ile ismini taşıdığı, faaliyet alanı olarak belirlediği sektörün ekonomik gücünde önemli bir paya sahip olmak.

Türkiye SİAD Platformu: 4. SİAD Zirvesi

Türkiye'nin güçlü sanayisi, istikrarlı ekonomisi ve olgun demokrasisi ile 21. Yüzyılda gelişmiş ülkeler arasında yer alması için çalışan gönüllü sanayici ve işadamları dernekleri, 1997 yılında bu çabaların birleştirilmesi yönünde adımlar atmak üzere, İstanbul'da TÜSİAD'ın ev sahipliğinde gerçekleştirilen 1. SİAD Zirvesi'nde buluştular. SİAD Zirvelerinin ikincisi 1998 yılında, Bursa'da "Siyasette Reform" ana temasıyla; üçüncüsü 1999 yılında Mersin'de "Ekonomik Reform" ana temasıyla gerçekleştirildi.

4. SİAD zirvesi 17 Kasım tarihinde Şanlıurfa'da yaklaşık 30 SİAD'ın katılımıyla gerçekleştirildi. Zirve öncesinde, 16 Kasım tarihinde, tüm SİAD başkan ve temsilcilerinin katıldığı Başkanlar Kurulu toplantısı yapıldı. Ege SİAD Genel Sekreteri Prof. Dr. Mustafa Yaşar Tınar tarafından kaleme alınan ve 4. SİAD Zirvesi Planlama Komitesi tarafından onaylanan "Türkiye Sanayici ve İşadamları Dernekleri Platformu Çalışma İlkeleri" Başkanlar Kurulu'na katılan tüm SİAD'lar tarafından kabul gördü. Buna göre, "SİAD Zirve Mekanizması" nitelemesinin "Türkiye SİAD Platformu" olarak, "SİAD Zirvesi Planlama Komitesi"nin de "SİAD İcra komitesi" olarak ifade edilmesi uygun görüldü.

Ayrıca, 5. SİAD Zirvesi'nin 2001 yılında Antalya'da gerçekleştirilmesine, 5. SİAD Zirvesi İcra Komitesi'nin de Antalya SİAD başkanlığında, Şanlıurfa SİAD, Trabzon SİAD, Ege SİAD, GÜNSİAD, Samsun SİAD ve Edirne SİAD'dan oluşmasına karar verildi.

17 Kasım tarihinde gerçekleştirilen 4. SİAD Zirvesi, 7 SİAD'tan oluşan bir planlama komitesi tarafından hazırlandı. Söz konusu komitede, zirvenin ev sahibi ŞUSİAD'ın (Şanlıurfa) yanı sıra, bir önceki zirveyi

düzenleyen MESİAD (Mersin), bir sonraki zirveyi düzenlemesi kararlaştırılan ANSIAD (Antalya) ile GASİAD (Gaziantep), KAYSİAD (Kayseri), TSIAD (Trabzon) ve ESIAD (Ege) yer aldı.

"AB Yolunda Tarımda Reform" olarak belirlenen Zirve ana temasıyla ilgili hazırlık çalışmaları, Haziran 2000'de başlatıldı. Öncelikle, konunun alt başlıkları uzmanlar tarafından belirlendi. 10 SİAD'ın temsilcilerinden oluşan bir çalışma grubu, bir yandan tarım sektöründeki sorunları, öte yandan AB ile bütünleşme sürecinde Türkiye'nin üstün ve zayıf yanlarını belirlemeye yönelik çalışmalar yürüttü. Söz konusu verilere dayanarak hazırlanan bir anket SİAD'lara gönderilerek önceliklerin belirlenmesine çalışıldı. Eş zamanlı olarak, uzmanlar tarafından bir "Mevcut Durum" analiz çalışması gerçekleştirildi.

Uzmanların, analiz sonuçları ile anketlerde beliren öncelikleri dikkate alarak hazırladığı tarımda reform senaryoları, Zirve öncesi iki gün boyunca, SİAD başkanları tarafından oluşturulan çalışma gruplarında şekillendirilerek, Zirve bildirisine kaynak teşkil etti.

4. SİAD Zirvesi Planlama Komitesi ve ŞUSİAD Başkanı Servan Şimşek'in açılış konuşmasıyla başlayan Zirvede, öğle yemeğinden önce TÜSİBAK Başkanı İrfan Erol, Şanlıurfa Belediye Başkanı Ahmet Bahçıvan, Şanlıurfa Valisi Muzaffer Dilek birer konuşma yaptı. Tarım ve Köy İşleri Bakanı Prof. Dr. Hüsnü Yusuf Gökalp'in konuşmasından sonra MESİAD Başkanı Musa Timur "AB Yolunda Tarımda Reform" konulu Başkanlar Kurulu Bildirisi'ni kamuoyuna sundu.

Öğleden sonra "Bölgesel Kalkınma ve Tarımda Reform" konulu bir panel düzenlendi. Panele konuşmacı olarak GAP İdaresi Başkanı Olcay Ünver, DSI Şanlıurfa XV. Bölge Müdürü Erdoğan Bağcı, ODTÜ İktisat Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Erol Çakmak ve Koç Ata Besi ve Tarım Ürünleri AŞ Genel Müdürü Fazıl Çamdibi katıldılar.

Zirve, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu'nun, başta tarım konusu olmak üzere, bölgesel kalkınma ile ilgili görüşlerini açıkladığı kapanış konuşması ile sona erdi.

4. SİAD ZİRVESİ BAŞKANLAR KURULU BİLDİRİSİ

"AB İLE BÜTÜNLEŞME SÜRECİNDE TARIMDA REFORM"

17 Kasım 2000 - Şanlıurfa

AB ile bütünleşme sürecinde tarımın rekabet gücünü geliştirmek, ülkemizin tarım sektörü gündeminde öncelikli bir yer almaktadır. Rekabet gücünün geliştirilmesi, yapısal dönüşüm ve kaynak verimliliğini artırma yolundaki kararlı ve gerçekçi seçimlere bağlıdır. Tarımdan geçinenlere hakça bir yaşam düzeyi sağlayabilmek için tarım politikaları kırsal kalkınma politikaları ile tamamlanmalıdır. Bu politikalar gelir ve istihdam kaynaklarını çeşitlendirmeli, doğal kaynakların korunmasına duyarlı bir anlayış taşımalıdır.

Rekabet gücünün geliştirilmesi için:

- * Tarım politikaları, siyasal etkilerden arındırılarak istikrara kavuşturulmalı ve dünya normlarına uydurulmalıdır.
- * Teknoloji transferine, ülkemizin bilgi ve teknoloji üretme kapasitesinin gelişmesine önem verilmeli, Ar-Ge projelerinin kapsam ve önceliklerinin belirlenmesinde, kamu kuruluşlarıyla, üretici, sanayici ve üniversiteler arasında işbirliği sağlanmalıdır.
- * Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, ürün kalitesini yükseltmede ve bu ürünleri pazarlamada etkin görev üstlenecek "üretici birlikleri"nin kurulması desteklenmelidir. Çiftçinin, bilgilenme, eğitim, danışma ihtiyaçlarını karşılama yönündeki örgütlenmeleri özendirilmeli, çağdaş iletişim teknolojilerine dayalı eğitim için gerekli yatırımlar yapılmalıdır.
- * Üretici-sanayici ilişkisinin geliştirilmek, tarımsal üretimde entegrasyon sağlanmak, uygun çeşit ve kalitede ürün temin etmek için "Sözleşmeli Tarım" modeli yaygınlaştırılmalıdır.
- * İç ve dış piyasalardaki talep ve fiyat hareketlerinin takibi için "borsa"lar geliştirilmeli, fiyat riskini azaltmak için "vadeli işlemler borsaları" kurulmalıdır.
- * Sağlıklı piyasaların oluşmasına engel olan, harita-kadastro, standartlar, kalite belgeleri gibi konulardaki bilgi açıkları kapatılmalıdır.

Tarımdan geçinenlere hakça bir yaşam düzeyi sağlayabilmek ve gelir kaynaklarını çeşitlendirmek için:

- * Bölgesel kalkınma projeleri, bütçede yer alacak yeterli kaynakla desteklenmeli, uygulamada gecikmelerin önüne geçecek bir zaman planlaması mutlaka yapılmalıdır.
- * Kalkınmada birinci derecede öncelikli il sayısını 50 olarak belirleyen ciddiyetten yoksun mevcut bölgesel kalkınma yaklaşımı yerine, yaşam standardı ve kişi başına katma değer gibi objektif kriterlere göre, yöre ve projelerin öncelik sıralaması yapılmalıdır.
- * Teşvikler, üretimi artırılması istenen ürüne, geri kalmış bölgeye ve küçük çiftçiye doğrudan verilmelidir.
- * Üretimi tehdit eden riskler ve belirsizlikler sonucu üreticinin görebileceği zararı önlemek için "tarım sigortası" yasası çıkartılmalıdır.

Doğal kaynakların korunması için:

- * Tarım alanlarının amaç dışı kullanımı önlenmelidir.
- * ÇED çalışmaları sert yaptırımlarla desteklenmelidir.
- * Tarımsal faaliyetlerde biyolojik süreçleri öne çıkaran çevre dostu teknolojiler kullanılmalı ve bu çerçevede organik tarıma önem verilmelidir.
- * Sulama yatırımları, talep, taşıma yöntemi ve drenaj bütünlüğü içinde düşünülmeli ve su bedeli kullanım miktarı üzerinden alınmalıdır.
- * Özel ormancılık özendirilmeli ve orman köylülerine ek gelir kaynakları oluşturulmalıdır.

Türkiye, gerek rekabet gücünü artırma, gerek bölgesel kalkınma ve gelir eşitsizliklerini giderme etkisi açısından örnek bir proje olması gereken GAP projesini, tarımsal hedeflerine ulaşmaktan çok uzak bir noktada adeta askıya almıştır. Türkiye ekonomisinin çehresini değiştirme gücüne sahip bu projenin hızla tamamlanması, Türkiye tarım sektörü gündeminin ön sıralarında yer alması gereken bir konudur. GAP projesinin tamamlanması için gereken yatırımlar, yukarıda sıralanan önlemler perspektifi içinde ele alınarak süratle yapılmalıdır.

Bütün bu önlemlerin alınmasında siyasi iradeye öncelikle ihtiyaç olmakla birlikte, tarım reformunda başarının anahtarı, yerel yönetim, sivil toplum, üretici ve özel sektörün karar süreçlerine katılımının sağlanmasıdır. Türkiye Sanayici ve İşadamları Dernekleri Platformu üyelerinin birikimini bu alana tahsis etmeye hazırdır. Türkiye SIAD Platformu, bu çerçevede bir ilk girişim olarak "Bölgesel Kalkınma Komisyonu"nu oluşturmuştur. Bu komisyon, Dünya Bankası, Türkiye Kalkınma Bankası, Birleşmiş Milletler ve diğer uluslararası kuruluşlar ile işbirliği yaparak bölgeler için uygun yatırım alanları belirlemek ve bu alanlar için projelendirme çalışmaları yapmak üzere temalarına başlatmıştır.

Savunma Sanayi Koordinasyon Faaliyetleri

Ulusal savunma sanayinin güçlendirilmesine katkı sağlamak amacıyla gerçekleştirilen savunma sanayi koordinasyon faaliyetleri Savunma Sanayi Çalışma Grubu tarafından yürütüldü. Çalışma Grubu, özel sektörün Türk Savunma Sanayinin imkan ve kabiliyetlerinin artırılması çalışmalarına dahil edilmesi konusunda düşünce üretme ve politika geliştirme yönünde çalışmalar yaptı. Başkanlığını Yönetim Kurulu Üyesi Murad Dural'ın yaptığı Savunma Sanayi Çalışma Grubu, Haluk Altunbaş, Necati Arıkan, Eşref Biryıldız, Bekir Cumurcu, Bülent Çorapçı, Ahmet Denker, Muammer İyi, Osman Karadağ, Akif Nuray, Nadi Postoğlu, Murad Tokcan, Birol Altan (Danışman), Dr. Ümit İzmen (Genel Sekreter Yardımcısı) ve Zafer Gazi (Raportör)'den oluşmaktadır.

Çalışma Grubu, 9 Mayıs tarihinde, Institute of Turkish Studies of Georgetown University tarafından Washington D.C.'de düzenlenen Avrupa Ortak Güvenlik ve Savunma Kimliği ve Türkiye konulu seminere katıldı.

1998 yılında TÜSIAD üyelerince Hava Kuvvetleri Komutanlığı tesislerine yapılan ziyaretin, Deniz ve Kara Kuvvetleri tesislerini de kapsaması amacıyla planlanan gezi, 17 Ağustos 1999 depreminin yarattığı yıkımın onarımı sürdüğünden 2001 yılı ilkbaharına ertelendi.

Devlet İhale Kanunu'nun DTÖ ve AB'deki değişikliklere paralel bir değişime tabi tutulması, savunma alımlarına ilişkin tanınan istisnalar dolayısıyla bu tür kamu alımlarının bütünüyle ayrı bir kanun çerçevesinde düzenlenmesi amacıyla yeni bir savunma sanayi satın alma mevzuatının geliştirilmesi yönünde çalışmalar sürdürüldü. Çalışmanın 2001 yılı başında tamamlanması planlandı.

TÜSIAD Genel Sekreterlik Bölümlerinin ve Üye Çalışma Komisyonlarının Faaliyetleri

TÜSIAD Genel Sekreterliği, Dış İlişkiler, Ekonomik Araştırmalar, Meslek Örgütleriyle İlişkiler, Parlamento İşleri, Sanayi ve Şirket İşleri, Sosyal Politika Araştırmaları, Teknoloji ve Kalite Yönetimi ve Üye İlişkileri olmak üzere sekiz temel bölüm olarak örgütlenmiştir.

Yıl boyunca düzenli olarak ayda en az bir kez toplanan üye çalışma komisyonları, UNICE bünyesinde faaliyette bulunan benzer komisyonlara paralel çalışmalar yürüttüler. UNICE komisyonları ile temas kurarak yurt dışı ilişkilerin geliştirilmesine ve TÜSIAD'ın daha etkin bir biçimde tanıtılmasına katkıda bulundular.

Başkanlığını, ilgili komisyondan sorumlu TÜSIAD Yönetim Kurulu üyesinin yürüttüğü komisyonlarda TÜSIAD üyelerinin yanısıra üyeler tarafından önerilen uzmanlar ve Genel Sekreterlik raportörü görev yapmaktadır. Komisyonlara bağlı olarak faaliyet gösteren 28 çalışma grubu bulunmaktadır. TÜSIAD üyelerinden ve üyelerin firmalarına mensup uzmanlardan oluşan çalışma grupları, Avrupa Birliği'ne uyum ile ilgili ve çalışma alanlarına giren diğer konularda görüş oluşturma çalışmalarını yıl boyunca sürdürdüler.

Genel Sekreterlik bölümleri ise komisyonların ve çalışma gruplarının çalışmalarının koordine edilmesi ve çeşitli konularda TÜSIAD görüşlerinin

oluşturulmasında temel teşkil edecek araştırmaların yapılmasını destekleyici faaliyetleri gerçekleştirdiler.

TÜSIAD bölümlerinin ve komisyonlarının 2000 yılı çalışmaları aşağıda sunulmaktadır.

Dış İlişkiler

Uluslararası platformda Türkiye'nin daha iyi bir biçimde tanıtılması; TÜSIAD'ın UNICE ve UNICE'ye üye federasyonlarla ilişkilerinin yürütülmesi; Türkiye'nin AB ile Gümrük Birliği ve tam üyelik sürecinde karşılaştığı sorunlara çözüm yolu bulunmasına katkı sağlanması; AB nezdindeki çalışmaların Türk kamuoyuna duyurulması ve Türkiye'nin temel dış politikaları ile ilgili TÜSIAD görüşlerinin oluşturulması konularındaki çalışmalar Dış İlişkiler Bölümü ve Dış İşleri Komisyonu'nun ortak faaliyetleri ile düzenlenmektedir.

Dış İlişkiler Bölümü

Bölüm, Dış İşleri Komisyonu'nun ve Komisyona bağlı çalışma gruplarının faaliyetlerine destek vermektedir. Genel olarak, Komisyon ve çalışma grupları projelerinin takibi, bunların gerçekleştirdikleri toplantılar için yapılan hazırlıklar şeklinde gerçekleşen desteğin yanı sıra, bölüm tarafından çalışma alanına giren konularda bilgi notları üretilir.

TÜSIAD AB'ye Uyum Komitesi raportörlüğü, Bölüm Uzmanı Hale Hatipoğlu tarafından yürütüldü. Bu çerçevede bölüm, gerek Komite'nin gerekse İzleme Sekreteryası'nın faaliyetlerine destek verdi ve toplantılarının tüm hazırlıklarını yürüttü. Ayrıca, TÜSIAD komisyonlarına bağlı çalışma gruplarının AB'ye uyum alanındaki çalışmaları konusunda destek ve koordinasyon sağlandı.

Bölüm Sorumlusu Yakup Beriş, Ekim-Aralık 2000 döneminde TÜSIAD Washington D.C.

Temsilciliği'nin çalışmalarını desteklemek üzere Washington D.C.'de görev aldı.

Bölüm çalışmaları çerçevesinde katılım ve/veya destek sağlanan toplantılar aşağıda belirtilmektedir.

5 Nisan, organizasyon çalışmaları Bölüm tarafından yürütülen, AB Komisyonu'nun İleriye Dönük Araştırmalar Birimi'nde Temmuz 1999'da hazırlanan "2010'un Avrupası Üzerine Senaryolar" başlıklı çalışmanın raportörü Gilles Bertrand'ın bu konuda TÜSIAD'da verdiği konferans.

12-13 Mayıs, Dış İlişkiler Bölümü Uzmanı Hale Hatipoğlu'nun katıldığı, Tunus'ta gerçekleştirilen 4. Avrupa-Akdeniz Sanayi Zirvesi.

25 Mayıs, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoğlu, Yönetim Kurulu Üyeleri Murad Dural ve Feyhan Kalpaklıoğlu, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel ile birlikte Dış İlişkiler Bölümü Uzmanı Hale Hatipoğlu'nun katıldığı, AB Komisyonu Türkiye Masası Şefi olarak 15 Haziran'da göreve başlayacak olan Alain Servantie ile TÜSIAD'da gerçekleştirilen öğle yemeği.

30 Haziran, Bölüm Uzmanı Hale Hatipoğlu'nun katıldığı, Avrupa Akdeniz işbirliği çerçevesinde oluşturulan UNIMED projesinin Brüksel'de yapılan İzleme Komitesi toplantısı.

10-11 Temmuz, Bölüm Uzmanı Hale Hatipoğlu'nun katıldığı, İstanbul Ticaret Odası, AB Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği ve Marmara Üniversitesi AT Enstitüsü'nün ortaklaşa düzenledikleri, AB ile bütünleşme sürecinde Türkiye'nin yapacağı çalışmalar ve yer alabileceği platformların çeşitli ülke örnekleri ile birlikte ele alındığı toplantı.

26-28 Eylül, Bölüm Uzman Yardımcısı Zafer Gazi'nin katıldığı, "Foreign Investment Advisory Services of the World Bank" tarafından Türkiye'deki yabancı sermaye yatırımları ile ilgili gerçekleştirilen toplantılar.

6 Ekim, merkezi Hamburg'da bulunan Körber Vakfı tarafından yürütülen bir proje kapsamında

Türkiye'ye gelen Alman öğrencilere Dış İlişkiler Bölümü Uzmanı Hale Hatipoğlu ve Ekonomik Araştırmalar Bölümü Uzmanı Eda Alidedeoğlu tarafından, Türkiye-AB ilişkilerinin siyasi ve ekonomik açıdan yapılan değerlendirme.

11 Ekim, Bölüm Uzman Yardımcısı Zafer Gazi'nin katıldığı, FIAS Heyetinin Türk özel sektörünün temsilcileriyle yaptıkları toplantıya katılımı.

25 Ekim, Bölüm Uzmanı Hale Hatipoğlu'nun katıldığı, AB Genel Sekreterliği tarafından Ankara'da düzenlenen TAİEX konulu bilgilendirme toplantısına katılımı.

26 Ekim, TÜSIAD'ı ziyaret eden bir Fransız öğrenci grubuna, Bölüm Uzmanı Hale Hatipoğlu'nun AB-Türkiye ilişkileri hakkında, Bölüm Uzman Yardımcısı Zafer Gazi'nin Türkiye'nin siyasi durumu ve gelişmeler konularında yaptıkları sunumlar.

1-2 Kasım, Bölüm Uzman Yardımcısı Zafer Gazi'nin katıldığı, "Galatasaray Üniversitesi Oramiral Güven Erkaya Stratejik Araştırmalar Merkezi" tarafından düzenlenen "NATO'nun Genişlemesi ve Yeni Stratejik Konsepti" başlıklı seminer.

6 Kasım, Bölüm Uzmanı Hale Hatipoğlu ve Bölüm Uzman Yardımcısı Zafer Gazi'nin katıldıkları, TÜSIAD'ın Norveç Sanayicileri Konfederasyonu ile ortak düzenlediği toplantı.

10 Kasım, Bölüm Uzmanı Hale Hatipoğlu'nun katıldığı, Avrupa-Akdeniz Sanayi Federasyonları İşbirliği çerçevesinde UNICE tarafından başlatılan UNIMED projesinin Fransa'da yapılan ilk toplantısı.

20 Kasım, Bölüm Uzmanı Hale Hatipoğlu'nun katıldığı, TÜSIAD'ın AB-Türkiye Karma Parlamento Komisyonu'nun AB üyeleri ile düzenlediği toplantı.

24 Kasım, Bölüm Uzmanı Hale Hatipoğlu'nun katıldığı, TÜSIAD Ankara Temsilciliği'nde düzenlenen AB'ye Uyum İzleme Sekreteryası toplantısı.

27 Kasım, Bölüm Uzmanı Hale Hatipoğlu'nun katıldığı, Brüksel'de gerçekleştirilen Dış İşleri

Komisyonu toplantısı, AB Komisyonu heyeti ile yapılan toplantı ve European Policy Centre'da düzenlenen "Türkiye'nin AB'ye Katılımına İş Dünyasının Bakışı" konulu toplantı.

1 Aralık, Bölüm Uzmanı Hale Hatipoğlu'nun katıldığı, AB Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Genel Müdürü Mr. Eneko Landaburu ve AB Komisyonu Türkiye Temsilcisi Büyükelçi Karen Fogg'un TÜSIAD'a yapmış oldukları ziyaret dolayısıyla düzenlenen toplantı.

Araştırmalar ve diğer etkinlikler

Dış İlişkiler Bölümü genel olarak dış ilişkilerin yanı sıra AB, ABD ve Avrasya konularında araştırmalar yaptı. Bölüm tarafından bu konularda bilgi notlarının hazırlanması amacıyla düzenli olarak ülke ve konu dosyaları oluşturuldu ve çeşitli yayın, gazete, Reuters ve Internet'ten araştırmalar yapıldı. Bu çerçevede, AB'ye uyum süreci, Avrupa-Akdeniz işbirliği, Türkiye-ABD ekonomik işbirliği, Yunanistan ve Kıbrıs, Balkanlar konularında çeşitli bilgi notları hazırlandı. Ayrıca, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Dış İşleri Komisyonu Başkanı Aldo Kaslowski'nin, Dış İleri Komisyonu üyelerinin ve Bölümün çalışma alanına giren konularda Yönetim Kurulu üyelerinin çeşitli platformlarda yaptıkları konuşmaların metinleri bölüm tarafından hazırlandı.

"Avrupa Birliği'ne Tam Üyeliğe Doğru: Siyasi Kistaslar ve Uyum Süreci" başlıklı TÜSIAD raporu bölüm tarafından hazırlanarak yayınlandı. AB Komisyonu'nun Türkiye İlerleme Raporlarını ve TÜSIAD'ın "Türkiye'de Demokratikleşme Perspektifleri" başlıklı raporunu baz alarak karşılaştırmalarını yapan rapor, Kopenhag Kistasları ışığında Türkiye'nin AB'ye uyum sürecini değerlendirmektedir.

TÜSIAD Newsletter'ın yıl içinde yayımlanan sayıları, 1996 yılında yayımlanan "Emekli ve Mutlu", 1998 yılında yayımlanan "Siyasal İstikrar ve İki Turlu

Dar Bölge Seçim Sistemi Simülasyon Modeli", 1999 yılında yayımlanan "Tarım Politikalarında Yeni Denge Arayışları ve Türkiye" ve aynı yıl yayımlanan "Türkiye'de Mesleki ve Teknik Eğitimin Yeniden Yapılandırılması" başlıklı TÜSIAD raporlarının İngilizce yönetici özetleri hazırlanarak yayımlandı. Ayrıca, TÜSIAD süreli yayını olan Private View dergisinin 8. sayısının hazırlanmasında bölümden destek sağlandı.

Dış İşleri Komisyonu

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Aldo Kaslowski'nin başkanlığını yaptığı Komisyon, Pekin Baran, Selim Demiren, Şadi Gücüm, Aylin Mc Carthy (Başkan yardımcıları), Şahnur Agaik, Dr. Yılmaz Argüden, Şerif Egeli, Arnold Hornfeld, Çelik Kurdoğlu, Guido Manzini, Güven Nil, Ersin Pamuksüzer, Bülent Şenver, Tunç Uluğ (Üyeler), Dr. Mehmet Piker (Uzman üye), Dr. Ümit İzmen (Genel Sekreter Yardımcısı), Yakup Beriş (Bölüm Sorumlusu ve Raportör), Hale Hatipoğlu (Uzman) ve Zafer Gazi (Uzman Yardımcısı)'den oluşmaktadır.

Çalışma Grupları

Dışişleri Komisyonu altında "Enerji", "Küreselleşme" ve "Yabancı Sermaye" çalışma grupları faaliyet göstermektedir.

Enerji Çalışma Grubu: Başkanlığını Dış İşleri Komisyonu Üyesi Arnold Hornfeld'in yaptığı Enerji Çalışma Grubu, Nazmi Akduman, Teoman Alptürk, Samim Anıl, Gültekin Çınar, Çağlan Göyenc, Tarhan Günay, Selahattin Hakman, Cüneyt İlçöl, Özgür Kahramanzade, Önder Karaduman, Erol Memioğlu, Mehmet Özata, Mehmet Özbilen, Sami B. Şener, Aslı Saraçoğlu Uysal, Serhat Taşkinsu, Yusuf Tülek, Deniz Ünal ve Zafer Gazi (Raportör)'den oluşmaktadır.

Çalışma Grubu, Türkiye'nin geliştirmesi ve uygulaması gereken kısa, orta ve uzun dönem enerji politika ve stratejilerini tespit ederek, Türkiye'de enerji alanında gerekli hukuki yapının kurulmasına yönelik öneriler geliştirmek amacıyla çalışmalarını yürüttü.

Çalışma Grubu, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanarak TBMM'ye sevk edilmesi beklenen Elektrik Piyasası Kanun (EPK) Taslağı ile Doğal Gaz Piyasası Kanun Taslağı'nı gündemine alarak, EPK Taslağı hakkında TÜSIAD görüşü oluşturdu. Çalışma Grubu ayrıca, enerji mevzuatının AB Müktesebatıyla uyumlu hale getirilmesi için ve Türkiye'nin Avrupa Birliği'nin enerji alanındaki programlarına katılımını sağlayıcı tedbirler hakkında çalışmalarını programladı.

Küreselleşme Çalışma Grubu: Başkanlığını Dış İşleri Komisyonu Üyesi Şahnur Agaik'in yaptığı Küreselleşme Çalışma Grubu, Hayrünnisa Aligil, Mustafa Aşula, Hakan Çınar, Enis Fişek, Hülya Gedik Sadıklar, Dilek Gini, Ethem Kutucular, Hülya Öztürk, Serdar Senemoğlu, Şahin Şengül, Süleyman Yılmaz ve Zafer Gazi (Raportör)'den oluşmaktadır.

Çalışma Grubu, yıl içinde yaptığı toplantılardan bir bölümünü Dünya Ticaret Örgütü Çalışma Grubu ile yaptı. Bu toplantılarla, Türkiye'nin küreselleşme olgusunun yarattığı olanaklardan gereğince faydalanabilmesi, yabancı sermaye yatırımları açısından cazip bir hale gelebilmesi ve mevcut işletmelere küresel rekabet gücünün kazandırılması için sorunların saptanması ve bunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir TÜSIAD görüşü oluşturma çalışmaları yürütüldü.

Yabancı Sermaye Çalışma Grubu: Başkanlığını Arnold Hornfeld'in yaptığı Yabancı Sermaye Çalışma grubu, Sankaran Balasubramanian, Raymond Joseph Bilger, Carlo Bolla, Jack A. Gillespie, Ronald Grünberg, Hamid Jafari, Bijan Khosrowshahi, John McCarthy,

Giuseppe Moggi, Juan E.S. Paredes Muirraqui, Luigi Pasqualino, Faruk Yöneyman ve Hale Hatipoğlu (Raportör)'ndan oluşmaktadır.

Çalışma Grubu, TÜSIAD'ın üyesi olan yabancı yatırımcılar ile ilişkileri güçlendirmek ve bu konuda Türkiye'de karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik çalışmalar yürütmek amacıyla kuruldu. Bu çerçevede, anket çalışması yapılması ve yabancı sermaye açısından başarılı olmuş ülke örneklerinin incelenmesi gibi çalışmaların yapılması planlandı.

UNICE ile ilişkiler

UNICE Dış İlişkiler Komitesi (UNICE REX) toplantılarının takibi 2000 yılında da sürdürüldü. Katılım sağlanan toplantılar aşağıda belirtilmektedir.

26 Ocak, Dış İlişkiler Bölümü Uzmanı Hale Hatipoğlu'nun katıldığı, UNICE Orta ve Doğu Avrupa Çalışma Grubu toplantısı.

8 Şubat, Dış İlişkiler Bölüm Sorumlusu Yakup Beriş'in katıldığı, UNICE Dış İlişkiler Komitesi toplantısı.

8 Mayıs, Dış İlişkiler Bölümü Uzmanı Gül Sosay'ın katıldığı, UNICE Dış İlişkiler Komitesi altında yer alan ABD Çalışma Grubu toplantısı.

10 Mayıs, Dış İlişkiler Bölüm Sorumlusu Yakup Beriş'in katıldığı, UNICE Dış İlişkiler Komitesi toplantısı.

27 Haziran, Dış İlişkiler Bölümü Uzmanı Hale Hatipoğlu'nun katıldığı, UNICE Orta ve Doğu Avrupa Çalışma Grubu toplantısı.

Araştırmalar ve diğer etkinlikler

Dış İşleri Komisyonu üyeleri, yıl içinde TÜSIAD'ı ziyaret eden birçok yabancı heyet ile görüşmeler yaptı. Ayrıca, yurt içinde ve yurt dışında çok sayıda toplantıya katılım sağlanarak üst düzey işbirliği olanakları geliştirildi. Yıl içinde gerçekleştirilen temaslar aşağıda belirtilmektedir.

13 Ocak, Yönetim Kurulu ve Dış İşleri Komisyonu'nun katılımıyla, Alman Büyükelçisi Hans Joachim Vergau onuruna düzenlenen yemek.

19 Ocak, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski ve Başkan Yardımcısı Pekin Baran'ın katıldığı, AB Komisyonu Türkiye Masası Başkanı Eric Van Der Linden ve beraberindeki Dış İlişkiler ve Genişleme Müdürlüğü uzmanları ile yapılan yemekli toplantı. Toplantıda, Prof. Bülent Tanör ve Prof. Gündüz Ulusoy, sırasıyla "Türkiye'de Demokratikleşme" ve "Türk Sanayisinde Rekabet Stratejileri" konulu birer sunum yaptılar. Ayrıca, AB Komisyonu ile Türkiye-AB ilişkileri hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

20 Ocak, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin, Fransız-Türk Ticaret Odası üyelerine Türk ekonomisini ve Türkiye-AB ilişkilerini anlatan ve TÜSIAD'ın AB faaliyetlerini tanıtan sunumu.

26 Ocak, Türk-Fransız İş Konseyi toplantısı vesilesi ile Fransa'da bulunan Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin, COFACE tarafından kendisi ile yapılan röportajda Türk ekonomisi ve siyasi yapılanması ile ilgili görüş bildirmesi.

15 Şubat, Yönetim Kurulu ve Dış İşleri Komisyonu üyelerinin katıldıkları, İtalyan Sanayici ve İşadamları Konfederasyonu (CONFINDUSTRIA) temsilcileri ve İtalyan Dış Ticaret Bakanı Piero Fassino ile yapılan yemekli çalışma toplantısı ve 16 Şubat tarihindeki öğle yemeği. Toplantılarda, Öcalan krizi ile gerginleşen ilişkilerin son zamanlarda düzelmeye başlaması konusunda duyulan memnuniyet dile getirildi ve iki ülke işadamlarının daha sık biraraya gelmesi gerektiği vurgulandı.

22 Şubat, Yönetim Kurulu ve Dış İşleri Komisyonu'nun İsviçre Dışişleri Bakanı Joseph Deiss ile yaptığı toplantı.

24 Şubat, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu ve Dış İşleri Komisyonu'nun Lüksemburg Dışişleri ve Dış Ticaret Bakanı Lydie Polfer ile yaptıkları görüşme.

1 Mart, Dış İşleri Komisyonu ve Ekonomik Mali İşler Komisyonu üyelerinin, Almanya Bavyera Eyaleti Ekonomi Bakanı Dr. Otto Whisken ile yaptıkları toplantı.

9 Mart, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Dış İşleri Komisyonu Başkanı Aldo Kaslowski'nin, AB Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Günter Verheugen ve AB Komisyonu Türkiye Temsilcisi Karen Fogg ile yaptıkları ve adaylık sürecinin başlaması ile yeni bir dönemece giren Türkiye-AB ilişkilerinin görüşüldüğü toplantı.

26 Mart-4 Nisan, Yönetim Kurulu, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski ve Komisyon üyeleri Şerif Egeli, Yılmaz Argüden, Güven Nil, Çelik Kurdoğlu ve Komisyon Danışmanı Aylin McCarthy'nin içinde yer aldığı TÜSIAD heyetinin, Washington ve New York'ta gerçekleştirdikleri çeşitli temaslar. Heyet, ABD Kongre üyeleri ve danışmanları, Milli Güvenlik Konseyi, Dışişleri ve Dış Ticaret Bakanlıkları, think-tank kuruluşları ve Türk dernekleri, yabancı işadamları ve yabancı gazeteciler, Başkan Adayı George W. Bush'un dış politika danışmanları ve Dünya Bankası, IMF ve OPIC gibi uluslararası kuruluşlarla bir dizi temaslarda bulunarak değişik konularda ilgililere bilgi verdi.

28 Mart, Komisyon üyelerinin katıldığı, TÜSIAD'ı ziyaret eden Avrupalı parlamenterlerle yapılan toplantı.

31 Mart, Komisyon üyelerinin katıldığı, European Journalism Center üyeleri ile yapılan görüşme.

5 Nisan, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski ve üyeler Şadi Gücüm, Şahnur Agaik, Genel Sekreter Yardımcısı Ümit İzmen ve Dış İlişkiler Bölümü Uzmanı Hale Hatipoğlu'nun katıldığı, TÜSIAD'ı ziyaret eden Norveç Sanayi ve İş Konfederasyonu (NHO) Uluslararası İlişkiler Bölümü Başkanı Mr. Jon Veia, Danışman Mr. Vidar Lindefjeld, Norveç Büyükelçisi

Mr. Finn K. Fostervoll ve Büyükelçilik 2. Sekreteri Ms. Anita Nergaard ile yapılan toplantı. Toplantıda, Türkiye ve Norveç ilişkileri, TÜSIAD ve NHO arasındaki işbirliğinin artması görüşüldü ve 2001 yılında İstanbul'da Norveç ve Türk işadamlarının biraraya geleceği bir toplantı düzenlenmesi planlandı. Toplantı sonrasında Norveç Büyükelçisi'nin Swisshotel'de verdiği öğle yemeğine de Komisyon'dan katılım sağlandı.

6 Nisan, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin katıldığı, Fransa Konsolosu ile öğle yemeği.

7 Nisan, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin katıldığı, Almanya Cumhurbaşkanı Mr. Oau onuruna verilen davet.

11 Nisan, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin katıldığı, Belçika Parlamento Başkanı Herman De Croo ve beraberindeki heyetin TÜSIAD'ı ziyaretinde yapılan toplantı.

18 Nisan, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin konuşmacı olarak katıldığı, Atina'da gerçekleştirilen The Economist Conferences toplantısı.

26 Nisan, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin katıldığı, Yeni Zelanda Başbakanı ve Büyükelçisi ile öğle yemeği.

2 Mayıs, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, Başkan Yardımcısı ve Dış İşleri Komisyonu Başkanı Aldo Kaslowski ile Brüksel Temsilcisi Dr. Bahadır Kaleağası'nın Papa II. Jean Paul'u ziyareti.

18 Mayıs, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin katıldığı, IMF Türkiye Masası Şefi Carlo Cotarelli başkanlığındaki IMF heyetiyle TÜSIAD'da yapılan toplantı.

24-25 Mayıs, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ve Başkan Yardımcısı ve Dış İşleri Komisyonu Başkanı Aldo Kaslowski'nin, Brüksel'de Avrupa Komisyonu Sanayi Şirketler ve Bilgi Toplumdaki Sorumlu AB Komiseri Erkki Antero Liikanen ile yaptıkları görüşme.

25 Mayıs, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin katıldığı, Dünya Bankası Başkanı Mr. James Wolfensohn'un onuruna Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoğlu tarafından verilen akşam yemeği.

29 Mayıs, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin katıldığı, TÜSIAD'ı ziyaret eden OECD heyeti ile yapılan görüşme.

30 Mayıs, TÜSIAD ve CONFINDUSTRIA tarafından düzenlenen ve Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin açılış konuşmasını yaptığı, Türkiye ve İtalya turizm derneklerinin Roma'da biraraya geldiği toplantı.

7 Haziran, Dış İşleri ve Parlamento İşleri Komisyonları'nın katıldığı, TÜSIAD'ı ziyaret eden İrlanda Büyükelçisi Antoin Macunfraidh ile düzenlenen öğle yemeği. Yemekte, AB üyeliği öncesi ve sonrasında İrlanda'nın durumu, gerçekleştirilen reformlar ve yaşanan değişim görüldü.

7 Haziran, Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Bülent Eczacıbaşı, Dış İşleri Komisyonu üyeleri Pekin Baran, Şadi Gücüm, Şahnur Agaik ve Aylin McCarthy, TÜSIAD üyesi John McCarthy ve Dış İlişkiler Bölümü uzmanı Hale Hatipoğlu'nun katıldığı, TÜSIAD'ı ziyaret eden İrlanda Meclis ve Senato Ortak Komitesi üyesi Gay Mitchell, İktidar Partisi Milletvekili Ben Briscoe ve Senatör David Norris ile toplantı. Toplantıda İrlanda'nın ekonomik ve siyasi durumu görüldü.

9-10 Haziran, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin katıldığı, Brüksel'de gerçekleşen European Business Summit.

14 Haziran, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin konuşmacı olarak katıldığı, İtalya'da Aspen Enstitüsü tarafından düzenlenen "Europe and the Balkans: A Stability Pact for Reforms and Development" başlıklı toplantı.

11, 12, 18 Temmuz, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin sırasıyla, Emine Uşaklıgil, Ashak al Alsat

gazetesinden Cristina Davies ve Le Progress gazetesinden Denis de Montgolfier ile yaptığı görüşmeler.

5 Eylül, Komisyon üyelerinin katıldıkları, Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz'ın ve AB Genel Sekreteri Büyükelçi Volkan Vural'ın TÜSIAD'ı ziyareti.

8 Eylül, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin OECD Genel Sekreteri Donald J. Johnston ile yaptığı görüşme.

30 Mayıs, TÜSIAD ve CONFINDUSTRIA tarafından düzenlenen ve Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin açılış konuşmasını yaptığı Türkiye ve İtalya turizm derneklerinin roma'da biraraya geldiği toplantı.

25 Eylül, Komisyon üyelerinin katıldıkları, TÜSIAD AB'ye Uyum Komitesi toplantısı.

15 Ekim, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin katıldığı ve Türk ekonomisindeki son gelişmeler ve AB ile ilişkilerdeki son durumu kapsayan bir konuşma yaptığı, aralarında Rotterdam Belediye Başkanı I.W. Opstelten ve Hollanda Başkonsolosu J.A.M. Giesen'in bulunduğu Hollanda heyeti ile yapılan yemekli toplantı.

26 Ekim, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin katıldığı, Yeni Zelanda Ticari Anlaşmalar Bakanı Hon. J. Sutton ve beraberindeki heyet ile yapılan yemekli toplantı.

31 Ekim, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin katıldığı, TÜSIAD ve DEİK'in Hollanda Başbakanı Wim Kok onuruna verdiği öğle yemeği.

10 Kasım, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin katıldığı ve TÜSIAD'ın sivil toplum örgütleri, medya ve kamuoyu ile olan ilişkilerini açıklayan bir konuşma yaptığı, Fransa'da Avrupa-Akdeniz Sanayi İşbirliği bünyesinde UNICE tarafından başlatılan UNIMED projesi çerçevesinde düzenlenen toplantı.

16 Kasım, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin katıldığı ve bir konuşma yaptığı, Fransa'da

gerçekleştirilen "Türkiye'de Ekonomik Reformlar ve Yatırım Fırsatları, 3. Türk-Fransız Stratejik Buluşmaları" toplantısı.

20 Kasım, Komisyon üyeleri'nin katıldığı, AB-Türkiye Karma Parlamento Komisyonu'nun AB üyeleri ile yapılan yemekli toplantı.

27 Kasım, Komisyon'un Brüksel'de gerçekleştirdiği temaslar. Komisyon aylık toplantısını yaptıktan sonra, TÜSIAD Brüksel Temsilciliği binasında AB Komisyonu'nun değişik birimlerinden müdür ve uzmanların katılımı ile bir toplantı düzenledi. Toplantıdan sonra Temsilcilik tarafından verilen öğle yemeğinin arkasından European Policy Centre'da Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski, Komisyon üyeleri Ersin Pamuksüzer ve Çelik Kurdoğlu'nun konuşmacı olarak katıldıkları, Komisyon üyelerinin de izlediği, "Türkiye'nin AB'ye Katılımına İşdünyasının Bakışı" konulu bir toplantı gerçekleştirildi. Aynı günün akşamı Temsilcilik Binası'nda "Merhaba Atina, Here İstanbul" adlı fotoğraf sergisinin açılışı Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin ev sahipliğinde yapıldı.

30 Kasım-1 Aralık, Komisyon Başkanı Aldo Kaslowski'nin katıldığı, Fransa'da gerçekleştirilen UNICE Başkanlar Konseyi toplantısı.

1 Aralık, Komisyon üyeleri Şadi Gücüm ve Aylin McCarthy'nin katıldığı, AB Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Genel Müdürü Eneko Landaburu ve AB Komisyonu Türkiye Temsilcisi Büyükelçi Karen Fogg'un TÜSIAD'a yaptığı ziyaret dolayısıyla düzenlenen toplantı.

Ekonomik Araştırmalar

Güncel ekonomik gelişmelerin izlenmesi ve yorumlanması, hükümetin ekonomi politikalarının makroekonomi ve iş dünyası üzerindeki etkilerinin irdelenmesi ve daha etkin ekonomi yönetimi için

alınması gereken yapısal önlemler çerçevesindeki çalışmalar Ekonomik Araştırmalar Bölümü ve Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu tarafından yürütülmektedir.

Ekonomik Araştırmalar Bölümü

Güncel ekonomik gelişmeleri izleyen ve yorumlayan Ekonomik Araştırmalar Bölümü, Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu'nun çalışmalarını da desteklemektedir.

Bölüm, ekonomik göstergelerle ilgili bir veri tabanını sürekli olarak güncelleştirmekte ve geliştirmekte, ekonomik değişkenlerin tahminlerini ve ileriye yönelik senaryo çalışmaları yapmaktadır.

TÜSIAD Konjonktür, yıllık ekonomik rapor serileri ve Görüş ve Private View Ekonomik Göstergeler Sayfaları Türkçe ve İngilizce olarak Bölüm tarafından hazırlanmaktadır. Çeşitli üye anketlerinin ve ISO 9001 kalite güvence sistemi istatistiklerinin değerlendirilmesi de Bölüm tarafından yapılmaktadır. Ayrıca, yukarıda sayılan düzenli yayınlara ilaveten, ekonomik gelişmelerle ilgili sunum, inceleme ve bilgi notları da hazırlanmaktadır

Araştırmalar ve diğer etkinlikler

Ekonomik Araştırmalar Bölümü, üç ayda bir yayımlanan TÜSIAD Konjonktür ve Quarterly Economic Survey raporlarının 23, 24, 25 ve 26. sayılarını hazırladı. Türkiye Ekonomisi 2000 raporu Türkçe ve İngilizce olarak hazırlandı ve yayımlandı. Yıl boyunca, Görüş, Private View ve TÜSIAD Newsletter yayınları için "Ekonomik Göstergeler Sayfaları" bölüm tarafından hazırlandı. Konjonktür veri tabanı ve grafikleri düzenli olarak TÜSIAD-Net ortamına taşındı.

Bölüm tarafından, S&P, Moody's ve IMF heyetlerinin TÜSIAD'ı ziyaretlerinde sunulmak üzere Türkiye ekonomisindeki son gelişmeler hakkında bilgi notları hazırlandı.

Üye Memnuniyeti anketinin revize edilmesi ve değerlendirilmesi çalışmalarını yürüten bölüm, sonuçları rapor haline getirdi. ISO 9001 Kalite Güvence Sistemi ile ilgili istatistik çalışmaları da yapılarak Yönetimin Gözden Geçirmesi toplantısında sunuldu.

Bölüm tarafından, Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri Özel İhtisas Komisyonu Ekonomik Kriterler Alt Komitesi altında yürütülen AB'ye Ekonomik Uyum Kriterleri Raporu çalışmalarına katılım sağlandı. Ayrıca, AB'ye uyum çalışmalarında ekonomik kriterler ve ekonomik ve parasal birlik konularında mevcut durum tespiti çalışmaları yapıldı.

Bölüm çalışmaları çerçevesinde katılım sağlanan toplantılar aşağıda belirtilmektedir.

13, 18, 24 Ocak, Ekonomik Araştırmalar Bölümü Uzmanı Eda Alidedeoğlu'nun katıldığı, Merkez Bankası'nda düzenlenen, Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri Özel İhtisas Komisyonu Ekonomik Kriterler Alt Komitesi bünyesinde yürütülen AB'ye Ekonomik Uyum Kriterleri Raporu çalışma toplantıları.

19 Ocak, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel ve Ekonomik Araştırmalar Bölümü uzmanı Eda Alidedeoğlu'nun katıldığı, İngiltere Büyükelçiliği Ekonomik ve Ticaret ikinci müsteşan Rafe Courage ile ekonomik durum hakkında yapılan görüşme.

17 Şubat, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel ve Ekonomik Araştırmalar Bölümü uzmanı Eda Alidedeoğlu'nun katıldığı, Jetro (Japan External Trade Organization) adlı uluslararası kredi değerlendirme kuruluşundan gelen heyet ile Türkiye'deki son ekonomik durum, TÜSİAD ve hükümetin 2000 yılı bütçe ve program hedefleri karşılaştırması hakkında yapılan görüşme.

7 Nisan, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel, Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ümit İzmen ve Bölüm Uzmanı Eda Alidedeoğlu'nun katıldığı, FITCH IBCA adlı uluslararası bir rating kuruluş'ndan Kurum Direktörü Neil Wigan ve Paul Rawkins ile Türkiye'nin gelişmekte

olan ekonomik yapısı hakkında yapılan görüşme.

31 Mayıs, Bölüm uzmanları Türker Hamzaoglu ve Eda Alidedeoğlu'nun katıldığı, Japan Center for International Finance firmasından ekonomist Yoshinari Watanabe ile Türkiye'nin genel ekonomik yapısı hakkında yapılan görüşme.

13 Haziran, Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ümit İzmen ve Bölüm uzmanı Eda Alidedeoğlu'nun katıldığı, Industrial Bank of Japan'dan Mr. Mitsui ile ekonomik durum hakkında yapılan görüşme.

15 Haziran, Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ümit İzmen ve Bölüm uzmanları Türker Hamzaoglu ve Eda Alidedeoğlu'nun katıldığı, The Bank Credit Analyst Research Group firmasından David L.Abramson ile Türkiye'nin gelişmekte olan makroekonomik yapısı hakkında yapılan görüşme.

5 Temmuz, Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ümit İzmen ve Bölüm uzmanı Eda Alidedeoğlu'nun, İngiliz Konsoloslugu Ekonomi Asistanı İdil Hamzadı ile TÜSİAD'ın dezenflasyon programı hakkında yaptıkları görüşme.

3 Ağustos, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel ile Bölüm uzmanı Eda Alidedeoğlu'nun, Societe Generale şirketinden başekonomist Debbie Bennelick ve Ege Yatırım Menkul Değerler şirketinden ekonomist Güldem Atabay ile Türkiye'nin ekonomik yapısı hakkında yaptıkları görüşme.

5 Ekim, Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ümit İzmen ve Bölüm uzmanı Türker Hamzaoglu'nun katıldığı, HSBC Bank'ın yıllık olağan raporunu hazırlamak üzere Türkiye ekonomisinin güncel durumu hakkında genel bilgi almak ve görüş alışverişinde bulunmak amacıyla Emerging Markets bölümünde Chief Economist olarak görev yapan David Lubin ile yapılan görüşme.

18 Ekim, Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ümit İzmen, Bölüm uzmanları Eda Alidedeoğlu ve Türker Hamzaoglu ve Bölüm uzman yardımcısı Esin Çakan'ın, Morgan Stanley Yöneticisi Stanley Gilmore ve

ekonomist Serhan Çevik ile Türkiye'nin genel ekonomik yapısı ve TÜSİAD'ın bu konudaki görüşü hakkında yaptıkları görüşme.

16 Kasım, Makroekonomik Değerlendirme Çalışma Grubu Başkanı Piraye Antika, Çalışma Grubu üyesi Zekeriya Yıldırım ve Bölüm Uzmanı Eda Alidedeoğlu'nun, Moody's heyeti ile Türkiye'nin genel ekonomik yapısı ve TÜSİAD'ın bu konudaki görüşü hakkında yaptıkları toplantı.

Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu

Yönetim Kurulu Üyesi Korkmaz Ilkorur'un başkanlığını yaptığı Komisyon, Oktay Varlier (Başkan vekili), Tefik Altınok, Piraye Antika, Dr. Yılmaz Argüden, Imre Barmanbek, Alaattin Büyükkaya, Hasan Çolakoglu, Bülent Çorapçı, Sedat Erataalar, Şaban Erdikler, Sadi Göğdün, Atilla Gönenli, Aziz Karadeniz, Çelik Kurdoğlu, Safa Ocak, Nezih Öztüre, Cansen Başaran Symes, Bülent Şenver, Mehmet Şuhubi, Fahim Tobur, Agah Uğur, Zekeriya Yıldırım (üyeler), Ekrem Keskin (uzman üye), Dr. Ümit İzmen (Genel Sekreter Yardımcısı) ve Eda Alidedeoğlu (Raportör)'ndan oluşmaktadır.

2000 yılı içinde yapılan Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu'nun toplantılarında şu konular gündemde bulunmuştur: Tarım Politikaları ve Yönetişim konusunda düzenlenmesi planlanan seminerler, "Gelir Dağılımı" projesi, IMF Stand-by anlaşması ve ekonomik etkileri, AB'ye katılım ortaklığı çalışmaları ve TÜSİAD örgütlenmesi, Vergi, Bankacılık, Tarım ve Makroekonomik Değerlendirme Çalışma Gruplarının kurulması, Türkiye'deki son özelleştirme uygulamaları. Bu başlıklar dışında, Komisyon'un yaptığı aylık periyodik toplantılarda Türkiye'nin ekonomik durumu değerlendirildi, Türkiye ve dünyadaki ekonomik ve politik gelişmeler takip edildi.

Çalışma Grupları

Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu altında "Bankacılık", "Vergi", "Tarım" ve "Makroekonomik Değerlendirme" çalışma grupları faaliyet göstermektedir. Ayrıca, 2001 yılında çalışmalarına başlamak üzere "Düzenleyici Reformlar Çalışma Grubu" kurulmasına karar verilmiştir.

Bankacılık Çalışma Grubu: Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Üyesi Vural Akışık'ın başkanlığını yaptığı Bankacılık Çalışma Grubu, Vural Akışık (Başkan), İhsan Akar, Jale Akkaya, Piraye Antika, Dilek Bağdathoğlu, Tuğrul Belli, Betül Bingöl, Kubilay Cinemre, Varol Civil, Caner Çimenbiçer, Sencan Derebeyoğlu, Sedat Erataalar, Alev Göçmez, Haldun Gürer, Avni Hedili, Ekrem Keskin, John T. McCarthy, Güven Nil, Orhan Ökmen, Ayşen Topay, Bülent Şenver, Ragıp Yargın, Zeynep Uras, Cüneyt Zengin ve Eda Alidedeoğlu (Raportör)'ndan oluşmaktadır.

Çalışma Grubu, anti enflasyon sürecinin bankacılık sektörü üzerindeki etkisinin, aynı süreci geçirmiş ülkelerin deneyimleri ışığında incelenmesi; bankacılık sektöründe risk yönetiminin ve değişen ekonomik yapı ile birlikte çeşitlenmesi beklenen mali piyasa ürünlerinin incelenmesi; bankacılık sektörünün SWOT analizi ve bankacılık sektörünün benzer yapıya sahip diğer ülkelere karşı rakabet gücünün belirlenmesi ve kurumsal yönetim odak konuları etrafında kurulan dört alt çalışma grubu çerçevesinde faaliyetlerine başladı.

Bankacılık Çalışma Grubu, "Bankaların İç Denetim Sistemleri ile Risk Yönetim Sistemlerinin Kurulmasına ve Faaliyetine İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik" Taslağı ile ilgili görüş hazırlayarak Hazine Musteşarlığı'na sundu. Ayrıca, "Türk Bankacılık Sistemi ve Makro Ekonomik Uyum Programı" konusunda hazırlanan çalışma, 29 Eylül'de gerçekleştirilen Yüksek İstişare Konseyi toplantısında üyelere iletildi.

Avrupa Birliği'ne uyum çerçevesinde, hizmetlerin serbest dolaşımı ile ilgili olarak bir görüş hazırlanarak, Dışişleri Bakanlığı tarafından 9 Kasım'da düzenlenen, hizmetler alanında eşgüdüm ve danışma toplantısında sunulmak üzere TÜSIAD Ankara Temsilciliği'ne iletildi.

Bankacılık Çalışma Grubuna bağlı, "Anti-enflasyonist program sürecinde bankacılık sektörü" ve "Bankacılık sektörü SWOT analizi" alt çalışma grupları da çalışmalarını sürdürdü. Ayrıca, "Bankacılık sektöründe kurumsal yönetim" alt çalışma grubu kurularak bu konuda görüş oluşturulması planlandı.

Çalışma Grubu, Yönetim Kurulu'nun 26-27 Haziran tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirdiği temaslarda sunulan bankacılık sektörüyle ilgili genel değerlendirme içeren görüş tekrar gözden geçirilerek 29 Eylül'de yapılan Yüksek İstişare Konseyi toplantısında dağıtıldı. Ayrıca, bu görüşün diğer alt çalışma grupları tarafından üretilen görüşlerin eklenmesi suretiyle genişletilerek, TÜSIAD Görüşleri Dizisi'nin bir sayısı olarak yayımlanması planlanmaktadır.

9 Kasım tarihinde, Bankacılık Çalışma Grubu TÜSIAD üyeleri, Merkez Bankası ve Bankalar Yeminli Murakıpları temsilcilerinin katılımıyla, TÜSIAD Merkezi'nde, Risk Yönetimi ile ilgili bir sunum gerçekleştirdi.

Vergi Çalışma Grubu: Başkanlığını Şaban Erdikler'in yaptığı Vergi Çalışma Grubu, Dilek Bağdatlıoğlu, Mehmet Bingöl, Bülent Çorapçı, İbrahim Demirtaş, Musa Doğan, Sedat Erataalar, Mustafa Filiz, Zeki Gündüz, Mehmet Maç, Cihat Madanoğlu, İlyas Murtezoğlu, Adnan Nas, Osman Ozen, Hasan Sarı, Ali Baki Usta, Mustafa Uysal, Ali Tanık Uzun ve Türker Hamzaoğlu (Raportör)'ndan oluşmaktadır.

Çalışma Grubu, gündeme gelen vergi mevzuatı değişikliği ve mevcut rekabet gücünün artırılması için gerekli mali politikalar konularında görüş oluşturulması ve AB'ye uyum sürecinde müktesebat uyumunun hızlandırılması çerçevesinde faaliyetlerine başladı.

Vergi Çalışma Grubu, "Makroekonomik Uyum Programını Desteklemek Amacıyla Kısa Vadede Vergi Mevzuatında Yapılabilecek İyileştirmeler" başlıklı bir çalışma hazırladı. Bu çalışma, TÜSIAD Görüşleri Dizisi'nin 4. sayısı olarak yayımlandı. Bu çalışma, Vergi Çalışma Grubu'nun 18 Eylül tarihinde gerçekleştirdiği temas ile Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü'ne sunuldu.

Çalışma Grubu, "Birleşmeler ve Devralmalar" ile ilgili TÜSIAD görüşü oluşturma ve TÜSIAD Görüşleri Dizisi'nin bir sayısı olarak yayımlama çalışmalarını sürdürdü.

TÜSIAD üyeleri ve üyelerin firmalarına mensup uzmanların katılımıyla 3 Ekim tarihinde, TÜSIAD Merkezi'nde, "Basit, yaygın tabanlı ve ekonomik büyüme, yatırım ve istihdamı destekleyen bir vergi sistemi" oluşturulmasına yönelik olarak bir toplantı düzenlendi. Ayrıca, 7 Kasım tarihinde, Gelirler Genel Müdürlüğü Daire Başkanlığı'ndan Cihan Terzi, Vergi Çalışma Grubu'na ve diğer TÜSIAD çalışma gruplarına vergi idaresinin modernizasyonu konusunda yürütülen çalışmalar ve hedefler ile ilgili bir sunum gerçekleştirdi.

Tarım Çalışma Grubu: Başkanlığını Tunç Uluğ'un yaptığı Tarım Çalışma Grubu, Nutki Aksoy, Yula Aksu, Mehmet Aktaş, M.Can Arkan, Abdülkadir Başgöl, Erkan Benli, Seyit Buruk, Ayhan Elçi, Mehmet Göle, Ali Güler, Güven Nil, Oğuz Nur, Niyazi Önen, Bilhan Sivri, Hulusi Tanman, Taşkın Tuğlular, Süleyman Tuğtekin, Haluk Yüklük ve Esin Çakan (Raportör)'dan oluştu.

Tarım Çalışma Grubu, "Doğrudan gelir politikası ve Tarım reformu" hakkında TÜSIAD görüşü oluşturmak için çalışmalar yapmaktadır. Bu bağlamda, 1999 yılında TÜSIAD tarafından yayımlanan "Tarım Politikalarında Yeni Denge Arayışları ve Türkiye" raporunun yazarları olan ODTÜ öğretim üyeleri Doç. Dr. Erol H. Çakmak, Prof. Dr. Haluk Kasnakoğlu ve Prof. Dr. Halis Akder, 9 Ekim tarihinde, çalışma grubu üyelerine birer sunum yaptılar.

Makroekonomik Değerlendirme Çalışma Grubu: Başkanlığını Piraye Antika'nın yaptığı Makroekonomik Değerlendirme Çalışma Grubu, Şemsi Atağan, Cevdet Akçay, Jale Akkaya, Tuba Alpyıldız, Dilek Bağdatlıoğlu, Betül Bingöl, Yarkın Çebeci, Ömer Çelebi, Ahmet Çimenoğlu, Saruhan Doğan, Fırat Eren, Hasan Ersel, Fulya Gür, Hüseyin Kırhoğlu, Selim Somçağ, Erol Ulukutlu, Zekeriya Yıldırım, Kamil Yılmaz ve Türker Hamzaoglu (Raportör)'ndan oluşmaktadır.

Makroekonomik Değerlendirme Çalışma Grubu ilk toplantısını yaparak çalışma usullerini belirledi. Standby anlaşmasından başlamak üzere toplantılarda belirlenecek konuların çalışma grubu üyeleri tarafından yapılacak sunumlarla her ay tartışılarak kısa görüşler halinde Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu'na sunulacak şekle getirilmesi planlandı. Ayrıca, çalışma grubu üyelerinin faaliyet gösterdikleri sektörler hakkında bilgi sunmaları ve hazırlanan görüşlerle beraber bu birikimin TÜSIAD Konjonktür ve Quarterly Economic Survey'e girdi teşkil etmesi düşünüldü.

16 Kasım tarihinde Makroekonomik Değerlendirme Çalışma Grubu Başkanı Piraye Antika, Çalışma Grubu üyesi Zekeriya Yıldırım ve Bölüm Uzmanı Eda Alidedeoğlu, Moody's heyeti ile bir toplantı yaptı. Toplantıda Türkiye'nin genel ekonomik yapısı ve TÜSIAD'ın bu konudaki görüşü ele alındı.

UNICE ile İlişkiler

UNICE Ekonomik ve Mali İşler Komitesi (UNICE ECOFIN) toplantılarının takibi 2000 yılında da sürdürüldü. Katılım sağlanan toplantılar aşağıda belirtilmektedir.

10 Mart, Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Raportörü Eda Alidedeoğlu'nun katıldığı ve UNICE tarafından hazırlanan "Ekonomik Durum" yayınının, UNICE'nin yeni ekonomi akımı içerisinde yeniden yapılanma çalışmalarının, Lizbon'da düzenlenecek özel zirve hakkında UNICE görüşlerinin, Tek

Pazar sisteminde vergilendirme konusunda değerlendirmelerin görüşüldüğü UNICE Ekonomik ve Mali İşler Komitesi toplantısı.

16 Haziran, Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Üyesi Tevfik Altınok ve Komisyon raportörü Eda Alidedeoğlu'nun katıldığı ve Lizbon'da düzenlenen özel zirvede sunulan UNICE görüşlerinin hayata geçirilmesi, "Tek Pazar" sisteminde vergi harmonizasyonu oluşturulması ve dolar karşısında değer kaybeden Euro'nun güçlendirilmesi için yapılması gerekenlerin değerlendirildiği UNICE Ekonomik ve Mali İşler Komitesi toplantısı.

31 Ekim, Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Üyesi Tevfik Altınok'un katıldığı ve 2000 yılı faaliyetlerinin değerlendirilip 2001 yılı çalışma programının ve toplantı tarihlerinin belirlendiği UNICE Ekonomik ve Mali İşler Komitesi toplantısı.

Araştırmalar ve diğer etkinlikler

Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu tarafından koordine edilen araştırma projeleri aşağıda belirtilmektedir.

Türkiye'de Bireysel Gelir Dağılımı ve Yoksulluk-AB ile Karşılaştırma: Galatasaray (GS) Üniversitesi Ekonomi Bölümü Başkanı Doç. Dr. Seyfettin Gürsel, GS Fakültesi Ekonomi Bölümü öğretim üyesi Yrd. Dç. Dr. Haluk Levent, İTÜ İşletme Bölümü öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Raziye Selim ve DIE uzmanı Özlem Sarıca tarafından yapılan çalışmada, DIE tarafından gerçekleştirilen anketlerin ham verileri temel alınarak çeşitli kıstaslar ve ölçütler bağlamında Türkiye'de gelir bölüşümü ve yoksulluğun gelişimi incelendi. Böylece, AB üyesi ülkelerle Türkiye'nin gelir dağılımı yapıları karşılaştırılabilir kılındı. 6 Aralık tarihinde düzenlenen bir seminerle tartışmaya açılan rapor daha sonra yayınlanarak dağıtımı yapıldı.

Raporda, Türkiye'de gelir dağılımı, gelir dağılımı eşitsizliğinin kaynakları ve Türkiye'de yoksulluk

incelendikten sonra AB ülkeleri ve Türkiye’de gelir dağılımı karşılaştırması yapılmakta ve günümüzde gelir dağılımının durumu ve politika önerileri ele alınmaktadır.

Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu tarafından yıl boyunca 3 seminer düzenlendi. Bu seminerler aşağıda özetlenmektedir.

Ulusal ve Uluslararası Perspektiften Tarım Politikaları Semineri: 30 Mayıs tarihinde, Ceylan Intercontinental Otel’inde, "Ulusal ve Uluslararası Perspektiften Tarım Politikaları" konulu bir seminer düzenlendi. Seminerin açılış konuşmaları TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ile Tarım ve Köy İşleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalg tarafından yapıldı. Seminerin ilk bölümünde TÜSIAD’ın 2000 yılı Ocak ayında yayınladığı, ODTÜ öğretim üyeleri Doç. Dr. Erol H. Çakmak, Prof. Dr. Haluk Kasnakoğlu ve Prof. Dr. Halis Akder tarafından hazırlanan "Tarım Politikalarında Yeni Denge Arayışları ve Türkiye" başlıklı rapor tanıtıldı. ODTÜ öğretim üyesi Prof. Dr. Halis Akder tarafından yönetilen ve Türkiye’de uygulanan tarım politikalarının çeşitli açılardan ele alındığı ikinci bölüme ise, ODTÜ öğretim üyesi Prof. Dr. Haluk Kasnakoğlu, Gıda ve Tarım Organizasyonu (FAO) Roma Ofisi Temel Gıda Bölüm Şefi Ali Aslan Gürkan, FAO Türkiye Temsilcisi Maharaj K. Muthoo, Avrupa Birliği Ankara Temsilciliği Tarım, Çevre ve Tüketici Koruma Uzmanı Frederic Delport ile Ege Çiftçiler Derneği Başkanı Hulusi Talman katıldılar.

Avrupa Birliği Yolunda Türkiye’de İyi Yönetişim Konferansı: Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu tarafından, 19 Eylül tarihinde, Sabancı Center’da, Dünya Bankası ve OECD’nin katkılarıyla "Avrupa Birliği Yolunda Türkiye’de İyi Yönetişim" konulu bir konferans düzenlendi.

Açılış konuşmaları Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ve Devlet Bakanı Prof. Dr. Tunca Toskay tarafından yapılan konferansta dört oturum yer aldı.

Yönetim Kurulu Üyesi ve Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Başkanı Korkmaz Ilkorur’un yönettiği "Yönetişim Kavramı" başlıklı birinci oturumda, OECD Genel Sekreter Yardımcısı Sally Shelton-Colby, Sabancı Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. İzak Atias, AT Komisyonu Türkiye Temsilcisi, Büyükelçi Karen Fogg, BM Türkiye Temsilcisi ve UNDP Mukim Temsilcisi Alfredo Witschi birer konuşma yaptılar.

UNDP Teknik Başdanışmanı Tony Verheijen tarafından başkanlık edilen "Kamu Sektöründe Yönetişim" başlıklı ikinci oturumda, Dünya Bankası Kamu Sektörü Yönetimi Baş Uzmanı Joel Hellman, SIGMA Programı Başkanı Bob Bonwitt, TODAI Genel Müdür Yardımcısı Prof. Dr. Gencay Şaylan, Dünya Bankası Kamu Maliyesi Programı Baş Ekonomisti Robert Ebel birer sunum gerçekleştirdiler.

İlk iki oturumdan sonra düzenlenen öğle yemeğinde, Dünya Bankası Türkiye Direktörü Ajay Chibber konuk konuşmacı olarak yer aldı.

"Düzenleyici Reformlar" başlıklı üçüncü oturum, Cenevre Üniversitesi ve Avrupa Enstitüsü’nde Araştırma Direktörü olan Prof. Dr. Nicolas Levrat tarafından yönetildi. Oturumda, OECD Düzenleyici Reform Programı Başkanı Scott Jacobs, Dünya Bankası Ankara Ofisi Baş Ekonomisti Jim Parks, SIGMA Programı Başkanı Bob Bonwitt birer konuşma yaptılar.

OECD Nezdinde Ekonomi ve Sanayi Danışma Komitesi (BIAC) Genel Sekreteri Douglas Worth tarafından yönetilen "Kurumsal Yönetim" konulu son oturumda, OECD Kurumsal İşler Bölümü Sorumlusu Mats Isaksson, TÜSIAD Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Üyesi Bülent Şenver ve Ankara Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Güven Sak birer sunum gerçekleştirdiler.

Konferans, Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Bülent Eczacıbaşı tarafından yapılan kapanış konuşmasıyla sona erdi.

Türkiye’de Bireysel Gelir Dağılımı ve Yoksulluk-AB ile Karşılaştırma Semineri: 6 Aralık tarihinde, Ceylan Inter-Continental Oteli'nde düzenlenen seminerde, Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu’nun hazırlattığı ve DİE’nin katkılarıyla gerçekleştirilen “Türkiye’de Bireysel Gelir Dağılımı ve Yoksulluk-AB ile Karşılaştırma” başlıklı çalışma taslak olarak sunulurak tartışmaya açıldı. Seminerin açılış konuşmaları Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ve Devlet Bakanı Prof. Dr. Tunca Toskay tarafından yapıldı. Açılış konuşmalarının ardından, ilk oturumda, TÜSIAD raporunun tanıtımı, raporun yazarlarından olan ve aynı zamanda koordinatörlüğünü üstlenen Galatasaray Üniversitesi Ekonomi Bölümü Başkanı Doç. Dr. Seyfettin Gürsel ve rapor yazarlarından İTÜ öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Raziye Selim tarafından gerçekleştirildi. Doç. Dr. Seyfettin Gürsel’in yönettiği ikinci oturumda ise Bilkent Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Merih Celasun, Nottingham Üniversitesi öğretim üyesi Dr. Andrew McKay ve DPT uzmanı Ercan Dansuk yer aldı.

Komisyon üyeleri yıl içinde çeşitli temaslar gerçekleştirdiler. Bu temaslarla ilgili bilgi aşağıda belirtilmektedir.

31 Ocak, Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Başkanı Korkmaz İlkorur, Başkan vekili Oktay Varlier, Komisyon üyeleri Sedat Eratar, Alaaddin Büyükkaya, Atilla Gönenli, Tevfik Altınok, Bülent Şenver, Çelik Kurdoğlu, Hasan Çolakoğlu adına TEB'den Nihat Madanoğlu ve Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Raportörü Aslı Savranoğlu'nun katıldıkları, "Euro'nun Hukuki Araçlara Etkisi" konusunda hazırlanan yasa tasarısını tartışmak üzere, T.C. Merkez Bankası Meclis Üyesi Prof. Dr. Bilsay Kuruç'un konuşmacı olduğu öğle yemeği.

1 Mart, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Başkan vekili Oktay Varlier, Komisyon üyesi Cansen Başaran Symes, Dış İşleri Komisyonu üyeleri Selim Demiren

ve Arnold Hornfeld'in katıldıkları, TÜSIAD'ı ziyaret eden Bavyera Eyaleti Ekonomi Bakanı Dr. Otto Wiesen ve beraberindeki ekonomik heyet ile toplantı. Toplantıda, Türk-Alman ekonomik ilişkileri çerçevesinde Bavyera ekonomisinin daha etkili bir şekilde yer alması hakkında fikir alış verişinde bulunuldu.

27 Nisan, Yönetim Kurulu ve Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu'nun katıldıkları, makroekonomik diyalog ve Türkiye'nin konumu ile ilgili olarak hükümet yetkilileriyle görüşmek üzere Türkiye'ye gelen AB heyeti ile düzenlenen öğle yemeği.

Meslek Örgütleriyle İlişkiler

Gönüllü mesleki-sosyal kuruluşların ülkede karar alma ve siyaset üretme süreçlerinde yer alması gerektiği, bilinçli ve katılımcı bir toplum oluşturulmasında öncülük üstlendikleri inancı ile, bu kuruluşlarla daha yakın ve sürekli bir ilişki kurulması, görüş alış veriş için gerekli kanalların oluşturulması, karşılıklı destek ve katkı yollarının açılması çerçevesinde yapılan faaliyetler Meslek Örgütleriyle İlişkiler Bölümü ve Meslek Örgütleriyle İlişkiler Komisyonu tarafından yürütülmektedir.

Meslek Örgütleriyle İlişkiler Bölümü

Meslek Örgütleriyle İlişkiler Komisyonu'na destek hizmeti veren Bölüm, yıl içinde SIAD'lar ve Profesyonel Meslek Örgütleri ile ilişkiler çerçevesinde yürütülen tüm faaliyetleri koordine etti.

Meslek Örgütleriyle İlişkiler Komisyonu

Meslek Örgütleriyle İlişkiler Komisyonu, Türkiye'de gönüllü mesleki-sosyal kuruluşların karar

alma ve siyaset üretme süreçlerinde yer alması gerektiği inancı ile, bu kuruluşlarla daha yakın ve sürekli bir ilişki kurmak, gerekli iletişim kanallarını oluşturmak, karşılıklı destek ve katkı yollarını açmak için faaliyetlerini yıl boyunca sürdürdü.

Başkanlığını Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mustafa V. Koç'un yürüttüğü Komisyon, Yılmaz Argüden, Necati Arıkan, Mehmet Bayraktar, Mehmet Çelet, Ali Kibar, Armağan Özgörkey, Uğur Paksoy, Samim Sivri, Şenol Şankaya, Mustafa Taviloğlu, Nezih Tunçsiper, Erol Türkün, Tufan Ünal (Üyeler), Arzu Turhan (Raportör) ve Mustafa Mente (Uzman Yardımcısı)'den oluşmaktadır.

Araştırmalar ve diğer etkinlikler

Profesyonel meslek örgütleriyle (PMÖ) ilişkiler:

Türkiye'deki çeşitli sektörlerin rekabet gücünü belirlemek ve TÜSIAD'ın faaliyetlerine sektörel bir boyut kazandırmak için Meslek Örgütleriyle İlişkiler Komisyonu'nun ilgili profesyonel meslek örgütleri ile ortaklaşa yürüttüğü çalışmalar, 2000 yılında da devam etti.

1997, 1998 ve 1999 yılında elektronik, otomotiv, çimento, beyaz eşya yan sanayii, taşıt araçları yan sanayii sektörlerinde yapılan "Rekabet Gücü ve En İyi Uygulamalar" çalışmasının İngilizce özeti hazırlandı; rekabet gücü çalışmaları makina imalat sanayii sektöründe ve biyoteknoloji sektöründe sürdürüldü; ayrıca "Sektörel Durum Analizi-Sorunlar ve Çözüm Önerileri" adlı rapor ve Sektör Dernekleri Platformu (SDP) çalışmaları yürütüldü.

Moving Forward: Assessment of Competitive Strategies and Business Excellence in the Turkish Manufacturing Industry- A Benchmarking Study: 1997 yılından beri profesyonel meslek örgütleri ile birlikt hazırlanan beş adet "Rekabet Gücü ve En İyi Uygulamalar" raporlarının özeti, İngilizce olarak, "Moving Forward" başlığıyla yayımlandı. Rapor,

Türkiye'deki imalat sanayinin rekabet stratejileri ve iş mükemmelliği konusundaki durumunu belirlemek ve yakın gelecekle ilgili bazı sonuçlara ulaşmak amacıyla imalat sektöründeki pek çok sektörel kıyaslama çalışmasına dayanılarak Sabancı Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Gündüz Ulusoy tarafından koordine edildi.

Bu çalışma, Türkiye'de yapılan iki tür araştırmanın sonuçları üzerine inşa edildi. Birincisi elektronik, çimento, otomotiv ve yan sanayii sektörlerindeki 82 şirketi kapsayan sektörel rekabet ve kıyaslama araştırması; ikincisi elektronik ve otomotiv yan sanayiinde teknoloji yönetimi ve yeni ürün geliştirme süreçleriyle ilgili 49 firmayı içeren araştırmadır. Raporun hazırlanmasına TÜSIAD'ın yanı sıra Türkiye Elektronik Sanayiciler Derneği (TESİD), Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği (TÇMB), Otomotiv Sanayii Derneği (OSD), Beyaz Eşya Yan Sanayicileri Derneği (BEYSAD), Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV), ve Taşıt Araçları Yan Sanayii Derneği (TAYSAD) katkıda bulundu.

Rekabet Stratejileri ve En İyi Uygulamalar-Biyoteknoloji: Sabancı Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Hüveyda Başağa ve Doç. Dr. Dilek Çetindamar tarafından hazırlanan rapor, dünya gündeminde bulunan ve ülkemiz de dahil olmak üzere hemen tüm ülkelerin önem verdikleri biyoteknoloji konusunu geniş bir yelpazede incelemektedir. Amaç 6., 7., ve 8. kalkınma planlarının ve "Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu"nun öncelikli alan olarak belirlediği biyoteknoloji alanının dünyadaki öncelikli konularını, organizasyonlarını ve düzenleyici kurullarını, teşvik edici yapısal unsurlarını temel alarak bir durum değerlendirmesi yapmak ve ileriye dönük bir çalışma platformu yaratmaktır.

Biyoteknoloji raporunun içeriğine Türk sanayiinin ve girişimcilerin görüşlerinin daha kapsamlı

bir şekilde dahil edilebilmesini sağlamak amacıyla, TÜSIAD ve Sabancı Üniversitesi'nin katkılarıyla, 6-7 Ekim tarihlerinde Sabancı Üniversitesi kampüsünde "Biyoteknoloji: Fırsatlar ve Sorunlar" adlı bir çalışma toplantısı düzenlendi.

Yurt dışından ve Türkiye'den davet edilen konuşmacılar ve katılımcıların yer aldığı toplantının ilk günü dünyada biyoteknoloji gelişmeleri konusuna ayrılırken, ikinci gün Türkiye'de biyoteknolojinin gelişmesi tartışıldı. Ayrıca, bu toplantıda Türkiye'de biyoteknoloji politikasının belirlenmesine katkıda bulunacak ilkeler belirlenerek rapora aktarıldı.

Raporda biyoteknoloji ile ilgili tanımların aktarılmasından sonra tıp ve tıp sanayii, ilaç, tarım, gıda, hayvancılık, çevre ve endüstriyel biyoteknoloji gibi değişik sektörlerde meydana gelen dünya çapındaki gelişmeler, farklı ülkelerin istatistiki verileri, tarihsel gelişimleri içinde sunuldu. Daha sonraki bölümlerdegi gibi değişik sektörlerde meydana gelen dünya çapındaki gelişmeler, farklı ülkelerin istatistiki verileri, tarihsel gelişimleri içinde sunuldu. Daha sonraki bölümlerde ise özellikle ABD, AB ülkeleri ve bu alanda atılım yapmış olan İsrail, Güney Kore ve benzeri ülkelerin bu teknolojiye yönelik uyguladıkları stratejiler ve politikalar aktarıldı.

Türkiye'nin de biyoteknoloji alanında mevcut durumunu ortaya koyan bu raporda, Türkiye'nin önümüzdeki dönemde biyoteknoloji konusunda nasıl bir politika izlemesi gerektiğine dair önerilere de yer verildi. Rapor, Ocak 2001'de yayımlandı.

Ayrıca, BIAC'ın oluşturduğu "Biotechnology Expert Group"a TÜSIAD adına katılmakta olan Prof. Dr. Hüveyda Başağa, bu çerçevede 28 Şubat-1 Mart tarihlerinde gerçekleştirilen Edinburgh Zirvesi'ni izledi.

Rekabet Gücü ve En İyi Uygulamalar-Makina İmalat Sanayi: Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) ve Makina İmalatçıları Birliği ile birlikte makina imalat sanayii sektöründe anket ve mülakata dayandırılarak

hazırlanan bu araştırmanın amaçları, şirketlerin sektördeki rekabetçi konumlarının belirlenmesi, öncül ve ardıl şirketler profilinin ortaya çıkarılması, uluslararası pazarlarda sürdürülebilir rekabet gücünü oluşturmada gerekli öncelikler, hedefler ve hareket planlarının belirlenmesidir.

2001 yılının ortalarında yayımlanması planlanan çalışmada, ilk defa bu sektörde elektronik ticaret çalışması ve teknoloji yol haritası konuları da işlenmektedir. Elektronik ticaret anlaşması çalışmasının amaçları şöyle özetlenebilir: makina imalatçıları açısından elektronik ticaretin ne gibi imkanlar içerdiğinin irdelenmesi, mevcut öngörülen teknolojilerle makina imalatçılarının elektronik ticarete nasıl bir sektörel yapılanma ile geçebilecekleri konusunda seçenekler geliştirme ve değerlendirme, elektronik ticarete geçiş ile firma bünyesinde iş yapma biçimlerinde ne gibi değişikliklerin öngörülebileceğinin irdelenmesi.

Teknoloji yol haritası ile, hem üretilen ürünlerin teknolojisi hem de bu ürünlerin üretilmesinde imalatçı firmalar tarafından kullanılan üretim teknolojilerinin mevcut durumundan hareketle, önümüzdeki 5-10 yıllık süre içinde nasıl bir yol izlenmesi gerektiğine dair öneriler bütünü incelenecektir.

Sektörel Durum Analizi-Sorunlar ve Çözüm Önerileri: Meslek Örgütleriyle İlişkiler Komisyonu'nun profesyonel meslek örgütleri ile ortaklaşa yürüttüğü bir diğer çalışma olan bu raporun altı aylık periyotlar halinde hazırlanması planlanmaktadır. Kasım ayında yayımlanan raporda, Türkiye'deki mevcut makroekonomik politikalarla ilgili giriş ve genel değerlendirme bölümleri ile beraber on sekiz sektörün mevcut durumu, 1998-1999 krizini nasıl yaşadıkları ve krizi aşmak için geliştirdikleri stratejiler anlatılmaktadır.

ODTÜ öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Hakan Ercan tarafından hazırlanan ve reel sektörlerdeki gelişmeleri

içeren rapor üç bölümden oluştu. Raporun ilk bölümünde imalat sanayii, verimlilik ve büyüme ilişkisi, dönemler itibari ile Türkiye'de makroekonomik uyum politikaları konuları, ikinci bölümde ise genel değerlendirme ve ortak sorunlar incelendi. Çalışmanın son bölümünde sektörlerle ilgili gelişmeler anlatıldı. Her sektör için tanıtıcı bilgiler, ithalat-ihracat miktarları ve sektördeki genel trendler "Sektör Tanıtımı ve Güncel Durum" bölümünde, reel sektörlerin 1998'de girdikleri ve 1999'da da devam eden krizle ilgili bilgi "Kriz Ortamı Değerlendirmesi" bölümünde yer aldı. Yatırım, istihdam, büyüme hızları, ithalat-ihracat karşılaştırmaları tablolar halinde verilirken, sektör temsilcisi derneklerin kriz ortamı ve genel sorunların çözümü ile ilgili önerileri "Sektörün Sorunları ve Öneriler" bölümünde yer aldı. Genel sorunlar, yapısal sorunlar ve girdi maliyetleri ile ilgili sorun ve çözüm önerilerinin yer aldığı bu bölüm sektör temsilcilerinin görüşlerini içermektedir.

Sektörel Dernekler Platformu (SDP): Türkiye'nin AB'ye uyum sürecinde yapması gereken yasal düzenlemelere etkin bir şekilde katkıda bulunmak ve AB nezdindeki sektör kuruluşları ile ilişkiye geçip AB Komisyonu nezdinde söz sahibi olabilmek için profesyonel sektör örgütlerinin "Sektör Dernekleri Platformu (SDP)" bünyesinde örgütlenerek faaliyetlerini sürdürmesi kararı alındı. Bu çerçevede, sektör derneklerinin çalışmalarının planlanmasından ve yürütülmesinden sorumlu olmak üzere SDP İcra Komitesi oluşturuldu. Komitede, Türkiye Otomotiv Sanayicileri Derneği (OSD), Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği (TKSD), Makina İmalatçıları Birliği (MİB), Türk Elektronik Sanayicileri Derneği (TESİD), Türkiye Mühendisler Birliği (TMB), Süt, Et ve Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği (SETBİR) ve Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) yer aldı.

SDP'nin amacını ve çalışma ilkelerini kamuoyuna duyurmak amacıyla, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkan

Yardımcısı ve Meslek Örgütleri ile İlişkiler Komisyonu Başkanı Mustafa V. Koç ve SDP İcra Komitesi Başkanı Güngör Keşçi'nin katılımıyla 13 Aralık tarihinde TÜSİAD Merkezi'nde bir basın toplantısı düzenlendi.

SIAD'lar ile ilişkiler:

SIAD'lar ile ilişkiler, 4. SIAD Zirvesi, Başkanlar Kurulu toplantıları ve SIAD Çalışma Komisyonları ile sürdürüldü.

4. SIAD Zirvesi: 17 Kasım tarihinde, Şanlıurfa'da gerçekleştirilen 4. SIAD Zirvesi ,7 dernekten oluşan bir komite tarafından planlandı. Söz konusu komitede, Zirvenin ev sahibi ŞUSİAD'ın (Şanlıurfa) yanı sıra, bir önceki zirveyi düzenleyen MESİAD (Mersin), bir sonraki zirveyi düzenlemesi kararlaştırılan ANSİAD (Antalya) ile GASİAD (Gaziantep), KAYSİAD (Kayseri), TSIAD (Trabzon) ve ESİAD (Ege) yer aldı.

4. SIAD Zirvesi Planlama Komitesi ve Şanlıurfa SIAD Yönetim Kurulu Başkanı Servan Şimşek'in açılış konuşmasıyla başlayan Zirve'de, öğle yemeğinden önce TUSİBAK Yönetim Kurulu Başkanı İrfan Erol, Şanlıurfa Belediye Başkanı Ahmet Bahçivan, Şanlıurfa Valisi Muzafer Dilek birer konuşma yaptı. T.C. Tarım ve Köy İşleri Bakanı Prof. Dr. Hüsnu Yusuf Gökalt'ın yaptığı konuşmadan sonra Mersin Yönetim Kurulu Başkanı Musa Timur "AB Yolunda Tarımda Reform" ile ilgili Başkanlar Kurulu Bildirisi'ni kamuoyuna sundu.

Öğleden sonra "Bölgesel Kalkınma ve Tarımda Reform" konulu bir panel düzenlendi. Panele konuşmacı olarak GAP İdaresi Başkanı Olcay Ünver, DSI Şanlıurfa XV. Bölge Müdürü Erdoğan Bağcı, ODTÜ İktisat Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Erol Çakmak ve Koç Ata Besi ve Tarım Ürünleri AŞ Genel Müdürü Fazıl Çamdibi katıldılar.

Zirve, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Erkut Yücaoglu'nun yaptığı kapanış konuşması ile sona erdi.

Başkanlar Kurulu Toplantıları: 25 Kasım 1999 tarihinde, Mersin'de gerçekleştirilen 3. SIAD Zirvesi'nde, SIAD Başkanları ve/veya temsilcilerinden oluşan

"Başkanlar Kurulu"nın 2000 yılı içinde biri zirve olmak üzere üç kez toplanması kararı alındı. Bu karara istinaden, 28 Nisan 2000 tarihinde, Girne'de, İŞAD'ın; 31 Ağustos 2000 tarihinde, Ağrı'da, ASIAD'ın; 16 Kasım tarihinde, Şanlıurfa'da ŞUSİAD'ın ev sahipliğinde Başkanlar Kurulu toplantıları yapıldı.

28 Nisan tarihinde, Girne'de, İŞAD'ın ev sahipliğinde yapılan Başkanlar Kurulu toplantısında, son ekonomik ve siyasi durum, SIAD Mekanizmasına finans desteğinin güçlendirilmesi için SIAD katkılarının sağlanması, Antalya Fuar Projesi ve 4. SIAD Zirvesi organizasyonu irdelendi.

Girne Başkanlar Kurulu toplantısının ardından yapılan açıklamada, Hükümetten reformlara hız kazandırması istenirken, dünya kamuoyuna da Kıbrıs'a uygulanan ambargonun hemen kaldırılması yönünde bir mesaj iletildi.

31 Ağustos tarihinde Ağrı'da, ASIAD'ın ev sahipliğinde yapılan Başkanlar Kurulu toplantısında ise "Bölgesel Kalkınma Komisyonu"nın kurulması ve bu komisyonda SIAD'ların alacağı rol, SIAD Mekanizmasına katılımın artırılması ve 4. SIAD Zirvesi ile ilgili hazırlıklar görüşüldü.

Ağrı Başkanlar Kurulu açıklamasında, makro seviyede istikrar programı korunurken, ekonomide sağlıklı büyümeyi ve bölgesel gelişmeyi sağlayacak mikro düzenlemeler yapılması istendi.

17 Kasım tarihinde Şanlıurfa'da gerçekleştirilen 4. SIAD Zirvesi öncesinde, 16 Kasım Perşembe günü yapılan Başkanlar Kurulu Toplantısı'nda, ESİAD Genel Sekreteri Prof. Dr. Mustafa Yaşar Tınar tarafından kaleme alınan ve 4. SIAD Zirvesi Planlama Komitesi tarafından onaylanan "Türkiye Sanayici ve İşadamları Dernekleri Platformu Çalışma İlkeleri" Başkanlar Kurulu'na katılan tüm SIADlar tarafından kabul gördü. Buna göre "SIAD Zirve Mekanizması" nitelemesi "Türkiye SIAD Platformu" olarak, "SIAD Zirvesi Planlama Komitesi" de "SIAD İcra komitesi" olarak kullanılacaktır.

Ayrıca, bu toplantıda alınan karar gereğince, 5. SIAD Zirvesi 2001 yılında Antalya'da gerçekleştirileceğinden, 5. SIAD Zirvesi İcra Komitesi Antalya SIAD başkanlığında, Şanlıurfa SIAD, Trabzon SIAD, Ege SIAD, GÜNSİAD, Samsun SIAD ve Edirne SIAD'dan oluşacaktır.

SIAD Çalışma Komisyonları: 30 Ağustos tarihinde Ağrı'da yapılan Başkanlar Kurulu toplantısında "Bölgesel Kalkınma Komisyonu"nın kurulmasına karar verildi. Komisyon, TÜSİAD Ankara Temsilciliği'nin koordinasyonunda çalışmalarına başladı.

Bölgesel Kalkınma Komisyonu'nun (BKK) çalışma alanı, Türkiye genelinde bölgesel kalkınmışlık farklarının en aza indirilmesi, nispeten az gelişmiş bölgelerde, refahın ekonomik faaliyetlere katılım fırsatı sağlanarak arttığı, güçlü ve özgüvenli, eğitilmiş, donanımlı, uzlaşmacı, ulusal ekonomiyle bütünleşmiş bireylerden oluşan, dışa açık, piyasa ekonomisi ilkelerine aykırı durmayan ve demokratik bir ekonomik alt yapının sağlanması; BKK'nın amacı ise az gelişmiş bölgelerin genelinde yaşam kalitesinin artırılması ve artan refahın sürdürülebilirliğinin sağlanması olarak belirlendi.

Az gelişmiş bölgelerin kalkınması, ekonomik, sosyal, kültürel, mekansal ve çevre koruma boyutlarıyla bütüncül bir şekilde ve insani gelişme temelinde, katılımcılık ve sürdürülebilirlik ilkelerine uygun olarak gerçekleştirilmelidir. Bu çerçevede, BKK, öncelikle kamu insiyatifi ile başlatılmış olan bölgesel kalkınma projelerinin hedeflediği bölgeler başta olmak üzere, özel sektörün münhasıran bölgeye yönelik özellik arz eden ve pozitif dışsallık yaratabilecek yatırım alanlarının belirlenmesi, projelendirilmesi ve finansal mühendisliğinin gerçekleştirilmesi sürecine, katılımcılık ilkesi bağlamında destek sağlamayı planlamaktadır.

Son bir sene içinde üç temel bölgesel kalkınma projesi Doğu Anadolu (DAP), Güney Doğu Anadolu (GAP, 2000-2010) ve Doğu Karadeniz (DOKAP) bölgelerinde başlatılmıştır. Dolayısıyla BKK öncelikle

bu bölgelerde SIAD'lar vasıtasıyla özel sektörün doğal yatırım seçeneklerini bölgenin dışsallık yaratabilecek yatırım alanlarını ve bölgeye yönelik alternatif finansman olanaklarını araştırmayı amaçlamaktadır.

BKK'nın, tespit edilen yatırım alanında örnek bir projenin fizibilitesinin ve finansman modelinin gerçekleştirilmesi sürecine destek sağlaması, destek sürecinin genelinde ve finansman modelinde, başta Avrupa Birliği olmak üzere dış kaynak fırsatlarını öncelikle değerlendirmesi planlanmaktadır. Destek sürecinde GAP İdaresi, DPT, Türkiye Kalkınma Bankası gibi bölgesel kalkınma perspektifi olan kurumlar ile bilgi alış verişinin sürdürülerek destek alınması düşünülmektedir.

Komisyon ilk toplantısını 23 Ekim tarihinde TÜSIAD Ankara Temsilciliği'nin koordinasyonunda ve DPT, GAP İdaresi ve KYT yetkililerinin de katılımı ile Ankara'da gerçekleştirdi. Bundan sonraki aşama SIAD-Komisyon ilişkisinin bir ağ ile pekiştirilmesi suretiyle bölgelerdeki uygun yatırım alanlarının tespiti olarak belirlendi. Muhtelif kriterler bağlamında desteklenecek projelerin, BKK'nın vizyon ve amacı bağlamında sıralanması planlanmaktadır. Diğer önemli aşamayı ise finansman modelinin tespiti süreci oluşturacaktır.

Parlamento ile İlişkiler

TBMM gündeminde bulunan siyasi, ekonomik ve sosyal konulardaki yasa tasarılarının ve tekliflerinin takip edilmesi, bunlarla ilgili olarak uzmanlardan bilgi alınarak görüş oluşturulması, oluşturulan görüşlerin ve teknik çalışmaların ilgili parlamenterlere ve bürokratlara yasa çalışmalarında yararlanabilmeleri amacıyla ulaştırılması çerçevesinde yürütülen faaliyetler, Parlamento İlişkileri Bölümü ve Parlamento İşleri Komisyonu'nun ortak çalışmaları ile gerçekleştirilmektedir.

Parlamento ile İlişkiler Bölümü

Parlamento İşleri Komisyonu'nun tüm faaliyetleri yıl boyunca bölüm tarafından koordine edildi. Bunun yanı sıra TBMM çalışmaları takip edilerek, gündemdeki yasa tasarıları ve teklifleri ile ilgili gelişmeler yakından takip edildi. Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombudsman) Kanun Tasarısı gibi, Parlamento İşleri Komisyonu'nun takip ettiği kanun tasarıları hakkında bilgi notları hazırlandı.

Bölüm, Parlamento İşleri Komisyonu'nun 9 Mart tarihinde, Ankara'da düzenlediği toplantıda, TBMM Partilerarası Uzlaşma Komisyonu ve partilerin grup başkan vekillerine yapılan "Türkiye'de Demokratik Standartların Yükseltilmesi" başlıklı sunumun hazırlıklarına destek verdi.

Bölüm çalışmaları çerçevesinde katılım sağlanan toplantılar aşağıda belirtilmektedir.

6 Ekim, Bölüm Uzman Yardımcısı Mehmet Serkan Ersöz'ün katıldığı, İstanbul Barosu ve Galatasaray Üniversitesi tarafından düzenlenen, Çalışma Yaşamında Esneklik ve Türk İş Hukukuna Etkileri konulu seminer.

13 Ekim, Bölüm Uzman Yardımcısı Mehmet Serkan Ersöz'ün katıldığı, Aybay Hukuk Araştırmaları Vakfı tarafından düzenlenen, Corpus Juris ve Avrupa Mali Menfaatlerinin Korunmasında İşbirliği konulu toplantı.

25 Ekim, Genel Sekreter Yardımcısı Ebru Dicle'nin, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel ile birlikte katıldığı, TÜSIAD'ı ziyaret eden Dünya Bankası uzmanları ile kamu alımları konusunda yapılan görüşme

30 Ekim, Bölüm Uzman Yardımcısı Mehmet Serkan Ersöz'ün katıldığı, TESEV tarafından düzenlenen, Yolsuzluk Sorunu başlıklı panel.

10 Kasım, Bölüm Uzman Yardımcısı Mehmet Serkan Ersöz'ün katıldığı, Dışişleri Bakanlığı tarafından düzenlenen, Türkiye-AT Ortaklık Konseyi Kamu Alımlarının Serbestleştirilmesi Müzakereleri Eşgüdüm ve Danışma Toplantısı.

Parlamento İşleri Komisyonu

Parlamento İşleri Komisyonu, 2000 yılında TBMM gündeminde bulunan siyasi, ekonomik ve sosyal konulardaki kanun tasarılarının ve tekliflerinin takip edilmesi ve oluşturulan görüş ve önerilerin Ankara'da ilgili parlamenterlere ve bürokratlara ulaştırılması çerçevesindeki çalışmalarını sürdürdü.

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tuncay Özilhan'ın başkanlığını yürüttüğü Komisyon, Mehmet Şuhubi, Bülent Çorapçı (Başkan vekilleri), Nutki Aksoy, Erdal Aksoy, Şafak Alpay, Hasan Arat, Melih Araz, Sıdika Atalay, Erman Atasoy, Asım Barlın, Mustafa Çamlıca, Abdurrahman Karamanlioğlu, Can Paker, Volkan Pasiner, Mehmet Şencan, Bülent Şenver, Oktay Varlıer, Faruk Yöneyman, Cemal Zağra, Cüneyd Zapsu (Üyeler), Semra Cora, Vecdi Seviğ (Danışmanlar), Ebru Dicle (Genel Sekreter Yardımcısı) ve Mehmet Serkan Ersöz (Raportör)'den oluşmaktadır.

Çalışma Grupları

Parlamento İşleri Komisyonu altında “Kamu Alımları”, “Sosyal Güvenlik” ve “Yerel Yönetimler” çalışma grupları faaliyet göstermektedir. Ayrıca, 2001 yılında çalışmalarına başlamak üzere “Siyasi Kriterler Çalışma Grubu” kurulmasına karar verilmiştir.

Kamu Alımları Çalışma Grubu: Başkanlığını, Parlamento İşleri Komisyonu Üyesi Şafak Alpay'ın yaptığı Kamu Alımları Çalışma Grubu, Hakan Aksu, Yavuz Arınsoy, Hazım Ellialtı, Oktay Varlıer ve Mehmet Serkan Ersöz (Raportör)'den oluşmaktadır.

İhale sistemi ile ilgili olarak Parlamento İşleri Komisyonu bünyesinde yürütülen çalışmalar 1996 yılında başlatıldı. Aynı yıl, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hakkında değişiklik önerileri oluşturuldu ve Maliye Bakanlığı'na sunuldu. Ayrıca, Ankara Sanayi Odası ile birlikte, UNCITRAL kamu modeli ve bazı AB direktifleri Türkçe'ye tercüme ettirilerek Maliye Bakanlığı'na iletili.

2000 yılında, Kamu Alımları Çalışma Grubu faaliyete geçmeden bir süre önce, Maliye ve Bayındırlık Bakanlıkları tarafından hazırlanan "Devlet İhale Kanunu Tasarısı Taslağı" hakkında, Parlamento İşleri Komisyonu'nun önceki yıllarda ihale sistemi ile ilgili çalışmalarına katkıda bulunmuş TÜSİAD üyelerinden görüş alınarak bir çalışma yapıldı. Hazırlanan görüş Maliye ve Bayındırlık bakanlıklarına iletili.

Çalışma Grubu Ekim ayında kurularak çalışmalarına başladı. Parlamento İşleri Komisyonu'nun konuyla ilgili olarak geçmiş dönemlerde yapılmış olan çalışmalarından yola çıkılarak, hazırlanmakta olan Devlet İhale Kanunu Tasarısı gündeme alındı. 1 Kasım tarihinde, kamu alımları alanında ülke raporu hazırlamak üzere Türkiye'ye gelen Dünya Bankası uzmanları ile TÜSİAD Ankara Temsilciliği'nin de katılımıyla bir görüşme yapıldı. Ayrıca, 10 Kasım tarihinde, Dışişleri Bakanlığı'nın düzenlediği Türkiye-AT Ortaklık Konseyi Kamu Alımlarının Serbestleştirilmesi Müzakereleri Eşgüdüm ve Danışma Toplantısı'na iştirak edildi.

Sosyal Güvenlik Çalışma Grubu: Eşbaşkanlıklarını Parlamento İşleri Komisyonu üyeleri Cemal Zağra ve Melih Araz'ın yaptığı Sosyal Güvenlik Çalışma Grubu, Atilla Akıncı, Mustafa Akyol, Atilla Büyükkaya, Salih Ertör, Erol Göker, Emre Görgün, Bilgütay Yaşar ve Mehmet Serkan Ersöz (Raportör)'den oluşmaktadır.

Sosyal güvenlik sistemi ile ilgili olarak Parlamento İşleri Komisyonu bünyesinde yürütülen çalışmalar 1996 yılında başlatıldı. 1997 yılında, Prof. Dr. Can Tuncay ve Prof. Dr. Yusuf Alper tarafından hazırlanan "Türk Sosyal Güvenlik Sisteminde Yeniden Yapılanma" başlıklı TÜSİAD raporu yayımlandı.

Çalışmalarına Kasım 2000'de başlayan Sosyal Güvenlik Çalışma Grubu, ilk olarak hakkında bir yasa tasarısı hazırlanarak TBMM'ye sunulmuş olan, bireysel emeklilik sistemini ele aldı. İlk aşamada Sigortacılar Birliği ile görüş alış verişinde bulunuldu. Bireysel

emeklilik sistemi ve konunun vergi boyutu ile ilgili olarak çeşitli kurumların görüşleri de dikkate alınarak görüş oluşturulması, Hazine Müsteşarlığı ve TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile temas kurulması planlandı.

Yerel Yönetimler Çalışma Grubu: Başkanlığını Parlamento İşleri Komisyonu Üyesi Volkan Pasiner'in yaptığı Yerel Yönetimler Çalışma Grubu, Mustafa Akyol, Hakkı Özenç, Şahin Şengül ve Mehmet Serkan Ersöz (Raportör)'den oluşmaktadır.

Yerel yönetim sistemi ile ilgili olarak Parlamento İşleri Komisyonu bünyesinde yürütülen çalışmalar 1996 yılında başlatıldı. 1997 yılında, TODAİE öğretim üyesi Doç. Dr. Selçuk Yalçındağ, emekli vali Ziya Çoker ve emekli vali Fethi Aytaç tarafından hazırlanan "Yerel Yönetimler Yasa Taslağı" başlıklı TÜSIAD raporu yayımlandı.

Çalışmalarına Ekim 2000'de başlayan Yerel Yönetimler Çalışma Grubu, TBMM gündeminde bulunan yerel yönetimler ile ilgili kanun tasarısı, yürürlükte olan mevzuatın doğurduğu aksaklıklara getirilebilecek çözüm önerileri ve yerel yönetim sistemlerinde uluslararası örnekler üzerinde çalışmalarına başladı.

Araştırmalar ve diğer etkinlikler

Parlamento İşleri Komisyonu, 8-9 Mart tarihlerinde Ankara'da TBMM nezdinde bir dizi temaslarda bulundu. Bu çerçevede, 8 Mart tarihinde, Komisyon, TBMM Başkan vekilleri ile akşam yemeğinde biraraya geldi. Bu yemekli toplantıda, Türkiye'de demokratik standartların yükseltilmesi ve AB'ye üyelik çerçevesinde Kopenhag siyasi kriterlerine uyum konusu işlendi. Ayrıca, toplantıda yönetimde şeffaflık ve hesap verebilirliğin önemi de vurgulandı.

9 Mart tarihinde ise, Parlamento İşleri Komisyonu, TBMM'de grubu bulunan siyasi partilerin grup başkan vekilleri ve TBMM Partilerarası Uzlaşma

Komisyonu'nun katıldığı kahvaltılı bir toplantı düzenledi. Toplantıda, Parlamento İşleri Komisyonu Eski Başkanı ve halen üyesi olan Can Parker tarafından katılımcılara "Türkiye'de Demokratik Standartların Yükseltilmesi" başlıklı bir sunum gerçekleştirildi. Ekonomik rasyonelliğin ancak demokratik gelişme ile mümkün olabileceğinin vurgulandığı sunumda, Türkiye'nin AB Kopenhag kriterlerine uyum sağlaması için yapılması gerekenler özetlendi. Toplantıya katılan milletvekilleri, seçim sistemi, parti içi demokrasi, yargı sistemi vb. siyasi reformlar ile ilgili düşüncelerini ifade ettiler.

Parlamento İşleri Komisyonu, bu toplantıların ardından, çalışmalarını siyasi sistemde parlamentonun ağırlığının vurgulanması konusuna yoğunlaştırmayı ve önümüzdeki dönemde buna yönelik aksiyon mekanizmaları oluşturmayı kararlaştırdı.

Parlamento İşleri Komisyonu'nun gerçekleştirdiği diğer temaslara aşağıda belirtilmektedir.

7 Haziran, Komisyon üyelerinin katıldığı, AB-Türkiye İlişkileri TÜSIAD Parlamento ve Dış İşleri Ortak Komitesi toplantısı. Toplantıda, TÜSIAD'ın AB'ye uyum konusunda gerçekleştirmeyi planladığı çalışma ve raporlama düzeni tartışıldı.

7 Haziran, Dış İşleri ve Parlamento İşleri Komisyonları'nın katıldığı, TÜSIAD'ı ziyaret eden İrlanda Büyükelçisi Antoin Macunfraih ile düzenlenen öğle yemeği. Yemekte, AB üyeliği öncesi ve sonrasında İrlanda'nın durumu, gerçekleştirilen reformlar ve yaşanan değişim görüşüldü.

5 Eylül, Komisyon üyelerinin katıldıkları, Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz'ın ve AB Genel Sekreteri Büyükelçi Volkan Vural'ın TÜSIAD'ı ziyareti.

25 Eylül ve 21 Aralık, Komisyon üyelerinin katıldıkları, TÜSIAD AB'ye Uyum Komitesi toplantısı.

Parlamento İşleri Komisyonu'nun takip ettiği konular arasında yer alan, Türkiye'de bir ombudsman kurumu oluşturulması ile ilgili olarak Adalet Bakanlığı

tarafından hazırlanan "Kamu Denetçiliği Kanun Tasarısı" hakkında yazılı görüş hazırlanarak Bakanlığa iletili.

Ayrıca, Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu'nun Çevre Çalışma Grubu tarafından hazırlanan "Çevre Kanunu Tasarısı Hakkında Not" ile ilgili olarak Parlamento İşleri Komisyonu üyelerinden görüş alınarak, Çevre Çalışma Grubu'na iletili.

Sanayi ve Şirket İşleri

Türkiye'de sektörel gelişmelerin üretim, yatırım, rekabet ve mali açıdan değerlendirilmesi; Avrupa ülkelerinde sanayi ve iş dünyasını yakından ilgilendiren konulardaki gelişmelerin ve yeni eğilimlerin izlenmesi; Türkiye'de bu konulara ilişkin araştırmalar yaptırılması ve edinilen bilgilerin ilgililere ulaştırılması çerçevesindeki çalışmalar Sanayi ve Şirket İşleri Bölümü ve Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu tarafından takip edilmektedir.

Sanayi ve Şirket İşleri Bölümü

Sanayi ve Şirket İşleri Bölümü, AB'ye uyum çalışmaları, çalışma gruplarının işleyişi ve projelerin devamı konularında Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu'nun çalışmalarına destek vermekte, çalışma alanına giren konulardaki önemli ulusal ve uluslararası gelişmeleri ve UNICE faaliyetlerini takip etmektedir.

Bölüm, Rekabet Çalışma Grubu tarafından 27-28 Ocak tarihlerinde gerçekleştirilen "Rekabet Mevzuatı Üzerine Çalışma Toplantısı"na lojistik destek sağladı.

Bölüm tarafından, Çevre Çalışma Grubu'nun çevre konusu ile ilgili olarak "Çevre Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Tasarısı" ile ilgili bir bilgi notu oluşturmasına katkıda bulunuldu.

Bölüm, "OECD Düzenleyici Reform Değerlendirmeleri" ve "OECD Kurumsal Yönetim

İlkeleri" adlı raporların TÜSİAD tarafından Türkçe olarak yayımlanması çalışmalarını yürüttü. "OECD Düzenleyici Reform Değerlendirmeleri" başlıklı rapor, OECD Bakanlar Konseyi'nin kararıyla 1998 yılında başlatılan OECD Düzenleyici Reform programı kapsamında hazırladığı seri rapor dizisinin ilkidir. Japonya, ABD, Hollanda ve Meksika Düzenleyici Reform Değerlendirmeleri içeren raporun temel amacı, hükümetlerin yasal düzenleme kalitesini artırmaktır. "OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri" adlı çalışma ise, kurumsal yönetimin önemi konusundaki duyarlılığın artması karşısında OECD Bakanlar Konseyi'nin 1998 yılında OECD'den bir dizi standart ve yol gösterici ilke geliştirmesi talebinde bulunması üzerine, hükümetlerarası bir örgütün iyi bir kurumsal yönetimin temel ilkelerini oluşturma doğrultusundaki ilk girişimi olarak hazırlandı.

Bölüm çalışmaları çerçevesinde katılım sağlanan toplantılar aşağıda belirtilmektedir.

Sanayi ve Şirket İşleri Bölümü uzman yardımcısı Ayça Türkoğlu tarafından "Yeni Milenyumda Uluslararası İhtilafların Çözüm Yolları" adlı konferansa ve "Rekabet Hukuku-AB Gelişmeleri" toplantısına katılım sağlandı.

Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu

Avrupa Sanayi ve İşverenler Konfederasyonları Birliği (UNICE) Sanayi İşleri ve Şirket İşleri Komisyonlarını tek bir çatı altında toplayan TÜSİAD Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu, dünyadaki sektörel gelişmelerin üretim, yatırım, hukuki, idari ve mali açıdan değerlendirilmesi; Türk sanayi ve şirketlerinin rekabet gücünü etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve rekabet gücünün iyileştirilmesi; Avrupa Birliği'ndeki sanayi ve iş dünyasını yakından ilgilendiren konularda yaşanan gelişmelerin ve yeni eğilimlerin izlenmesi; Türkiye'de bu konulara ilişkin olarak araştırmalar

yaptırılarak görüş oluşturulması çerçevesinde çalışmalar yapmaktadır.

Başkanlığını Yönetim Kurulu Üyesi Feyhan Kalpaklıoğlu'nun yaptığı Komisyon, Haluk Alacaklıoğlu, Atilla Alptekin, Yılmaz Argüden, Necati Arıkan, Ali Ayanlar, Asım Barlın, Mustafa Başer, Adnan Çağlayan, İlhan Çetinkaya, Ahmet Çuhadaroğlu, Tufan Darbaz, Sinan Dereli, Faruk Eczacıbaşı, Faruk Ekinci, Musa Galip Eroğlu, Tuğrul Esin, Ahmet Eren, Rıza Kutlu Işık, Adnan İğnebekçili, Tahsin Karan, Stefano Kaslowski, Çelik Kurdoğlu, Levent Nart, Yalçın Sabancı, Mehmet Şencan, Servet Topaloğlu, Agah Uğur, Ayhan Ulusoy (Üyeler), Talat Çiftçi (Uzman Üye), Dr. Ümit İzmen (Genel Sekreter Yardımcısı) ve Umut Ergezer (Raportör)'den oluşmaktadır.

Çalışma Grupları

Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu altında “Çevre” ve “Fikri Haklar” ve “Rekabet” çalışma grupları faaliyet göstermektedir. Ayrıca, “Ulaştırma”, “Malların Serbest Dolaşımı”, “Tüketici Hakları ve Tüketici Koruma” ve “Kurumsal Yönetim” çalışma gruplarının kurulmasına karar verildi. Yeni çalışma grupları ilk toplantılarını Aralık ayında yaparak çalışmalarına başladılar.

“Çevre”, “Fikri Haklar” ve “Rekabet” çalışma gruplarının faaliyetleri aşağıda belirtilmektedir.

Çevre Çalışma Grubu: Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu Üyesi Musa Galip Eroğlu'nun başkanlığını yaptığı Çevre Çalışma Grubu, Caner Zambak, Selçuk Soybay, Selahattin Incecik, Nilgün Kıran, Funda Payzın, Ebru Karabacakoglu, Erdemir Karakaş, Cihangir Şen, Ömer Borovalı, Halil Ünlü, Deniz Altınay, Zeki Erol, Cüneyt Ergin, Murat Sungur Bursa, Tamer Atabarut, Orhan Yenigün ve Umut Ergezer (Raportör)'den oluşmaktadır.

Çalışma Grubu, öncelikli gündem maddesi olarak, TBMM gündemindeki Çevre Kanunu Tasarısı ile ilgili bir görüş oluşturdu. Tasarı ile ilgili olarak, 1 Ekim'de

başlayan yeni yasama yılında TBMM nezdinde temas kurulması planlanmaktadır.

25 Ekim tarihinde, IFE (Industrial Forum on Enlargement) Çevre Grubu çerçevesinde TÜSIAD'ı temsil eden Çevre Çalışma Grubu Başkanı Musa Galip Eroğlu, hazırlanan raporu Paris'te yapılan üst düzey bir toplantıda sundu. Aynı toplantıda, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, Türkiye'nin AB Genişleme Sürecinde Çevre Mevzuatına Uyumunu konusunda Türkiye'nin öncelikleri hakkında bir konuşma yaptı.

Çevre Çalışma Grubu'nun temel amacını, AB tarafından öncelikli olarak nitelenen "A Listesinde" yer alan çevre ile ilgili AB düzenlemelerine Türk mevzuatının uyum durumunun tespit edilmesi, özellikle uyum gerektiren başlıkların sanayici gözüyle incelenip, öncelikli olanlarının belirlenmesi oluşturmaktadır. Çalışma Grubu, özellikle AB mevzuatına mukabil Türk mevzuatının bulunmadığı ve A listesinde kritik önem taşıyan başlıklara çalışmalarında öncelik verdi. Bu çerçevede, AB mevzuatına uyum çalışmaları ile ilgili ISO, TÜBİTAK, Çevre Bakanlığı ve üniversitelerce yapılan çalışmalar incelenip değerlendirildi.

Çalışma Grubu bünyesinde, AB'nin çevre ile ilgili mevzuatına uyum konusunda devlet ve özel sektör tarafından yapılanlar ve yapılması gerekenler üzerine teknik çalışmalar gerçekleştirilmesi amacıyla, "Atık Yönetimi", "Kirlilik Kontrolü" ve "Çevre Politikaları" başlıklı üç alt çalışma grubu oluşturuldu. Alt çalışma gruplarının mevzuat uyumu kapsamındaki konular ile ilgili raporlarının Şubat 2001'de tamamlanması planlanmaktadır.

20 Kasım tarihinde, Çalışma Grubu tarafından, Türkiye ve AB çevre mevzuatı, uyum süreci ve sonrası ile ilgili olarak "AB'ye Uyum Sürecinde Çevre" adlı bir panel düzenlendi. İstanbul Swissotel'de düzenlenen panelde, uyum sürecinde en önemli başlıklardan birini oluşturan çevre konusunun ülkemiz özel sektörüne neler getireceğinin ve yapılması gerekenlerin özellikle

sanayici açısından ortaya konması amaçlandı. Panel, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu'nun açılış konuşmasıyla başladı. Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu altında faaliyet gösteren Çevre Çalışma Grubu'nun Başkanı Musa Galip Eroğlu tarafından yönetilen "AB Çevre Hukuku" konulu ilk oturumda, AB Türkiye Temsilciliği'nden Tarım, Çevre ve Tüketici Koruma uzmanı Frederic Delport, AB çevre mevzuatı, genişleme süreci ve kriterleri; AB Komisyonu Üyelik Süreci çevre uzmanı Athanassios Balodimos aday ülkelerin çevre mevzuatı gelişmeleri ve uygulamaları ile ilgili birer sunum gerçekleştirdiler.

"Türk Çevre Hukuku" başlıklı ikinci oturumun başkanlığını, Yönetim Kurulu Üyesi ve Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu Başkanı Feyhan Kalpaklıoğlu yaptı. Bu oturumda, TBMM Çevre Komisyonu Başkanı Ediz Hun, Türk çevre hukuku; Çevre Bakanlığı 1. Hukuk Müşaviri Tacettin Şimşek AB Çevre Mevzuatının Türk mevzuatına uyumlulaştırılması süreci; TÜSIAD üyesi İshak Alaton çevre konusundaki gelişmelerin sanayici bakış açısıyla değerlendirilmesi konulu konuşmalarını yaptılar.

Panelin sonucunda AB uyum konuları içerisinde en önemli başlıklardan birini oluşturan çevre konusunda hava, su, ÇED, çevresel bilgiye ulaşabilme ve doğanın korunması gibi noktalar Türkiye için öncelikli konular olarak belirlendi. Başta yerel yönetimler olmak üzere sanayinin, sivil toplum örgütlerinin uyum sürecine dahil edilmesinin, uyumun sağlıklı ilerleyebilmesi, çevresel gelişimin iyi anlaşılması ve desteklenmesi açısından uygulayıcıların onlar olması nedeniyle en önemli noktayı oluşturduğu belirtildi.

Çalışma Grubu'nun bir diğer gündem maddesini ise, çevre yönetiminin sivil toplum örgütlerinin katılımı ile yürüyen bir yönetim işi olması gerçeğinden hareketle, AB'ye uyum sürecinde mevzuatın oluşturulmasını denetleyecek, gerektirdiği yapılanmayı gözlemleyecek TÜSIAD önderliğinde bir sivil toplum platformu

kurulması oluşturdu. Çalışma Grubu, bu platformun yapısı, içeriği ve çalışma alanları üzerinde çalışmalarını sürdürdü.

Fikri Haklar Çalışma Grubu: Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu Üyesi Atilla Alptekin'in başkanlığını yaptığı Fikri Haklar Çalışma Grubu, Yelda Başkazançı, Virginia Brown, Hülya Çaylı, Ekin Dericioğlu, Kaan Dericioğlu, Deniz Ilgaz, Cansel Kabaoglu, Fatoş Kılıç, Sertaç Köksaldı, Murat Peksavaş, Ebru Ersoy Sözer, Naim Taylan, İhsan Tellioglu ve Umut Ergezer (Raportör)'den oluşmaktadır.

Çalışma Grubu, fikri haklar konusundaki mevzuat uyumuna 8 ana başlık altında toplayarak TÜSIAD görüşlerinin oluşturulması çalışmalarına başlamıştır. Görüşlerin Şubat 2001'de tamamlanarak sunumunun yapılması planlanmaktadır.

Rekabet Çalışma Grubu: Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu Üyesi Necati Arkan'ın başkanlığını yaptığı Rekabet Çalışma Grubu, Yılmaz Arslan, Cumhur Bozkurt, Erika Biton, Bülent Çamlıca, Arif Esin, Vural Günal, Turgan Gürmen, Nurkut İnan, Erol Katırcioğlu, Fatoş Kılıç, Şila Muratoğlu, Gamze Öz, Hülya Özman, Hakan Paksoy, Murat Peksavaş, Yener Sonuşen, Lütfü Soyupak, Dilek Temel, Sinan Ülgen, Mustafa Ünal ve Umut Ergezer (Raportör)'den oluşmaktadır.

Çalışma Grubu, 27-28 Ocak tarihlerinde, 1998 yılında TÜSIAD tarafından yayınlanan Rekabet Hukuku ile ilgili 5 raporun başlıkları temel alınarak, soru-cevap yöntemi kullanılan ve teknisyenlerin katılımına açık olan 2 günlük "Rekabet Mevzuatı Üzerine Çalışma Toplantısı" düzenledi. Rekabet uzmanlarının ve TÜSIAD üyelerinin katılımıyla gerçekleşen çalışmada, özellikle rekabet kültürünün hem kamu hem de özel sektör kanadında oluşumunun sağlanması gerektiği, Rekabet Kanunu'nun özel sektörün yanı sıra, kamu sektörünü de kapsamasının ve Rekabet Kurulu'nun bu yetkisini kullanabilmesinin önemi vb. sonuçlara varıldı.

Çalışma Grubu, çalışma toplantısının sonuçlarının çıkarılıp, bir rapor haline getirilmesine karar verdi. Ayrıca, Rekabet Kanunu'nun sadece rekabet hukukunun uygulanması şeklinde algılanmaması ve başta sanayi politikası olmak üzere diğer politikaları da gözetken bir rekabet politikası oluşturulması amacıyla Ankara'da bir seminer düzenlenmesi planlandı.

UNICE ile ilişkiler

UNICE'nin Sanayi İşleri ve Şirket İşleri Komisyonlarının toplantılarına katılım sağlanmakta ve rekabet, fikri haklar, çevre ve DTÖ ile ilgili çalışma gruplarının gündemleri takip edilmektedir.

6 Nisan, Sanayi ve Şirket İşleri Bölümü Uzman Yardımcısı Ayça Türkoğlu'nun katıldığı, UNICE Şirket İşleri Komitesi toplantısı. Toplantı gündemi ve notları komisyona sunulurken, özellikle "Corporate Governance" ve çevre konularının UNICE ile ortak olarak takibinin önemi belirtildi.

Araştırmalar ve diğer etkinlikler

2000'li Yıllarda Türk Endüstrisi İçin Rekabet Stratejileri: Prof. Dr. İbrahim Kavrakoglu tarafından yürütülen projenin "Gelecek 10-15 Yılda Ufukta Görünenler" ve "Devletçi Pazar Ekonomisi" adlı birinci ve ikinci bölümleri tamamlandı. Rekabet Stratejileri Projesinin ilk bölümü önümüzdeki 10-15 yıllık döneme ışık tutmayı, ikinci bölümü Türkiye'deki durumu tespit etmeyi, son bölümü ise önerilerde bulunmayı amaçlamaktadır.

Projenin ilk bölümünde; dünya genelindeki yeniliklere yoğunlaşıp, hangilerinin gün geçtikçe daha önem kazanabileceği belirlenerek tespitlerde bulunmaktadır. Aynı bölümde, yenilikler ışığında Türkiye'nin fırsatları belirlenmeye çalışılmaktadır.

Raporun "Türkiye'de Sanayinin Mevcut Durumu" adlı ikinci bölümünde ise sanayi yapısı ve performans analizi ışığında, ülkemizdeki yapı ve

performans yetersizliğinin temelindeki nedenlere değinilmektedir.

Türk sanayisi için çözüm önerileri ve stratejiler getirecek olan üçüncü bölüm Aralık ayı başında tamamlandı.

Sosyal Politika

Türkiye'nin sosyal politika gündemi ile ilgili çalışmaların takip edilmesi, çalışma hayatının ve işgücü piyasalarının sorunlarının gündeme getirilmesi ve bunlara çözüm üretilmesi konularındaki çalışmalar Sosyal Politika Araştırmaları Bölümü ve Sosyal İşler Komisyonu tarafından yürütülmektedir.

Sosyal Politika Araştırmaları Bölümü

Bölüm, ilgi alanına giren konular çerçevesinde, Türkiye'nin gündemini de dikkate alarak Türkiye'deki ve Avrupa'daki gelişmeleri takip etmekte ve Sosyal İşler Komisyonu'nun çalışmalarını ve projelerini koordine etmektedir.

Bölüm'ün çalışma alanları içine giren eğitim, kırsal kalkınma, kadın, kamu yönetimi, iş güvencesi, özel istihdam büroları, asgari ücret gibi konularda bilgi notları hazırlandı.

Bölüm, "Kadın-Erkek Eşitliğine Doğru Yürüyüş: Eğitim, Çalışma Yaşamı ve Siyaset" konulu araştırma projesinin, kadın kuruluşları, ilgili kamu kurumları ve üniversite çevrelerinden temsilcilerin katılımıyla 5 Mayıs tarihinde yapılan hazırlık toplantısının organizasyonuna destek sağladı. Ayrıca, aynı adlı TÜSIAD raporunun baskıya hazırlık çalışmaları Bölüm tarafından yürütüldü.

Bölüm tarafından katılım sağlanan toplantılar aşağıda belirtilmektedir.

15-17 Ağustos, Uzman Yardımcısı Aslı Ulusoy'un katıldığı, Boğaziçi Üniversitesi'nde düzenlenen The

IAFFE (International Association for Feminist Economics) İstanbul 2000 Konferansı.

6 Ekim, Uzman Yardımcısı Ayşen İsaoglu'nun katıldığı, TISK tarafından düzenlenen "İş Güvencesi ve Yeni Bir İş Kanunu" konulu toplantı.

Sosyal İşler Komisyonu

Komisyon, çalışma alanına giren konularda tartışma ortamını yaratılması ve kamuoyunun bilgilendirilmesi, bunların karar mercileri tarafından dikkate alınmasının sağlanması yönünde çalışmalar yapmaktadır.

Başkanlığını Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Ali Babaoğlu'nun yaptığı Komisyon, Ant Bozkaya, Bülent Çorapçı, Varol Dereli, Faruk Eczacıbaşı, Esat Edin, Metin Fadılloğlu, Jefe Medina, Mehmet Ali Molay, Tuğrul Kutadgobilik (Üyeler), Metin Aktay, Ömer Borovalı, Meral Çavuşoğlu (Uzman üyeler), Ebru Dicle (Genel Sekreter Yardımcısı) ve Aslı Ulusoy (Raportör)'dan oluşmaktadır.

Çalışma Grupları

Sosyal İşler Komisyonu altında "Eğitim" ve "İstihdam ve Ücret Politikaları" çalışma grupları faaliyet göstermektedir.

Eğitim Çalışma Grubu: Sosyal İşler Komisyonu Üyesi Metin Fadılloğlu'nun başkanlığını yaptığı Eğitim Çalışma Grubu, Dr. Yılmaz Argüden, Durali Bergama, Murat Çakar, Salih Ertör, Enis Güller, Fahrettin Gür, Şerif Kaynar, Alev Sonat, Bilgen Çağlı Uzel, Handan Yargan ve Aslı Ulusoy (Raportör)'dan oluşmaktadır.

Çalışma grubu, Türk eğitim sisteminin sorunları ve çözüm önerileri hakkında bugüne kadar yapılan çalışmaları değerlendirerek görüş oluşturmaya ve çalışmalarını TÜSIAD'ın da katılımcılarından biri olduğu Eğitim Süreçleri Ağı'nı destekleyecek şekilde yürütmeyi amaçlamaktadır. Bu çerçevede, ilk olarak, Mesleki ve

Teknik Eğitim konusunda çalışma yapmak üzere bir alt çalışma grubu oluşturuldu. Alt çalışma grubu, mevcut yasal düzenlemelerden ve uygulamalardan kaynaklanan sorunları inceleyerek ve mesleki ve teknik eğitimde AB boyutunu da göz önünde bulundurarak bir görüş hazırladı.

İstihdam ve Ücret Politikaları Çalışma Grubu:

Sosyal İşler Komisyonu Üyesi Mehmet Şuhubi'nin başkanlığını yaptığı İstihdam ve Ücret Politikaları Çalışma Grubu, Nilsen Altıntaş, Yavuz Arınsoy, Seyit Buruk, Murat Çakar, Özer Erman, Bahri Ersöz, Salih Ertör, Volkan Gürgüç, Ahmet Güzeltuna, Ahmet İpekçi, Asuman Kıratlı, Tuğrul Kutadgobilik, Livio Manzini, Handan Yargan, Zafer Ali Yavan (TÜSIAD Ankara Temsilcisi) ve Ayşen İsaoglu (Raportör)'ndan oluşmaktadır.

İstihdam ve Ücret Politikaları Çalışma Grubu'nun amacı, AB ülkelerinde ve Türkiye'de istihdam ve ücret politikaları alanındaki gelişmeler, Türkiye'de bu alandaki temel sorunlar, ekonominin rekabet gücü, teknolojik gelişmeler ve ülkemizdeki demografik dönüşüm çerçevesinde geliştirilmesi ve uygulanması gereken istihdam ve ücret politikaları konularında TÜSIAD görüşünün oluşturulmasına katkıda bulunmaktır.

Çalışma grubu, güncel bir konu olması sebebiyle ilk olarak İş Güvencesi Yasa Tasarısı ile ilgili gelişmeleri gündemine aldı. İş Güvencesi Yasa Tasarısı'nın getirdiği hükümlerle işletmelerin rekabet gücünü azaltacağı, istihdamı daraltıcı etki yaratacağı, iş yasalarının genişletilmiş bir platformda ele alınarak çağdaş ve esnek bir mevzuat hazırlanması gerektiği konusunda görüş birliğine varıldı.

İş Güvencesi Yasa Tasarısı ile ilgili olarak, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan ve beraberindeki heyet 16 Ekim tarihinde TÜSIAD'ı ziyaret etti. Konuyla ilgili karşılıklı görüş alış verişinde bulunulan toplantıya, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu'nun yanı sıra Çalışma Grubu Başkanı Mehmet Şuhubi, çalışma grubu üyelerinden Livio

Manzini ve Özer Erman da katıldı. Toplantıda, konuyla ilgili TÜSIAD görüşü Bakan Yaşar Okuyan'a iletildi.

UNICE ile ilişkiler

UNICE Sosyal İşler Komitesi toplantılarının takibi 2000 yılında da sürdürüldü. Katılım sağlanan toplantılar aşağıda belirtilmektedir.

18 Nisan, Sosyal Politika Araştırmaları Bölümü Uzman Yardımcısı Aslı Ulusoy'un katıldığı, UNICE Sosyal İşler Komitesi toplantısı.

6 Haziran, Sosyal Politika Araştırmaları Bölümü Uzman Yardımcısı Aslı Ulusoy'un katıldığı, UNICE Eğitim ve Mesleki ve Teknik Eğitim Çalışma Grubu toplantısı.

Araştırmalar ve diğer etkinlikler

Sosyal İşler Komisyonu'nun takip ettiği konularla ilgili gelişmeler aşağıda belirtilmektedir.

Eğitim Süreçleri Ağı (ESA): Sosyal İşler Komisyonu, bilgi çağının eşliğindeki Türkiye'nin kendini yeni yüzyılın gereklerine göre nasıl şekillendirmesi gerektiği konusunda 3 Temmuz 1999 tarihinde bir arama konferansı düzenlemişti. Bu arama konferansından çıkan sonuçlardan başlıcası, eğitim konusu ile ilgili olarak eğitim kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve bakanlık yetkililerini bir araya getirecek bir platform oluşturulması olarak belirlenmişti. Bu sonuçtan hareketle, Sosyal İşler Komisyonu, 5 Nisan 2000 tarihinde, sayılan kesimlerin temsilcilerinin katıldığı bir "Birleştirme Toplantısı" düzenledi. Bu toplantıda, eğitim sistemimizi sürekli bir reform dinamğine kavuşturmak için nasıl bir süreç işletilmesi gerektiği hakkında görüş alış verişinde bulunuldu.

Bu girişimlerin bir devamı olarak, 23 Haziran tarihinde, TÜSIAD Merkezi'nde, Milli Eğitim ve Kültür bakanlıkları yetkilileri, eğitim kuruluşları ve sivil toplum örgütleri temsilcilerinin katıldığı bir toplantı yapıldı. Toplantıda, eğitimde atılımlar yapabilmek amacıyla

kaynaklarını harekete geçirmiş ve geçirebilecek gönüllü, resmi, mesleki ticari kuruluş ve kişiler arasında ve onların tabi oldukları farklı mevzuatın ortak alanı içinde işlev görececek bir ilişkiler ağı oluşturulması ve bunun sürdürülebilir kılınması amaçlandı.

Bu oluşumu somutlaştırabilmek için, misyon, vizyon, değerler, amaçlar ve işleyiş ile ilgili konular kapsayan "Eğitim Süreçleri Ağı (ESA) Ortak Anlayış Bildirgesi" hazırlandı. Bildirge'de, katılımcı kuruluşların ESA ile ve kendi aralarında yapacakları protokoller çerçevesinde çeşitli eğitim projeleri gerçekleştirecekleri belirtildi ve ESA organları olarak Genel Kurul ve Ağ Odağı tanımlandı. ESA Genel Kurulu'nun, ağı oluşturan tüm kuruluşların birer temsilcisinden oluşması: arzu eden kuruluşların temsilciliklerinin yer alacağı Ağ Odağı'nın ise, ESA'nın kendi kendini yönetmesinde katalizör rolü oynayacak şekilde çalışmalar yürütmesi öngörüldü.

Daha sonra yapılan toplantılarda, 3 ay süreyle, Ağ Odağı işlevlerini TÜSIAD, Beyaz Nokta Vakfı, Tarih Vakfı, Türk Eğitim Vakfı, Bilgi Üniversitesi ve Sabancı Üniversitesi'nin üstlenmesine karar verildi. Katılımcı kuruluşlarla ESA arasında protokol imzalanması süreci başlatılarak 2001 yılı için bir eylem planı hazırlandı. Buna göre, ESA sekreteryasının oluşturulması, ESA'nın işleyişi için gerekli bütçe hazırlanması, proje finansman kaynakları ile ilgili bir veri tabanı oluşturulması ESA'nın Avrupa Birliği nezdinde ve kamuoyuna tanıtım mekanizmalarının harekete geçirilmesi planlandı.

Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması: Komisyonun geçen yıldan gündeminde bulunan "Bilgi Toplumunda Devlet Yapısı" projesi, konuyla ilgili kuruluşlar arasında koordinasyon ve katılımcılık esasına dayanan bir platform temeline oturtuldu.

Kamu kesiminin yeniden yapılanması ve sürekliliğinin sağlanmasının Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecinin ve bilgi toplumunu hedefleyen katılımcı ve birey

merkezli bir kalkınma stratejisinin en önemli aşamalarından biri olduğu düşüncesinden hareketle, bu aşamada kamu yönetiminde atılımlar yapabilmek amacıyla kaynaklarını harekete geçirmiş ve geçirebilecek gönüllü, resmi, mesleki, akademik kuruluş ve kişiler arasında ve onların tabi oldukları farklı mevzuatın ortak alanı içinde işlev görecektir bir ilişkiler ağı oluşturulması ve bunun sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması amaçlandı.

TÜSIAD ve kamunun yeniden yapılandırılması konusunda birçok çalışmalar yapmış olan TESEV bu düşüncelerden yola çıkarak, tüm toplum kesimlerinin ve hükümetin dikkatini konunun aciliyeti, kapsamı, gecikmenin toplumsal maliyeti, AB'ye uyumun gerektirdiği idari kapasite problemi gibi konulara çekmek amacıyla bir ortak duyuru hazırladılar. Ortak duyurunun hazırlanması sürecinde, TÜSIAD Ankara Temsilciliği'nin koordinatörlüğünde, Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE) öğretim üyeleri Prof. Dr. Ömer Bozkurt, Prof. Dr. Turgay Ergun, Prof. Dr. Gencay Şaylan, Ankara Üniversitesi Devletler Özel Hukuku Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Tuğrul Arat, Sabancı Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. İzak Atiyas ve Dünya Bankası danışmanlarından Şerif Sayın'ın görüşlerine başvuruldu.

"Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması: Toplumsal Biliçlenmeye Doğru" başlıklı TÜSIAD-TESEV ortak duyurusu, 14 Aralık tarihinde Ankara'da düzenlenen bir basın toplantısı ile açıklandı. Toplantıda, TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu ve TESEV Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Can Paker, bu girişimin hedefleri hakkında birer konuşma yaptılar. Ardından, TÜSIAD Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Mehmet Ali Babaoğlu, TÜSIAD-TESEV ortak duyurusunu okuyarak kamuoyuna sundu.

Platformun projelerinden biri olabileceği düşüncesiyle "Makroekonomik Karar Alma Sürecinin Yeniden Yapılandırılması" konusunda bir rapor hazırlanması için bir çalışma başlatılması planlandı.

Kırsal Kalkınma Projesi: Kırsal kesimde seçilen bir alanda, istikrarlı ve sürdürülebilir kalkınmaya

yönelik ve mevcut yaşam standardını yükseltecek tedbirlerin alındığı örnek bir fiziksel ortam tasarlanması ve oluşturulması için bir pilot proje uygulanması amacıyla çalışmalar başlatıldı.

Massachusetts Institute of Technology (MIT) ile işbirliği yapılması planlanan proje ile ilgili olarak, MIT temsilcileriyle toplantılar yapıldı ve işbirliği konusunda bir taslak niyet mektubu hazırlandı. MIT ile görüşmelerin devam ettiği projede, 2001 yılı başında planlama safhasına geçilmesi düşünülmektedir.

Yaşama Saygı (Urban M3) Projesi: TÜSIAD ile ITÜ tarafından ortaklaşa yürütülen Yaşama Saygı (Urban M3) Projesi'nin hedefi, tasarım ilkeleri, teknoloji ve çevre kullanımı açısından ilerici, yenilikçi bir öncü model olmak ve Türkiye'de çağdaş yapı teknolojilerinin kullanılmasını ve yaygınlaşmasını sağlamaktır.

Proje, üstlendiği sorumluluk gereği, doğa dostu altyapı ve enerji sistemlerinin uygulanmasına öncülük etmeyi, malzemelerde ileri teknolojiler kullanımı sonucu enerji kaybını en aza indirmeyi, çağdaş teknoloji ve yeni malzemelerin kullanımına örnek olmayı, çevresel psikolojik gereksinimleri karşılayacak bir yapı oluşturmayı, deprem riskini taşıyan bölgelerde çelik konstrüksiyon ve hafif malzemelerin kullanımı sonucu can kaybının minimize edilmesine öncülük etmeyi hedefledi. Çelik taşıyıcı sistemin, özellikle Türkiye gibi topraklarının büyük çoğunluğu deprem kuşağında olan bir ülkede önemli avantajlar sağlayacağı düşünüldü.

Proje için fon oluşturma çalışmaları yıl boyunca devam etti. Bu amaçla çeşitli görüşmeler ve toplantılar yapıldı; yurt içinde ve yurt dışında benzer projelere destek veren kurum ve kuruluşlara projenin tanıtımı için çalışmalar yürütüldü.

TÜSIAD'ın 22 Haziran tarihli Yüksek İstişare Konseyi toplantısına konuk konuşmacı olarak davet edilen 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e ve ITÜ mezunu TÜSIAD üyelerine proje ile ilgili bir sunum yapıldı.

Geçen yıldan Komisyonu'nun gündeminde bulunan konularda ise yıl içinde şu sapma ve değişiklikler oldu: Yurt dışında yaşayan ve Türkiye'nin gündemiyle ilgilenen Türkleri biraraya getirecek bir proje olarak düşünülen "Expatriate Network"ün amacının, Yönetim Kurulu'nun yurt dışında yaşayan ve TÜSİAD'ın faaliyetlerine ve Türkiye'nin tanıtımına katkıda bulunabilecek sivil toplum örgütleri üyeleri, şirket yöneticileri, sanat ve bilim adamları vb. bireylerin TÜSİAD'ın "özel hizmet üyesi" olabileceklerine dair karar almasıyla karşılandığı düşünüldü. 3 Temmuz 1999 tarihinde Komisyon tarafından düzenlenen "Bilgi Toplumunda Türk İnsanı" konulu arama konferansında yaratılan ortamı sanal alemde sürekli kılmak için tasarlanan "Katılım Odağı/İletişim Ağı" projesi, arama konferansında ele alınan başlıca konular olan eğitim ve devletin yeniden yapılandırılması alanlarında, ilgili kuruluşların temsilcileriyle iletişim ve işbirliğinin platformlar/ağlar temelinde örgütlenmesiyle karşılandı. Ortaöğretim seviyesinde gençlere ekonomi ve girişimcilik eğitimi veren Genç Başarı Vakfı ile ilişkilerin Eğitim Süreçleri Ağı çerçevesinde ele alınması kararlaştırıldı.

Teknoloji ve Kalite Yönetimi

TÜSİAD, yaşanmakta olan bilgi devrimi çerçevesinde, Türk sanayi ve hizmet sektörünün, önümüzdeki 10 yıl içerisinde dünyanın en dinamik ve rekabetçi pazarlarından birisi olabilmesi için, sürdürülebilir birekonomik büyüme yakalanması, ülkedeki iş gücünün ağırlığının bilgi üretmeye yönlendirilmesi, daha kaliteli ve daha çok sayıda iş sahası yaratılabilmesi ve bunun sonucunda da Türk halkının sosyal, kültürel ve ekonomik yaşam standartlarının şimdikinden çok daha yüksek seviyelere getirilebilmesi yönünde çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar, Teknoloji ve Kalite Yönetimi Bölümü ve Teknoloji ve Kalite Yönetimi Komisyonu tarafından yürütülmektedir.

Teknoloji ve Kalite Yönetimi Bölümü

Küreselleşme ve ekonomik faaliyetlerin libere edilmesi rekabeti yeniden şekillendirdi. İç pazar, dış pazar ayırımı ortadan kalkarken, rekabet ülkeler arasında olmaktan, şirketler ve bireyler düzeyine indirildi.

Hükümetlerin yeni rolü ise kendi ulusal sınırları içindeki bireylerin ve kuruluşların küresel rekabet gücünün geliştirilmesi olarak ortaya çıktı. Küresel anlamda rekabette güçlü olmak için, ulusal ekonomisi sağlıklı, altyapısı gelişmiş, uluslararası çalışma becerisi olan, finansal yapılanması elverişli, bilim ve teknolojiye kaynak ayıran, hepsinden önemlisi insan kaynağı güçlü bir ortam gereklidir. Böyle ortamlarda çalışan rakiplerle kendi pazarımızda ve dış pazarlarda rekabet etmek için, bilgi teknolojilerini etkin kullanarak insan kaynağının geliştirilmesi, teknoloji geliştirme, bilgi teknolojilerini kullanma, yaratıcılık ve yenilikçilik açılarından aynı becerilere sahip olunması gereklidir. Teknoloji ve Kalite Yönetimi Bölümü, Türkiye'nin dünya ekonomisinde ve pazarlarında daha fazla söz sahibi olmasını sağlamak, Türk kuruluşlarının rekabet gücünü artırmak, teknoloji, bilgi teknolojileri, bilim ve araştırma ve kalite konularındaki çalışmalarını teşvik etmek üzere çalışmalar yapmaktadır.

Bölüm yıl boyunca, Teknoloji ve Kalite Yönetimi Komisyonu'nun çalışma grupları tarafından yürütülen çalışmalara destek vererek komisyonun çalışmalarını koordine etti.

Teknoloji ve Kalite Yönetimi Komisyonu

Yönetim Kurulu Üyesi Lütfi Yenel'in başkanlığını yürüttüğü Komisyon, Şafak Alpay, Faruk Eczacıbaşı, Selçuk Erden, Hakan Dinçerler, Hüseyin Kızıltay, Halil İbrahim Özer, Tuğrul Tekbulut, Meltem Kurtsan, Nilgün Demirtaş (Üyeler), Ebru Dicle (Genel Sekreter Yardımcısı),

Meltem Bağdatlı (Bölüm Sorumlusu) ve Seden Bolat (Raportör)'tan oluşmaktadır. Komisyon'un kongre-seminer planlaması kapsamında çalışan "Teknoloji", "Kalite", "YETİ- Yeni Ekonomi, Teknoloji ve İnsan " ve "TÜSİAD-AB'ye Uyum Çalışmaları kapsamında kurulan "Bilim ve Araştırma", "Bilgi Teknolojileri ve Telekomünikasyon" ve "Yeni Ekonomi" konularında toplam altı çalışma grubu bulunmaktadır.

Komisyon altında, kongre-seminer planlaması üzerine çalışan çalışma gruplarının faaliyetleri aşağıda belirtilmektedir.

TÜBİTAK, TTGV, TÜSİAD temsilcilerinden oluşan Teknoloji Çalışma Grubu, Teknoloji Ödülü ve Teknoloji Kongresi ile ilgili çalışmaları yürütmektedir.

Teknoloji Ödülü: 28 Şubat tarihinde başvuru süresinin sona ermesinin ardından 7 Mart tarihinde düzenlenen basın toplantısı ile Teknoloji Büyük Ödülü'ne ve Teknoloji Başarı Ödülü'ne 12'şer firmanın toplam 24 ürün ile başvurduğu açıklandı. Bu yıl Ödül'e, makina, imalat, elektronik, yazılım, kimya gibi sekiz ayrı sektörden başvurular yapıldı. 30 Mart tarihinde ITÜ Maçka Sosyal tesislerinde yapılan değerlendirici toplantısı ile değerlendirme süreci başladı. 18 Temmuz tarihinde ITÜ Süleyman Demirel Kültür Merkezi'nde düzenlenen Basın Toplantısı ile 3. Teknoloji Ödülü'nde finale kalan firmaların projeleri basına tanıtıldı ve saha değerlendirme çalışmaları başladı.

Teknoloji Büyük Ödülü'nde Alcatel, Artesis, Kordsa, Pınar Süt, Valfsel, Yapı Merkezi; Teknoloji Başarı Ödülü'nde Camser, Kurtsan, Sayot, Sistaş, Tesan, Yeniçağ firmaları finale kaldı. 11 Eylül tarihinde düzenlenen Teknoloji Ödül Töreni'nde, finale kalan 12 firma arasından Büyük Ödül'ü kazanan, "Yeni Nesil Kartlı Telefonlar ve Yönetim Sistemleri" projesiyle Alcatel-Teletaş ve Başarı Ödüllerini kazanan "Akıllı Güç Modülü" projesiyle Sistaş ve "Tetra Cad: Bilgisayarlı Kalıp Hazırlama Sistemleri" projesiyle Tesan firmalarına ödülleri Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer tarafından takdim edildi.

Teknoloji Kongresi: Kongre içerik çalışmasını yürütmek üzere kurulan Kongre Çalışma Grubu, Aykut Göker, Baha Kuban, Erbil Payzın, Lütfi Yenel, Metin Durgut, Müfit Akyos ve Refik Üreyen'den oluştu. Kongre Çalışma Grubu, 29 Mart ve 12 Nisan tarihlerinde iki toplantı yaparak kongrenin paralel oturumlarını "Küreselleşme, Yerel Yetenekler, Ulusal Inovasyon Sistemleri", "Gelecek Senaryoları", "Teknolojik Talep" ve "Çağdaş Toplum: Bilim ve Bilgi" olarak belirledi. Kongrenin yerli ve yabancı konuşmacıları ile temaslara sürdürüldü. 3. Teknoloji Kongresi 11 Eylül tarihinde ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi. Ana teması "Tehditlerden Fırsatlara: Türkiye İçin Teknoloji Stratejileri" olarak belirlenen kongreye, yurtiçi ve yurtdışından 15 çağrılı konuşmacı ve 500 izleyici katıldı. Kongre süresince, 3. Teknoloji Ödülü'nde finale kalan ürünler, Kongre Merkezi'nin fuayesinde sergilendi.

TÜSİAD ve KalDer temsilcilerinden oluşan Kalite Çalışma Grubu, Ulusal Kalite Ödülü ve Ulusal Kalite Kongresi ile ilgili çalışmaları yürütmektedir.

Ulusal Kalite Ödülü: 2000 yılında sekizincisi verilen Kalite Ödülü ile ilgili faaliyetler Kalite Ödülü Yürütme Kurulu tarafından yürütüldü. 2000 yılında TÜSİAD-KalDer Kalite Ödülü'ne başvuran kuruluşlar, 25 Mayıs tarihinde Ceylan Intercontinental Oteli'nde yapılan bir basın toplantısı ile kamuoyuna açıklandı. Kalite Ödülü Yürütme Kurulu, 2000 yılı ödül sürecinde saha ziyaretine kalan kuruluşları; Büyük Ölçekli Kuruluşlar kategorisinde Eczacıbaşı Artema, Volkswagen Elektrik Sistemleri ve Pınar Süt, KOBİ kategorisinde Ata Yatırım ve Eczacıbaşı Banyo Sistemleri olarak belirledi. Ödül süreci 22 Kasım tarihinde yapılan ödül töreni ile tamamlandı ve 2001 yılı ile ilgili çalışmalar başlatıldı.

9. Ulusal Kalite Kongresi: "Kamu Sektörü ve Toplam Kalite Yönetimi" ana temasıyla 21-22 Kasım tarihlerinde Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda toplanan 9. Ulusal Kalite Kongresi'nin ana tema

oturumlarının konuşmacılarıyla temaslar TÜSIAD tarafından yürütüldü. Kongre'de, "Idarenin Yargısal Denetimi", "Yeni Ekonomi", "Birey-Devlet İlişkisi", "Kamuda Yeniden Yapılanma", "Sosyal Güvenlik Sisteminde Kalite", "AB ile İlişkilerin Türk Kamu Yönetimine Yansımaları", "Dış İlişkilerin Yönetimine Stratejik Bir Bakış", "Kamuda TKY Çalışmaları" ve "Yerel Yönetimlerde Kalite" konuları uzmanlar tarafından tartışıldı.

YETİ- Yeni Ekonomi Teknoloji ve İnsan: "YETİ çalışma grubu, yeni ekonominin, teknolojik gelişmelerin ve bu dinamizm içerisinde insanın durumunun küresel düzeyde ve Türkiye özelinde durum değerlendirmesini yapmak üzere bir dizi seminer düzenlemeye karar verdi. Seminer grubu Hüseyin Kızıltay'ın başkanlığında, Lütfi Yenel, Prof. Dr. Gündüz Ulusoy, Prof. Dr. İbrahim Kavrakoglu, Nilgün Demirtaş, Levent Erden, Timuçin Gülsün, Okşan Atilla Sanön, Ebru Dicle (Genel Sekreter Yardımcısı), Meltem Bağdatlı (Bölüm Sorumlusu) ve Seden Bolat (Uzman)'tan oluşmaktadır. İlki 24 Kasım tarihinde Ceylan Intercontinental Otel'de gerçekleşen seminer dizisinin, "Bilgi Bölünmesinin Ne Tarafındayız", "Bilgi Toplumunda Öğrenim", "Ulusal İnfomasyon Altyapısı", "Ulusal İnnovasyon Sistemleri", "Bilgi Ekonomisinin Hasatı" konulu seminerler ile devam etmesi planlandı.

Çalışma Grupları

Teknoloji ve Kalite Komisyonu altında, AB'ye uyum çalışmaları çerçevesinde "Bilgi Teknolojileri ve Telekomünikasyon", "Bilim ve Araştırma" ve "Yeni Ekonomi" çalışma grupları faaliyet göstermektedir.

Bilgi Teknolojileri ve Telekomünikasyon Çalışma Grubu: Teknoloji ve Kalite Komisyonu Başkanı Lütfi Yenel'in başkanlığını yaptığı çalışma grubu, Ali Akurgal, Bingöl Asal, Dr. Ayşe Başar Bener, Ahmet Coşar, Ufuk Çağlayan, Fuat Ertüzün, Sinan Gerçek, Burak Görsev, Mustafa Gözalan, Tuğrul Esin, Mehmet Işık, Bekir Kara,

Oğuz Korkmaz, Sibel Köksal, Gökhan M. Nalbant, Çağatay Özdoğru, Ferhan Özerson, Leyla Russell, Okşan Atilla Sanön, Selim Sarper, Serdar Senemoğlu, Bilhan Sivri, Alev Sonat, Ümit Taftalı, Turgut Uslu, Haluk Yalçın ve Seden Bolat (Raportör)'tan oluşmaktadır.

Çalışma Grubu, Dünyada ve Türkiye'de bilgi teknolojileri ve telekomünikasyon konusunda doğru ve güvenilir bilgiyi derlemek, bu alanda küresel gelişmeleri izlemek, derlenen bilgiye dayanarak Türkiye'de bilgi teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla kısa, orta ve uzun dönem stratejileri tespit etmek, Türkiye'de bilgi teknolojileri ve telekomünikasyon konusunda gerekli hukuki yapının kurulmasına yönelik öneriler geliştirmek amacıyla çalışmalar yapmaktadır.

Çalışma Grubu; infokom teknolojilerinin yoğun olarak kullanılmasının gerekliliği, iç ve dış pazarlarda rekabet avantajı elde edebilmek için bu teknolojilerde katma değer yaratabilme yeteneğinin ve bunun temelinde de deneyim ve bilgi birikiminin artırılması, teknolojinin en son ürünlerinin toplumun kullanımına açılması ve toplumun bu imkanlara makul fiyatlarla ve ülkenin telekomünikasyon hizmetlerinin en kısa zamanda rekabete açılması (liberalization), infokom alanında eğitim almış insan kaynağı sorunu ile ilgili çalışmaları başlattı.

Çalışma Grubu'nda ele alınan diğer bir konu ise; hukuki temele dayanan uygun ortamın oluşturulması, yeni alt yapı ve hizmetlerin ülkenin her köşesine ulaşmasının sağlanması, daha ucuz, daha hızlı, güvenli bir internet, insan kaynakları ve yeteneklere yatırım, internet kullanımının artırılması konularını içeren e-Türkiye eylem planı hazırlanmasıdır.

Türkiye'deki telekomünikasyon ve bilişim sektörünün mevcut durumu ve yapılması gerekenler hakkında görüş alış verişinde bulunmak amacıyla, Telekom Kurumu Kurul Üyesi Erkan Akdemir ve DPT Uzmanı Emin Sadık Aydın ile 15 Aralık tarihli çalışma grubu toplantısında görüşüldü.

Bilim ve Araştırma Çalışma Grubu: Teknoloji ve Kalite Komisyonu Üyesi Faruk Eczacıbaşı'nın başkanlığını yaptığı çalışma grubu, Selçuk Ağca, Tuba Alpyıldız, Dr. Cemil Arıkan, B. Hakan Bulak, Serdar Senemoğlu, Alev Sonat, Mustafa Özyılmaz, Dr. Ali Vatansever, Refik Üreyen ve Seden Bolat (Raportör)'tan oluşmaktadır.

Dünya'da ve Türkiye'deki bilimsel ve teknolojik çalışmalar konusunda güvenilir bilgileri derlemek ve önemli gelişmeleri izlemek, Türkiye'de bilim ve araştırmanın geliştirilmesi amacıyla stratejiler geliştirmek, araştırmacı anlayışın yaygınlaşması amacıyla çevre, sağlık, enerji vb. konularda politikalar geliştirmek ve ülkemizin bilim ve araştırma alanındaki uluslararası programlara katılımını sağlayacak gerekli alt yapının oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapmaktadır.

Çalışma Grubu, Türkiye'nin AB Programlarına katılımı, 6. Çerçeve Program'ına katılımı, Türkiye'nin AB ile yapacağı çerçeve programları katılım anlaşmasını oluşturulması, Türk şirketlerinin ve araştırmacılarının Ortak Araştırma Merkezleri'nden yararlanabilmesi için gerekli düzenlemeler, 5. Çerçeve Program için sanayicilere aktarılacak AR-GE destekleri konusunda çalışmalar başlattı.

Yeni Ekonomi Çalışma Grubu: Teknoloji ve Kalite Komisyonu Üyesi Tuğrul Tekbulut'un başkanlığını yaptığı çalışma grubu, Yaman Akdeniz, Mine Alpar, Dr. Mustafa Aşula, Fatih Berk, Elçim Bergama, Dr. Ayşe Başar Bener, Burç Büyükönal, Doç. Dr. Talat Çiftçi, Metin Delevi, Zeynep Derman, Cem Erkun, Berrin Ermutlu, Hüseyin Tugrul Esin, Özkan Erener, Dilek Gini, Mustafa Gözalan, Gürsu Gulcu, Faruk Gür, Kaya Kazmirci, Taner Keser, Hakan Korkmaz, Oğuz Korkmaz, Çağatay Özdoğru, Hülya Öztürk, Oktay Özinci, Leyla Russell, Okşan Atilla Sanön, Serdar Senemoğlu, Dr. Yener Sonuşen, Tayfun Türkalp, Güneş Ufuk, Ahmet Agah Uğur, Cengiz Ultav, Cem Uğurad, Bülent Yurdum, Hülya Yüksel, Nurtaç Ziya ve Meltem Bağdatlı (Raportör)'dan oluşmaktadır.

Çalışma Grubu, ekonomiye bilişim sektörünün yön vermesinin anlamını ve sonuçlarını araştırmak, Yeni ekonominin gereklerinin, makro ve mikro alanda, yerine getirilmesi için gerekli unsurları tespit etmek, Yeni ekonominin sosyo-ekonomik etkilerini incelemek ve değerlendirmek amacıyla çalışmalar yapmaktadır.

Çalışma Grubu; yeni ekonominin Türkiye ekonomisine sağlayacağı fırsatlar, insan kaynaklarının yeni ekonomiye uyumu, yeni ekonominin kurumları, rekabet öncesi işbirliği, hukuksal altyapının oluşturulması, yeni ekonomiye yönelik girişimciliğin desteklenmesi çerçevesinde; "İnsan kaynakları" "İş modelleri", "yönetişim", "Kurumlar, standartlar, altyapı", "hukuk"; "E-devlet", "Girişimcilik" başlıkları altında çalışmalar yapmaktadır.

UNICE ile ilişkiler

UNICE Sanayi İşleri Komisyonu Araştırma ve Teknoloji Geliştirme Çalışma Grubu'nun 10 Şubat tarihinde yapmış olduğu toplantıya Teknoloji ve Kalite Yönetimi Bölüm Sorumlusu Meltem Bağdatlı ve 11 Mayıs tarihinde yapılan toplantısına Teknoloji ve Kalite Yönetimi Komisyonu Raportörü Seden Bolat katıldı. 15-17 Mart tarihlerinde yapılan BIAC ICCP ve OECD ICCP Komite toplantılarında TÜSIAD'ı Alcatel-Paris Genel Müdürü Sayın Özgür Remzi temsil etti.

Üye İlişkileri

TÜSIAD üyelerinin Yönetim Kurulu, çalışma komisyonları, Genel Sekreterlik, Brüksel ve Washington temsilcilikleri faaliyetleri ile ilgili olarak belirli sürelerde ve doğru şekilde bilgilendirilmesi; bunun yanısıra TÜSIAD üyelerinin görüş, beklenti ve önerilerinin hızlı bir şekilde sonuçlandırılması yönündeki çalışmalar Üye İlişkileri Bölümü ve Üye İlişkileri Komisyonu tarafından yürütülmektedir. Simetrik bir bilgi dağılımı sağlanması,

TÜSİAD üyeleri ve yönetimi arasındaki karşılıklı etkileşimin artırılarak TÜSİAD'ın görüş oluşturma sürecinin üye tabanının daha geniş katılımıyla gerçekleştirilmesi; aktif, katılımcı ve üretken bir üye tabanı yapılandırılması hedeflenmektedir.

Üye İlişkileri Bölümü

Bölüm, yıl boyunca Üye İlişkileri Komisyonu'nun çalışmalarına destek hizmeti verdi.

Üye İlişkileri Komisyonu

Yönetim Kurulu Üyesi Murad Dural'ın başkanlığını yaptığı Komisyon, Ali İpeker, Ali Koç, Levent Nart, Seha Sadıklar, Bülent Şenver (Üyeler) ve Esin Çakan (Raportör)'den oluşmaktadır.

Çalışma Grupları

Üye İlişkileri Komisyonu altında “İş Ahlakı Çalışma Grubu” faaliyet göstermektedir.

İş Ahlakı Çalışma Grubu: Yönetim Kurulu Üyesi Murad Dural'ın başkanlığını yaptığı Komisyon, Ali İpeker, Ali Koç, Levent Nart, Seha Sadıklar, Bülent Şenver (Üyeler) ve Esin Çakan (Raportör)'den oluşmaktadır.

TÜSİAD İş Ahlakı İlkeleri Yönetmeliği hazırlanması çalışmalarını hızlandırmak için kurulan İş Ahlakı İlkeleri Çalışma Grubu, mevcut tüzükte yer alan iş ahlakı ile ilgili maddeleri inceleyerek değişmesi ve eklenmesi gereken kısımları belirledi. Mevcut tüzükte iş ahlakı ile ilgili bölümde yapılması önerilen değişiklikler, Üye İlişkileri Komisyonu üyelerine gönderilerek onaylarına sunuldu. Gelen öneriler ışığında tamamlanan tüzük değişiklikleri taslağının 19 Ocak 2001'deki Genel Kurul'da sunulması planlandı.

Ayrıca, İş Ahlakı Çalışma Grubu, üyelere gönderilen İş Ahlakı İlkeleri ile ilgili taslak hakkında

görüş bildiren TÜSİAD üyelerini davet ederek, gelen görüşleri değerlendirmeye aldı.

Çalışma Grubu, TÜSİAD Üye Başvuru Formu'nu gündeme alarak, üyelere Üye Başvuru Formu hakkında görüş istedi ve üzerinde yapılabilecek değişiklikleri görüştü. Ardından, üzerinde değişiklikler yapılarak yeni bir Üye Başvuru Formu hazırlandı.

Araştırmalar ve diğer etkinlikler

TÜSİAD üyelerinin TÜSİAD çalışmaları hakkındaki görüşlerinin alınması suretiyle üyeleri daha interaktif hale getirmek amacını taşıyan ve her yıl Kasım ayında yapılan Üye Memnuniyeti Anketi'nin 1999 yılı sonuçları Ekonomik Araştırmalar Bölümü'nün de katkılarıyla değerlendirildi ve bir rapor haline getirildi. Ayrıca, anket gözden geçirilerek yenilendi ve 2000 yılı için üyelere gönderildi.

TÜSİAD Kurum Kimliği Araştırması SAM araştırma şirketine yaptırıldı ve sonuçlar SAM yetkilileri tarafından komisyon üyelerine sunuldu. Anket sonuçları daha sonra Komisyon Başkanı Murat Dural tarafından Yönetim Kurulu'na sunuldu.

TÜSİAD üyelerinin fikir ve görüşlerini alarak daha interaktif ilişkiler yaratmak amacıyla, ilki İzmir'de olmak üzere, 14 Nisan, 18 Nisan, 20 Nisan, 25 Nisan, 27 Nisan, 4 Mayıs ve 9 Mayıs tarihlerinde üye toplantıları düzenlendi. Bu toplantılarda, Yönetim Kurulu'nun 6-7 Mart tarihlerinde Ankara'da hükümet yetkilileriyle yapmış olduğu temaslarda işlenen konular, siyasi ve ekonomik gelişmeler ve 2000 yılına ilişkin beklentiler ve sorunlar, Ankara Temsilciliği'nin kurulması, Brüksel ve Washington Temsilciliklerinin faaliyetleri, TÜSİAD özel hizmet üyelik statüsünün oluşturulması, TÜSİAD iş ahlakı ilkelerinin revizyonu konuları görüşüldü. Bu toplantılarda üyelere gelen görüşler Üye İlişkiler Komisyonu tarafından değerlendirmeye alındı.

Üniversitelere TÜSİAD sponsorluğunda konulması düşünülen İş Ahlakı dersi için ABD'den ders kitapları temin edilerek değerlendirildi.

Yönetim Kurulu ve Üye İlişkileri Komisyonu üyelerinin katılacağı, çeşitli Anadolu kentlerinde TÜSİAD'ın görüşlerini anlatmak ve 21. yüzyıl Türkiye'sini işlemek üzere üniversite toplantıları düzenlenmesi çalışmaları yürütüldü. 16 Kasım tarihinde Harran Üniversitesi'nde yapılan konferans ile "Üniversite Konferanslar Dizisi" başlatıldı. Konferansta hem yeni yüzyılın hem de bölgenin sorunlarının anlatıldığı bir sunum yapıldı. 21. yüzyılda dünya ve Türkiye, Türkiye'nin siyasi ve ekonomik görünümü, bölgesel kalkınma, Türkiye'nin dünya siyasetindeki yeri, toplumsal sorumluluk ve iş ahlakı bu konferansın ana başlıklarını oluşturdu. Ayrıca, TÜSİAD'ın kısa tanıtımı, yapısı, yönetim şeması ve faaliyetleri tanıtıldı; dünyada küreselleşme, bölgeselleşme, yönetişim, yeni ekonomi, rekabet, sivil toplum konularına değinildi; Türkiye'nin makroekonomik, kültürel, konjonktürel ve yapısal sorunları ele alındı; bölgesel kalkınmanın önemine dikkat çekildi ve Türkiye'nin dünya siyasetindeki yeri anlatıldı.

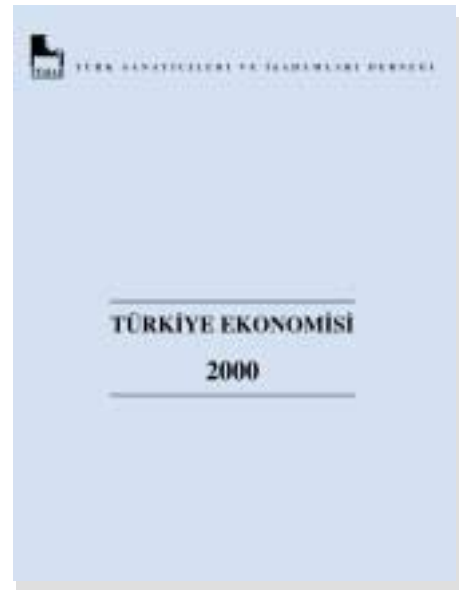
Üniversite konferansları dizisine Ankara Üniversitesi ile devam edildi. 14 Aralık tarihinde, bu üniversitenin Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde, öğretim üyeleri ve öğrencilerle ilk konferansta yapılan sunum çerçevesinde iletişim kuruldu.

2000 yılı içinde TÜSİAD'ın yazılı ve görsel basın ile ilişkilerinin düzenlenmesi Basın İlişkileri Bölümü; muhasebe ve personel özlük işlerinin takibi İdari İşler Bölümü; bilgi işlem altyapısı ile ilgili çalışmalar Bilgi İşlem Bölümü; yayın dağıtımı ve ihtiyaç duyulan yayınların teminine yönelik faaliyetler Dokümantasyon ve Enformasyon Bölümü tarafından yürütüldü.

2000 Yılı Araştırmaları ve Tanıtım Çalışmaları

Türkiye Ekonomisi 2000

1995 yılından itibaren yılda ortalama %8.5 gibi yüksek bir oranla büyüyen Türkiye ekonomisi, 1998 yılının başlarından itibaren yavaşlama eğilimine girmiştir. Uluslararası konjonktürde yaşanan ve Rusya kriziyle daha da derinleşen kriz ortamı, iç piyasalardaki artan talep daralması ile birleşerek 1998 yılı sonunda büyümeyi durma noktasına getirmiştir. 1999 yılında, artık sürdürülemez bir noktaya ulaşmış olan yüksek bütçe açıkları ve enflasyona dayalı büyüme politikaları terkedilerek, kapsamlı bir istikrar programı uygulamaya

Üniversitelere TÜSİAD sponsorluğunda konulması düşünülen İş Ahlakı dersi için ABD'den ders kitapları temin edilerek değerlendirildi.

Yönetim Kurulu ve Üye İlişkileri Komisyonu üyelerinin katılacağı, çeşitli Anadolu kentlerinde TÜSİAD'ın görüşlerini anlatmak ve 21. yüzyıl Türkiye'sini işlemek üzere üniversite toplantıları düzenlenmesi çalışmaları yürütüldü. 16 Kasım tarihinde Harran Üniversitesi'nde yapılan konferans ile "Üniversite Konferanslar Dizisi" başlatıldı. Konferansta hem yeni yüzyılın hem de bölgenin sorunlarının anlatıldığı bir sunum yapıldı. 21. yüzyılda dünya ve Türkiye, Türkiye'nin siyasi ve ekonomik görünümü, bölgesel kalkınma, Türkiye'nin dünya siyasetindeki yeri, toplumsal sorumluluk ve iş ahlakı bu konferansın ana başlıklarını oluşturdu. Ayrıca, TÜSİAD'ın kısa tanıtımı, yapısı, yönetim şeması ve faaliyetleri tanıtıldı; dünyada küreselleşme, bölgeselleşme, yönetişim, yeni ekonomi, rekabet, sivil toplum konularına değinildi; Türkiye'nin makroekonomik, kültürel, konjonktürel ve yapısal sorunları ele alındı; bölgesel kalkınmanın önemine dikkat çekildi ve Türkiye'nin dünya siyasetindeki yeri anlatıldı.

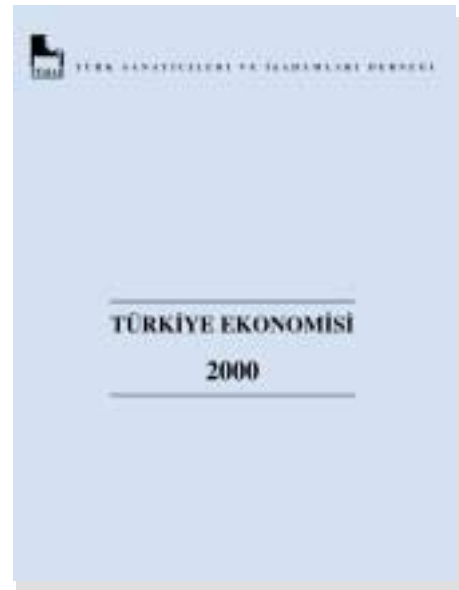
Üniversite konferansları dizisine Ankara Üniversitesi ile devam edildi. 14 Aralık tarihinde, bu üniversitenin Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde, öğretim üyeleri ve öğrencilerle ilk konferansta yapılan sunum çerçevesinde iletişim kuruldu.

2000 yılı içinde TÜSİAD'ın yazılı ve görsel basın ile ilişkilerinin düzenlenmesi Basın İlişkileri Bölümü; muhasebe ve personel özlük işlerinin takibi İdari İşler Bölümü; bilgi işlem altyapısı ile ilgili çalışmalar Bilgi İşlem Bölümü; yayın dağıtımı ve ihtiyaç duyulan yayınların teminine yönelik faaliyetler Dokümantasyon ve Enformasyon Bölümü tarafından yürütüldü.

2000 Yılı Araştırmaları ve Tanıtım Çalışmaları

Türkiye Ekonomisi 2000

1995 yılından itibaren yılda ortalama %8.5 gibi yüksek bir oranla büyüyen Türkiye ekonomisi, 1998 yılının başlarından itibaren yavaşlama eğilimine girmiştir. Uluslararası konjonktürde yaşanan ve Rusya kriziyle daha da derinleşen kriz ortamı, iç piyasalardaki artan talep daralması ile birleşerek 1998 yılı sonunda büyümeyi durma noktasına getirmiştir. 1999 yılında, artık sürdürülemez bir noktaya ulaşmış olan yüksek bütçe açıkları ve enflasyona dayalı büyüme politikaları terkedilerek, kapsamlı bir istikrar programı uygulamaya

konmuştur. 1999'un ikinci yarısında itibaren Asya krizinden şiddetle etkilenen birçok yükselen piyasa ekonomisi, mali piyasalarına olan güvenin yeniden sağlanması ile ekonomik canlanma göstermiştir. Uluslararası petrol fiyatlarının artış trendine girmesi, ekonomisi daha çok petrol ihracatına bağlı olan Rusya'nın da toparlanmaya başlamasını sağlamıştır. Yılın ikinci yarısında, dünya ekonomilerinden gelen olumlu sinyallerle birlikte yurtiçi piyasalara da iyimser bir hava hakim olmuştur. Ancak, 1999 yılının ilk üç ayı sonunda dip noktasına ulaşan ekonomik aktivitelerde, sanayide beklenen iyileşme ile birlikte toparlanma beklenirken, yaşanan iki büyük deprem felaketi, üretim ve tüketimi yeniden olumsuz etkilemiştir. Sonuçta stagfasyonist bir yapıyla üretim yıllık % 6.4 azalırken, enflasyon yükselme trendine girmiştir.

Ekonomideki olumsuz gelişmelere karşın, hükümet yapısal iyileştirmelerde ve düşük enflasyon ortamında istikrarlı büyüme arzusunda kararlılık göstererek, 22 Aralık 1999 tarihinde IMF tarafından onaylanarak yürürlüğe giren, üç yıl süreli 4 milyar dolar kredi içeren Stand-by anlaşmasını imzalamıştır. 17. Stand-by anlaşması çerçevesinde uygulanacak stabilizasyon programı diğerlerinden farklı olarak, 9 Aralık'ta açıklanan detaylı bir para programı ile desteklenmektedir. Stabilizasyon programı ayrıca, tarımsal destekleme, sosyal güvenlik, kamu maliyesi ve şeffaflık, vergi politikası, özelleştirme ve bankacılık sisteminin denetim ve gözetimi konularında kapsamlı yapısal reformları da içermektedir. İlk defa olarak, stabilizasyon programı, geçmişe dönük enflasyon beklentisini kırabilmek amacıyla, ücret ve kira artışlarını gelecek enflasyon hedefine paralel hale getirmeyi amaçlayan gelirler politikasını da kapsamaktadır.

TÜSIAD Ekonomik Araştırmalar Bölümü tarafından hazırlanan çalışma Haziran ayında yayımlandı.

Kurumsal Yönetim İlkeleri

Kurumsal yönetim kavramı, son on yılda ekonomik gelişme ve ve iş alanları yaratma konusunda özel sektörün belirleyici rolünün artmasına paralel olarak önem kazandı. OECD Bakanlar Konseyi, kurumsal yönetimin önemi konusundaki duyarlılığın artması karşısında 1998 yılında OECD'den bir dizi standart ve yol gösterici ilke geliştirmesi talebinde bulundu. Hükümetlerarası bir örgütün, iyi bir kurumsal yönetimin temel ilkelerini oluşturma doğrultusundaki ilk girişimi olan çalışma, bu talebi karşılamak üzere hazırlandı. TÜSIAD tarafından, OECD'nin bu çalışması Türkçe olarak Haziran ayında yayımlandı. Bu çalışmada yer alan başlıca görüşler aşağıda belirtilmektedir.

Kurumsal yönetim, temel olarak, şirketlerin toplum yararına faaliyet göstermelerini güvence altına almayı amaçlamaktadır. Şirketlerin, hem müşterilerinin hem de toplumun çıkarlarını dikkate almalarını sağlamakta, yönetim kurullarına, şirkete ve hissedarlara karşı hesap verme sorumluluğu getirmektedir. İyi bir kurumsal yönetim, yerli ve yabancı yatırımcıların güvenini garanti altına alarak, uzun vadeli sermayeyi çekmeyi kolaylaştırmaktadır.

İyi bir kurumsal yönetimde tek bir model yoktur. Farklı yasal sistemler, kurumsal çerçeveler ve gelenekler dünya çapında bir dizi değişik yaklaşımın geliştirildiği anlamına gelmektedir. Ancak bütün bu modellerdeki ortak nokta, yatırım fonlarının akıllıca ve verimli kullanılması için hissedarların çıkarlarına üst düzeyde öncelik verilmesidir.

Ayrıca iyi yönetilen kurumlar, iş ahlakının ve toplum değerlerinin bilincinde olmanın, şirketin imajı ve uzun vadeli performansı üzerindeki etkisinin farkındadırlar. Rekabet gücü ve başarı, çalışanların ve kaynak sağlayan kesimlerin katkılarıyla birlikte bir takım çalışmasının sonucudur. "Kurumsal Yönetim İlkeleri" girişimci kesimleri refah, gelir, istihdam ve mali bakımdan sağlıklı şirketler yaratma doğrultusunda işbirliğine teşvik etmektedir.

Sermayenin yüksek hareket kabiliyeti ile birlikte entegrasyonun giderek arttığı dünyamızda, yatırımcıların daha uyumlu kurumsal yönetim uygulamaları doğrultusundaki beklentileri, hem hükümetlerin hem de şirketlerin görmezden gelemeyecekleri bir olgudur. Sadece yabancı yatırımcıların değil, yerli yatırımcıların da bir ülkenin şirketlerine ve hisse senedi piyasalarına olan güvenlerinin güçlendirilmesi, hem şirketlerin uzun vadeli rekabet kabiliyeti hem de ulusal ekonomilerin gücü bakımından önemlidir.

Düzenleyici Reform Değerlendirmeleri

"Düzenleyici Reform Değerlendirmeleri" başlıklı rapor, OECD Bakanlar Konseyi'nin kararıyla 1998 yılında başlatılan OECD Düzenleyici Reform Programı kapsamında hazırladığı seri rapor dizisinin ilkidir. Japonya, ABD, Hollanda ve Meksika Düzenleyici Reform Değerlendirmelerini içeren raporun temel amacı hükümetlerin yasal düzenleme kalitesini artırmaktır. Böylece, bir yandan düzenlemelerin önemli sosyal

amaçlara etkin şekilde hizmet etmesi sağlanırken, bir yandan da rekabet, yenilik ve büyümenin önünde gereksiz engeller oluşturan hukuki düzenlemelerde reform yapılması kolaylaşacaktır. TÜSİAD tarafından, OECD'nin bu çalışması Türkçe olarak Haziran ayında yayımlandı. Bu çalışmada yer alan başlıca görüşler aşağıda belirtilmektedir.

Söz konusu ülke değerlendirmeleri başlıca reform alanlarını hedef almaktadır. Tüm değerlendirmeler şu üç konu başlığı altında ele alınmaktadır: 1) Düzenleyici kurumların ve yönetim süreçlerinin kalitesi, 2) Rekabet politikası ve uygulanması, 3) Düzenleyici reform yoluyla pazarın rekabete daha fazla açılması.

Bu değerlendirmeler, iyi hazırlanan ve uygulanan bir düzenleyici reform programının, birçok alanda fiyatların düşmesini ve tüketicilerin daha fazla tercih olanağına kavuşmasını sağladığını, yenilikleri, yatırımları ve yeni endüstrileri teşvik ettiğini, ekonomik büyümenin ve genel olarak istihdam yaratma sürecinin hızlanmasına yardımcı olduğunu ortaya koymaktadır. Kapsamlı düzenleyici reformlar, uzun vadede, ülkenin değişen koşullar ile dış şoklara daha çabuk ve kolay ayak uydurmasını sağlamıştır. Bazı sektörlerde uyum

maliyeti yüksek olmasına karşın, deneyimler, reformların uygulanması sürecinde, uyumun olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik destekleyici politikaların izlenmesi halinde, bu maliyetlerin düşürülebileceğini göstermiştir.

Moving Forward

1997 yılından beri profesyonel meslek örgütleri ile birlikte hazırlanan beş adet "Rekabet Gücü ve En İyi Uygulamalar" raporlarının özeti niteliğinde olan ve "Moving Forward: Assessment of Competitive Strategies and Business Excellence in the Turkish Manufacturing Industry: A Benchmarking Study" adıyla yayınlanan çalışma, Türkiye'de yapılan iki tür araştırmanın sonuçları üzerine inşa edildi. Birincisi elektronik, çimento, otomotiv ve yan sanayii sektörlerindeki 82 şirketi kapsayan sektörel rekabet ve kıyaslama araştırması; ikincisi elektronik ve otomotiv yan sanayiinde teknoloji yönetimi ve yeni ürün geliştirme süreçleriyle ilgili 49 firmayı içeren araştırmadır. Raporun hazırlanmasına TÜSIAD'ın yanı sıra Türkiye Elektronik Sanayiciler Derneği (TESID), Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği (TÇMB), Otomotiv Sanayii Derneği (OSD), Beyaz Eşya

Yan Sanayicileri Derneği (BEYSAD), Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV), ve Taşıt Araçları Yan Sanayii Derneği (TAYSAD) katkıda bulundu. Raporda yer alan başlıca görüşler aşağıda belirtilmektedir.

İş mükemmelliği firma düzeyinde rekabet ile ilgilidir ve bu bağlamda rekabet konusunda araştırılmalıdır. Bir işletmenin rekabet edebilirliğinin ölçülmesi metodolojik bir sorundur ve genellikle finansal ve ekonomik verilerle ölçülür.

Rekabet konusu sadece şirketler için değil aynı zamanda hükümetler içinde önemli bir konudur. Yeni istihdam yaratmak Türkiye ve diğer ülkelerde en temel sosyoekonomik hedeftir. Türkiye nüfusunun genç olmasının yanısıra kentsel nüfusun hızla artmasıyla beraber geniş ve kalifiye olmayan insanlar işgücü piyasasına girmiştir. Sosyal değişmeye oranla teknolojik gelişme daha hızlıdır ve her ikiside politik gelişmeden daha hızlıdır.

Sabancı Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Gündüz Ulusoy tarafından koordine edilen çalışma, İngilizce olarak Mart ayında yayımlandı.

Yükseköğretimin Finansmanı

Rapor, mevcut eğitim sistemimizde, özellikle yükseköğretimde finansmandan kaynaklanan sorunları incelemekte ve bunlara çözüm önerileri getirmektedir. Çalışmada, yalnız orta halli ve zengin ailelerin çocuklarını yükseköğretime gönderebildikleri bu sistem yerine, asgari ücrete veya yalnız yaşamını sürdürebilecek gelire sahip ailelerin çocuklarının da yükseköğretime devam etme olanakları incelenip adil çözüm yolları aranmaktadır.

Çalışmada, yükseköğretimin gelişip yaygınlaşması ve her isteyene dilediği dalda, istediği kadar yükseköğretim sunulması için yeni bir model önerisi getirilmektedir. Önerilen modelde, örgün öğretimdeki 900,000 öğrenciden 135,000 (% 15)'i düşük gelirli sayıldığından katkı payı ödemeyecek; devlet borç olarak öğrenci adına okuduğu üniversiteye ödeyecektir.

630,000 öğrenci (mevcudun % 70'i) orta gelirli sayıldığından öğrenim ücretinin % 40'ı öğrenci tarafından ödenecek, kalan % 60'ı aynı şekilde devletin vereceği borç ile karşılanacaktır. Geriye kalan % 15'lik öğrenci grubunun ailelerinin gelirleri ayda 800 doları aştığı için öğrenim ücretlerinin tamamı aileleri tarafından karşılanacaktır. Devletçe öğrencilere borç olarak verilen bu paraları, öğrencilerin mezun olmalarının ardından işe başladıktan üç yıl sonra aylık taksitler halinde ödemeleri, aylık geliri belirli bir düzeyi bulmayanların, gelirleri kendilerini geçindirecek seviyeye gelene kadar ödeme yapmamaları öngörülmektedir.

Çalışmada, Venezuela'dan Çin'e kadar çeşitli ülkelerden örneklerle, artan yükseköğretim talebini hiçbir devletin yalnız başına karşılaması mümkün olmadığı için bu ülkelerde öğrenci katkı paylarının da giderek yükseltildiği ve yaygınlaştırıldığı gösterilmekte, böylece önerilen model desteklenmeye çalışılmaktadır.

Raporda, okul öncesinden başlamak suretiyle yükseköğretime kadar özel okulların açılmasının desteklenmesi; vakıflar ile özel ve tüzel kişilerin yükseköğretim kurumu açmasına yönelik yeni düzenlemelere gidilmesi; yabancı uyruklulara okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretim okulları açabilme izni verilmesi; zorunlu eğitim dışında hizmetten

yararlananlardan maddi güçleri ölçeğinde eğitimin finansmanına katkı sağlanması eğitim sistemimizdeki tıkanıklık ve yetersizliklerin aşılması için birer öneri olarak getirilmektedir.

Çalışmada, siyasi partilerin programlarındaki eğitimle ilgili bölümler ve bazı eğitim yasalarının finansman ve kaynak kullanımı ile ilgili maddeleri üzerinde de durulmaktadır. Herkesin yükseköğrenim görmesi gerektiğini savunan çalışmada, fert başına gelirin artması için yükseköğretimde okullaşma oranının artırılmasının zorunlu olduğu ifade edilmektedir.

Bilgi Üniversitesi Vakfı Kurucusu Latif Mutlu tarafından hazırlanan rapor, Ekim ayında yayımlandı.

Sektörel Durum Analizi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri

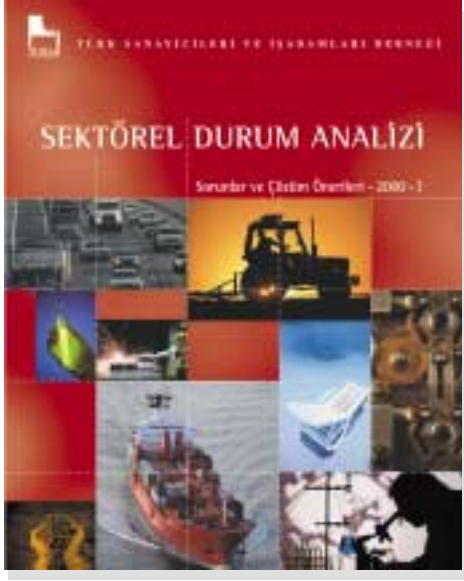
Rapor, Türkiye'deki mevcut makroekonomik politikalarla ilgili giriş ve genel değerlendirme bölümleri ile beraber on sekiz sektörün mevcut durumunu, 1998-1999 krizini nasıl yaşadıklarını ve krizi aşmak için geliştirdikleri stratejileri ele almaktadır.

Reel sektörlerdeki gelişmeleri içeren ve altı aylık periyotlar halinde hazırlanması planlanan çalışma üç bölümden oluştu. Raporun ilk bölümünde imalat sanayii, verimlilik ve büyüme ilişkisi, dönemler itibarı ile Türkiye'de makroekonomik uyum politikaları konuları, ikinci bölümde ise genel değerlendirme ve ortak sorunlar incelendi. Çalışmanın son bölümünde sektörlerle ilgili gelişmeler anlatıldı.

Her sektör için tanıtıcı bilgiler, ithalat-ihracat miktarları ve sektördeki genel trendler "Sektör Tanıtımı ve Güncel Durum" bölümünde, reel sektörlerin 1998'de girdikleri ve 1999'da da devam eden krizle ilgili bilgi "Kriz Ortamı Değerlendirmesi" başlıklı bölümde incelendi. Yatırım, istihdam, büyüme hızları, ithalat-ihracat karşılaştırmaları tablolar halinde verilirken, sektör temsilcisi derneklerin kriz ortamı ve genel

sorunların çözümü ile ilgili öneriler "Sektörün Sorunları ve Öneriler" bölümünde yer aldı. Genel sorunlar, yapısal sorunlar ve girdi maliyetleri ile ilgili sorun ve çözüm önerilerinin yer aldığı bu bölüm sektör temsilcilerinin görüşlerini de içerdi.

Meslek Örgütleriyle İlişkiler Komisyonu'nun profesyonel meslek örgütleri ile ortaklaşa yürüttüğü ve ODTÜ öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Hakan Ercan tarafından hazırlanan çalışma Aralık ayında yayımlandı.

Rekabet Stratejileri ve En İyi Uygulamalar: Biyoteknoloji

Rapor, TÜSİAD'ın uluslararası entegrasyon hedefi doğrultusunda Türk sanayiinin rekabet gücünü artırmak ve uluslararası ekonomik sistemde belirgin ve kalıcı bir yer edinmesini sağlamak amacıyla hazırlandı. Bu misyon doğrultusunda, raporda dünya gündeminde bulunan ve Türkiye de dahil olmak üzere hemen hemen tüm ülkelerin önem verdikleri biyoteknoloji konusu geniş bir yelpazede incelendi. Çalışma ile, 6., 7., ve 8. kalkınma planlarının ve Bilim ve Teknoloji Yüksek

Kurulu'nun öncelikli alan olarak belirlediği biyoteknoloji alanının dünyadaki öncelikli konularını, organizasyonlarını ve düzenleyici kurullarını, teşvik edici yapısal unsurlarını temel alarak bir durum değerlendirmesi yapmak ve ileriye dönük bir çalışma platformu yaratmak amaçlandı.

Raporda biyoteknoloji ilgili tanımların aktarılmasından sonra tıp ve tıp sanayii, ilaç, tarım, gıda, hayvancılık, çevre ve endüstriyel biyoteknoloji gibi değişik sektörlerde meydana gelen dünya çapındaki gelişmeler farklı ülkelerin istatistiki verileri tarihsel gelişimleri içinde sunuldu. Daha sonraki bölümlerde ise özellikle ABD, AB ülkeleri ve bu alanda atılım yapmış olan İsrail, Güney Kore ve benzeri ülkelerin bu teknolojiye yönelik uyguladıkları stratejiler ve politikalar aktarıldı.

Türkiye'nin de biyoteknoloji alanında mevcut durumunu ortaya koyan bu raporda, Türkiye'nin önümüzdeki dönemde biyoteknoloji konusunda nasıl bir politika izlemesi gerektiğine dair önerilere de yer verildi.

Biyoteknoloji raporunun içeriğine Türk sanayiinin ve girişimcilerin görüşlerinin daha kapsamlı bir şekilde dahil edilebilmesini sağlamak amacıyla, TÜSİAD ve Sabancı Üniversitesi'nin katkılarıyla, 6-7 Ekim tarihlerinde Sabancı Üniversitesi kampüsünde "Biyoteknoloji: Fırsatlar ve Sorunlar" adlı bir çalışma

toplantısı düzenlendi. Yurt dışından ve Türkiye'den davet edilen konuşmacılar ve katılımcıların yer aldığı toplantının ilk günü dünyada biyoteknoloji gelişmeleri konusuna ayrılırken, ikinci gün Türkiye'de biyoteknolojinin gelişmesi tartışıldı. Ayrıca, bu toplantıda Türkiye'de biyoteknoloji politikasının belirlenmesine katkıda bulunacak ilkeler belirlenerek rapora aktarıldı.

Meslek Örgütleri ile İlişkiler Komisyonu tarafından koordine edilen ve Sabancı Üniversitesi öğretim üyeleri Prof. Dr. Hüveyda Başağa ve Doç. Dr. Dilek Çetindamar tarafından hazırlanan rapor, Aralık ayında yayımlandı.

Türkiye'de Bireysel Gelir Dağılımı ve Yoksulluk: Avrupa Birliği İle Karşılaştırma

Araştırmada, DİE'nin 1987 ve 1994 yıllarında gerçekleştirdiği gelir anketlerinin verilerinden yararlanılarak, her hanehalkının büyüklüğünü ve bileşimini dikkate alan "bireysel eşdeğer gelir" dağılımı hesaplanmıştır. Bu tür bir hesaplama, ortalama hanehalkının ortak tüketiminin farklı düzeylerde olabileceği, diğer bir ifadeyle farklı ölçek ekonomileri olabileceği kabul edilerek yapıldığında, tüm eşitsizlik ölçüleri Türkiye'de nispeten yüksek bir dağılım eşitsizliğinin mevcut olduğunu göstermektedir. Çalışmada yer alan görüşler aşağıda özetlenmektedir.

1987'den 1994'e Türkiye'de gelir dağılımı eşitsizliğinin arttığı kesin olarak öne sürülemez. Hanehalklarının göreceli olarak yüksek ölçek ekonomilerinden yararlandıkları varsayıldığında, gelir dağılımının 1994 yılında 1987 yılına kıyasla üst gelir grubunda bozulduğu, buna karşın orta ve alt gelir gruplarında az da olsa bir düzelme olduğu ortaya çıkmaktadır. Hanehalklarının daha yüksek düzeyde ölçek ekonomilerinden yararlandıkları varsayıldığında

ise, 1994 yılında 1987 yılına kıyasla az da olsa bir bozulmanın olduğu anlaşılmaktadır.

1987 yılında gelir eşitsizliğinin en önemli kaynağı, "Müteşebbis Gelirleri"nin kendi içindeki son derece eşitsiz dağılımı olmuştur. Bu gelir türü, en küçük esnaftan en büyük sanayiciye kadar kendi hesabına çalışan tüm kesimlerin sermaye ve emek kazançlarını toplulaştırmaktadır.

Türkiye'de gelir dağılımının bu temel özelliği, 1987-1994 yılları arasında önemli bir değişikliğe uğramamıştır. 1994 yılında en büyük değişiklik, faiz gelirlerinin toplam eşitsizliğe yaptığı katkının çok büyük boyutlara varması olmuştur.

Türkiye'de gelir dağılımını etkileyen faktörler açısından diğer önemli bir sonuç da Devletin yaptığı sosyal transferlerin beklenenin aksine gelir dağılımı eşitsizliğini yeterince azaltıcı bir etki yapmamasıdır. Türkiye'de sosyal transferlerin büyük bölümünün emekli maaşlarından oluşması, işsizlik tazminatı, asgari geçim yardımı, çocuk yardımı gibi AB ülkelerinde sosyal harcamalarda büyük paya sahip olan transferlerin mevcut olmayışı transfer gelirlerinin yetersiz kalmalarının yanı sıra çok eşitsiz dağılımlarına da neden olmaktadır.

Bölgeler düzeyinde eşitsizlik ayrıştırıldığında, beklendiği gibi Güneydoğu Anadolu bir yandan farkla en düşük gelir düzeyine sahip olurken, aynı zamanda eşitsizliğin en düşük olduğu bölgedir. Bir anlamda bu duruma yoksullukta eşitlik de denebilir. En yüksek gelirli Marmara Bölgesi ise aynı zamanda eşitsizliğin en yüksek olduğu bölgedir.

Araştırmada, toplam nüfusun gelir sıralamasına göre tam ortasında yer alan bireyin gelir düzeyinin yarısı yoksulluk sınırı olarak kabul edilerek göreceli yoksulluk incelenmiştir. Sonuçlar Türkiye'de yoksulluğun küçümsenemeyecek bir düzeyde olduğunu, ancak AB ülkelerine kıyasla çok geride olmadığını göstermektedir. Ancak, Türkiye söz konusu ülkelerle yaşam kalitesi açısından karşılaştırıldığında önemli farkların ortaya çıktığı unutulmamalıdır.

AB ülkelerinde gelir dağılımı eşitsizliği önemli farklar göstermektedir. En eşitlikçi ülkeler İskandinav ülkeleri olurken, İtalya, Portekiz gibi ülkeler en eşitsiz ülkeler olarak görülmektedir. Türkiye dağılım adaleti açısından AB'nin en eşitsiz ülkesi Portekiz'den bile tüm eşitsizlik ölçüleri açısından büyük farkla daha kötü durumdadır.

AB ülkelerinde eşitsizliği azaltan en büyük unsur devletin yeniden dağıtım politikalarıdır. Nitekim, bu ülkelerde vergi ve transfer öncesi, diğer bir ifadeyle piyasa dağılımı Türkiye'ye yakın hatta kimi ülkelerde daha yüksek bir eşitsizlik sergilerken, yeniden dağıtım politikaları ile bu eşitsizlik büyük ölçüde azalmaktadır. Oysa, Türkiye'de gelirin devlet aracılığı ile yeniden dağıtımı yetersiz kaldığından ortaya büyük bir fark çıkmaktadır.

Galatasaray Üniversitesi Ekonomi Bölümü Başkanı Doç. Dr. Seyfettin Gürsel, Galatasaray Üniversitesi Ekonomi Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Haluk Levent, İstanbul Teknik Üniversitesi İşletme Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Raziye Selim ve DİE Uzmanı Özlem Sarıca tarafından hazırlanan, koordinatörlüğünü Doç. Dr. Seyfettin Gürsel'in üstlendiği

bu çalışma, önce taslak olarak 6 Aralık tarihinde düzenlenen seminer ile tartışmaya açıldı, ardından aynı ayda yayımlandı.

Kadın-Erkek Eşitliğine Doğru Yürüyüş: Eğitim, Çalışma Yaşamı ve Siyaset

Raporda, Türkiye'de toplumsal yapının gelişimi için, kadınların, temel güçlenme alanları olan eğitim, çalışma yaşamı ve siyasette karar alma süreçlerine eşit katılımlarının önündeki engellerin tespit edilmesi ve bu engellerin aşılması için çözüm önerileri getirilmesi amaçlanmaktadır.

Çalışmanın ilk bölümünde, Türkiye'nin iç hukuku ve uluslararası taahhütleriyle gerçekleştirme yükümlülüğü üstlendiği temel bir insan hakkı ve kalkınma, barış ve eşitliği sağlama aracı olarak eğitim konusu ele alınmaktadır. Eğitimin kadınların yaşamındaki izdüşümleri incelenmekte, Türkiye'de kadınların eğitim konusundaki taleplerinin sürekliliği ve Cumhuriyetin eğitim reformlarının modernleşmeyle ilişkisi özetlenmektedir. Raporda ayrıca, eğitime katılımı ilgili toplumsal, ekonomik,

kültürel sorunlar ile eğitimin yapısından, süreçlerinden ve içeriğinden kaynaklanan sorunlar irdelenmekte ve bu sorunlarla ilgili katılımcı ve dönüştürücü politika önerileri getirilmektedir.

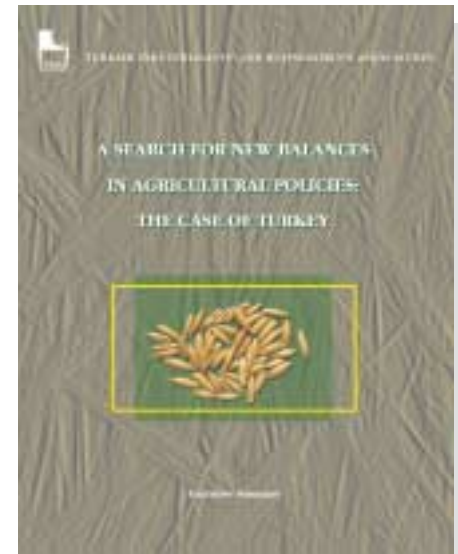
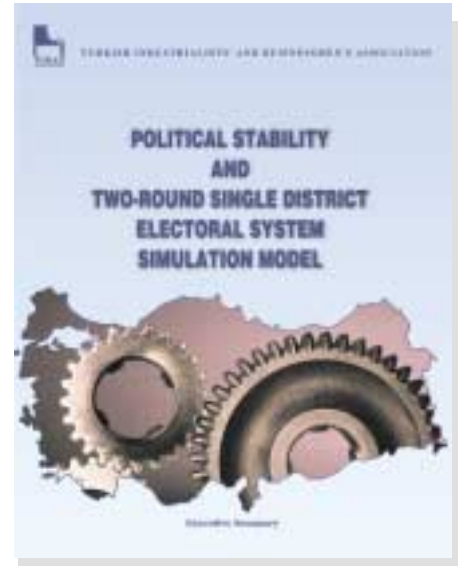
Türkiye'de kadın emeğinin kullanımı ve kadınların çalışma yaşamına katılımı konusunu inceleyen ikinci bölümde, kadınların güçlenmeleri ve statülerinin yükselmesi için "yeterli" olmayan ancak "gerekli" koşul olarak, kendi kazançlarını elde etmeleri, bunun için de parasal bir karşılığı olan işlerde çalışmaları gösterilmektedir. Bu bölümde önce, makroekonomik ardaalan çerçevesinde küreselleşme, emeğin esnekleşmesi, makroekonomik değişmelerin kadınlar üzerine etkileri ele alınmaktadır. Türkiye'de kadın emeğinin kullanımının boyutları, işgücü piyasası dışında kalan kadın emeği ve dışta kalışın nedenleri, çalışan kadınların sorunları ve karşılaştıkları engeller irdelendikten sonra, eylem alanları ve politikalara yer verilmektedir.

Raporun son bölümünde, siyasal süreçlere katılımı kadın-erkek eşitliği ele alınmaktadır. Çalışmada önce, siyasal karar süreçlerine kadınların katılımını engelleyen faktörler ve siyasal partilerde kadınların siyasete aktılımlarını engelleyen faktörler irdelenmektedir. Türkiye'de kadın hareketi ve siyasal katılım taleplerine yer verildikten sonra, uluslararası kadın-erkek eşitliği politikalarının gelişimi Birleşmiş Milletler Örgütü, Avrupa Birliği ve Avrupa Birliği Konseyi açısından incelenmektedir. Bu bölümün sonunda, kadın-erkek eşitliğini sağlamak için kadınların siyasal karar süreçlerine etkin katılımını sağlamaya yönelik olarak başka ülkelerde denenmiş ve ülkemizde de uygulanabilir olduğu düşünülen araçlara yer verilmektedir.

Ankara Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Mine Tan, ODTÜ öğretim üyesi Doç. Dr. Yıldız Ecevit ve Ankara Üniversitesi öğretim Üyesi Doç. Dr. Serpil Sencar Üşür tarafından hazırlanan rapor, Aralık ayında yayımlandı.

TÜSİAD Raporlarının İngilizce Yönetici Özetleri

1998 yılında yayımlanan "Siyasal İstikrar ve İki Turlu Dar Bölge Seçim Sistemi Simülasyon Modeli" ve 1999 yılında yayımlanan "Tarım Politikalarında Yeni Denge Arayışları ve Türkiye" başlıklı TÜSİAD raporlarının İngilizce yönetici özetleri Dış İlişkiler Bölümü'nün koordinasyonunda hazırlanarak yayımlandı.

2000 Yılı Sürekli Yayınları

TÜSİAD Konjonktür

Ekonomik Araştırmalar Bölümü tarafından Türkçe ve İngilizce olarak bülten formatında hazırlanan TÜSİAD Konjonktür'ün 2000 yılında da yayımına devam edildi.

Konjonktür no:23 (Şubat 2000)

Konjonktür'ün bu sayısında; dünya ekonomilerinde durgunluğa neden olan küresel krizin etkilerinin, istikrar çabaları ve yıl ortasında meydana gelen deprem felaketiyle birleşmesinin, 1999 yılında derin bir kriz yaşanmasına yol açtığı belirtildi. 1999 yılının sonlarına doğru, sosyal güvenlik, uluslararası tahkim ve bankacılık sektörü ile ilgili düzenlemelerin hız kazanarak Meclis'ten geçirildiği; bunun yanı sıra,

titiz bir çalışma ürünü olan, 2000 yılı para politikaları ve IMF'ye verilen niyet mektubunun, hükümetin ekonomik reformlar karşısındaki kararlılığının piyasalar tarafından anlaşılmasında yardımcı olduğu ifade edildi. 1999'un Aralık ayında kesinleşen AB tam üyelik adaylığı ve IMF ile imzalanan Stand-by anlaşmasının, 2000 yılında önemli miktarda dış kaynak gelme olasılığını ve dolayısıyla hükümet programına olan güveni artırırken, beklentileri de olumlu etkilediği belirtildi.

Çalışmada, 2000 yılı başında hükümetin, IMF ile imzalanan Stand-By anlaşması çerçevesinde, TEFE'deki yıllık artış oranının yıl sonunda yüzde 20 ile sınırlı kalmasını amaçlayan bir stabilizasyon programı uygulamaya başladığı ifade edildi. 2000 yılı Ocak ayı TÜFE'deki artış oranı yüzde 4.9 olurken, TEFE artış oranının yüzde 5.8 ile beklentilerin oldukça üstünde çıktığı vurgulandı. TEFE'deki bu yüksek artışın 1.8 puanının yüzde 7.9 gibi yüksek oranda artan tarım fiyatlarından, 3.6 puanının ise yüzde 5.1 oranında artan imalat sanayi fiyatlarından kaynaklandığı belirtildi. Enflasyon rakamının bu derece yüksek çıkmasında, Aralık ayında kamu fiyatlarına yapılan yüzde 14.1 oranındaki yüksek zammın, artış trendine girip 30\$ sınırını da aşan dünya petrol fiyatlarının ve 1999'un son aylarında dolar kurunda yapılan yüksek devalüasyonun maliyetleri artırıcı etkisinin belirleyici olduğu ifade edildi. Aynı zamanda deprem vergisi adı altında KDV oranlarının 2 puan artırılmasının da Ocak enflasyonunu olumsuz etkilediği belirtildi.

2000 yılı Ocak ayı bütçe gerçekleştirmelerinin uygulanan istikrar programı açısından umut verici olduğu belirtilen çalışmada, 12 aylık temelde bütçe açığının sabit fiyatlarla azalma eğilimine girdiği ifade edildi. Bütçe gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre reel yüzde 20.5 oranında artarken, faiz ödemelerinin reel olarak yüzde 57.6 oranında artmasına rağmen, bütçe harcamalarının reel olarak yüzde 13.7 oranında arttığı belirtildi. Ocak ayında deprem vergilerinden toplanan gelirin 234.8 trilyon TL'ye ulaşmasının bütçe

gelirlerinin yüksek oranda artmasını sağladığı; deprem vergisi adı altında KDV oranlarının artırılmasının ve artan akaryakıt fiyatlarıyla, ATV tahsilatının hızlanmasının vergi geliri üzerinde olumlu etki yaptığı yazıldı.

IMF tarafından desteklenen istikrar programına, 1999'da yaşanan büyük bir krizden sonra başlanmasının makroekonomik büyüklükler için hedeflenen değerlere ulaşmayı zorlaştırdığı; dolayısıyla, TÜSİAD'ın 2000 yılında ekonominin, hükümet hedefi olan % 5.5'in daha altında %4.5 seviyesinde büyümesini beklediği ifade edildi. Ayrıca TÜSİAD'ın sıkı maliye politikaları uygulanacağını ve ekonominin beklenen ölçüde büyüyemeyeceğini göz önüne alarak, bütçe gelir ve giderlerinin hükümet hedeflerinin altında kalacağını öngördüğü belirtildi. Buna bağlı olarak, bütçe gelir ve gider tahminlerinin sırasıyla, 29.3 katrilyon TL ve 41.8 katrilyon TL ile sırasıyla hükümet bütçe gelir ve gider hedefleri olan 32.6 katrilyon TL ve 47 katrilyon TL'nin altında olduğu; böylece, bütçe açığının 2000 yılında GSMH'nın % 9.6'sına çekilmesinin beklendiği yazıldı.

Konjonktür no:24 (Temmuz 2000)

Çalışmada, uygulanan program doğrultusunda enflasyon ve faiz oranlarındaki düşüş ve bütçede gözlenen disipline ek olarak, 2000 yılının ilk çeyreğinde arzulanan pozitif büyümenin yakalanmasının umut verici olduğu belirtildi. Stabilizasyon programının birincil amacının mali disiplin ve kamunun yeniden yapılandırılması vasıtasıyla faiz ve enflasyon oranlarının sürdürülebilir seviyelere çekilmesi olduğu göz önüne alındığında, üç yıllık bir programda kısa vadede yüksek üretim artışlarının beklenmediği ifade edildi. Fakat bir önceki sene küçülen ekonomide artan belirsizlikle ertelenen yatırım ve tüketim harcamalarının yılbaşından itibaren faizlerin düşük seviyelerde seyretmesi ve beklentilerin olumluya dönmesi sonucunda iç pazarı canlandırdığı belirtildi. Düşük faizli ortamda finans kesiminin politika değişikliğine giderek uzun vadeli

tüketici kredilerine yönelmesinin iç piyasada özellikle sosyo-ekonomik statüyle bağdaştırılan dayanıklı tüketim malları ve taşıt araçlarına olan talebi artırarak ticaret başta olmak üzere büyümeyi finanse ettiği belirtildi.

1999 yılında yaşanan hızlı daralmadan sonra, 2000 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre, GSYİH %5.6 ile beklentilerin üstünde bir artış gösterirken, dış alem net faktör gelirlerinin %50 oranında gerilemesine rağmen, GSMH'nın %4.2 oranında büyüdüğü kaydedildi. Uygulanan enflasyonla mücadele programı çerçevesinde, kurların nominal cıpa olarak kullanılmasının yılın ilk aylarında ithalatı ucuzlatmasıyla yaşanan hızlı genişleme ile ithalat ilk beş ayda %37,6 oranında artarken, en büyük dış ticaret partnerimiz AB'nin para birimi Euro'nun, ABD doları karşısında hızlı değer kaybetmesinin de etkisiyle ihracattaki artışın %4.8 ile sınırlı kaldığı belirtildi. Temmuz ayı itibarıyla, bir önceki sene sonuna göre TEFİ ve TÜFE'deki artışların sırasıyla, %19.8 ve %20.5 olarak yıl sonu hedeflerine şimdiden ulaştığı kaydedildi. Sene başından itibaren bütçe rakamlarına bakıldığında, bütçe açığının 23 milyar dolar civarında stabilize olduğu, buna karşılık faiz dışı dengenin artmakta olduğu

belirtili. Olumlu bir gelişme olarak, bu sene için 7.6 milyar \$ olarak hedeflenen özelleştirme gelirlerinin, henüz yılın başında POAŞ, TÜPRAŞ ve GSM lisans satışı ile yaklaşık 5.5 milyar \$'la büyük bir kısmının gerçekleştirildiği ifade edildi.

Çalışmada, IMF'ye verilen ek niyet mektubunda hükümetin üzerinde durduğu hususun, enflasyonla mücadelede kalıcı başarılar için, geline noktada atılacak yapısal düzeltici adımlarla kamu kesminin yeniden etkin bir şekilde yapılandırılmasının gereği olduğu vurgulandı. Konsolide bütçede yakalanan performansın genel kamu dengesinde yakalanamamış olmasının mali şeffaflığın sağlanması amacıyla görev zararları uygulamasından vazgeçilmesi başta olmak üzere ele alınması gereken reformların önemini daha da artırdığı. niyet mektubunda belirtilen kamunun ekonomik aktiviteye katılımının yeniden yapılandırılması için atılacak adımların sağlanan başarıların kalıcı olabilmesi için büyük önem taşıyacağı vurgulandı.

Konjonktür no:25 (Eylül 2000)

Çalışmada, istikrar programı ile birlikte faiz ve enflasyon oranları düşerken, ekonomik aktivitenin hızlanmasının, 2000 yılının ilk yarısında bir önceki yılın aynı dönemine göre, GSYİH'nın ve GSMH'nın sırasıyla %5.7 ve %4.3 ile beklentilerin üstünde artmasını sağladığı kaydedildi. Makroekonomik Uyum Programının enflasyonu düşürme performansının Eylül ayında yılsonu hedefleri aşılsa da belirginleştiği; özel imalat sanayinde mevsimsellikten arındırılmış artış oranının %1.8 olarak, yıllık bazda, %24.5 ile hükümetin %20 olan yıl sonu hedefine yaklaştığı belirtildi. Kamu sektörü fiyatları düşük seyretmeye devam ederken, petrol fiyat artışlarının da henüz gerektiği ölçüde fiyatlara yansımadığı; ayrıca, Eylül ayında Euro'nun dolara karşı değer kaybının sürdüğü ve dış ticaret hadlerimizdeki bozulmanın devam ettiği ifade edildi. Ekonominin uzun dönemli ve sağlıklı bir büyüme sürecine girmesi ve 2001 yılında enflasyon oranının hükümet hedefi doğrultusunda oluşması için, 2001 yılı bütçe

performansının, yatırım ve ihracat artışlarının tüketim harcamalarındaki artışın yerini almasının kamu sektörünün normal fiyatlama davranışına geri dönmesinin ve 2001 Temmuz ayından itibaren kur bandının işlemeye başlamasının önem taşıdığı vurgulandı.

Yılın ilk yarısında ücretlerin özel sektörde maliyetler açısından önemli bir sorun yaratmadığı, verimlilik ve reel ücret artışları arasındaki farkın TL'nin aşırı değerlenmesi sonucu yitirilen rekabet gücünü dengeleyici faktör olduğu kaydedildi. Ne var ki, TL'nin Euro'ya karşı aşırı değerlenmesinin doğurduğu baskının devamı ve cari işlemler dengesindeki bozulma göz önüne alındığında, enflasyon hedeflerinin üzerinde yapılacak ücret artışlarının sadece özel sektöre değil, programın başarısına da önemli yükler getireceği; dolayısıyla yılın son çeyreğinde gerçekleştirilecek olan toplu sözleşmelerin önem taşıdığı belirtildi. Daha önce belediye işçilerinin toplu sözleşmelerinde çıkan sorun ve akabinde yapılan grevin Bakanlar Kurulu kararı ile ertelenmesinin, çok daha kalabalık olan tekstil ve metal işkollarında yapılacak toplu sözleşmeler için de örnek oluşturduğu ifade edildi.

Hükümet tarafından açıklanan 2001 yılı bütçe hedeflerinin hükümetin makroekonomik uyum

programına bağlılığını göstermesi açısından önemli bir gösterge olduğu; rakamlar incelendiğinde, bütçe harcamalarında çok ciddi bir yavaşlama ve vergi gelirlerinde, ekonominin büyümesinin ötesinde bir tahsilat beklendiğinin anlaşıldığı kaydedildi. 2001 yılı bütçe hedefi olan 48.4 katrilyon TL'nin 2000 hedefi olan 46.9 katrilyon TL ve GSMH deflatörünün %18 olarak planlandığı göz önünde bulundurulursa iddialı bir rakam olarak ortaya çıktığı belirtildi.

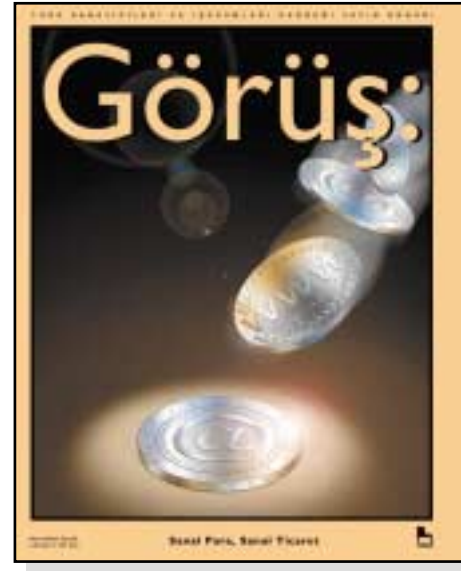
Çalışmada, uygulanan programda başarıya ulaşabilmek amacıyla, kamunun süratle üzerine düşen dönüşümleri gerçekleştirmesi gerektiği; programın temel yapısal taşları olan, kamu bankalarının özelleştirilmesi başta olmak üzere yapısal mali reformlara işlerlik kazandırılması, sosyal güvenlik sisteminin modernizasyonu, özel emekliliğe dair düzenlemeler, tarım destekleme politikaları reformu, enerji ve telekomünikasyon sektörlerinde deregülasyon ve etkin özelleştirmenin hayata geçirilmesi gerektiği ifade edildi. Bu noktada, Dünya Bankası tarafından, niyet mektuplarında belirtilen adımların atılması kaydıyla sağlanan Ekonomik Reform Kredisi (ERL) ve Mali Sektör Uyum Kredisi (FSAL)'nin makroekonomik uyum programında ödemeler dengesi ve bütçe için kısa sürede kanallize edilebilecek finansman sağlaması açısından önemli olduğu belirtildi.

Görüş

İki ayda bir yayımlanan Görüş dergisinin yayımına, ülke gündemindeki önemli konular hakkında kamuoyuna ışık tutacak yazılarla devam edildi.

Görüş no 42: Sanal Para, Sanal Ticaret

Derginin 42. sayısının kapak konusunu internet ve elektronik ticaret oluşturdu. Konuyla ilgili olarak Doç. Dr. Veysel Bozkurt, Kaan Demircioğlu ve Zeynep Ersoy'un yazıları kapak

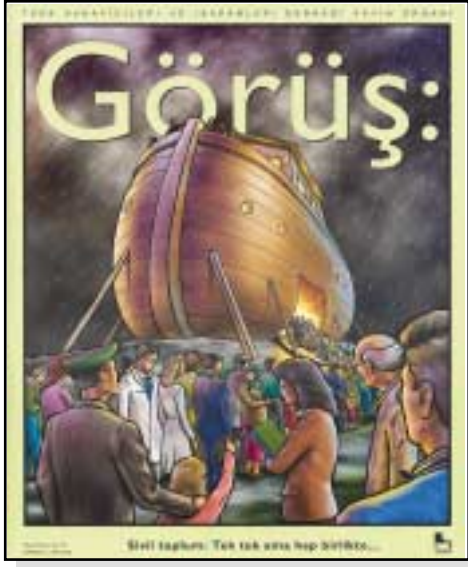

sayfalarında yer aldı. "AB ve Türkiye" konusuna ayrılmış olan dosya konusunda ise TÜSİAD Brüksel Temsilcisi Dr. Bahadır Kaleağası'nın yazısının yanısıra Prof. Dr. Barlas Tolan, Buket Türkmen ve Nazlı Ökten'in hazırladıkları ve Türk insanının AB'ye bakışını inceleyen araştırma yer aldı. Derginin söyleşi sayfaları ise TÜSİAD Washington, D.C. Temsilcisi Abdullah Akyüz'ün Washington Ticaret Başmüsaviri Bülent Şahinalp ile yaptığı söyleşiye ayrıldı.

Görüş no 43: Sivil toplum: Tek tek ama hep birlikte...

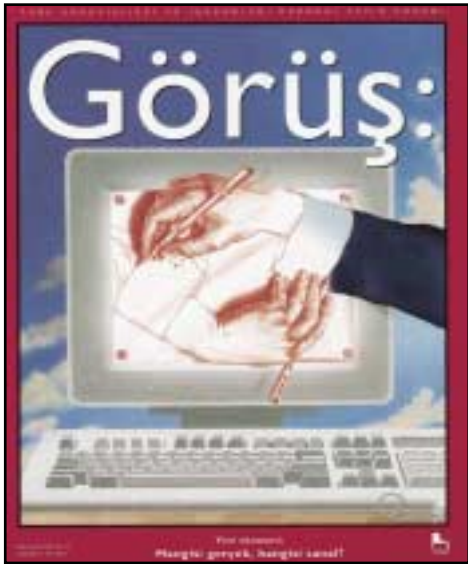
Görüş Dergisi'nin 43. sayısının kapak konusu sivil toplum üzerine hazırlandı. TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu'nun "Küreselleşen Sivil Toplum" başlıklı yazısının yanısıra derginin söyleşi bölümünde Taciser Ulaş, sivil toplum örgütlerinin felsefesini, devletle ilişkilerini, tarihçelerini ve Türkiye'deki örneklerini anlattı. Kapak sayfalarında ayrıca, Erdal Yıldırım, Sadun Emrealp ve Nilgün Arısan'ın yazıları yer aldı. Derginin dosya sayfaları Ruşen Çakır'ın "İkinci Dine Dönüş Dalgası" başlıklı yazısı ile Ali Çarkoğlu ve Binnaz Toprak'ın "Dini İnançlar, Siyaset ve Kamu Politikaları" başlıklı araştırmalarına ayrıldı.

Görüş no 44:Yeni Ekonomi: Hangisi gerçek, hangisi sanal?

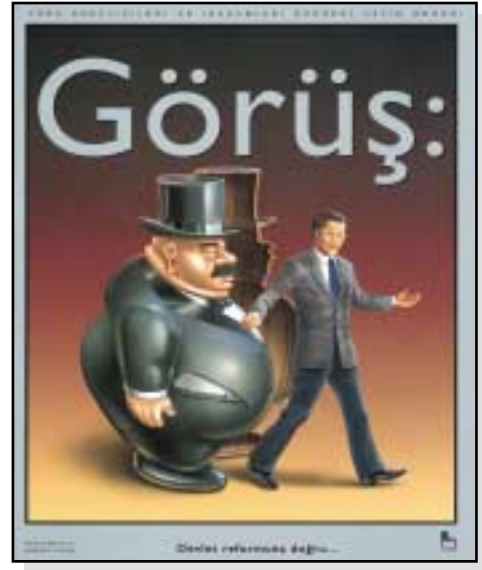
Görüş'ün 44. sayısının kapak konusu yeni ekonomi olarak belirlendi. Kapak sayfalarında TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, Pricewaterhouse Coopers Türkiye Başkanı Cansen Başaran Symes, Tema Bilişim'den Berrin Armutlu, TÜBİTAK-ODTÜ, BİLTEN'den Dr. Tolga Tüfekçi ve İxir Genel Müdürü Babür Özden, eski ve yeni ekonomi arasındaki farkları, ikisi arasındaki rekabet ve geçiş

koşullarını inceleyerek süregiden tartışmalara yeni bir boyut katmaya çalıştılar. Derginin dosya sayfalarında ise, TÜSİAD'ın da üzerinde çalışmakta olduğu, kadının sosyal, siyasal ve medeni yaşamdaki yerini tartışan yazılar yer aldı.

Görüş no 45: Devlet reformuna doğru...

Görüş Dergisi 45. sayısının kapak konusunu devlet reformuna ayırdı. Kapak sayfalarında TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, TESEV Genel Direktörü Özdem Sanberk, Prof. Dr. İlter Turan, Yard. Doç. Dr. Ömer Faruk Gençkaya, Prof. Dr. Tülay Arın, Prof. Dr. Gencay Şaylan, Doç. Dr. Fikret Adaman,

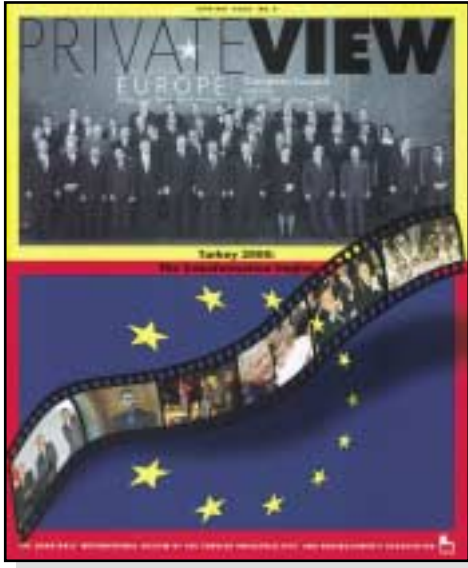

Doç. Dr. Ali Çarkoğlu ve Prof. Dr. İlhan Tekeli'nin yazıları yer aldı. Derginin "Dünya" sayfaları Ortadoğu'daki büyük sarsıntıya uzanırken, T.C. Brüksel Büyükelçisi Temel İskit "Gündem" sayfalarında yer alan makalesinde dış politika ve dış ekonomik ilişkilerin yönetimi konusunda Türkiye açısından önemli değerlendirmelere yer verdi. Ayrıca, Gazeteci Doğan Tılıç Yugoslavya'nın nereden gelip nereye gitmekte olduğunu ayrıntılarıyla ve perde arkasıyla anlatırken, Doç. Dr. Güven Sak da "Corporate Governance" (Kurumsal Yönetim) kavramıyla gündeme gelen, şirketlerde iyi yönetim tartışmasını ele aldı.

Private View

Private View no 8: "Turkey 2000: The Transformation begins"

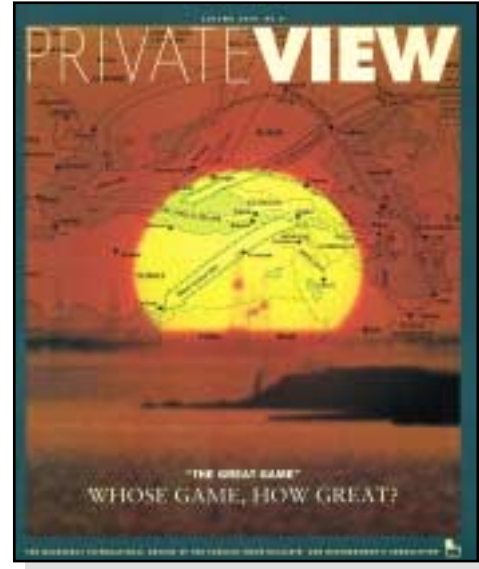
Private View Dergisi'nin ilkbahar aylarında yayınlanan 8. sayısının kapak ve dosya konuları 2000'li yılların Türkiye'sine ayrıldı. Helsinki Zirvesi'nin ardından gelen Avrupa Birliği'ne tam adaylık; hükümetin kararlılıkla yürürlüğe koyduğu istikrar programı; AB'ye uyum sürecinde bir dönüşümün yaşandığı bir dönemde büyük önem taşıyan cumhurbaşkanlığı seçimleri; Abdullah

Öcalan'ın yakalanmasının Türkiye'nin iç ve dış politikasına etkileri ve Türkiye-Yunanistan ilişkilerinde iki ülkede yaşanan depremlerin ardından görülen gelişmeler gibi başlıklar 2000'li yılların Türkiye'sinin profili çizilirken önemli referans noktalarını oluşturdular.

Private View no 9: "The Great Game: Whose Game, How Great"

Derginin sonbahar aylarında çıkan 9. sayısının kapak konusu ise enerji sektöründeki gelişmelere ayrıldı. TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu, yazısında Kafkaslar ve Orta Asya'daki enerji kaynaklarını değerlendirdi. Derginin kapak sayfalarında Sovyetler

Birliği'nin dağılmasının ardından Orta Asya ve Kafkaslar Bölgesinde yeni cumhuriyetlerin ortaya çıkmasıyla dünya güçlerinin bölge üzerinde oynadıkları oyunlar, bu oyunun oyuncuları ve piyonları işlendi.

TÜSIAD Bülten

TÜSIAD'ın üç ayda bir yayımlanan ve geçmiş dönem faaliyetlerini üyelere aktarmayı amaçlayan yayın organı TÜSIAD Bülten'in 2000 yılında da yayımına devam edildi.

TÜSIAD Bülten no: 21-22

TÜSIAD'ın komisyon, bölüm ve temsilciliklerinin faaliyetleri, yürütülen araştırmalar, düzenlenen toplantılar ve yapılan görüşmeler ile ilgili bilgilerin yer aldığı TÜSIAD Bülten'in 21.ve 22. sayıları birarada çıktı. Bülten'in bu ortak sayısında 8 Aralık 1999 tarihinde gerçekleştirilen Yüksek İstişare Konseyi Toplantısı ile 14 Ocak 2000 tarihinde yapılan Genel Kurul Toplantısı, TÜSIAD Yönetim Kurulu'nun Ankara ziyaretleri, SIAD Zirvesi, Kalite Kongresi, İtalyan Dış Ticaret Bakanı Fassino ve CONFINDUSTRIA heyetinin ziyareti gibi konulara yer verildi. 26 Ekim 1999 tarihinde yapılan "Küreselleşme"

ve 13 Eylül 1999 tarihinde yapılan "Mali Sistem" semineri ile ilgili yazıların da yer aldığı bültende ayrıca "Türkiye'de Demokratik Standartların Yükseltilmesi: Tartışmalar ve Son Gelişmeler", "Tarım Politikalarında Yeni Denge Arayışları ve Türkiye", "Avrupa Birliğine Tam Üyeliğe Doğru: Siyasi Kısıtlar ve Uyum Süreci", "Avrupa'da Girişimciliğin Özendirilmesi ve Yaygınlaştırılması UNICE Kıyaslama Raporu" başlıklı TÜSIAD yayınları da kısaca tanıtıldı.

TÜSIAD Bülten no: 23

TÜSIAD Bülten'in 23. sayısının kapak konusunu 22 Haziran tarihinde gerçekleşen Yüksek İstişare Konseyi Toplantısı oluşturdu. 30 Mayıs tarihinde Tarım ve Köy İşleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in de katılımıyla gerçekleşen "Tarım Semineri", TÜSIAD ve İTÜ'nün ortak yürüttükleri "Yaşama Saygı" başlıklı deprem konutları projesi, TÜSIAD Ankara Temsilciliği'nin çalışmalarına başlaması, Yönetim Kurulu'nun Ankara'da yürüttüğü temaslar, Aralarında TÜSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu'nun da bulunduğu Avrupa özel sektör temsilcilerinden oluşan heyetin 2 Mayıs tarihinde Papa II. Jean Paul tarafından Vatikan'da kabul edilmesi, TÜSIAD ve Türk Amerikan İş Konseyi'nin ABD temasları, TÜSIAD

ve CONFINDUSTRIA'nın turizm konusunda gerçekleştirdiği çalışma toplantısı bu sayıda ele alınan konular arasındaydı. Bülten'de ayrıca "Kurumsal Yönetim İlkeleri" ve "Düzenleyici Reform Değerlendirmeleri" başlıklı TÜSIAD-OECD ortak yayınları ve "Türkiye Ekonomisi 2000" başlıklı TÜSIAD raporu tanıtıldı.

TÜSIAD Bülten no: 24

Bülten'in 24. sayısının kapak konusu 29 Eylül tarihinde Bodrum'da gerçekleşen Yüksek İstişare Konseyi

Toplantısı oldu. Güz ayında ayrıca, 11 Eylül'de Ankara'da gerçekleşen "III. Teknoloji Kongresi ve Ödülü", 19 Eylül'de düzenlenen "AB Yolunda Türkiye'de İyi Yönetişim" konulu konferans, TÜSİAD AB'ye Uyum Komitesi ve yeni çalışma gruplarının tanıtımı, Başbakan Yardımcısı ve AB ile İlişkilerden Sorumlu Devlet Bakanı Mesut Yılmaz'ın 5 Eylül tarihinde TÜSİAD'a gerçekleştirdiği ziyaret ve 1 Eylül tarihinde Agra'da toplanan yılın ikinci SIAD Başkanlar Kurulu toplantısı ile ilgili yazılar yer aldı.

TÜSİAD Newsletter

TÜSİAD Newsletter; görüşler, TÜSİAD yayınları ve TÜSİAD faaliyetleri olmak üzere üç ana başlıktan oluşmaktadır. 2000 yılında yayımlanan Newsletter sayıları ile ilgili bilgi aşağıda yer almaktadır.

*TÜSİAD Newsletter no: 6
(Mart 2000)*

"TÜSİAD Newsletter" isimli Washington ve Brüksel'de

ilgili çevrelere dağıtılan bültenin altıncı sayısında TÜSİAD'ın faaliyet ve raporlarının tanıtıldığı sayfaların yanı sıra, Helsinki sonrası Türkiye-AB ilişkileri, Türk-Amerikan ilişkileri, şirket birleşme ve devralmalar ve IMF Stand-by anlaşması ışığında Türkiye ekonomisi konularında yazılara yer verilmiştir.

*TÜSİAD Newsletter no: 7
(Haziran 2000)*

Bu sayının görüşler kısmında enflasyonun düşürülmesi sürecinde toplumsal uzlaşma gerekliliğinin altı çizildi. Ayrıca, TÜSİAD Ankara Temsilciliği'nin çalışmalarına başlaması, TÜSİAD ve Türk Amerikan İş Konseyi'nin ABD temasları, TÜSİAD'a yapılan yabancı heyet ziyaretleri hakkında bilgi ve bu dönemde yayımlanan TÜSİAD raporlarının tanıtımına yer verildi.

TÜSİAD Newsletter no: 8 (Ekim 2000)

Bu sayının görüşler bölümünde TÜSİAD'ın yönetim ve vergi düzenlemeleri konularındaki

yaklaşımları yer alırken, faaliyetler bölümünde TÜSİAD'ın Avrupa Birliği'ne giriş sürecindeki yapılanması ve diğer çalışmalarına yer verildi.

TÜSİAD Görüşleri Dizisi

TÜSİAD Görüşleri Dizisi no 3: AB Adaylığı Sürecinde Türkiye'nin Öncelikli Gündem Konuları Hakkında TÜSİAD Görüşleri

TÜSİAD Görüşleri Dizisi'nin üçüncü sayısının konusunu, Avrupa Birliği adaylığı sürecinde Türkiye'nin öncelikli gündem konuları oluşturdu. Dış İlişkiler Bölümü'nün koordinasyonunda İngilizce olarak Mayıs ayında ve Türkçe olarak Haziran ayında yayımlanan çalışmada aşağıdaki görüşlere yer verildi.

"Türkiye'nin Siyasi Görünümü" başlıklı bölümde Türkiye'de siyasi alanda, öncelikle demokratikleşme yolunda, mevcut hükümetin bugüne dek attığı adımlar değerlendirilmekte ve ardından Kopenhag Kriterlerine uyabilmek için bundan sonra yapılması gerekenler sıralanmaktadır.

"Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği ve Türkiye" başlıklı bölümde siyasal ve ekonomik entegrasyonun yanı sıra, Türkiye'nin AB'ye her açıdan

entegre olabilmesi için savunma alanında da AB kurumları içerisinde yer alabilmesi gerektiği üzerinde durulmaktadır.

"Türkiye-Yunanistan İlişkileri ve Kıbrıs Sorunu" başlıklı bölümde, iki ülke arasında uzun süredir varolan sorunların Türkiye-AB ilişkilerini olumsuz yönde etkilemesine yol açtığı belirtilmekte, ancak son dönemdeki gelişmelerin iki ülke arasında yapıcı bir diyalogun oluşturulmasına katkı yapacağını altı çizilmektedir. Kıbrıs'ın kalıcı bir siyasi çözüm sağlanmadan ve adada yaşayan her iki toplumun da rızası alınmadan AB'ye üye yapılması, AB içinde ciddi gerilimler doğmasına yol açacaktır.

Beşinci bölümde, Türkiye-AB ilişkileri söz konusu olduğunda belki de en az bilinen ve üzerinde çeşitli önyargılar oluşturulan demografi konusunu incelenmektedir. AB ile bütünleşme yolunda engel değil, kolaylaştırıcı bir unsur olarak alınması gereken Türkiye'nin demografik eğilimleri ve bu alanda geleceğe yönelik tahminler bu bölümde yer almakta ve sözü edilen eğilimlerin sunduğu fırsatlar tartışılmaktadır.

Türkiye Ekonomisi üzerine olan son bölümde, ülkede uygulanan makroekonomik uyum programının sonuçları tartışılmaktadır. Ekonomik

alandaki kaydedilen başarıların AB ile siyasi diyalogu daima teşvik ettiği dikkate alınırsa bu programın başarıya ulaşması büyük önem taşımaktadır. Bu program yeni devreye girecek olan 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı ile birlikte değerlendirildiğinde Türkiye, 2005 yılında Maastricht Kriterlerini yakalayabilme konumuna gelecektir.

TÜSIAD Görüşleri Dizisi no 4: Makroekonomik Uyum Programını Desteklemek Amacıyla Kısa Vadeli Vergi Mevzuatında Yapılabilecek Düzenlemeler

Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu bünyesindeki Vergi Çalışma Grubu tarafından hazırlanan ve Eylül ayında yayımlanan çalışmada aşağıdaki görüşlere yer verildi.

Ekonomik gelişmenin hızlı ve etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi ve bu esnada yeniden yüksek enflasyon riskiyle karşı karşıya kalınmaması gereken bir ortamda alınabilecek önlemlerin önemli bir kısmı vergisel olmak durumundadır. Bu çerçevede yatırım şevkini ve dolayısıyla istihdamı artırıcı önlemlerle beraber, maliyet enflasyonuna yol açan etkileri bertaraf eden önerilerin beraber düşünülmesi ve uygulamaya alınması gereği vardır.

Geçici vergilerin süresinin uzatılmasından ziyade, vergi sisteminin kanunları, idaresi ve denetimiyle bir bütün olarak ele alınarak vergilendirilmeyen kesimleri kapsayacak yaygınlığa ulaştırılması için çalışmalara öncelik verilmesi zorunludur. Vergi tabanının genişletilmesi için nakit, mal ve belge hareketlerinin birbirini tamamlayacak şekilde izlenmesinin sağlanması kaçınılmaz ve ertelenemez bir zorunluluktur. Nakit hareketlerinin kontrol altına alınmasında, bankacılık sistemi içerisinde vergi kimlik numarası uygulamasına geçilmelidir. Vergi kimlik numarası uygulaması ile

ekonominin kayıt altına alınması çalışmalarında başlangıç sağlanması zorunluluğu artık ertelenmemelidir.

Kısa vadede iş dünyasının ve dolayısıyla ulusal ekonomimizin gelişmesini sağlayacak diğer düzenlemeler şunlardır: Kurumlar Vergisi Kanun'unda yer alan vergiden müstesna kazançlar üzerinden yapılan stopaj oranlarının indirilmesi, finansman giderleri uygulamasının kaldırılması, mallar ve hizmetler üzerinden alınan vergilerin içinde bulunduğu dağınık yapının sadeleştirilerek basitleştirilmesi ve özel tüketim vergisinin yasallaştırılması, finansal işlemlerin vergilendirilmesinde Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi'nin varlık nedeni ve uygulama alanının gözden geçirilerek AB normlarına uygun bir şekilde Katma Değer Vergisi uygulamasına geçilmesi, özel emeklilik sisteminin vergisel teşviklerle desteklenerek hayata geçirilmesi, birleşme ve devralma konusunda geliştirilen vergisel teşviklerin kapsamının tüm ekonomiye genişletilmesiyle reel sektörün yeniden yapılanması ve rekabet gücünün artırılması.

Bilgi İşlem Altyapısı

2000 yılı boyunca TÜSIAD bilgi işlem altyapısı ile ilgili çalışmalar Bilgi İşlem Bölümü tarafından yürütüldü. Yapılan çalışmalar aşağıda özetlenmektedir.

Lotus Notes Projesi

Tüm homepage yapısı Lotus Notes veri tabanı yapısına aktararak anlık güncelleme yapılması sağlandı. Anasayfa tasarımı proje kapsamında yeniden ele alınarak düzenlendi. Güncelleme işlemleri aylık bakım yapan firmadan alınarak Genel Sekreterlik bünyesinde Bilgi İşlem Bölümü tarafından yapılmaya başlandı.

Yeni veri tabanları dizayn edilerek güncellenmesi sağlandı. Tüm faaliyetlerin belirtildiği bir "ortak takvim" oluşturularak tüm kullanıcılara açıldı. Mevcut olan etiket programı Lotus Notes'a entegre edilerek tüm kullanıcıların erişebileceği bir "etiket veritabanı" haline getirildi. Genel Sekreterlik'in komisyon çalışmalarını ve çıkarılacak raporlar ile ilgili gelişmeleri takip edebileceği bir "komisyon çalışmaları" veritabanı hazırlandı.

Ayrıca, web sayfasına daha hızlı erişilmesi için kiralık hat (128 K) arttırımı yapılarak hız iki katına çıkarıldı.

TÜSIAD üyelerine internet web sayfasından Genel Sekreterlik intranetine (lotus notes veritabanlarına) kullanıcı adı ve şifre yoluyla erişim sağlanması için çalışmalara başlanarak tüm üyelerin kullanımına açılması planlandı.

Genel Sekreterlik bünyesine yeni sistemler alınarak düzenlenmesi

Tüm kullanıcıların kesintisiz 24 saat Internet'de gezinti yapabilmesi için gerekli olan donanım ve yazılım

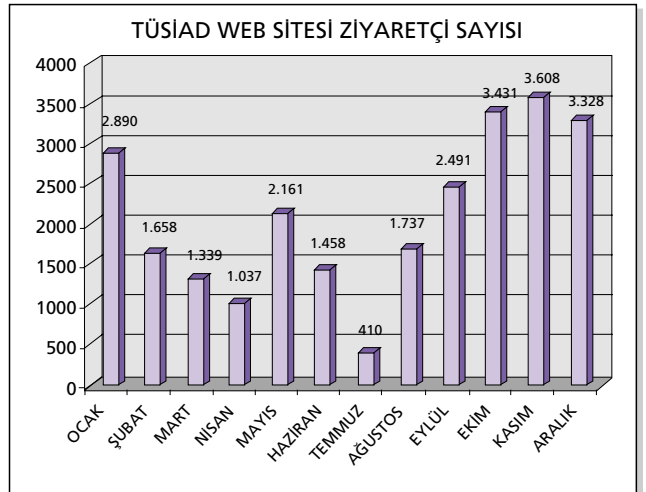
kuruldu. TÜSIAD Genel Sekreterlik bünyesinde çalışan eleman sayısının artması nedeniyle gerekli olan sistemler alındı, standart yazılımlar yüklenerek kullanıcılara teslim edildi. Ayrıca, mevcut olan ama güncellenmesi gereken (memory, disk v.b.) sistemlerde iyileştirmeler yapıldı.

Brüksel Temsilciliği'nde yapılan çalışmalar

Mevcut işletim sistemleri güncellendi. Macintosh ortamındaki tüm dokümanlar IBM uyumlu PC ortamına aktarıldı. Ayrıca, Brüksel'deki Lotus Notes server'ın internet üzerinden Genel Sekreterlik intranetine entegrasyonu sağlandı.

Ankara Temsilciliği'nde yapılan çalışmalar

Bilgisayar ve yan donanımların kullanılabilmesi için alt yapı hazırlandı. Masaüstü bilgisayar sistemleri standart yapıya uygun olarak hazırlanarak kullanıcılara teslim edildi ve ortak yazıcı tanımlandı. Lotus Notes Server kurularak internet bağlantısı üzerinden tüm server sistemlerin haberleşmesi sağlandı. TUSIAD3 (Ankara) ile TUSIAD1 (database server, İstanbul), TUSIAD6 (web-mail server, İstanbul), TUSIAD5 (Brüksel) server'ları arasında mail ve veri alışverişi Internet üzerinden yapılmaya başlandı. Kullanıcıların Internet üzerinde gezinti yapabilmeleri sağlandı. Ayrıca, kullanıcılara gerekli eğitim verildi ve organizasyon yapısında alan tanımları yapılarak bilgi saklanması sağlandı.

2000 Yılı Temasları

OCAK

13 Ocak, Yönetim Kurulu ve Dış İşleri Komisyonu'nun katılımıyla, Alman Büyükelçisi Hans Joachim Vergau onuruna düzenlenen yemek.

20 Ocak, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel ve Brüksel Temsilcisi Dr. Bahadır Kaleağası'nın, AB ve İnsan Haklarından Sorumlu Devlet Bakanı Mehmet Ali İrtemçelik ile yaptıkları görüşme.

26 Ocak, Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Erkut Yücaoglu'nun Türk-Fransız İş Konseyi toplantısına konuşmacı olarak katılımı.

ŞUBAT

18 Şubat, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun Türk-Japon Vakfı'nın düzenlediği "Krizden İstikrara Türk ve Japon Örneği" konulu panele konuşmacı olarak katılımı.

22 Şubat, Yönetim Kurulu ve Dış İşleri Komisyonu'nun İsviçre Dış İşleri Bakanı Joseph Deiss ile yaptığı toplantı.

22 Şubat, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun AB Nezdinde T.C. Büyükelçisi Nihat Akyol ile yaptığı görüşme.

24 Şubat, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu ve Dış İşleri Komisyonu'nun Lüksemburg Dış İşleri ve Dış Ticaret Bakanı Lydie Polfer ile yaptıkları görüşme.

25 Şubat, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun Kuzey Yunanistan Sanayicileri Derneği Başkanı Vasilis Takas ile yaptığı görüşme.

26 Şubat, Başkan Yardımcısı Tuncay Özilhan'ın Türk-Yunan İş Konseyi'ne konuşmacı olarak katılımı.

MART

1 Mart, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu, Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Başkan Yardımcısı Oktay Varlıer ve Komisyon üyesi Cansen Başaran Symes, Dış İşleri Komisyonu üyeleri Selim Demiren ve Arnold Hornfeld'in katılımıyla, TÜSİAD'ı ziyaret eden Baviera Eyaleti Ekonomi Bakanı Dr. Otto Wiesken ve beraberindeki heyet ile yapılan görüşme.

9 Mart, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu ve Başkan Yardımcısı Aldo Kaslowski'nin, AB Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Günter Verheugen ve AB Komisyonu Türkiye Temsilcisi Karen Fogg ile yaptıkları toplantı.

24 Mart, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun konuşmacı olarak katıldığı, Koç Sistem Bilgi ve İletişim Şirketi tarafından düzenlenen "Dijital Ekonomi" paneli.

NİSAN

11 Nisan, Yönetim Kurulu'nun, Belçika Parlamentosu Başkanı Herman De Croo ve Belçika Parlamentosu'ndan diğer parti başkanlarının yer aldığı heyetle yaptıkları görüşme.

27 Nisan, Yönetim Kurulu ve Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu'nun, makroekonomik diyalog ve Türkiye'nin konumu ile ilgili olarak hükümet yetkilileriyle görüşmek üzere Türkiye'ye gelen AB heyeti ile düzenledikleri öğle yemeği.

MAYIS

3 Mayıs, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun, Türkiye'den sorumlu IFC Direktörü Khosrow Zamani ve IFC Türkiye'den Sankaran Balasubramanian ile yaptığı görüşme.

9 Mayıs, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun, İsviçre-Türk Ticaret ve Sanayi Odası'nın Cenevre'de düzenlediği yemekli toplantıya konuşmacı olarak katılımı.

12 Mayıs, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun, Tunus'ta düzenlenen Avrupa-Akdeniz Sanayi İşbirliği Zirvesi'ne konuşmacı olarak katılımı.

18 Mayıs, Yönetim Kurulu'nun, IMF Türkiye Masası Şefi Carlo Cotarelli başkanlığındaki IMF heyeti ile yaptıkları yemekli toplantı.

22 Mayıs, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun, Paris'te, Fransa Uluslararası İlişkiler Enstitüsü (IFRI) tarafından düzenlenen toplantıya konuşmacı olarak katılımı.

24 Mayıs, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu, Başkan Yardımcısı Aldo Kaslowski ve Yönetim Kurulu üyesi Feyhan Kalpaklıoğlu'nun, Avrupa Komisyonu Sanayi Şirketler ve Bilgi Toplumundan Sorumlu AB Komiseri Erkki Antero Liikanen'e Brüksel'de düzenledikleri ziyaret.

25 Mayıs, Yönetim Kurulu'nun, AB Komisyonu Türkiye Masası Şefi olarak 15 Haziran'da göreve başlayacak olan Alain Servantie onuruna düzenledikleri yemekli toplantı.

25 Mayıs, Yönetim Kurulu'nun, TÜSIAD'ı ziyaret eden Milli Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoglu ile yaptığı görüşme.

26 Mayıs, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun, Almanya Büyükelçisi Rudolf Schmidt ile yaptığı görüşme.

29 Mayıs, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu, Başkan Yardımcısı Aldo Kaslowski ve Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel'in, Fransa'daki Uluslararası İlişkiler ve Strateji Enstitüsü (IRIS) Başkanı Pascal Boniface ve yardımcısı Didier Billion ile yaptıkları görüşme.

29 Mayıs, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu, Yönetim Kurulu üyesi Korkmaz Ilkorur, Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu üyeleri Hasan Çolakoğlu ve Zekeriya Yıldırım'ın, OECD Ekonomik Gelişmeler İnceleme Komitesi (EDRC) heyeti ile yaptıkları görüşme.

30 Mayıs, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun, DEİK Türk-Finlandiya İş Konseyi'nin Finlandiya Dış Ticaret ve AB İlişkilerinden Sorumlu Bakanı Kimmo Sassi onuruna düzenlediği akşam yemeğine katılımı.

HAZİRAN

1 Haziran, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu, Yönetim Kurulu üyesi Korkmaz Ilkorur ve Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel'in, IMF Grup Direktörü Willy Kiekens ile yaptıkları görüşme.

1 Haziran, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun, Fransız Büyükelçisi Bernard Garcia ile yaptığı görüşme.

7 Haziran, Parlamento İşleri ve Dış İşleri Komisyonları üyelerinin katılımıyla, İrlanda Büyükelçisi Antoine Macunfraide ile düzenlenen öğle yemeği.

7 Haziran, Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Bülent Eczacıbaşı ve Dış İşleri Komisyonu'nun, İrlanda Meclis ve Senato Ortak Komitesi üyesi Gay Mitchell, İktidar Partisi Milletvekili Ben Briscoe ve Senatör David Norris ile yaptıkları görüşme.

9-10 Haziran, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Dış İşleri Komisyonu Başkan Aldo Kaslowski'nin katıldığı, Brüksel'de düzenlenen European Business Summit toplantısı.

14 Haziran, Yönetim Kurulu üyesi Korkmaz Ilkorur ve Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel'in, Amerikan savunma sanayii firmalarından Northrop Grumman'ın CEO'su Kent Kresa ile yaptıkları görüşme.

15 Haziran, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel'in, Danimarka Sosyal Demokrat Parti Dış ve Güvenlik Komitesi Başkanı Steen Christensen ve aynı partinin Uluslararası Sekreteri Erik Boel ile yaptığı görüşme.

23 Haziran, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu ve Yönetim Kurulu üyeleri Feyhan Kalpaklıoğlu ve Murad Dural'ın, TÜSIAD'ı ziyaret eden AB Komisyonu Sosyal İşler ve İstihdam konularından sorumlu Komiser Anna Diamantopoulou başkanlığındaki heyetle yaptıkları toplantı.

27 Haziran, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun, Ekonomik ve Sosyal Konsey toplantısına katılımı.

TEMMUZ

4 Temmuz, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun TÜSIAD'ı ziyaret eden Deutsche Bank heyeti ile yaptığı görüşme.

6-7 Temmuz, Genel Sekreter Yardımcısı Ebru Dicle'nin gözlemci olarak katıldığı, İzmir'de düzenlenen "Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi 10. Toplantısı".

EYLÜL

5 Eylül, Yönetim Kurulu, Dış İşleri ve Parlamento İşleri Komisyonlarının katıldığı, Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz ve Avrupa Birliği Genel Sekreteri Volkan Vural'ın TÜSIAD'ı ziyareti.

6 Eylül, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun Macaristan Büyükelçisi Ferenc Vegh ve Başkonsolos Pal Elias ile yaptığı görüşme.

6 Eylül, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun İsviçre Büyükelçisi Kurt O. Wyss ve Başkonsolos Klaus Bucher ile yaptığı görüşme.

8 Eylül, YİK Başkanlık Divanı, Yönetim Kurulu ve Ekonomik Mali İşler Komisyonu'nun katıldığı, OECD Genel Sekreteri Donald J. Johnston ile kahvaltılı toplantı.

9 Eylül, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun konuşmacı olduğu, TEBİAT tarafından düzenlenen "Ekonomik İstikrar Programı" Konferansı.

14 Eylül, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun Moody's yetkililerinden Hanan Amin Salem ve Kristin Linolow ile yaptığı görüşme.

15 Eylül, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel'in Hollanda Başkonsolosu Jan Giesen ve Büyükelçilik Ticari Ataşesi Martin Elgersma ile yaptığı görüşme.

15 Eylül, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel'in ABD Yardımcı Başkonsolosu Juan A. Alsace ve Ekonomi Bölümü'nden Bernadette Levine ile yaptığı görüşme.

19 Eylül, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun İsviçre Ekonomik İşlerden Sorumlu Devlet Sekreteri David Syz ile yaptığı görüşme.

22 Eylül, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun Japonya Büyükelçisi Shigeo Takenaka ve 1. Sekreter Kazuhiko Terao ile yaptığı görüşme.

28 Eylül, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun konuşmacı olduğu, EFQM Forum 2000 toplantısı.

EKİM

6 Ekim, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun konuşmacı olduğu, Emerging European Equities tarafından düzenlenen "Türkiye'deki Sanayi Gelişimi ve Avrupa'daki Rekabet Şartları" konulu konferans.

6 Ekim, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun katıldığı, TISK tarafından düzenlenen "Yeni Bir İş Kanunu" toplantısı.

10 Ekim, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun Türk ekonomisinin durumu ve 2001'e bakış konulu bir konuşma yaptığı Fransız Ticaret Odası tarafından düzenlenen yemekli toplantı.

10 Ekim, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun Ukrayna Büyükelçisi Olexander Motsyk ile yaptığı görüşme.

13 Ekim, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun ABD Büyükelçisi Robert Pearson ve Başkonsolos Frank Urbancic ile yaptığı görüşme.

13 Ekim, Yönetim Kurulu Üyesi ve Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Başkanı Korkmaz Ilkorur başkanlığındaki TÜSIAD heyetinin Standart and Poors heyeti ile yaptığı görüşme.

16 Ekim, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun İspanya Büyükelçisi Manuel dela Camaro ile yaptığı görüşme.

16 Ekim, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun, Sosyal İşler Komisyonu Üyesi ve Ücret ve İstihdam Politikaları Çalışma Grubu Başkanı Mehmet Şuhubi, Çalışma Grubu üyeleri Livio Manzini ve Özer Erman, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel ve Genel Sekreter Yardımcısı Ebru Dicle'nin katıldığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan'ın ve beraberindeki heyetin TÜSIAD'ı ziyareti.

18 Ekim, Yönetim Kurulu Üyesi ve Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu Başkanı Korkmaz Ilkorur ve Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ümit İzmen'in katıldığı, IMF

Türkiye Temsilcisi Odd Per Brekk ile yapılan görüşme.

23 Ekim, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun Belçika Büyükelçisi Jan Matthysen ile yaptığı görüşme.

23 Ekim, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel'in, Banque Cantonale Vaudoise Yönetim Kurulu Üyesi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Ralph Ziegler ile yaptığı görüşme.

24 Ekim, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun konuşmacı olduğu, Birleşmiş Milletler günü nedeniyle Ankara'da yapılan Birleşmiş Milletler toplantısı.

25 Ekim, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun konuşmacı olduğu, Paris'te düzenlenen MEDEF "Industrial Forum on Enlargement" toplantısı.

31 Ekim, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun Alman Başkonsolosu Dr. Herbert Huffmant Loss ve 2. Başkonsolos Ulrich Peitz ile yaptığı görüşme.

31 Ekim, Hollanda Başbakanı Wim Kok onuruna TÜSIAD ve DEİK tarafından düzenlenen yemek.

KASIM

3 Kasım, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun konuşmacı olduğu, Finans Kulüp tarafından düzenlenen "Enflasyonla Mücadele Programının Finans Boyutu" konulu toplantı.

9 Kasım, Genel Sekreter Dr. Haluk Tükel'in ABD Treasury Türkiye Masası Şefi Marshall Mills ile yaptığı görüşme.

14 Kasım, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun İsrail Başkonsolosu Amira Arnon ile yaptığı görüşme.

14 Kasım, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun ABD Başkonsolosu Frank Urbancic ile yaptığı görüşme.

14 Kasım, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun İran Başkonsolosu Bahman Hosseynpoyr ile yaptığı görüşme.

16 Kasım, Makroekonomik Değerlendirme Çalışma Grubu Başkanı Piraye Antika, Çalışma Grubu

üyeleri Zekeriya Yıldırım'ın, Moody's heyeti ile Türkiye'nin genel ekonomik yapısı ve TÜSIAD'ın bu konudaki görüşü hakkında yaptıkları toplantı.

17 Kasım, Yönetim Kurulu üyelerinin katıldıkları, Şanlıurfa'da düzenlenen 4. SIAD Zirvesi.

20 Kasım, TÜSIAD'ın AB-Türkiye Karma Parlamento Komisyonu'nun AB üyeleri ile düzenlediği yemekli toplantı.

20 Kasım, Yönetim Kurulu, Dış İşleri Komisyonu, Parlamento İşleri Komisyonu, Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu'nun, TÜSIAD'ı ziyaret eden İngiliz parlamenter heyeti ile yaptığı toplantı.

23 Kasım, Yönetim Kurulu ve Dış İşleri Komisyonu'nun, Japon Maliye Bakanlığı Uluslararası İşlerden Sorumlu Bakan Yardımcısı Hairuhiko Kurada ile yaptıkları görüşme.

25 Kasım, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tuncay Özilhan'ın konuşmacı olduğu, II. Türk Cumhuriyetleri İşadamları Kurultayı.

ARALIK

1 Aralık, Yönetim Kurulu üyeleri Korkmaz Ilkorur, Murad Dural ve Lütfi Yenel ile Dış İşleri Komisyonu üyeleri Şadi Gücüm, Aylin McCarthy, Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ümit İzmen ve Dış İlişkiler Bölümü Sorumlusu Hale Hatipoğlu'nun katıldıkları, AB Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Genel Müdürü Eneko Landaburu ve AB Komisyonu Türkiye Temsilcisi Büyükelçi Karen Fogg'un TÜSIAD'ı ziyareti.

8 Aralık, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun Hollanda Büyükelçisi S.I.H. Gosses ile yaptığı görüşme.

8 Aralık, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun konuşmacı olduğu, Hollanda İş Konseyi toplantısı.

20 Aralık, Başkan Dr. Erkut Yücaoglu'nun ABD Başkonsolosu Franc Urbancic ile yaptığı görüşme.

2001 Yılı Programı

TÜSİAD, demokrasinin çağdaş bir düzeyde gelişmesine katkıda bulunmak, serbest piyasa ekonomisi bütün kurallarıyla işlerliğe kavuşturmak, Türkiye'nin dış dünyayla bütünleşmesine destek olmak misyonu çerçevesinde çalışan bir sivil toplum örgütüdür. TÜSİAD, düşünce, inanç, girişim özgürlüğü ve insan haklarına saygılı, demokratik ve laik düzenin yerleşmesi; sadece asli görevlerini yerine getiren, kaynaklarını verimli kullanan, güçlü ama küçük bir devlet yapısının geliştirilmesi; piyasa ekonomisinin hukuksal ve kurumsal altyapısının oluşturulması ve uluslararası entegrasyon amaçları çerçevesinde faaliyetlerini şekillendirmektedir.

TÜSİAD, önceki yıllarda olduğu gibi, 2001 yılında da bu temel amaç ve faaliyetler çerçevesinde oluşturduğu görüş ve önerilerin ilgili karar odaklarına duyurularak kabul görmesi için temaslarda bulunacaktır.

Uluslararası İlişkiler

TÜSİAD, 2000 yılında bir yandan Avrupa Birliği ile temalarını sürdürürken, diğer yandan 1998 yılında açılan Washington Temsilciliği aracılığıyla ABD nezdinde ekonomik ve kültürel alandaki girişimlerini artıracaktır.

AB ile İlişkiler

Türkiye-AB ilişkileri ile ilgili olarak belirlenen görüş ve öneriler yurt içinde ve yurt dışında, AB diplomatik çevrelerine, Avrupa iş dünyası temsilcilerine,

akademik çevrelere ve basına en etkin biçimde aktarılmaya devam edilecektir. Bu kurumların temsilcileri ile geliştirilecek ikili temasların yanısıra Avrupa'da düzenlenecek çeşitli panel ve konferanslara katılım sağlanması yolları aranarak, daha geniş kitlelere Türkiye hakkında en doğru ve kapsamlı bilgilerin verilmesine, Türk özel sektörünün çeşitli konulardaki görüşlerinin aktarılmasına çalışılacaktır.

TÜSİAD'ın AB nezdindeki temasları UNICE ve Brüksel Temsilciliği olmak üzere iki kanaldan yürütülecektir.

UNICE ve Avrupa Sanayi Federasyonları ile temalar

TÜSİAD, 1987 yılından bu yana üyesi olduğu UNICE'nin faaliyetlerine aktif katılımını 2001 yılında da sürdürecektir. UNICE'deki benzer komisyonların ve alt çalışma gruplarının faaliyetlerine katılım ile hem TÜSİAD'ın görüşleri bu oluşumlara aktarılabilir hem de Avrupa'daki gelişmeler Türk iş alemine ulaştırılabilir.

UNICE'nin yanısıra, UNICE'ye üye federasyonlar ile ikili ilişkilerin geliştirilmesi için bu kuruluşlara ziyaretlerde bulunulacak, TÜSİAD'ın bir sanayi federasyonu biçiminde örgütlenmesini daha ileri aşamalara taşıyabilmek için Avrupa sanayi federasyonlarının örgüt yapıları incelenecektir. İki yönlü olarak bilgi akışının sağlanması ve deneyimlerin paylaşılmasına çalışılacaktır.

Brüksel Daimi Temsilciliği

Temsilcilik, Türk özel sektörünün AB kurumları ve Avrupa özel sektörü nezdinde tanıtım ve bilgilendirme çalışmalarına 2001 yılında da devam edecektir. 2001 yılında TÜSİAD'ın Brüksel etkinlikleri dört ana başlık altında devam edecektir.

UNICE Nezdindeki Etkinlikler: Avrupa özel sektörünün temsil örgütü UNICE'nin karar, danışma ve uzmanlık birimlerinin toplantılarına TÜSİAD katılımı

Brüksel Temsilciliği tarafından düzenlenmeye devam edecektir. Türkiye-AB Katılım Ortaklığı çerçevesindeki TÜSIAD etkinlikleri için UNICE çalışma gruplarına katılım önem kazanmıştır. UNICE etkinliklerine TÜSIAD'ın İstanbul'daki çalışma gruplarından katılımın artması sağlanırken, diğer bir yanda da TÜSIAD Brüksel uzmanları bazı UNICE etkinliklerini doğrudan takip edecektir. Bu çerçevede; AB ve UNICE Nezdinde Daimi Temsilci Dr. Bahadır Kaleağası UNICE Başkanlar Konseyi, İcra Kurulu, Daimi Temsilciler Kurulu, ABD-AB İlişkileri, Genişleme, Bilgi Toplumu, Elektronik Ticaret konularını; Araştırmacı Serap Atan UNICE Dış İlişkiler Komisyonu, Sosyal İşler Komisyonu, Orta ve Doğu Avrupa, Genişleme, Dünya Ticaret Örgütü, Dış Ticaret, Akdeniz Politikası konularını; Araştırmacı Gülçin Karadeniz UNICE Şirket İşleri Komisyonu, Sanayi İşleri Komisyonu, Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu, Genişleme, Hizmetlerde serbest dolaşım ve TRIPS, Tescilli Markalar ve Dizayn, Tarım Politikası konularını takip edecektir.

Bu etkinliklerde TÜSIAD'ın görüşleri iletilecek, hazırlanan belgelere katkıda bulunulacak ve UNICE kanalı ile ulaşılan bilgiler TÜSIAD Genel Sekreterliği'ne, temsilciliklere, çalışma gruplarına ve gerektiğinde ilgili Türk kamu birimlerine aktarılacaktır.

Ayrıca Paris'te OECD'nin özel sektör danışma kurulu BIAC ile ilişkilerin UNICE ve Katılım Ortaklığı bağlamında tamamlayıcı bir konuma kavuşması için gerekli girişimler ve hazırlıklar yapılacaktır.

AB Nezdinde Türk Özel Sektörünün Temsili: Avrupa Birliği kurumları ile ilişkilerde girilen yeni dönemde, TÜSIAD'ın Brüksel etkinliklerinde teknik nitelikli toplantıların ağırlığı artacaktır. Temsilcilik görevlilerinin günlük düzenli temaslarına ek olarak, TÜSIAD Yönetim Kurulu, Dış İşleri Komisyonu ve çalışma grupları üyeleri için özel toplantılar ve görüşmeler düzenlenecektir.

Bu çerçevedeki ilişkilerde Türk özel sektör görüşleri olarak üzerinde durulacak konular beş ana başlık altında toplanmaktadır:

* Genel olarak, AB'nin genişleme ve Avrupa'nın geleceği söyleminde ve bu bağlamdaki güncel politikalarında, Türkiye'ye siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel boyutları ile gereken önemin doğru veriler temelinde verilmesi.

* AB kurumları tarafından Avrupa ve uluslararası kamuoyunun Türkiye hakkında doğru bilgilendirilmesi.

* Gümrük Birliği ve Katılım Ortaklığı süreci dikkate alınarak, Türk şirketlere ve girişimcilere AB dahilinde rekabet engellerinden arınmış ve sorunların çözümüne yönelik bir yaklaşım sergilenmesi.

* Katılım Ortaklığı'nın uygulanması sürecinde Avrupa Birliği'nden Türkiye'ye yapıcı bir anlayış doğrultusunda gerekli desteğin sağlanması ve Türkiye'nin Avrupa işbirliği programlarında devlet, özel sektör ve sivil toplum olarak yer almasının sağlanması.

* AB'nin Türkiye'ye yönelik mali işbirliği taahhütlerinin yerine getirilmesi, miktar olarak artması ve finansman sağlanan projelerin niteliklerinin ve hedeflerinin iyileştirilmesi.

Bu hedefler doğrultusunda önde gelen AB kurumları ile ilişkiler şu çerçevede yönlendirilecektir:

* Katılım Ortaklığı'nın uygulanmasında AB Komisyonu'nun ilgili genel müdürlükleri ile işbirliği (Genişleme, Şirket, İşleri, Sanayi, Bilgi Toplumu, Tarım, Ulaştırma, Kobiler, Enerji, Turizm, Ar-Ge,...)

* Avrupa Parlamentosu üyeleri ile düzenli görüşmeler, Parlamento binası dahilinde kültürel etkinlik düzenlenmesi ve bir Türk ressamın eserinin hediye edilmesi. Avrupa parlamenterlerinin Türkiye gezilerinde TÜSIAD heyetleri ile görüşmelerinin düzenlenmesi.

* AB Bakanlar Konseyi'nin Türkiye hakkında görüşmeler ve yazılı iletişim kanalları ile düzenli olarak bilgilendirilmesi.

* AB Dönem Başkanlığı'nı 2001 yılında sırayla üstlenen İsveç ve Belçika büyükelçileri ile Daimi Temsilci

Dr. Bahadır Kaleağası'nın görüşmesi ve Stockholm ve Brüksel'de temaslarda bulunması.

* Avrupa Yatırım Bankası finansman olanaklarından Türkiye'nin daha iyi yararlanmasına katkı sağlanması.

* AB Ekonomik ve Sosyal Konseyi etkinliklerinin takibi.

Tanıtım ve Bilgilendirme Faaliyetleri: TÜSIAD Brüksel Temsilciliği ekonomi başta olmak üzere birçok alanda Türkiye'nin uluslararası tanıtımına katkıda bulunmaya devam edecektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki çalışmalar yapılacaktır.

* TÜSIAD'ın İngilizce yayınları (raporlar, Private View dergisi, görüş ve bilgi notları) ve Türkiye hakkındaki çeşitli ekonomik ve kültürel tanıtım yayınları Avrupa Birliği'nde ikibin üzerinde kişi ve kuruluşa düzenli olarak iletilecektir.

* AB konularında en başarılı İnternet portalı konumundaki Euractiv.Com sitesinde oluşturulan Türkiye ile ilgili özel AB genişleme dosyası genişletilecek ve ek sponsor bulunacaktır. (www.euractiv.com sitesi ile TÜSIAD içerik partneri ve Ericsson-Türkiye sponsor olarak işbirliği içindedir).

* AB konularında önde gelen uzman kuruluşlar European Policy Center (EPC) ve Center for European Policy Studies (CEPS) ile her yıl olduğu gibi ortak konferanslar düzenlenecektir.

* Friends of Europe kulübünün toplantılarında Türkiye konusu işlenecektir.

* American European Community Association etkinliklerine katılım devam edecek ve Brüksel'deki uluslararası özel sektör temsilcileri grubu dahilinde AB hükümetleri ve kurumları ile ortak etkinliklere katılım sürecektir.

* Brüksel'deki uluslararası şirket temsilcileri, European Round Table of Industrialists, The Conference Board ve World Economic Forum ile ilişkiler geliştirilmeye devam edilecektir.

* Temsilcilik binasında; TBMM üyeleri, Avrupa Parlamentosu, AB Komisyonu, AB nezdinde diplomatik misyonlar, AB özel sektörü, akademisyen ve öğrenci grupları ve medya mensuplarının katıldığı toplantılar düzenlenecektir. Ayrıca, Türk ekonomisi, Türkiye-AB ilişkileri, enerji, turizm, Avrasya, Türkiye'de yatırım ve ticaret olanakları gibi çeşitli konularda brifingler ve seminerler düzenlenecektir. Bu çerçevede ilk olarak Turizm Bakanı Erkan Mumcu ile Avrupalı tur operatörleri arasındaki bir toplantıya evsahipliği yapılacaktır. Bunun yanı sıra, TÜSIAD Yönetim Kurulu ile Brüksel'deki uluslar arası diplomatik ve resmi çevreleri, iş dünyası temsilcilerini ve basını bir araya getirmek üzere, bir kültürel tanıtım etkinliği ile eşzamanlı davet düzenlenecektir. Son olarak, Mustafa Taviloğlu koleksiyonundan çağdaş Türk ressamlarının eserleri yıl boyu ziyaretçilerin izlenimine sunulacaktır.

* Avrupa'da ve dışında düzenlenen konferans, seminer, iş forumu ve özel amaçlı toplantı gibi çeşitli etkinliklerde Temsilci Dr. Bahadır Kaleağası sunuşlar yapacaktır.

* Türk Alman Vakfı, ATIAD, European Turkish Foundation-UK ve Turkish Business Group-Brussels gibi Türkiye ile ilgili kuruluşların etkinliklerine katkıda bulunulacaktır.

Üyelere ve Türk Kuruluşlara Yönelik Hizmetler: TÜSIAD Brüksel Temsilciliği bir taraftan TÜSIAD üyelerine yönelik bir dizi hizmet verirken, diğer bir taraftan da diğer Türk kuruluşların da AB ile ilişkiler alanındaki çalışmalarına katkıda bulunmaya devam edecektir. Bu çerçevede yapılacak çalışmalar aşağıda belirtilmektedir.

* Temsilcilik tarafından hazırlanan "Brüksel'de Bir Hafta" bülteni ve Türkiye-AB ilişkileri ve uluslararası ekonomik gelişmeleri çeşitli yönleri üzerine sayıları kırkı geçen rapor TÜSIAD-Net dahilinde üyelerin bilgisine sunulacaktır. Ayrıca bu bülten ve raporlar ilgili bakanlık birimlerine ve TBMM'nin Avrupa

Parlamentosu ile ortak komisyonu üyelerine, bazı ekonomik ve akademik kuruluşlara ve Brüksel'deki Türk basın temsilcilerine iletilecektir. Bu yayınları alan kuruluşlardan gelen ek bilgi taleplerine yanıt verilecektir.

* TÜSIAD'ın üyelerine tanıdığı Brüksel'de geçici personel görevlendirme olanağı dahilinde temsilcilik kadrosuna dahil elemanlar hem şirketleri için, hem de TÜSIAD için bir çok etkinlikte bulunabilecektir.

* Türk şirketlerin dış ekonomik etkinliklerinde, AB ile ilişkilerinde ve gümrük birliği çerçevesinde karşılaştıkları sorunlar Brüksel Temsilciliği tarafından takip edilecek ve gerekli araştırmalar ve girişimler yapılacaktır.

* Gümrük Birliği Ortak Komitesi'nin 2001 toplantıları öncesinde şirketler, SIAD'lar ve profesyonel meslek örgütlerinden sorun ve önerilerini içeren görüşleri toplanarak oluşturulan raporlar ilgili resmi yetkililere iletilerek gelişmeler takip edilecektir.

* SIAD'ların AB konusunda bilgilendirilmesi amacı ile düzenlenen eğitim seminerleri dizisinin ilki TSİAD ve Dr. Bahadır Kaleağası tarafından Şubat ayında Trabzon'da gerçekleştirilecektir.

* Temsilcilik binası, büro altyapısı, toplantı ve davet mekanı ve sekreteryaya olanakları ile TÜSIAD üyeleri için bir "Avrupa iş merkezi" olarak hizmet vermeye devam edecektir.

ABD ile İlişkiler

Dünyada küresel güç durumuna gelmiş bulunan ABD ile ilişkilerin sadece askeri değil, çok yönlü siyasi ve ekonomik yeni bir modele dayandırılması gereği ortaya çıkmıştır. Yaşanan dünya konjonktüründe ve küreselleşme çerçevesinde, Ankara-Washington eksenini özel bir önem kazanmıştır.

Bu bakış açısından hareketle, ABD'de, Türkiye'nin ve Türk özel sektörünün daha iyi tanıtılabilmesi için yürütülen TÜSIAD çalışmaları 2001 yılında da devam

edecektir. Bu yöndeki faaliyetler, 18 Kasım 1998 tarihinde açılan Washington, D.C. Temsilciliği aracılığıyla yönlendirilecektir.

Washington, D.C. Temsilciliği

Temsilcilik, gerek Washington'da gerekse diğer şehirlerde çeşitli toplantılar düzenlenmesi, TÜSIAD heyet ziyaretlerinin temas programının koordinasyonu, yeni temas noktaları oluşturulması, bülten, web sitesi ve yayın dağıtımı gibi bilgilendirme faaliyetleri çerçevesinde çalışmalarını sürdürecektir. Bu çerçevede planlanan faaliyetler ile ilgili bilgi aşağıda belirtilmektedir.

Washington'da planlanan toplantılar: Kongre danışmanları, Yönetim, işadamları, akademisyenler ve think-tanklere yönelik olarak bir adet geniş katılımlı, konferans niteliğinde toplantı düzenlenmesi planlanmaktadır. Bu toplantının Türkiye'den gelecek heyetlerle aynı tarihlere denk getirilmesi amacıyla, ilkbahar veya sonbahar aylarında düzenlenmesi düşünülmektedir.

Ayrıca, ikisi ilkbaharda, ikisi sonbaharda olmak üzere 4 adet dar katılımlı, tartışma toplantıları yapılması planlanmaktadır. Dar katılımlı toplantılar, Türkiye'de gündemde olan konular üzerinde, Türkiye'den ABD'ye zaten seyahat edecek gazeteci, akademisyen vb. çevrelerden isimlerin konuşmacı olacağı, daha çok 15-20 kişilik yuvarlak masa toplantıları şeklinde düzenlenecektir.

Geçen iki yılda olduğu gibi, Mart 2001'de, çok sayıda TÜSIAD üyesinin Türk-Amerikan İş Konseyi (ATC) toplantıları için Washington'a geldiği esnada, Türkiye üzerine çeşitli toplantı ve/veya temaslar Temsilcilik tarafından düzenlenecektir. Yine geçen yıllara benzer bir şekilde, ATC panellerinden birinin organizasyonunu Temsilcilik üstlenebilecektir. Bunun dışında, eğer ATC sırasındaki faaliyetlerin formatında bir değişiklik olmazsa, Kongre, Kongre danışmanları,

Yönetim, IMF/Dünya Bankası, vb. yerlerle istenildiği takdirde toplantılar/temaslar organize edilecektir. Aksi takdirde, sonbahar aylarında bir ikinci misyon düzenlenerek bu tür toplantılar organize edilecektir.

2001 yılında ilk kez sanatsal bir etkinlik yapılması için çalışmalar sürdürülmektedir. Son konfirmasyonlar alındığı takdirde, Şubat ayında Prof. Talat Halman ve Tiyatro Sanatçısı Yıldız Kenter'in katılımıyla, Library of Congress'le birlikte, "Tarih Boyunca Türk Sanat ve Mimarisi" konulu bir gösteri-konferans düzenlenmesi planlanmaktadır.

Eylül 2001'de, IMF/Dünya Bankası yıllık toplantıları esnasında, ilki 1999 yılında gerçekleştirilen ve Türk-Amerikan ilişkilerinin güncel bir boyutunu ele alarak katılımcıları bilgilendirmeyi amaçlayan toplantıların ikincisi düzenlenecektir. IMF/WB toplantılarının Washington'da gerçekleştirildiği her yıl yapılması kararlaştırılan bu toplantıya, daha çok Türk finans sektörü ve şirketler kesiminden ve kamu temsilcilerinden katılım beklenmektedir.

Washington dışında planlanan toplantılar: Washington Temsilciliği'nin üyesi olduğu ve özellikle ABD iş dünyasında son derece önemli, etkin bir örgüt olan ve New York'ta bulunan Council on Foreign Relations bünyesinde, TÜSIAD'ın desteğiyle 2001 yılı içerisinde Türkiye üzerine bir etkinlik düzenlenmesi konusunda bir prensip anlaşmasına varılmıştır. Toplantı konusu ve konuşmacı, konjonktüre ve Council'in programına göre yıl içerisinde tespit edilecektir.

Ayrıca, Chicago'da 2000 yılında yapılan temaslar sonucu, burada Türkiye üzerine yapılacak ve iş geliştirme boyutu da olacak bir toplantının çok ilgi çekeceği sonucuna varılmıştır. Chicago'daki değişik örgütlerle görüşülmüş ve sonuç olarak Chicago Council on Foreign Relations ile ortak olarak bir etkinlik düzenlenmesi konusunda anlaşmaya varılmıştır. Bu toplantının tarihinin ilkbahar veya sonbaharda olmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Türkiye'den

ABD ile iş yapan çeşitli firmaların katılımının sağlanmasını Temsilciliğin üstlendiği bu toplantının önemli bir boyutu iş geliştirme olacağından, Türk Amerikan İş Konseyi ile birlikte hareket edilmesi planlanmaktadır.

Yine 2000 yılında, bu kez Houston/Texas'da yapılan temaslar sonucunda, burada Türkiye ile iş yapan ABD'li firmaların yoğunluğu ve bölgede bu konuya olan ilgi göz önüne alınarak, Chicago'dakinin benzeri bir etkinliğin yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Böyle bir faaliyetin, Houston'da temsilciliği bulunan World Affairs Council ile gerçekleştirilmesinin yararlı olacağı düşüncesiyle, bu kuruluşla prensip anlaşmasına varılmıştır. Etkinliğin iş geliştirme ağırlıklı olması ve burada daha çok enerji sektörünün ele alınmasının ilgi çekeceği düşünülmüştür. Özellikle Türkiye'nin enerji sektörüne Amerikan firmalarının varolan ilgisi, planlanan etkinliği daha cazip kılmaktadır. Türk Amerikan İş Konseyi ile birlikte hareket edilmesi planlanan toplantı ile ilgili olarak TÜSIAD'ın Enerji Çalışma Grubu'ndan katkı istenebilecektir.

Senatör Byrd'ün ofisinin öncülüğünde ve ABD Yönetimi ile Türkiye'nin Washington Büyükelçiliği ve DEİK desteğinde yürütülen, Temsilciliğin de yakından takip ettiği, Appalachia bölgesindeki 13 eyalet ile Türkiye arasındaki ticaret ve yatırım hacmini artırmayı amaçlayan "Appalachian-Turkey Trade Project" kapsamında, 2001 yılındaki ATC Konferansından sonra West Virginia'da bir toplantı yapılması planlanmaktadır.

Dünya Bankası ve IFC'nin bir yan grubu olan FIAS (Foreign Investment Advisory Services) tarafından başlatılan ve Türkiye'ye yabancı yatırımları artırmayı amaçlayan bir konferans düzenlenmesi projesine YASED'le birlikte TÜSIAD'ın katılımı için gerekli ilk temaslar 2000 yılı içinde yapılmış ve bir durum tespit raporu hazırlanmıştır. Bu konuda, 2001 yılı içerisinde, İstanbul'da, üst düzey katılımlı bir yatırım konferansı düzenlenmesi planlanmaktadır.

ABD Temsilciliği, sponsor kuruluşun son onayı vermesi durumunda, 2001 yılı sonbahar döneminde ilk kez Türkiye'de bir konferans ve toplantılar dizisi başlatmayı planlamaktadır. Bu etkinlik, henüz Türkiye konusunda ismi pek fazla duyulmamış, ancak Türkiye'nin bulunduğu coğrafi bölge veya konularla ilgili çalışmalar yapan think-tank uzmanlarından 4-5 kişiden oluşacak bir grupla İstanbul ve Ankara'da gerçekleştirilecektir. İstanbul'da, bu uzmanların katılımıyla gerçekleşecek bir konferansın ardından yine İstanbul ve Ankara'da değişik çevrelerle temaslar organize edilecektir. Böylece, bir yandan bu uzmanların Türkiye hakkında daha derin bilgi sahibi olması ve Türkiye'yi bizzat tanımaları, diğer yandan bu uzmanların ağızından ABD pozisyonlarının Türk karar vericilerine aktarılması için bir ortam yaratılması hedeflenmektedir.

Türkiye'den gelecek TÜSIAD heyetleri ile ilgili faaliyetler: 2001 yılının Mart ayında gerçekleştirilecek Türk Amerikan İş Konseyi (ATC) yıllık toplantıları sırasında, son iki yılda olduğu gibi, özellikle Yönetim Kurulu ve istendiği takdirde Dış İşleri Komisyonu üyeleri için temas programları oluşturulacaktır. Özellikle bu yıl ABD Yönetimi'ne yeni isimlerin atanacağı ve birçok yeni Kongre üyesinin Senato ve Temsilciler Meclisi'ne girdiği göz önüne alındığında, bu temasların önemi artmaktadır.

Yeni isimlerin ABD Yönetimi ve Kongresi'ne girmesiyle özellikle bu yıl sonbaharda da bir TÜSIAD heyetinin ABD'ye gelmesi son derece yararlı olacaktır. Bu ziyaret esnasında, Kongre ve Yönetim dışında ABD basını, ABD'deki Türk basını ve think tanklerle de bir dizi temaslar organize edilebilir. Bu seyahat sırasında, yukarıda bahsedilen programlardan birisinin düzenlenmesi ve TÜSIAD Başkanı'nın burada konuşmacı olarak yer alması yararlı olacaktır.

Yeni temaslar ve önceden kurulmuş olan temasların sürdürülmesi: Temsilcilik, 2001 yılında göreve başlayacak yeni bürokratlar ve yeni seçilen Kongre üyeleri ve

danışmanları ile TÜSIAD heyetlerinin ziyaretleri, Temsilcilik etkinlikleri ve birebir ziyaretlerle temas kurarak, bu kişilerin TÜSIAD ile iletişimlerini ve Türkiye hakkında bilgilendirilmelerini sürekli kılmayı hedeflemektedir. Ayrıca, ABD basınına yönelik içerikli çalışmalar yürütülmesi ve küçük çaplı etkin faaliyetler düzenlenmesi, basınla temasların TÜSIAD heyetlerinin programları içine alınması planlanmaktadır.

Temsilcilik, Washington ve dışında yapılan faaliyetlerin çoğunda, kendini ABD'de kanıtlamış önemli örgütler ile işbirliği yoluna gitmeyi tercih etmektedir. Böylece, bu kuruluşların tecrübelerinden ve üye ağlarından daha kolay yararlanılabilmesi ve bu örgütlerin üyelerine TÜSIAD ve Türkiye'nin anlatılması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, ABD'deki çeşitli Türk-Amerikan kuruluşlarının yanı sıra Council on Foreign Relations ve World Affairs Council gibi kuruluşlarla 2001 yılında da çeşitli ortak faaliyetler gerçekleştirilecektir. Diğer yandan, ABD'nin çeşitli kentlerindeki Türk-Amerikan işadamlarının biraraya gelmelerine destek verilerek, bu şehirlerde yaratılacak etkinlikler için kalıcı bir destek grubu oluşturulması düşünülmektedir.

Bilgi üretilmesi ve yayın dağıtımı: TÜSIAD yayınlarının ilgili çevrelere dağıtılması, Türkiye'ye yönelik çıkartılan İngilizce ve Türkçe bültenlerin hazırlanması, Türkiye'deki önemli gündem konuları hakkında çeşitli Türk gazetelerinde çıkan haberlerden derlenen, "Selected News on Turkey" isimli haftalık bültenin çıkartılmasına devam edilecektir.

TÜSIAD-US web sitesi ve veritabanının geliştirilmesi: TÜSIAD web sitesinin daha interaktif hale getirilmesi ve okuyucu sayısının artırılması planlanmaktadır. Bu nedenle, web sitesinin güncelliği ve kullanım kolaylığını geliştirecek çalışmalar yapılacaktır.

Temsilciliğin hedef kitlesine ulaşımındaki en önemli kaynak olan veritabanı güncel tutulacak, özellikle ABD'ye yönelik bültenlerin daha geniş kesimlere ve

daha kısa zamanda ulaştırılması için veritabanı üzerinde yapılan çalışmalara devam edilecektir. Elektronik ortamda iletişim, tümüyle veritabanı üzerinden sağlanacaktır.

Yurt İçi İlişkiler

Türkiye'nin gündeminde bulunan siyasal, ekonomik, sosyal ve dış politika konularında görüş ve öneriler oluşturulacak, araştırmalar yaptırılacak, bu görüşler etkin biçimde ilgililerin dikkatine sunulacaktır.

Oluşturulan görüş ve önerilerin kamuoyu tarafından daha iyi anlaşılması için paneller, toplantılar düzenlenecek; bilgi notları ve basın açıklamaları ile tanıtım faaliyetleri yürütülecektir.

Hükümet, parlamento ve üst düzey bürokrasiye TÜSIAD'ın görüş ve önerilerinin ulaştırılmasına devam edilecektir. TÜSIAD'ın görüşlerinin etkin biçimde Ankara'ya ulaştırılması için uygun platformlarda görüşmeler, toplantılar düzenlenecek, karşılıklı bilgi alış verişini arttıracaktır. Özellikle, TÜSIAD çalışma komisyonları ve TBMM ihtisas komisyonları arasında yapıcı ve teknik detaylara inen diyalogun geliştirilmesine çalışılacaktır.

TÜSIAD ile aynı ilke ve değerleri paylaşan sivil toplum örgütleri ile ilişki ağının geliştirilmesi için çalışmalar 2001 yılında da sürecektir. Laik, demokratik bir sistemde, piyasa ekonomisi kuralları çerçevesinde ekonomik faaliyetlerin yürütülmesi gereğine inanan SIAD'larla oluşturulan işbirliğinin geliştirilmesine çalışılacaktır. Sanayinin rekabet gücü artışı sağlaması için sektörel çalışmalara yer verilecek, bu amaçla Profesyonel Meslek Örgütleriyle işbirliğine devam edilecektir.

Ankara Temsilciliği

Ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi karar alma süreçlerine TÜSIAD'ın daha etkili katkıda bulunabilmesini sağlamak, kişiler, kamu ve özel sektör

kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri, parlamento ve hükümet nezdinde TÜSIAD'ı Ankara'da temsil etmek ve karar süreçlerine katılımının süratle gerçekleştirilebilmesi amacıyla 2000 yılında faaliyete geçen TÜSIAD Ankara Temsilciliği, 2001 yılında aşağıda sunulan konularda spesifik çalışmalar gerçekleştirmeyi planlamaktadır.

2000 yılında başlatılmış olan TÜSIAD Makroekonometrik Modeli'nin Haziran ayında tamamlanması ve Eylül ayında modelin Project-LINK, kamu kurumları ve üniversite ortamlarında sunulması planlanmaktadır.

Temsilcilik, 2001 yılında, TBMM ve Başbakanlık ile kamu yararına olan sivil toplum örgütleri arasındaki ilişkilerin, yasama sürecinin tabana yayılarak demokratik karar alma süreçlerinin daha da etkili ve saydam kılınmasını teminen kurumsallaştırılması yönünde bir projenin geliştirilmesi için çalışmalar yürütecektir.

Temsilcilik, Ekonomik ve Sosyal Konsey Yasa Tasarısı üzerinde TÜSIAD görüşlerinin yasama ve yürütme organlarına aktarılması ve benimsetilmesinin sağlanması, AB Gümrük Birliği'ne ilişkin teknik mevzuat çerçeve kanunu, tüketicinin korunmasına ilişkin kanun ve İş Kanunu'na yönelik teknik değerlendirme raporlarının hazırlanması konularına eğilecektir.

Meslek Örgütleriyle İlişkiler Komisyonu altında faaliyet gösteren Bölgesel Kalkınma Çalışma Grubu bünyesinde sürdürülen "Uygun Yatırım Alanlarının Belirlenmesi" çalışmasının tamamlanarak sürekli bir formata taşınmasının Temmuz ayında gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Temsilcilik tarafından, KKTC'nin ekonomik, sosyal ve siyasi perspektifine yönelik bir raporun hazırlanmasını koordine edilecek, 2000-2002 Makro Uyum Programı'nın yapısal taahhütlerinin izlenebilmesi için teknik bir altyapının geliştirilmesi ve "Consumer

Sentiment" Endeksinin Türkiye için geliştirilmesi yönünde altyapı hazırlanması çalışmaları yürütülecektir.

Araştırmalar

Ana temalar ve güncel konular ile ilgili araştırmalar yapılması, yurt içinde ve yurt dışında yaşanan gelişmelerin takip edilmesi ve TÜSIAD görüşlerinin oluşturulması, Genel Sekreterliğin koordinasyonu altında tüm ilgili bölümler ve üye çalışma komisyonları tarafından yürütülecektir. Halen yürütülmekte olan ve 2001 yılı için planlanan araştırmalar aşağıda belirtilmektedir.

Yürütülmekte Olan Araştırmalar

Türkiye'nin Dış Ticaret Performansının Değerlendirilmesi

Bu çalışma, öncelikle bir istatistiksel veri derlenmesi ve yayınlanması projesi olarak düşünülmüştü. Ancak yıldan yıla, dış ticaret istatistiklerinin yapısındaki değişiklikler nedeniyle veri tabanı oluşturmakta güçlüklerle karşılaşmıştır. Bu çalışmanın, Gümrük Birliği'nin ilk 5 yılının dış ticaret açısından değerlendirilmesi çalışmasına dönüştürülmesine karar verilmiştir.

Coğrafya 2001

Orta öğretim (Lise 1, 2 ve 3. sınıflar) için düşünülen Coğrafya Yardımcı Ders Kitabı, Prof. Dr. Fusun Üstel'in koordinasyonunda 18 kişilik bir ekibin çalışması sonucunda tamamlandı. "Coğrafya 2001" adıyla TÜSIAD yayın kimliğine uygun olarak yayımlanacak olan bu çalışmanın hem öğretmenler hem de öğrenciler açısından çekici olacağı düşünülmektedir. Yazı, harita, şekil ve fotoğraf malzemelerinin biraraya getirilmesindeki gecikmeler

nedeniyle, kitap Mart 2001 tarihinde kamuoyuna tanıtılacaktır.

2000'li Yıllarda Türk Endüstrisi İçin Rekabet Stratejileri

Prof. Dr. İbrahim Kavrakoglu tarafından yürütülen projenin "Gelecek 10-15 Yılda Ufukta Görünenler" ve "Devletçi Pazar Ekonomisi" adlı birinci ve ikinci bölümleri tamamlanmıştır. Rekabet Stratejileri Projesinin ilk bölümü önümüzdeki 10-15 yıllık döneme ışık tutmayı, ikinci bölümü Türkiye'deki durumu tespit etmeyi, son bölümü ise önerilerde bulunmayı amaçlamaktadır.

Projenin ilk bölümünde; dünya genelindeki yeniliklere yoğunlaşıp, hangilerinin gün geçtikçe daha önem kazanabileceği belirlenerek tespitlerde bulunulması ve yenilikler ışığında Türkiye'nin fırsatlarının belirlenmesi; "Türkiye'de Sanayinin Mevcut Durumu" adlı ikinci bölümde sanayi yapısı ve performans analizi ışığında, ülkemizdeki yapı ve performans yetersizliğinin temelindeki nedenlere değinilmesi; üçüncü bölümde ise Türk sanayisi için çözüm önerileri ve stratejiler getirilmesi amaçlamaktadır.

Rekabet Gücü ve En İyi Uygulamalar-Makina İmalat Sanayi

Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) ve Makina İmalatçıları Birliği ile birlikte makina imalat sanayii sektöründe anket ve mülakata dayandırılarak hazırlanmakta olan bu araştırmanın amaçları, şirketlerin sektördeki rekabetçi konumlarının belirlenmesi, öncül ve ardıl şirketler profilinin ortaya çıkarılması, uluslararası pazarlarda sürdürülebilir rekabet gücünü oluşturmada gerekli öncelikler, hedefler ve hareket planlarının belirlenmesidir.

2001 yılının ortalarında yayımlanması planlanan çalışmada, ilk defa bu sektörde elektronik ticaret çalışması ve teknoloji yol haritası konuları da işlenecektir. Elektronik ticaret anlaşması çalışmasının

amaçları şöyle özetlenebilir: Makina imalatçıları açısından elektronik ticaretin ne gibi imkanlar içerdiğinin irdelenmesi, mevcut öngörülen teknolojilerle makina imalatçılarının elektronik ticarete nasıl bir sektörel yapılanma ile geçebilecekleri konusunda seçenekler geliştirme ve değerlendirme, elektronik ticarete geçiş ile firma bünyesinde iş yapma biçimlerinde ne gibi değişikliklerin öngörülebileceğinin irdelenmesi. Teknoloji yol haritası ile, hem üretilen ürünlerin teknolojisi hem de bu ürünlerin üretilmesinde imalatçı firmalar tarafından kullanılan üretim teknolojilerinin mevcut durumundan hareketle, önümüzdeki 5-10 yıllık süre içinde nasıl bir yol izlenmesi gerektiğine dair öneriler bütünü incelenecektir.

Savunma Sanayi ile İlgili Satın Alma Mevzuatının Değerlendirilmesi

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun DTÖ ve AB'deki değişikliklere paralel bir değişime tabi tutulması, savunma tedarikine ilişkin tanınan istisnalar dolayısıyla bu tür kamu alımlarının tamamen ayrı bir kanun çerçevesinde düzenlenmesi için yeni bir savunma sanayii satın alma mevzuatının geliştirilmesi yönünde öneriler oluşturulması amacıyla, Savunma Sanayi Çalışma Grubu tarafından başlatılan "savunma sanayii ile ilgili satın alma mevzuatı" çalışmasının 2001 yılı başında tamamlanması planlanmaktadır.

2001 Yılında Başlatılması Planlanan Araştırmalar

2000 yılı sonu itibarıyla, TÜSİAD mevcut araştırma stokunu tüketmiş bulunmaktadır. 2001 yılından itibaren araştırma projeleri ile ilgili tercihler belirlenirken, aşağıdaki alanlar göz önüne alınacaktır.

* Avrupa Birliği'ne tam üye adaylığı perspektifinde ulusal programın uygulanması ve Uluslararası Para Fonu'nun makroekonomik uyum programının sürdürülmesi çerçevesinde ihtiyaç duyulabilecek ayrıntılı konularla ilgili alanlar.

* Sektörel Dernekler Platformu faaliyetleri çerçevesinde üretim, verimlilik, işgücü, rekabet ve yabancı sermaye konuları ile ilgili alanlar.

* Devletin yeniden yapılanması konusunda TESEV ile oluşturulmuş olan platform çerçevesinde özelleştirme, maliye ve bütçe politikaları ve vergilerin toplanması konusunda şeffaflık sağlanması ile ilgili alanlar.

* Vergi politikaları ve bankacılık sektörünün yeniden yapılanması ile ilgili alanlar.

* AB'ye uyum politikaları çerçevesinde devlet yardımları ve bölgesel kalkınma alanları.

* Devletin asli görevleri ile ilgili olarak eğitim, sağlık, savunma ve yargı konularında politika önerileri geliştirici alanlar.

* Siyasi sistemin daha etkin ve doğru karar alabilmesine yönelik olarak Meclis'in etkin çalışması, Siyasi Partiler Yasası, Yerel Yönetimler Yasası, dokunulmazlık ve yolsuzlukla mücadele alanları.

* Sürdürülebilir büyüme ve makroekonomik tahmin konularıyla ilgili alanlar.

* Bilgi toplumuna yönelik e-Türkiye, bilgi-işlem, bilgisayar ve iletişim teknolojileri, biyoteknoloji gibi alanlar.

* Yukarıdaki konularla ilgili tasarımı yapılacak projelere sistematik olarak söz konusu alanlarda gönüllü faaliyet gösteren sivil toplum örgütlerini ortak etme girişimleri.

Bu ilgi alanları çerçevesinde 2001 yılında başlatılacak üç projenin kapsamı aşağıda belirtilmiş olup TÜSİAD'ın yıllık altı raporluk yayın geleneği çerçevesinde üç konunun daha Yönetim Kurulu tarafından yıl içinde belirlenmesi planlanmaktadır.

Makroekonomik Karar Alma Sürecinin Yeniden Yapılandırılması

Türkiye'nin imzaladığı, IMF destekli istikrar programının temel amacı, enflasyonu kalıcı bir şekilde tek haneli seviyelere indirmek ve bunun için gerekli yapısal reformları yapmaktır. Bu kapsamlı program bazı önemli detaylarıyla beraber kamuoyuna duyurulmuş ve uygulamada başarılı olarak değerlendirilebilecek bir başlangıç yapılmıştır. Programın sürdürülmesi siyasi iktidarın kararlılığının devam etmesine bağlı olmakla birlikte, siyasi kararlılığı da olumlu veya olumsuz etkileyebilecek, "makroekonomik yönetim kapasitesi" de büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede Sosyal İşleri Komisyonu tarafından, Türkiye'de "makroekonomik yönetim kapasitesi" açısından mevcut durumun incelenip eksikliklerin nasıl giderilebileceği ile ilgili öneriler getirilmesi amacıyla bir çalışma başlatılacaktır.

Sağlık Reformu

Türkiye'de sağlık sistemi reformu çerçevesinde orta ve uzun vadeli öneriler geliştirilmesi amacıyla bir çalışma başlatması, TÜSİAD 1998 ve 1999 Yılı Çalışmaları raporunda "Başlatılması Planlanan Araştırmalar" bölümünde yer almıştı. Sosyal İşler Komisyonu'nun 3 Temmuz 1999 tarihinde yapmış olduğu "21. Yüzyılda Türk İnsanın Profili" konulu arama konferansı ardından saptanan projeler içerisinde yeniden değerlendirmeye alınan projenin, Komisyonun 2000 yılında eğitim ve kamu kesiminin yeniden yapılandırılması konularına ağırlık vermesi nedeniyle, 2001 yılında başlatılması kararlaştırılmış olup, ilk aşamada projeye hazırlık olmak üzere, konu ile ilgili saha araştırması niteliğinde bazı çalışmalar incelenmiştir.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Girmesinin Türkiye'nin İstihdam ve İş Gücü Piyasalarına ve Ücretlere Etkileri

Sosyal İşler Komisyonu tarafından başlatılacak olan çalışmada, Avrupa Birliği(AB) ve Türkiye arasındaki gelir, faktör dağılımı ve diğer

farklılıkların (faktör ve verimlilik farklılıkları, eğitim kalitesi farklılıkları, işgücü farklılıkları, convergence için gerekli olan büyüme) tespiti, ticaret bariyerlerinin kaldırılmasının AB ülkeleri ve Türkiye'deki ücretler, istihdam ve gelir dağılımı üzerindeki etkileri, sermaye piyasalarının entegrasyonunun AB'de ve Türkiye'deki etkileri, AB işgücü piyasalarını Türkiye'den gelecek göçe açmanın etkileri, yapısal değişimin etkilerini yumuşatmak için gerekli politikalar ve kurumlar, bölgelerarası işçi hareketini güçlendirmek için izlenecek politikalar ve göçü düzenleyici ekonomi politikaları, gelirlerin yaklaşmasını sağlayacak politikalar konularına değinilmesi düşünülmektedir.

Sürelî Yayınlar

Belirli aralıklarla yayınlanan dergi, bülten ve araştırmaların hazırlanmasına 2000 yılında da devam edilecektir. Bu çerçevede hazırlanacak süreli yayınlar aşağıda belirtilmektedir.

Türkiye Ekonomisi 2001

İçinde bulunulan yılın ekonomik gelişmelerinin değerlendirildiği rapor, Ekonomik Araştırmalar Bölümü tarafından İngilizce ve Türkçe olarak hazırlanacaktır.

TÜSİAD Konjonktür ve Quarterly Economic Survey

Ekonomik Araştırmalar Bölümü tarafından hazırlanan ve üçer aylık dönemler itibarıyla Türkiye ekonomisindeki gelişmeleri izleyen TÜSİAD Konjonktür'ün Türkçe ve İngilizce olarak yayımına devam edilecektir.

Görüş

Türkiye'nin gündeminde bulunan temel siyasal, ekonomik ve sosyal konularda, konunun yetkin kişilerine hazırlatılan makalelerin yer aldığı Görüş dergisinin iki ayda bir kez yayımlanmasına devam edilecektir.

Private View

İngilizce derginin 2001 yılında da yayımına, Avrupa ve ABD'de işveren kuruluşlarına, basın-yayın örgütlerine ve diplomatik temsilciliklere gönderilmesine devam edilecektir.

TÜSİAD Bülten

TÜSİAD'ın üç ayda bir yayımlanan ve geçmiş dönem faaliyetlerin üyelere aktarılmasını amaçlayan bültenin 2001 yılında da üyelere gönderimine devam edilecektir.

TÜSİAD Newsletter

"Görüşler", "TÜSİAD yayınları" ve "TÜSİAD faaliyetleri" olmak üzere üç ana başlıktan oluşan TÜSİAD Newsletter'ın üç ayda bir yayımlanmasına ve Avrupa ve ABD'de ilgili kişi ve kuruluşlara gönderilmesine devam edilecektir.

Kongreler, Toplantılar, Ödüller

TÜSİAD-KalDer Kalite Ödülü

1993 yılından bu yana verilmekte olan TÜSİAD-KalDer Kalite Ödülü'nün dokuzuncusu, büyük ölçekli kuruluşlar ve KOBİ'ler kategorilerinde "Büyük Ödül" ve "Başarı Ödülleri" olarak verilecektir.

Ödül süreci jürinin kararının ardından sona erecek, ödül kazanan kuruluşlar 10. Ulusal Kalite Kongresi'nin son günü akşamı düzenlenecek ödül töreninde açıklanacaktır.

Ödül çerçevesindeki etkinlikler, TÜSİAD Teknoloji ve Kalite Yönetimi Komisyonu'nun, Kalite Derneği ile ortak çalışmalarıyla sürdürülecektir.

10. Ulusal Kalite Kongresi

Ulusal Kalite Kongresi'nin onuncusu Kasım ayında düzenlenecektir. Her yıl bir ana tema ile toplanan kongrenin, 2001 yılı ana teması "Sivil Toplum Örgütleri ve Toplam Kalite Yönetimi" olarak belirlenmiştir.

TÜBİTAK-TTGV-TÜSİAD Teknoloji Ödülü ve 4. Teknoloji Kongresi

2002 yılında düzenlenecek olan Kongre ve Ödül ile ilgili çalışmalar 2001 yılı boyunca sürdürülecektir.

5. SİAD Zirvesi

Ülke çapında sanayici ve işadamları dernekleri ile iş ve eylem birliği doğrultusunda ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla düzenlenen SİAD Zirvelerinin beşincisi 2001 yılında Antalya'da gerçekleştirilecektir. Bu amaçla, Antalya SİAD'ın başkanlığında gerekli çalışmalar başlatılacaktır.

Üye Toplantıları

TÜSİAD üyelerine çeşitli güncel konularda bilgi vermek üzere düzenlenen, konuk konuşmacıların davetli olduğu üye toplantılarına devam edilecektir.

Dış Tanıtım ve Kültürel Etkinlikler

Türk-Ermeni İlişkileri Konusunda Washington'da Düzenlenecek Seminer

Türkiye, Ermenistan ve Diaspora Ermenileri arasında bir diyalog başlatmak, üç grup arasındaki görüş ve çıkar farklarını ortaya koymak, birlikte gerçekleştirilebilecek projeleri saptamak amacıyla bir seminer düzenlenmesi planlanmaktadır.

Yapılan ön görüşmelerde ABD İstanbul Konsolosluluğunda bu konuda bir projelerinin olduğu ve bu projeyi TÜSIAD ile işbirliği içinde gerçekleştirmeyi tercih ettikleri öğrenilmiştir. Seminerin şekillendirilmesinde Türk-Ermeni İş Geliştirme Konseyi Başkanlığı, konu üzerinde çalışmaları olan basın yayın mensupları, akademisyenler ve Ermeni Patriği ile görüşülmektedir.

Seminer 25-28 Mart 2001'de gerçekleşecek Türk-Amerikan İş Konseyi toplantısı öncesinde ve bir fotoğraf veya sanat sergisi ile birlikte gerçekleştirilebilecektir.

İsveç'in AB Başkanlığı Süresinde TÜSIAD'ın Kültürel Etkinlikleri

Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecinde İsveç sıkça problemler yaşadığımız, Türkiye'nin iyi tanınmadığı ve Türk modern sanatının da hiç tanınmadığı bir ülkedir. Dolayısıyla, İsveç'in AB Başkanlığı süresinde Stockholm'de prestijli bir galeride 2 hafta kadar sürecek bir sergi ve bu sergi süresinde de uluslararası üne sahip bir Türk yorumcunun ve/veya orkestrasının vereceği bir veya iki konser düzenlenmesi düşünülmektedir. Sergi ve yine prestijli bir konser salonunda bir resepsiyonla gerçekleştirilebilecek olan konserin amacı, Batı sanatını bizim de icra

edebileceğimizi göstermekten çok hem Avrupa ile ortak kültürümüzü hem de onlardan farkımızı özgün bir şekilde ortaya koyan eserlerin en üst kalite yorumcularımız tarafından sunulmasıdır.

Türkiye'nin modern ve sanatçı yüzünü göstermeyi amaçlayan bu etkinlik için şirketlerin sponsorluğunun sağlanılmasına çalışılacaktır.

Diğer Kültürel Etkinlikler

2000 yılında olduğu gibi 2001 yılında da Türkiye ile ilgili yayın ve sanat eserlerinin yurt dışında tanıtılması için fırsatlar değerlendirilecektir. Örneğin İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'nın "Mozart in Turkey" adında, TÜRSAB'ın "Cumadan Pazara" adında, Türkiye'de yerleşik bir Amerikalı filmcinin çektiği "Hristiyanlığın Türkiye'deki tarihi yerleri" ve "İkinci Dünya Savaşında Avrupa Musevilerine Yardım Eden Türkler" konularında filmler bulunmaktadır. Bu filmlerin yurt dışında daha yaygın dağıtılması yolları aranacaktır.

Kalite Güvence Sistemi Çerçevesinde Kalite Hedefleri

1998 yılında tamamlanan çalışmalar sonucunda TÜSIAD Kalite Güvence Sistemi kurulmuş ve ISO 9001 belgesi alınmıştır. TÜSIAD tarafından sunulan hizmetlerin, planlı ve sistematik faaliyetler sonucu gerçekleştirilmesi amacına yönelik olarak kurulan sistem çerçevesinde belirlenen kalite hedefleri ile ilgili yapılacak çalışmalar aşağıda belirtilmektedir.

Lotus Notes bağlantısı bulunan TÜSIAD üyelerine faks yerine elektronik ortamda doküman gönderilmesinin tüm TÜSIAD üyelerine yaygınlaştırılması: Halen 190

TÜSIAD üyesine, Ankara'da bir hafta, Brüksel'de bir hafta, Washington'da iki hafta, Washington'da bir ay (İngilizce), yabancı basın özetleri vb. dokümanlar elektronik ortamda düzenli olarak gönderilmektedir. Bu sayının artırılmasının yanısıra, üyelere fakslanan duyuruların e-mail ile de gönderilmesini sağlayan bir sistem satın alınarak, önce bir test ortamı oluşturulması ve sistemin işleyişe geçirilmesi planlanmaktadır.

TÜSIAD Kalite Güvence Sistemi ile ilgili prosedür, form vb. dokümanların elektronik ortamda işlem görmesi: Tüm prosedür ve formların hazırlık, kontrol ve onay aşamalarını gösteren "akış diyagramları" çıkarıldı. Uygun bir paket programın sisteme adapte edilmesi için çalışmaların 2001 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Bilgi İşlem altyapısının geliştirilmesi: Verimlilik artışının büyük ölçüde bilgi işlem altyapısının geliştirilmesine dayandığı düşüncesiyle; Genel Sekreterlik bünyesinde tamamen IBM uyumlu network yapısına geçilmesi, komisyonlar ve çalışma grupları ile ilgili tüm dokümanların elektronik ortamda hazırlanması, gönderilmesi ve arşivlenmesi ile ilgili düzenin geliştirilmesi, Genel Sekreterlik ile Temsilcilikler arasında aynı network, veri tabanı ve mail yapısının sağlanması ile ilgili olarak 2000 yılında başlatılan çalışmalar sürdürülecektir.

Savunma Sanayi Koordinasyon Faaliyetleri

Savunma Sanayi Çalışma Grubu tarafından koordine edilecek olan, TÜSIAD üyelerinin Türk Silahlı Kuvvetlerinin Deniz ve Kara Kuvvetlerine bağlı tesislerini ziyaretinin 2001 yılı ilkbaharında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun DTÖ ve AB'deki değişikliklere paralel bir değişime tabi

tutulması, savunma tedarikine ilişkin tanınan istisnalar dolayısıyla bu tür kamu alımlarının tamamen ayrı bir kanun çerçevesinde düzenlenmesi için yeni bir savunma sanayii satın alma mevzuatının geliştirilmesi yönünde öneriler oluşturulması amacıyla başlatılan "Savunma Sanayii ile İlgili Satın Alma Mevzuatı" çalışmasının 2001 yılı başında tamamlanması planlanmaktadır.

Genel Sekreterlik Bölümlerinin ve Üye Çalışma Komisyonlarının Çalışma Programı

Dış İşleri

Dış politika konularında görüş oluşturulması, TÜSIAD'ın yurt dışı temaslarının yürütülmesi, özellikle AB nezdindeki faaliyetlerin koordinasyonu, Türkiye'nin yurt dışında daha iyi tanıtılması, TÜSIAD'ın çeşitli konulardaki görüşlerinin en doğru ve etkin biçimde ilgili kişi ve kuruluşlara ulaştırılması çerçevesindeki faaliyetler 2001 yılında da Dış İlişkiler Bölümü ve Dış İşleri Komisyonu'nun ortak çalışmaları ile yürütülecektir. Bu çalışmalar ana başlıklar halinde aşağıda belirtilmektedir.

AB'ye Uyum Sürecinde Çalışmalar: AB ile ilgili çalışmalar, Brüksel Temsilciliği çalışmaları, Ankara Temsilciliği ile ilişkiler ve UNICE bünyesindeki faaliyetler olarak organize edilecektir.

Brüksel Temsilciliği Çalışmaları: Brüksel Temsilcisi, AB Uyum Komitesi'nin İzleme Sekreteryası çerçevesinde her ay yapılan toplantılara katılmaya devam edecek ve çalışma gruplarının faaliyetlerinin gözden geçirilmesine katkıda bulunacaktır. Bu çerçevede Temsilcilik, Komisyon ve ona bağlı çalışma gruplarının UNICE'de takip ettikleri faaliyetlere destek olacak ve bu alanlarda AB nezdinde yürütülen çalışmalar hakkında

Komisyon ve çalışma gruplarını bilgilendirecektir.

Brüksel'de Bir Hafta'lar, Temsilcilik tarafından hazırlanan diğer raporlar ve Dış İlişkiler Bölümü araştırmaları ile Avrupa Birliği'ndeki önemli gelişmeler, yeni yapılanmalar ve bunların Türkiye'ye etkileri izlenecek ve derlenen bilgiler ilgili kişilere raporlanarak aktarılacaktır. Dış İşleri Komisyonu, planlanacak muhtelif etkinliklerle özellikle Brüksel'deki lobi faaliyetlerini sürdürecektir.

Temsilciliğin talepleri doğrultusunda Dış İlişkiler Bölümü'nden bir kişi Brüksel Temsilciliğinin faaliyetlerine Genel Sekreterlik desteğini koordine edecektir. Temsilciliğin bilgilendirmesi ile Avrupa'dan Türkiye'ye gelen heyetlerin karşılanması ve görüşmelerinin organize edilmesi ile ilgili gerekli hazırlıkları bu kişi takip edecektir. Temsilciliğin Avrupa'daki hedef kitlesine yönelik olarak Dış İlişkiler Bölümü üç ayda bir TÜSIAD Newsletter ve TÜSIAD yayınlarının İngilizce Yönetici Özetlerini çıkarmaya devam edecektir.

Ankara Temsilciliği ile İlişkiler: Ankara Temsilciliği, AB Uyum Komitesi'nin İzleme Sekreteryası çerçevesinde her ay yapılan toplantılara katılmaya devam edecek ve çalışma gruplarının faaliyetlerinin gözden geçirilmesine katkıda bulunacaktır. Bu çerçevede Temsilcilik, Komisyon ve ona bağlı çalışma gruplarının AB'ye uyum sürecinde ilgili komiteler ve kamu kuruluşları bünyesinde takip ettikleri faaliyetlere destek olacak ve bu alanlarda AB nezdinde yürütülen çalışmalar hakkında Komisyon ve çalışma gruplarını bilgilendirecektir.

UNICE Bünyesindeki Faaliyetler: UNICE Dış İlişkiler Komitesi ve çalışma grupları toplantıları izlenecektir. Bunun dışında takip edilecek konular aşağıda belirtilmektedir.

Orta ve Doğu Avrupa Çalışma Grubu çalışmaları ile ilgili olarak takip edilecek konular şöyledir: Türkiye'nin AB'ye resmen aday ilan edilmesiyle Türkiye UNICE'nin Genişleme Görev Gücü'ne dahil olmuştur.

Bu bağlamda, ülkemizde ekonomik durum ve özel sektör bakımından kaydedilen gelişmelerin değerlendirilmesi amacıyla hazırlanacak raporlara TÜSIAD katkı sağlayacaktır. Komisyon, yapılacak olan bu çalışmaları takip ederek koordine edecektir.

TÜSIAD UNICE'nin, Avrupa Akdeniz İşbirliği çerçevesinde yaptığı çalışmaları yakından takip etmektedir. UNICE bünyesinde UNIMED Projesi kapsamında yıl boyunca düzenlenecek seminerlere katılım sağlanacaktır. 2002 yılında TÜSIAD tarafından düzenlenecek olan 5. Avrupa-Akdeniz Sanayi Zirvesi için yılın ikinci yarısında çalışmalara başlanacaktır.

UNICE Orta ve Doğu Avrupa Çalışma Grubu'nun bünyesinde 1999 yılı içerisinde tamamlanan "Avrasya ve Avrupa" çalışması Dış İlişkiler Komitesi tarafından UNICE resmi görüşü olarak benimsenmiş ve ilgili kurumlara dağıtılmıştır. 2001 yılında bu çalışma içerisinde yer alan önerilerin somutlaştırıldığı, Avrasya'daki son durumun değerlendirildiği ya da belirli ülkelere odaklandığı yeni bir çalışma yapmak mümkündür.

ABD ile İlişkiler: ABD merkezli meydana gelen önemli gelişmeler Washington Temsilciliği ve Dış İlişkiler Bölümü'nün araştırmaları ile takip edilecek ve Komisyon'a aktarılacaktır. Washington Temsilciliği'nin yönlendirmesiyle gerektiğinde bazı önemli etkinliklere Komisyon da katılım sağlayacaktır. Komisyon, Washington Temsilciliği'nin hazırladığı aylık faaliyet raporları ile bilgilendirilecektir.

Temsilciliğin organize edeceği faaliyetlerle ilgili olarak Dış İlişkiler Bölümünden bir kişi Genel Sekreterlik desteğini organize edecek, dokümantasyon hazırlığı yapacak ve irtibat noktası olarak hareket edecektir. ABD'den Türkiye'ye gelen heyetlerle ilgili hazırlıklar da Washington Temsilciliği'nin bilgilendirmesiyle bu kişi tarafından yapılacaktır. Dış İlişkiler Bölümü, Washington Temsilciliği'nin ABD'deki hedef kitlelerine yönelik olarak 3 ayda bir TÜSIAD Newsletter ve TÜSIAD raporlarının İngilizce Yönetici Özetlerini hazırlayacaktır.

Avrasya ile ilgili çalışmalar: Avrasya ile ilgili çalışmalar çerçevesinde, The Conference Board, OECD Nezdinde Ekonomik ve Sanayi Danışma Komitesi (BIAC) ve OECD-TİKA Özel Sektör Geliştirme Merkezi bünyesindeki faaliyetler takip edilecektir.

The Conference Board ile 1998 yılında imzalanan "Memorandum of Understanding" çerçevesinde çeşitli ortak seminerler düzenlenmesi planlanmaktadır. Toplantılar, The Conference Board uzmanları ve/veya çalışma grupları üyelerinin sunumlarına ek olarak TÜSİAD'ın temin ettiği konuşmacıların katılımı ile gerçekleştirilmektedir. Bu toplantıların biri Avrasya üzerine yapılabilir.

OECD-TİKA Özel Sektör Geliştirme Merkezi, Avrasya ülkelerine yönelik teknik çalışmalar yapmaktadır. İstanbul'da çalışmalar yapan merkez, Avrasya ülkelerinin üst düzey bürokratlarını çağırarak düzenlediği toplantılarla bölgeyi daha iyi tanıma, problemlerine yardımcı olma ve buraya daha fazla yatırım çekebilmek için metodlar geliştirme amacını gütmektedir. Bu doğrultuda da TÜSİAD ve diğer özel sektör kuruluşları ile işbirliğini arttırarak Türk girişimcisinin deneyimlerini bölge ülkelerinin temsilcileri ile paylaşmayı hedeflemektedir. Merkezin düzenledikleri faaliyetlerin içinde BIAC da yer almaktadır. TÜSİAD'ın BIAC üyesi olmasından sonra "Transition Economies" alanında bir bilgi alışverişi imkanı doğmuştur. BIAC üyesi olarak TÜSİAD, OECD-TİKA merkezinin faaliyetlerinde yer almaya devam edecektir.

Yayınlar: 3 ayda bir yayımlanan TÜSİAD Newsletter'ın 2001 yılı sayılarının hazırlık ve basım çalışmaları Dış İlişkiler Bölümü tarafından gerçekleştirilecektir. Ayrıca, TÜSİAD raporlarının İngilizce yönetici özetlerinin hazırlık ve basım çalışmalarına da devam edilecektir.

Dış politika konularında basın takibi ve gelişme raporları hazırlanması: Dış İlişkiler Bölümü, 15 günde bir Yunanistan ve Kıbrıs, ayda bir Avrupa Birliği, ayda bir Avrasya, Rusya, Enerji, ayda bir Ortadoğu ve diğer

(ABD ve gelişmelere göre seçilecek) konularda basın takibi yapacak ve gelişme raporları hazırlayacaktır.

Dış İlişkiler Komisyonu altında yer alan çalışma gruplarının 2001 yılı çalışma programı aşağıda belirtilmektedir.

Enerji Çalışma Grubu: Gerçekleştirilecek toplantılar ve temaslar çerçevesinde, Enerji ve Doğal Gaz Piyasaları Kanun Taslakları ile ilgili hazırlanan TÜSİAD görüşlerinin ilgililere iletilmesi için başta Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı olmak üzere konuyla ilgili kurumlarla temasa geçilmesi ve konuyla ilgili uzmanların Çalışma Grubu toplantılarına davet edilmeleri planlanmaktadır. Ayrıca, UNICE Enerji Çalışma Grubu toplantılarına katılım sağlanacak ve AB Müktesebatı'na uyum konusunda ilgili komitelerde yer alan yetkililerle görüşmeler yapılarak, bu yetkililerin çalışma grubu toplantılarına davet edilmelerine çalışılacaktır.

Çalışma Grubu, AB Enerji Müktesebatı'na uyum sağlanması yönünde çalışmalar yapacak, uyum sürecinin, öncelikli konular başta olmak üzere, özel sektör üzerindeki etkilerini inceleyecektir.

Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve uyum sürecinde hangi alanlara öncelik verilmesi gerektiği konularında görüş oluşturma ve takip çalışmaları yürütülecektir.

Çalışma Grubu'nun "Türkiye'de Enerji Darboğazı" başlıklı bir seminer düzenlemesi planlanmaktadır.

Küreselleşme Çalışma Grubu: Gerçekleştirilecek toplantılar ve temaslar çerçevesinde, Dünya Ticaret Örgütü Çalışma Grubu ile ortak çalışma ve toplantıların sürdürülmesi, küreselleşme ve yabancı sermaye alanlarında düzenlenecek uluslararası toplantılara katılım sağlanması, IFC (International Finance Corporation) ve FIAS (Foreign Investment Advisory Services) ile temas kurulması ve Dünya Ticaret Örgütü'ndeki çalışmaların izlenmesi planlanmaktadır.

Çalışma Grubu, Türkiye'nin ekonomik ve siyasi sisteminin liberal ilkeler doğrultusunda yeniden yapılandırılması çalışmalarını yakından izleyecek ve

özel sektörün küreselleşme sürecine uyum sağlayabilmesi yönünde çalışmalar yapacaktır.

Çalışma Grubu, Türkiye'nin küreselleşme olgusunun yarattığı olanaklardan yeterince yararlanabilmesi, yabancı sermaye yatırımları açısından cazip bir ülke haline gelebilmesi ve mevcut işletmelere küresel rekabet gücünün kazandırılması için mevcut sorunların saptanması ve bunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir görüş hazırlamayı planlamaktadır.

Ayrıca, IFC tarafından 2001 yılında "Türkiye ve Yabancı Sermaye Yatırımları" konusunda düzenlenecek seminere Çalışma Grubu'nun katkısının sağlanması düşünülmektedir.

Yabancı Sermaye Çalışma Grubu: Gerçekleştirilecek toplantılar ve temalar çerçevesinde, YASED ile temasın sürdürülmesi, yabancı sermaye mevzuatı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile temasa geçilmesi, IFC ve FIAS ile görüşülmesi ve European Round Table ile temasa geçilmesi planlanmaktadır.

Çalışma Grubu, başta İrlanda olmak üzere yabancı sermayeyi çekme konusunda başarılı olmuş ülkeler ve ilgili kuruluşları hakkında karşılaştırmalı bir çalışma yapacak ve Türkiye'de yabancı sermaye önündeki öncelikli engeller konusunda görüş üretecektir. Ayrıca, IFC tarafından 2001 yılında "Türkiye ve Yabancı Sermaye Yatırımları" konusunda düzenlenecek seminere katkı sağlanacaktır.

Ekonomik Araştırmalar

Güncel ekonomik gelişmelerin izlenmesi ve TÜSİAD görüşlerinin oluşturulması yönündeki çalışmalar Ekonomik Araştırmalar Bölümü ve Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu tarafından yürütülecektir.

Ekonomik Araştırmalar Bölümü: güncel ekonomik gelişmeleri izlenmeye ve yorumlanmaya devam edecektir. Bölüm, Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu çalışmalarını da destekleyecektir.

Ekonomik göstergelerle ilgili veri tabanının

güncelleştirilmesi ve TÜSİAD-Net ortamına taşınması, ekonomik değişkenlerin tahminleri ve ileriye yönelik senaryo çalışmaları sürecektir. Çeşitli üye anketlerinin ve ISO 9001 kalite güvence sistemi istatistiklerinin değerlendirilmesi de bölüm tarafından gerçekleştirilecektir. Ayrıca, ekonomik gelişmelerle ilgili sunum, inceleme ve bilgi notu hazırlanmasına da devam edilecektir.

The Turkish Economy 2001 ve 2001'e Girerken Türkiye Ekonomisi raporları, TÜSİAD Konjonktür ve Görüş, Private View ve TÜSİAD Newsletter için ekonomik göstergeler sayfaları, Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanacaktır.

Öncü göstergelerin Türkiye için hesaplanması çalışmalarına devam edecek olan bölüm, Türkiye Ekonomisi'nin Maastricht kriterlerine yaklaşması konusunu da inceleyecek ve AB'ye uyum çalışmalarında ekonomik kriterler ve ekonomik ve parasal birlik konularında görüş oluşturmaya devam edecektir.

Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu, ekonomik gelişmeleri izlemeyi sürdürecektir. Komisyon, 3 yıl süreli ve IMF Stand-by anlaşması ile desteklenen makroekonomik uyum programının işleyişi ve ekonomik etkilerini ve gittikçe daha fazla önem kazanan mali ve finansal sistem reformları başta olmak üzere yapısal reformların hayata geçirilmesini takip edecektir.

AB'ye katılım ortaklığı ve mevzuat uyumu ile ilgili çalışmaların yanı sıra, Türkiye'deki son özelleştirme uygulamaları ve Türkiye ve dünyadaki ekonomik ve politik gelişmeler incelenecektir.

Komisyon altında faaliyet gösteren çalışma gruplarının 2001 çalışma programı aşağıda belirtilmektedir.

Bankacılık Çalışma Grubu: Bankacılık sisteminin rehabilitasyonu, kamu bankalarının özelleştirilmesi, Tasarruf Mevduat Sigorta Fonu kapsamındaki bankaların rehabilitasyonu ve satılması çalışmalarında Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ile temas kurularak karşılıklı fikir alışverişinde bulunulacaktır. Finansal sistem ile ilgili gelişmeler hakkında Ekonomik

ve Mali İşler Komisyonu bilgilendirilecek, AB'ye uyum sürecinde finansal hizmetlerin serbestleşmesi ve Avrupa Para Birliği ile ilgili mevzuat uyumu için gerekli çalışmalar gündeme alınacaktır.

Çalışma Grubu bünyesinde kurulan alt çalışma grupları itibariyle 2001 yılı için planlanan faaliyetler ise aşağıda belirtilmektedir.

"Anti enflasyon sürecinin bankacılık sektörü üzerindeki etkisinin, aynı süreci geçirmiş ülkelerin deneyimleri ışığında incelenmesi" konusunda çalışan alt çalışma grubunun, "Risk yönetimi" ile ilgili alt çalışma grubunun ve "Türk bankacılık sisteminin SWOT analizi, öneriler ve anti-enflasyon sürecinde yabancı bankaların rekabet gücünün belirlenmesi" ile ilgili alt çalışma grubunun 2001 yılının ilk aylarında mevcut çalışmalarını nihai haline getirmesi ve yapılan çalışmaların TÜSIAD görüşü olarak yayınlanması planlanmaktadır. "Bankacılık sektöründe kurumsal yönetim" alt çalışma grubunun ise 2001 yılında çalışmalarına başlayarak gündemine alacağı konular ile ilgili TÜSIAD görüşü hazırlaması amaçlanmaktadır.

Vergi Çalışma Grubu: Vergi Çalışma Grubu, 3 Ekim 2000 tarihinde TÜSIAD Genel Sekreterlik binasında gerçekleşen geniş katımlı bir ek toplantı ile basit, yaygın tabanlı ve ekonomik büyümeyi destekleyen çağdaş bir vergi sistemi için TÜSIAD önerisi oluşturulmasına yönelik çalışmalara başladı. Konuyla ilgili hazırlanacak çalışmalar belirlenerek gerekli görev dağılımı yapıldı. Buna göre, vergi tabanını genişletici önlemler, yatırımı artırıcı vergisel önlemler, istihdam artırıcı önlemler, Vergi İdaresi'nin modernizasyonu ve kamu harcamaları konusundaki çalışmalar 2001 senesinde de devam edecektir.

Çalışma Grubu'nun birleşme ve devralmalar konusunda yaptığı çalışma, TÜSIAD Görüşleri Dizisi'nin bir sayısı olarak basılması amacıyla Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu'na sunulacaktır. Ayrıca, AB'ye uyum sürecinde vergi konusundaki çalışmalar 2001 senesinde ağırlık verilecek konular arasında bulunmaktadır.

Tarım Çalışma Grubu: Çalışma Grubu, Türkiye'de olağanüstü potansiyele sahip bulunan fakat piyasa dengelerini bozan, uygulanabilirliği geçmiş destekleme politikaları nedeniyle gelişemeyen tarım sektöründe "Doğrudan Gelir Desteği Sistemi" ve sistemin Türkiye'nin tüm bölgelerine yaygınlaştırılması, bunun hangi şartlarda yapılması gerektiği, çiftçi kayıt sisteminin hızla gerçekleştirilmesi, toprak piyasası, işgücü piyasası oluşturulması, sulama politikası konularını ele alan bir görüş yazısı yayınlamak amacındadır. Bu görüş yazısında Tarım Kanunu Tasarısı ile ilgili önerilerin de yer alması ve Hükümet yetkilileri ile bu konuları görüşebilmek için Ankara ziyaretleri planlanmaktadır. Onaylanan Katılım Ortaklığı Belgesi çerçevesinde, tarım ve balıkçılık alanında yapılması gereken kısa dönemli hedeflerin gerçekleşmesine yönelik AB Genel Sekreterliği'ne ve Hükümete yönelik yayınlar hazırlanması, AB müktesebatına uyum çalışmalarına katkıda bulunulması, kamuoyunun bu konularda bilgilendirilmesi ve tartışma zemini yaratılması için bir konferans düzenlenmesi, çalışma grubunun 2001 yılı programında yer almaktadır.

Makroekonomik Değerlendirme Çalışma Grubu: Stand-by anlaşmasından başlamak üzere toplantılarda belirlenecek konular çalışma grubu üyeleri tarafından yapılacak sunumlarla her ay tartışılarak kısa görüşler şeklinde Ekonomik ve Mali İşler Komisyonu'na sunulacak hale getirilecektir. Ayrıca, çalışma grubu üyeleri faaliyet gösterdikleri sektörler hakkında bilgi sunacak ve hazırlanan görüşlerle beraber bu çalışmalar TÜSIAD Konjonktür ve Quarterly Economic Survey'e girdi teşkil edecektir.

Düzenleyici Reformlar Çalışma Grubu: Çalışma Grubu misyon, vizyon ve çalışma usullerinin belirlenmesinin ardından faaliyetlerine başlayacaktır.

Meslek Örgütleri ile İlişkiler

1997 yılında profesyonel meslek örgütleri ve SIAD'lar ile başlatılan temaslar ve çalışmalar, Meslek

Örgütleriyle İlişkiler Bölümü ve Komisyonu'nun ortak çalışmalarıyla 2001 yılında da sürdürülecektir.

Profesyonel Meslek Örgütleriyle İlişkiler: "Sektörel Durum Analizi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri" adlı rapor Sektör Dernekleri Platformu İcra Komitesi'nin denetiminde profesyonel meslek örgütlerinin katkılarıyla altı aylık periyodlar halinde hazırlanacaktır.

Ayrıca, İcra Komitesi'nin koordinasyonunda, sektörler ile ilgili AB mevzuatının uyumlaştırılması süreciyle ilgili politikalar belirlenecek ve yapılan çalışmalar izlenecektir. Hükümet nezdinde yapılacak temaslarda sektör sorunlarının iletilmesi planlanmaktadır.

SIAD'lar ile İlişkiler: 1997 yılından itibaren SIAD'larla başlatılan ortak çalışmalar devam edecektir. SIAD'ların Başkanlar Kurulu bildirilerinde yer alan konuların takipçisi olmaları sağlanacak ve bu konular Ankara'da hükümet yetkililerine aktarılacaktır.

SIAD'lar ile kurulan "Bölgesel Kalkınma Komisyonu"nun çalışmaları kapsamında proje finansman modeli konusunda AB, Dünya Bankası ve BM kaynaklarının kullanılması ve bunların kurumsallaştırılması ile ilgili çalışmalar yapılacaktır. Ayrıca, AB Katılım Ortaklığı Belgesi'ne göre hazırlanacak bölgesel kalkınma ile ilgili müktesebatın oluşturulmasında görüş bildirilecek ve süreç sürekli izlenecektir.

Parlamento ile İlişkiler

Parlamento ile İlişkiler Bölümü, Parlamento İşleri Komisyonu'nun faaliyetlerini destekleyici çalışmalar yapmaya devam edecektir. Bu çerçevede, TBMM gündeminde olan önemli siyasi, ekonomik ve sosyal konulardaki yasa teklifleri ve tasarıları takip edilecek, bu konularda görüş oluşturulması ve Ankara'da ilgili mercilere ulaştırılması çalışmaları koordine edilecektir.

Parlamento İşleri Komisyonu, Parlamento İşleri Komisyonu, TBMM'nin gündeminde bulunan veya gündemde yer alması beklenen konular üzerinde,

konunun uzmanları ve akademisyenlerden alınacak destekle görüş oluşturmaya ve bu görüşleri parlamenterler ve ilgili bürokratlara iletmeye devam edecektir. Ayrıca, TÜSIAD bünyesinde faaliyet gösteren diğer komisyonlarla koordineli bir şekilde, bu komisyonlarda yapılan çalışmaların ve oluşturulan görüşlerin TBMM nezdinde sunulmasına ilişkin çalışmalar sürdürülecektir.

2000 yılında hazırlanarak TBMM'ye sunulan, Kamu Denetçiliği (Ombudsman) Kurumu Kanun Tasarısı üzerinde yapılan çalışmalar sürdürülecek, tasarı ilgili TBMM komisyonunun gündemine geldiğinde, TBMM komisyonu üyeleri ve akademisyenlerin katılımıyla bir toplantı organize edilecektir.

Parlamento İşleri Komisyonu altında faaliyet gösteren çalışma gruplarının 2001 yılı içi çalışma programları aşağıda belirtilmektedir.

Kamu Alımları Çalışma Grubu: Çalışma Grubu, Maliye ve Bayındırlık bakanlıkları tarafından hazırlanmakta olan Devlet İhale Kanunu Tasarısı üzerinde çalışmalar yapacaktır. Bu çalışmalar çerçevesinde, konuya ilişkin Avrupa Birliği üyesi ülkelerin yasal düzenlemeleri incelenecek, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında kamu alımlarının karşılıklı olarak açılmasına dair müzakereler takip edilecek ve kamu alımları alanında Avrupa Birliği normlarına uygun bir yasal düzenleme yapılması için faaliyette bulunulacaktır.

Sosyal Güvenlik Çalışma Grubu: Çalışma Grubu, başta bireysel emeklilik sistemi olmak üzere, Türkiye'nin sosyal güvenlik sisteminde yapılması gereken reformlarla ilgili çalışmalar yapacaktır. TBMM'de ilgili komisyonlarda ele alınmayı bekleyen yasa tasarılarına ilişkin çalışmalarını, sektör temsilcilerinden alınacak görüşlerle de destekleyerek ilgili mercilere iletecek ve Türk sosyal güvenlik sisteminin ihtiyacı karşılayan sürdürülebilir bir yapıya kavuşması için faaliyet yürütecektir. Bu çerçevede, konu ile ilgili görüşler TBMM Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları'na iletilecektir.

Yerel Yönetimler Çalışma Grubu: Çalışma Grubu, TBMM komisyonlarında bulunan konuya ilişkin yasa tekliflerini temel alan bir faaliyet içinde bulunacaktır. Bu faaliyetleri kapsamında, Avrupa Birliği üyesi ülkelerin yerel yönetim sistemleri incelenecek, yerel yönetim uygulamasının içinde yer alan kişi ve kurumlarla görüş alışverişinde bulunulacak ve çalışmalar neticisinde üretilen görüşler ilgili bakanlık ve TBMM komisyonlarına sunulacaktır. Ayrıca, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından desteklenen ve ülkemizde de uygulamaya geçen "Yerel Gündem 21" programına TÜSIAD'ın davet edilmesi üzerine, Ocak ayında yapılacak Yönlendirme Komitesi toplantısına Çalışma Grubu başkanlığının katılımı sağlanacaktır.

Siyasi Kriterler Çalışma Grubu: AB'ye uyum sürecinde Türkiye'nin ilk olarak karşılaması gereken Kopenhag Siyasi Kriterleri ile ilgili görüş oluşturulması, gelişmelerin izlenerek atılması gereken adımların belirlenmesi ve ilgili mercilere görüşlerin iletilmesi vb. çalışmaları yürütmek üzere 2000 yılı sonunda kurulan çalışma grubu, 2001 yılında çalışmalarına başlayacaktır.

Sanayi ve Şirket İşleri

Sanayi ve Şirket İşleri Bölümü, geçtiğimiz dönemlerde olduğu gibi Komisyon'u destekleyici çalışmalarına 2001 yılında da devam edecektir. Bölüm ayrıca Komisyon altında faaliyet gösteren 6 çalışma grubunun çalışmalarına gerekli teknik desteği vermeyi sürdürerek TÜSIAD AB Mevzuatına Uyum Çalışmalarında çalışma gruplarının koordinasyonunu sağlayacaktır. Bölüm, UNICE ve BIAC'da oluşan gündemi takip ederek gerekli görülen konularda oluşturulacak TÜSIAD görüşlerini bu kurumlarda sunmayı hedeflemektedir. Bölüm, DTÖ'deki GATS müzakerelerini yakından takip etmeyi ve AB-Türkiye arasında gerçekleştirilmesi planlanan hizmetler ticaretinin serbestleştirilmesi ile ilgili Türk özel sektörünün önceliklerini ortaya koyan bir çalışmaya başlamayı hedeflemektedir.

Sanayi ve Şirket İşleri Komisyonu, 2000 yılında başlatılan ve Prof. Dr. İbrahim Kavrakoglu tarafından yürütülen "2000'li Yıllarda Türk Endüstrisi İçin Rekabet Stratejileri" adlı projenin 2001 yılında tamamlanmasını hedeflemektedir. Raporun, Türk sanayisi için çözüm önerileri ve stratejiler getirecek olan üçüncü bölümünün 2001 yılı başında tamamlanmasıyla beraber, proje Komisyonun onayına sunulacaktır.

Komisyon altında faaliyet gösteren mevcut üç çalışma grubunun (Çevre, Rekabet ve Fikri Haklar) yanısıra 2000 yılı Aralık ayı itibariyle faaliyet geçen Malların Serbest Dolaşımı, Kurumsal Yönetim ve Tüketici Hakları ve Tüketici Koruma Çalışma Grupları vasıtasıyla TÜSIAD'ın AB mevzuat uyumu konusundaki çalışmalarına katkı sağlanmaya devam edilecektir.

Komisyon altında faaliyet gösteren çalışma gruplarının 2001 yılı çalışma programı aşağıda belirtilmektedir.

Çevre Çalışma Grubu: Çevre Çalışma Grubu, 2000 yılında AB'nin çevre ile ilgili mevzuatına uyum konusunda devlet ve özel sektör tarafından yapılanlar ve yapılması gerekenler üzerine teknik çalışmalar yürütülmesi amacıyla oluşturduğu Atık Yönetimi, Kirlilik Kontrolü ve Çevre Politikaları başlıklı toplam üç alt grubunun mevzuat uyumu konusundaki çalışmalarını Aralık ayında tamamlamıştır. Çevre Çalışma Grubu, 2001 yılında, bu çalışmalar ışığında çevre konusunda TÜSIAD görüşlerini oluşturarak Komisyonun onayına sunacaktır.

Çalışma Grubu, çevre yönetiminin sivil toplum örgütlerinin katılımı ile yürüyen bir yönetim işi olması gerçeğinden hareketle, AB'ye uyum sürecinde mevzuatın oluşturulmasını denetleyecek, gerektirdiği yapılanmayı gözlemleyecek TÜSIAD önderliğinde bir sivil toplum platformu kurulması konusunda son aşamaya gelen çalışmalarını tamamlayarak 2001 yılında platformu harekete geçirmeyi planlamaktadır.

Ayrıca, Çalışma Grubu, 2001 yılında Çevre Bakanlığı ile mevcut kurumsal ilişkileri daha da derinleştirmeyi hedeflemektedir.

Çalışma Grubu, 2000 yılında TBMM Çevre Komisyonu gündeminde bulunan Çevre Kanunu ile ilgili tasarı hakkındaki görüşlerini TBMM Çevre Komisyonu'na iletmiştir. 2001 yılında Çevre Kanunu ile ilgili gelişmeleri yakından takip edecek olan Çalışma Grubu, tasarı ile ilgili yaşanacak gelişmeler ışığında Kanunla ilgili çalışmalarını sürdürecektir.

Çalışma Grubu, uluslararası katılımlara ağırlık vermeyi hedeflemektedir. Bu hedef doğrultusunda, AB'deki toplantılarda TÜSİAD'ın çevre ile ilgili görüşlerinin yanısıra Türkiye'nin mevzuat uyumu çalışmalarının da tanıtılması planlanmaktadır. Ayrıca, AB'ye aday ülkelerin sonradan belirlenecek bir bölümünün katılımı ile, sonuncusu Türkiye'de olmak üzere çevre mevzuat uyumunu karşılaştırmalı şekilde ortaya koyacak bir dizi konferansın düzenlenmesi hedeflenmektedir.

Fikri Haklar Çalışma Grubu: AB'ye uyum süreci çalışmaları doğrultusunda biraraya gelen Çalışma Grubu, AB-Türkiye fikri haklar mevzuatını karşılaştırmak ve tüm konuyu 8 ana başlık altında toplamak yoluyla, TÜSİAD görüşleri için kullanılacak ana şablon doğrultusunda başlattığı çalışmalarını sonuçlandırarak raporunu Komisyonun onayına sunacaktır.

Rekabet Çalışma Grubu: AB ile uyum sürecinde yapılması gerekenlerin ana gündem maddesini oluşturduğu Çalışma Grubu, 27-28 Ocak 2000 tarihinde düzenlendiği Rekabet Mevzuatı Üzerine Atölye Çalışmaları'nın sonuçlarının çıkarılıp, bir rapor haline getirilmesini planlamaktadır. Atölye çalışmalarının sonucu olarak ortaya çıkan, Rekabet Kanunu'nun sadece rekabet hukukunun uygulanması şeklinde algılanmayıp başta sanayi politikası olmak üzere diğer politikaları da gözetken bir rekabet politikası oluşturulması amacıyla Ankara'da bir seminer düzenlenmesi düşünülmektedir.

Malların Serbest Dolaşımı Çalışma Grubu: Çalışma Grubu, Türkiye ile AB arasında ihdas edilen Gümrük Birliği'nin öngördüğü malların serbest dolaşımını engelleyen ve hem Türkiye hem de AB'den kaynaklanan

sorunları tespit etmeyi hedeflemektedir. Konunun sektör spesifik niteliğinin bulunması nedeniyle, Gümrük Birliği kapsamında ağırlıklı rol oynayan sektörlerin tespit edilerek bu sektörlerin temsil örgütleriyle bir toplantı yapılması planlanmaktadır. Çalışma Grubu, sektör örgütlerince de dile getirilen sorunların ortak noktalarını tespit ederek mevzuat uyumu çerçevesinde yapılması gerekenleri ortaya koyan bir TÜSİAD görüşü oluşturmayı planlamaktadır. Çalışma Grubu, görüş oluşturma çalışmalarında malların serbest dolaşımını etkileyen en önemli sorun olan standardizasyon konusunu ağırlıklı olarak ele almayı hedeflemektedir. Bu konuda Çalışma Grubu, özellikle TÜRKAK'ın canlandırılması ve efektif bir biçimde çalışmaya başlaması yönündeki faaliyetlerine öncelik tanıyacaktır.

Tüketici Hakları ve Tüketici Koruma Çalışma Grubu: Çalışma Grubu, bu konudaki mevzuat uyumu çalışmalarına kaynak teşkil etmesi sebebiyle hem tüketici kanadından kaynaklanan sorunları öğrenmek hem de sektör spesifik sorunların tespiti için gelecek toplantılarının bir bölümünü, belirlenecek tüketici dernekleri ve sektör temsil örgütleriyle yapacaktır. Bu toplantıların ardından, tüketici hakları konusunda AB mevzuat uyumuna yönelik özel sektörün önceliklerini ortaya koyan bir TÜSİAD görüşü hazırlanması planlanmaktadır.

Kurumsal Yönetim Çalışma Grubu: Çalışma Grubu, Türkiye'de kurumsal yönetim ilkelerinin ortaya konması ve uygulanması yönünde çalışmalar yapmayı planlamaktadır. Bu çalışmaların üç aşamadan oluşması hedeflenmektedir: İlk olarak, durum tespiti yapılması için TÜSİAD üyeleri arasında bir anket çalışması ve geniş katımlı kurumsal yönetimin ilkelerinin tanıtıldığı atölye çalışmaları düzenlenmesi hedeflenmektedir. Çalışmaların ikinci ve üçüncü aşamalarını ise, Türkiye için kurumsal yönetim kodunun hazırlanması ve kurumsal yönetim kodunun hayata geçirilmesi için ilgili kamu kurumlarıyla da işbirliği yapılarak kodun uygulanmasını denetleyecek kurumsal bir yapının oluşumunun önerilmesi oluşturacaktır.

Sosyal Politika

Sosyal Politika Araştırmaları Bölümü, Sosyal İşler Komisyonu'nun faaliyetlerini destekleyici çalışmalarını 2001 yılında da sürdürecektir. Ayrıca, Ekonomik ve Sosyal Konsey'in ve UNICE'deki ilgili komisyonların çalışmalarını takip etmeye devam edecektir.

Sosyal İşler Komisyonu, öncelikle 2000 yılında başlattığı çalışmaların tamamlanmasını öngörmektedir. Bu çerçevede aşağıda belirtilen çalışmaların yapılması planlanmaktadır.

Eğitim Süreçleri Ağı: Eğitimde atılımlar yapabilmek amacıyla kaynaklarını harekete geçirmiş ve geçirebilecek gönüllü, resmi, mesleki ticari kuruluş ve kişiler arasında ve onların tabi oldukları farklı mevzuatın ortak alanı içinde işlev görecektir bir ilişkiler ağı olarak tasarlanan ve üniversiteler, eğitim ile ilgili sivil toplum kuruluşları, Milli Eğitim ve Kültür Bakanlıkları temsilcilerini 2000 yılında biraraya getiren Eğitim Süreçleri Ağı'nın organlarının işler hale getirilmesi ile, 2001 yılında paydaşların eğitim konusunda yapılacak projelerde birlikte çalışmaları sağlanacaktır. Avrupa Birliği'nin ESA'ya katkısı yollarının araştırılması, ESA'nın kendisini finanse edebileceği bir bütçenin oluşturulması, ESA sekreteryası oluşturulması, potansiyel finansman kaynaklarının yer aldığı bir veritabanı oluşturulması ve ESA'nın kamuoyuna duyurulması aşamasında Milli Eğitim Bakanlığı, sivil toplum örgütleri ve Avrupa Birliği ile ilişki kurulması, 2001 yılı eylem planı içinde yer almaktadır.

Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması Platformu: TÜSİAD ve TESEV'in işbirliği ile kurulmuş olan platform, kamu yönetiminde atılımlar yapabilmek amacıyla kaynaklarını harekete geçirmiş ve geçirebilecek gönüllü, resmi, mesleki, akademik kuruluş ve kişiler arasında ve onların tabi oldukları farklı mevzuatın ortak alanı içinde işlev görecektir bir ilişkiler ağı olarak tasarlanmış ve bu oluşumun sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması amaçlanmıştır. Platformun, TÜSİAD ve TESEV tarafından imzalanan ve TODAİE'nin de her

aşamasında katkıda bulunduğu, 14 Aralık 2000 tarihinde kamuoyuna açıklanan "ortak duyuru" metninde belirtilen amaç ve ilkeler çerçevesinde, 2001 yılında çalışmalarını sürdürmesi planlanmaktadır.

Makroekonomik Karar Alma Sürecinin Yeniden Yapılandırılması: Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması Platformu'nun projelerinden biri olabileceği düşüncesiyle, "Makroekonomik Karar Alma Sürecinin Yeniden Yapılandırılması" konusunda bir rapor hazırlanması planlanmaktadır. Çalışma, Türkiye'de "makroekonomik yönetim kapasitesi" açısından mevcut durumun incelenip eksikliklerin nasıl giderilebileceği ile ilgili öneriler getirmeyi amaçlayacaktır.

Yaşama Saygı Projesi: Tasarım ilkeleri, teknoloji ve çevre kullanımı açısından ilerici, yenilikçi bir öncü model olmayı ve Türkiye'de çağdaş yapı teknolojilerinin kullanılmasını ve yaygınlaşmasını sağlamayı hedefleyen proje, ITÜ ile TÜSİAD tarafından ortaklaşa yürütülmektedir.

Projede 2001 yılında teknik planlama ve bağış toplama çalışmaları eşzamanlı olarak yürütülecektir. Teknik planlamanın Şubat 2001'de tamamlanması ve uygulama safhasına geçilmesi planlanmaktadır. Bağış toplama çalışmaları ile ilgili olarak da, çeşitli görüşmeler ve toplantılar yapılmasına; yurtiçi ve yurtdışında benzer projelere destek veren kurum ve kuruluşlara projenin tanıtılması çalışmalarına devam edilecektir.

Kırsal Kalkınma Projesi: Türkiye'de, mevcut kaynak ve imkanları etkin kullanmak ve yeni kaynak ve imkanlar yaratmak konusunda geri kalmış olan kırsal kesimin kalkınma sürecine hız ve süreklilik kazandırılmasının hedeflendiği projede, muhtemel bir işbirliği ile ilgili olarak Massachusetts Institute of Technology (MIT) ile yapılan görüşmeler sonucunda, 2001 yılında projenin planlama ve uygulama çalışmalarına başlanması planlanmaktadır.

Sağlık Sistemi Reformu: TÜSİAD'ın başlatmayı planladığı projeler arasında yer alan bu konuda bir rapor hazırlanarak Türkiye'de sağlık sistemi reformu

çerçevesinde orta ve uzun vadeli öneriler geliştirilmesi planlanmaktadır.

Komisyon altında faaliyet gösteren çalışma gruplarının 2001 yılı çalışma programı aşağıda belirtilmektedir.

Eğitim Çalışma Grubu: Avrupa Birliği'ne uyum süreci çerçevesinde gerçekleştirilen yapılanma sonucunda oluşturulan Eğitim Çalışma Grubu, Türk eğitim sisteminin sorunları ve çözüm önerileri hakkında bugüne kadar yapılan çalışmaları değerlendirerek görüş oluşturma faaliyetlerini sürdürecektir ve çalışmalarını TÜSIAD'ın da katılımcılarından biri olduğu Eğitim Süreçleri Ağı'nı destekleyecek şekilde yürütecektir.

Eğitim Çalışma Grubu altında oluşturulan Mesleki ve Teknik Eğitim Alt Çalışma Grubu, 2000 yılında, mesleki ve teknik eğitimdeki mevcut durumu değerlendiren, Türkiye'de bu konudaki yasal düzenlemeleri inceleyip uygulamada karşılaşılan sorunları ve çözüm önerilerini içeren bir çalışma yapmıştır. 2001 yılında bu çalışmada yer alan mesajların ilgili kesimlere iletilmesi yolunda faaliyetler gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

İstihdam ve Ücret Politikaları Çalışma Grubu: Çalışma Grubu, 2000 yılında, İş Güvencesi Yasa Tasarısı konusunda görüş oluşturma çalışmalarını gerçekleştirmiştir. 2001 yılında, asgari ücret belirlenirken göz önünde bulundurulacak kriterler, asgari ücretin ekonomiye, istihdama, ücretlere ve genç işsizliğine etkileri konularında çalışmalar yapılması planlanmaktadır.

Türkiye'de istihdamın artırılması, KOBİ'lerin rolü, özel istihdam bürolarının yapıları ve istihdama etkileri, bir diğer çalışma alanını oluşturabilecektir.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girişinin üye ülkelerin istihdam ve işgücü piyasalarına ve ücretlere etkileri konusunda bir rapor hazırlanması da söz konusu olabilecektir. Ayrıca, Katılım Ortaklığı Belgesi bağlamında da müktesebata uyum, çalışma alanında kadın-erkek eşitliği, çocuk istihdamı, sosyal diyalogu

güçlendirme gibi konuların gündeme alınması için çalışmalar yapılacaktır.

Teknoloji ve Kalite Yönetimi

Teknoloji ve Kalite Yönetimi Bölümü, 2001 yılında Teknoloji ve Kalite Yönetimi Komisyonu'nun faaliyetlerini destekleyici çalışmalar yapmaya devam edecektir.

Teknoloji ve Kalite Yönetimi Komisyonu, 2001 yılında aşağıda belirtilen etkinlikleri gerçekleştirecektir.

TÜBITAK-TTGV-TÜSIAD Teknoloji Ödülü: 4. Teknoloji Ödülü ile ilgili başvuru kitabı hazırlanacak ve ilgili kuruluşlara dağıtılacaktır. Ödül başvuru sürecinin tamamlanmasından sonra dosya değerlendirmelerinin ardından finale kalan kuruluşlar belirlenecektir. Finale kalan kuruluşlara saha ziyaretleri düzenlenecektir.

4. Teknoloji Kongresi: 2002 yılında düzenlenecek kongre ile ilgili içerik çalışmaları Teknoloji Kongresi Yürütme Kurulu tarafından yapılacaktır. Oturumlara ve panellere yurt içinden ve yurt dışından tanınmış bilim adamları, siyasetçiler, işadamları ve uygulayıcılar davet edilecek ve konuşmacılar ile temaslar yürütülecektir.

10. Ulusal Kalite Kongresi: Kasım ayında gerçekleşecek olan 10. Ulusal Kalite Kongresi "Sivil Toplum Örgütleri ve Toplam Kalite Yönetimi" başlığı altında düzenlenecektir. Kongrede, ana tema ile ilgili oturumların konuşmacıları ile temaslar yürütülecektir.

TÜSIAD-KalDer Kalite Ödülü: 2001 yılında da, büyük ödül ve başarı ödülleri verilmesine devam edilecektir. 2001 yılı ödülleri kazanan kuruluşlar Kasım ayında yapılacak ödül töreninde açıklanacaktır.

YETİ-Yeni Ekonomi, Teknoloji ve İnsan Konulu Etkinlikler: 2000 yılında "Fırsatlar Dünyasına Son Bilet" konusunda yapılan seminerle başlatılan YETİ seminerleri, 2001 yılında "Bilgi Bölünmesinin Ne Tarafındayız", "Bilgi Toplumunda Öğrenim", "Ulusal İnnovasyon Altyapısı", "Ulusal İnnovasyon Sistemleri", "Bilgi Ekonomisinin Hasatı" konulu seminerler ile

devam edecektir. Her toplantı sonunda tartışılan konuları içeren birer kitapçık yayınlanması, toplantıların Anadolu'daki SIAD'larla ve üniversitelerle işbirliği yapılarak videokonferans yöntemiyle diğer şehirlerde de yayınlanması, konunun daha güncellenmesi ve yaygınlaştırılması için bir web sitesinin hayata geçirilmesi yolunda çalışmalar yürütülecektir.

Komisyon altında faaliyet gösteren çalışma gruplarının 2001 yılı çalışma programı aşağıda belirtilmektedir.

Bilgi Teknolojileri ve Telekomünikasyon Çalışma Grubu: E-Türkiye ve Infokom konularında çalışmalar yapılacaktır. Infokom teknolojilerinin yoğun olarak kullanılmasının gerekliliği, teknolojinin en son ürünlerinin toplumun kullanımına açılması ve toplumun bu imkanlara makul fiyatlarla ve ülkenin her yerinden erişiminin sağlanması ile ilgili başlatılan çalışmalar sürdürülecektir. Hukuki temele dayanan uygun ortamın oluşturulması, yeni altyapı ve hizmetlerin ülkenin her köşesine ulaşmasına sağlanması, daha ucuz, hızlı ve güvenli bir internet, insan kaynakları ve yeteneklere yatırım konularını içeren "e-Türkiye" başlıklı bir eylem planı hazırlanacaktır.

Bilim ve Araştırma Çalışma Grubu: Dünya'da ve Türkiye'deki bilimsel ve teknolojik çalışmaların durumu konusunda bilgi ve gelişmeleri izlemek, Türkiye'de bilim ve araştırmanın geliştirilmesi amacıyla stratejiler geliştirmek, araştırmacı anlayışın yaygınlaşması amacıyla çevre, sağlık, enerji vb. konularda teknoloji politikaları oluşturmak konularında çalışmalar yapacaktır.

Çalışma Grubu, AB Müktesebatına Uyum Çalışmaları kapsamında önem teşkil eden ve inceleme gerektiren yasaları belirleyecek, bu konularda TÜSIAD görüşü hazırlayacaktır.

Yeni Ekonomi Çalışma Grubu: Çalışma Grubu, yeni ekonomi ana başlığı altında, insan kaynakları, eğitim, toplumsal destek, iş süreçleri, iş modelleri, yönetim, standartlar, altyapı, hukuk, E-devlet, girişimcilik, mali mevzuatın yenilenmesi konularında çalışmalar yapacaktır.

Üye İlişkileri

TÜSIAD üyelerinin Yönetim Kurulu, çalışma komisyonları, Genel Sekreterlik, Brüksel ve Washington temsilcilikleri faaliyetleri ile ilgili olarak belirli sürelerde ve doğru şekilde bilgilendirilmesi; bunun yanı sıra TÜSIAD üyelerinin görüş, beklenti ve önerilerinin hızlı bir şekilde sonuçlandırılması yönündeki çalışmalar Üye İlişkileri Bölümü ve Üye İlişkileri Komisyonu tarafından yürütülmeye devam edilecektir.

Üniversite toplantıları dizisi 2001 yılında da devam edecektir. "TÜSIAD Üniversiteli Gençlik Projesi" adı altında, on üniversiteden bir grup öğrenciyi bir araya toplayarak, üniversite öğrencilerine TÜSIAD bünyesinde hem kendisini hem de özel sektörü tanıtıcı bir sunum yapılması ve öğrencilerle birebir dialogun geliştirilmesi planlanmaktadır. Bu grubun, daha ileriki dönemde, üniversitelerde TÜSIAD'ı tanıtıcı gençlik klüplerine dönüşmesi amaçlanmaktadır.

TÜSIAD üyelerinin TÜSIAD çalışmaları hakkındaki görüşlerinin alınması yoluyla üyeleri daha interaktif hale getirmek amacıyla her yıl Kasım ayında yapılan Üye Memnuniyeti Anketi'nin 2000 yılı sonuçları değerlendirilecek ve Kasım 2001'de anket tekrar uygulanacaktır. TÜSIAD faaliyetleri ile ilgili olarak kamuoyundaki memnuniyet seviyesini ölçmek amacıyla yapılan kamuoyu memnuniyeti anketi de 2001 yılının son çeyreğinde tamamlanmak üzere bir firmaya yaptırılacaktır.

2001 yılında, TÜSIAD'ın yazılı ve görsel basın ile ilişkilerinin düzenlenmesi Basın İlişkileri Bölümü; muhasebe ve personel özlük işlerinin takibi İdari İşler Bölümü; bilgi işlem altyapısı ile ilgili çalışmalar Bilgi İşlem Bölümü; yayın dağıtımı ve ihtiyaç duyulan yayınların teminine yönelik faaliyetler Dokümantasyon ve Enformasyon Bölümü tarafından yürütülmeye devam edilecektir.

Dernek Organları (1999-2000)

Yüksek İstişare Konseyi Başkanlık Divanı

BÜLENT ECZACIBAŞI	(Başkan)
ŞİNASI ERTAN	(Başkan Yardımcısı)
İNAN KIRAÇ	(Başkan Yardımcısı)
GÜLER SABANCI	(Başkan Yardımcısı)
HALUK ÖZSARUHAN	(Sekreter)
YAVUZ CANEVI	(Sekreter)

Yönetim Kurulu

ERKUT YÜCAOĞLU	(Başkan)
TUNCAY ÖZILHAN	(Başkan Yardımcısı)
ALDO KASLOWSKI	(Başkan Yardımcısı)
MUSTAFA V. KOÇ	(Başkan Yardımcısı)
ÖMER SABANCI	(Üye, Sayman)
MEHMET ALİ BABAOĞLU	(Üye)
MURAD DURAL	(Üye)
KORKMAZ İLKORUR	(Üye)
FEYHAN KALPAKLIOĞLU	(Üye)
LÜTFİ YENEL	(Üye)
HALUK R. TÜKEL	(Üye, Genel Sekreter)

Yedek Üyeler

ŞADI GÜCÜM	ESAT EDİN
CÜNEYD ZAPSU	RIZA KUTLU IŞIK
SELÇUK ERDEN	HALİL İBRAHİM ÖZER
OKTAY VARLIER	MEHMET ALİ YALÇINDAĞ
LEVENT NART	EROL TÜRKÜN

Denetleme Kurulu

Asil Üyeler

HAYDAR AKIN

JAK KAMHI

ŞABAN ERDİKLER

Yedek Üyeler

EROL ÜÇER

UĞUR PAKSOY

ÖNDER UZEL

Haysiyet Divanı

Asil Üyeler

ŞAHAP KOCATOPÇU

MEHMET ŞUHUBİ

NIHAT GÖKYİĞİT

Yedek Üyeler

NECMETTİN GÖKÇE

NECATİ ARIKAN

ALİ MANSUR

Yeni Üyeler

2000 yılı içinde kabul edilen yeni üyeler ve temsil ettikleri kuruluşlar, soyadı sırasıyla, alfabetik olarak gösterilmektedir. 31 Aralık 1999 tarihi itibarıyla yeni üye sayısı 34'dür.

MEHMET NAZMİ AKDUMAN

Türk Pirelli Kablo ve Sistemleri A.Ş.

HAKAN AKSU

Utto Uluslararası İnş. Ve Tic. A.Ş.

YAVUZ ARINSOY

MNG Holding A.Ş.

CEM ATAÇ

Barclays Bank Plc.

TAYFUN BAYAZIT

Doğan Holding A.Ş.

TILL BECKER

Mercedes-Benz Türk A.Ş.

SELÇUK CENGİZ

Eco Tekstil San. Ve Tic. Ltd. Şti.

NİLGÜN DEMİRTAŞ

M.I.C. Turizm, Tanıtım, Organizasyon

MEHMET AYKUT EKEN

Beta Dış Tic. A.Ş.

SALİM ERDEM

Merit Gemicilik ve Tic. Ltd. Şti.

FIRAT EREN

NTF İnşaat Tic. Ltd. Şti.

YAKUP GÜNGÖR

Bossa T.A.Ş.

MEHMET HABBAB

Transteknik Holding A.Ş.

ALİ ZAFER İNCECİK

Simko Tic. Ve San. A.Ş.

DENİZ METİN KAYA

Foster Wheeler Bimaş

MUHTAR KENT

Ege Biracılık ve Malt San. A.Ş.

DENİZ KURTCEBE

Kurtsan İlaçlar A.Ş.

MEHMET MAÇ

Denet Şirketler Grubu

LIVIO MANZINI

Bell Holding A.Ş.

FERHAT NASIROĞLU

Fernas İnşaat Ltd. Şti.

ÇAĞATAY ÖZDOĞRU

Global One

FİKRET ÖZTÜRK

Opet Petrolcülük A.Ş.

POLAT TAYFUN ÖZTÜRK

Ulusal Bank T.A.Ş.

SEBASTIAN PAREDES

Citibank N.A.

LUIGI PASQUALINO

Banca Monte Dei Paschi Di Siena

DEMİR SABANCI

Sabancı Holding A.Ş.

FATİH RECEP SARAÇOĞLU

Doruk Holding A.Ş.

MUSTAFA ERHAN SAY

İlab Holding A.Ş.

CENGİZ SEZEN

Mustafa Nevzat İlaç San. A.Ş.

MEHMET ŞENCAN

Çap İnşaat San. Ve Tic.A.Ş.

NESLİHAN TOMBUL

The Bank of New York

BÜLENT TOSUN

Tümsaş Ltd. Şti.

HASAN YALINKAYA

Yalınkaya Holding A.Ş.

İDİL YİĞİTBAŞI

Yaşar Holding A.Ş.

TÜSİAD

Üyeleri

2000 yılında derneğe kabul edilen 34 yeni üye ile birlikte TÜSİAD üye sayısı 31 Aralık 2000 itibariyle 484'tür.

ACLAN ACAR

Doğuş Holding A.Ş.

FUNDA ACAR

Acarlar İnşaat Taahhüt A.Ş.

METİN ACAR

Acarlar İnşaat Taahhüt A.Ş.

ELİ ACIMAN

Manajans/Thompson A.Ş.

ŞAHNUR AGAİK

Genel Sistem Dizaynı A.Ş.

SAİT AKARLILAR

Erak Ltd. Şti.

MEHMET N. AKDUMAN

Türk Pirelli Kablo ve Sistemleri A.Ş.

ORHAN AKER

Aker Holding A.Ş.

NECATİ AKÇAĞLILAR

Tekfen Holding A.Ş.

ÖNER AKGERMAN

HÜSNÜ AKHAN

Körfezbank A.Ş.

HAMDİ AKIN

Akfen Müh.Müş.Müt.ve Müm A.Ş.

HAYDAR AKIN

Akın Tekstil A.Ş.

NURİ AKIN

Tekstilbank A.Ş.

RAGİP AKIN

Akın Tekstil A.Ş.

VURAL AKIŞIK

Dışbank Genel Müdürlüğü

ERDAL AKSOY

Turcas Petrolcülük A.Ş.

NUTKİ AKSOY

Procter and Gamble Tüketim Malları

ŞEVKET AKSOY

Lio Yağ San. ve Tic.A.Ş.

TAHA AKSOY

HAKAN AKSU

Utto Uluslararası İnş. ve Tic.A.Ş.

YILDIRIM AKTÜRK

Toprakbank AŞ.

MUSTAFA AKYIL

Akyıl Şirketler Grubu

HALUK ALACAKLIOĞLU

Egon Zehnder International

İSHAK ALATON

Alarko Holding A.Ş.

SEDAT ALOĞLU

Feniş Alüminyum San.A.Ş.

ERDEM ALP

Entes A.Ş.

ŞAFAK ALPAY

Nel Nükleer Elektronik A.Ş.

ATILLA T.ALPT EKİN

Gümüşsuyu Halı ve Yer Kaplamaları A.Ş.

TEVFİK ALTINOK

İSAK ANTİKA

The Chase Manhattan Bank N.A.

PİRAYE ANTİKA

HSBC Bank A.Ş.

HÜSEYİN ARABUL

Barmek Holding A.Ş.

ÖMER A. ARAS

Finansbank A.Ş.

HASAN ARAT

Arat Tekstil San. ve Tic. A.Ş.

MELİH E.ARAZ

YILMAZ ARGÜDEN

Arge Danışmanlık A.Ş.

NECATİ ARIKAN

Koç Holding A.Ş.

YAVUZ ARINSOY

MNG Holding A.Ş.

M.İLHAN ARSLAN

Cankurtaran Holding A.Ş.

CEM ATAÇ

Barclays Bank Plc

SIDIKA ATALAY

Foks Moda San.ve Tic.A.Ş.

HALİL ATAMAN

Ataç A.Ş. Anteks Dokuma Fabrikası

ERMAN ATASOY

Novartis Ürünleri A.Ş.

TEMEL ATAY

Koç Holding A.Ş.

ÇETİN ATSÜR

Mercedes Benz Türk A.Ş.

BÜLENT ATUK

Ceylan Giyim San. ve Tic.A.Ş.

ALİ AYANLAR

OĞUZ AYDEMİR

Bericap Kapak San. Ltd. Şti.

KAYA BABAN

Turcas Petrolcülük A.Ş.

MEHMET A.BABAOĞLU

Orta Anadolu Tic.A.Ş.

ALPAY BAĞRIAÇIK

Koç Holding A.Ş.

CEM BAKIOĞLU

Bakioğlu Holding A.Ş.

SANKARAN BALASUBRAMANIAN

International Finance Corporation

İSMAİL HAKKI BALIKÇI

Elginkan Holding A.Ş.

EŞREF BALTALI

Batı Anadolu Çimento San.A.Ş.

PEKİN BARAN

Denizcilik A.Ş.

ŞEFİKA PEKİN BARLAS

M.Fethi Pekin ve Şefika Pekin Ortak Avukatlık Bürosu

ASIM BARLIN

Solmaz Gümrükleme ve Tic.Ltd.Şti.

İMRE BARMANBEK

Doğan Şirketler Grubu Holding A.Ş.

ATILLA BAŞER

Başer Holding A.Ş.

MEHMET BAŞER

Başer Kimya San. ve Tic. A.Ş.

MUSTAFA BAŞER

Başer Dış Ticaret A.Ş.

ASLI BAŞGÖZ

White and Case

TAYFUN BAYAZIT

Doğan Holding A.Ş.

GÖKÇE BAYINDIR

Koç Holding A.Ş.

AHMET BAYRAKTAR

Bayraktarlar Holding A.Ş.

HÜSEYİN BAYRAKTAR

H. Bayraktar Yatırım Holding A.Ş.

MEHMET BAYRAKTAR

Hüseyin Bayraktar Holding A.Ş.

SEZGİN BAYRAKTAR

Eczacıbaşı Holding A.Ş.

DR.TILL BECKER

Mercedes-Benz Türk A.Ş.

HULUSİ BELGÜ

Uluslararası Proje Taşımacılığı A.Ş.

HAMİT BELİĞ BELLİ

Turkish Bank A.Ş.

İZZET BENADRETE

Edpa USA, Inc.

FEYYAZ BERKER

Tekfen Holding A.Ş.

HASAN GÜRHAN BERKER

Delta Grubu Yönetim ve Danışmanlık

MEHMET ALİ BERKMAN

Koç Holding A.Ş.

FUAD BEZMEN**ALBER BİLEN**

Kimya Sanayicileri Derneği

RAYMOND JOSEPH BİLGER

Clariant A.Ş.

SERDAR BİLGİLİ

Arsan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.

DİNÇ BİLGİN

Sabah Yayıncılık A.Ş.

ÖNAY ŞEVKET BİLGİN

Sabah Yayıncılık A.Ş.

MEHMET H.BİRCED

Primary Industries Trading GmbH

NECMETTİN BİTLİS

Polisan Kimya San.A.Ş.

İBRAHİM BODUR

Kale Holding A.Ş.

ZEYNEP BODUR

Kale Holding A.Ş.

A.AYDIN BOLAK

Türk Petrol Holding A.Ş.

HALİL DOĞAN BOLAK

Türk Petrol Holding A.Ş.

CARLO BOLLA

Fiat International S.p.A.

MUSTAFA BOYDAK

İstikbal A.Ş.

CEM BOYNER

Boyner Holding A.Ş.

OSMAN BOYNER

Altınyıldız Mens. Fab. A.Ş.

MUSTAFA İ.BOZBAĞ

Gemsan San.ve Tic.A.Ş.

ANT BOZKAYA

AAB İnşaat Ltd. Şti.

HAKAN BÖRTEÇENE

Turkish Yatırım A.Ş.

AHMET BURAK

Coca-Cola Meşrubat Paz. ve Danışmanlık

LORİ BURLA

Burla A.Ş.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA

Büyükkaya Sigorta A.Ş.

EMRE CAN

Metemteks Tekstil San. ve Tic.A.Ş.

YAVUZ CANEVİ

Türk Ekonomi Bankası A.Ş.

A.CÜNEYD CANKURTARAN

Cankurtaran Holding A.Ş.

SELÇUK CENGİZ

Eco Tekstil San. ve Tic. Ltd.Şti.

EŞREF CERRAHOĞLU

Cerrahgil Denizcilik A.Ş.

HALİT CINGILLIOĞLU

Demirbank T.A.Ş.

SEMA CINGILLIOĞLU

Cingıllı Holding A.Ş.

MEHMET CİVELEK

Sabancı Holding A.Ş.

SERVİSİMİN CÖMERT

R.J. Reynolds Paz. ve Dağıtım A.Ş.

BARBAROS H. ÇAĞA

Hapimag Turistik Yat. ve Tic.A.Ş.

AHMET ÇALIK

Gap Güneydoğu Tekstil San. A.Ş.

MUSTAFA ÇALIK

Faseltur Turizm Tic.ve San. A.Ş.

KEMAL ÇAMBOL

Hisar Holding A.Ş.

MUSTAFA ÇAMLICA

Arthur Andersen Yeminli M.Müşavirlik A.Ş.

ALİ RIZA ÇARMIKLI

Libaş İnşaat ve Yatırım A.Ş.

M.OĞUZ ÇARMIKLI

Nurol Menkul Kıymetler A.Ş.

NURETTİN ÇARMIKLI

Nurol Yatırım Holding A.Ş.

OSMAN ÇARMIKLI

Çarfarma İlaç ve Gıda San.ve Tic.A.Ş.

KUTSAN ÇELEBİCAN

Koç Holding A.Ş.

AYDUK ÇELENK

Sabancı Holding A.Ş.

MELİH ÇELET

Desa A.Ş.

MEHMET ÇELET

Desa A.Ş.

BEDİRHAN ÇELİK

Uzel Holding A.Ş.

İLHAN ÇETİNKAYA

Doğuş Holding A.Ş.

Ö.CAVİT ÇITAK

Enka Holding A.Ş.

HASAN ÇOLAKOĞLU

Türk Ekonomi Bankası A.Ş.

NURİ ÇOLAKOĞLU

Çolakoglu Metalurji A.Ş.

NURİ M. ÇOLAKOĞLU

New Media Company

BÜLENT ÇORAPÇI

Panda Dış Tic.Danışmanlık A.Ş.

AYDIN İ. ÇUBUKÇU

Bekoteknik San. A.Ş.

AHMET ÇUHADAROĞLU

Çuhadaroglu Alüminyum San.ve Tic.A.Ş.

OĞUZ DAĞDELEN

Sankur Holding A.Ş.

TUFAN DARBAZ

Sabancı Holding A.Ş.

MURAT DEDEMAN

Dedeman Holding A.Ş.

ERTÜRK DEĞER

Degere Int. Trading A.Ş.

NEVZAT DEMİR

Fırat Plastik Kauçuk San.ve Tic.A.Ş.

TURGAY DEMİREL

RBK Spor Ürünleri Paz.ve Tic.A.Ş.

SELİM DEMİREN

Taylan Holding A.Ş.

ERDOĞAN DEMİRÖREN

Demirören Şirketler Grubu

YILDIRIM DEMİRÖREN

Demirören Şirketler Grubu

NİLGÜN DEMİRTAŞ

M.I.C. Turizm, Tanıtım, Organizasyon

AHMET DENKER

Havelsan A.Ş.

M. SİNAN DERELİ

Federal-Mogul Dereli Holding A.Ş.

VAROL DERELİ

Turcas Petrol A.Ş.

HAKAN DİNÇERLER

Intelnet A.Ş.

ALİ DİNÇKÖK

Akal Tekstil San.A.Ş.

ÖMER DİNÇKÖK

Akkök Sanayi Yatırım ve Gel.A.Ş.

AYDIN DOĞAN

Milliyet Gazetesi

K.ERHAN DUMANLI

Halk Sigorta T.A.Ş.

CEM DUNA

AB Danışmanlık ve Yatırım Hizm.A.Ş.

M.MURAD DURAL

Altay Koll.Şti.

DR. OKTAY DURAN

Cem Ofset Matbaacılık San.A.Ş.

BÜLENT DURLANIK

Contı Elektrikli Ev Aletleri San.ve Tic.A.Ş.

BÜLENT ECZACIBAŞI

Eczacıbaşı Holding A.Ş.

FARUK ECZACIBAŞI

Eczacıbaşı Holding A.Ş.

ŞAKİR ECZACIBAŞI

Eczacıbaşı İlaç San. ve Tic. A.Ş.

ESAT R.EDİN

Edin Holding A.Ş.

SELİM EGELİ

Egeli A.Ş.

ŞERİF EGELİ

Shenco A.Ş.

MEHMET AYKUT EKEN

Beta Dış Ticaret A.Ş.

MUHTEŞEM EKENLER

Berdan Tekstil San. ve Tic.A.Ş.

FARUK EKİNCİ

Ekinciler Holding A.Ş.

NAMIK KEMAL EKİNCİ

Ekinciler Holding A.Ş.

UĞUR EKŞİOĞLU

TİMSAN Turizm İnş, Maden San.

CAN ELGİZ

Giz Proje ve İnşaat A.Ş.

BURAK ELMAS

Sezginler Gıda San. A.Ş.

SEZGİN ELMAS

Sezginler Gıda San. ve Tic.A.Ş.

SEDAT ERATALAR

Erdikler-Eratalar Yeminli Mali Müş.A.Ş.

MURAT ERCAN

Ercan Holding A.Ş.

TEVFİK ERCAN

Ercan Holding A.Ş.

AHMET ERCİYAS

Erciyas End. A.Ş.

SALİM ERDEM

Merit Gemicilik ve Tic. Ltd. Şti.

SELÇUK ERDEN

Coca Cola Meşrubat ve Paz.A.Ş.

FIRAT EREN

NTF İnşaat Tic. Ltd. Şti.

ŞABAN ERDİKLER

Erdikler-Eratalar Yeminli Mali Müş.A.Ş.

AHMET EREN

Eren Holding A.Ş.

HAMDULLAH EREN

Modern Karton San.ve Tic.A.Ş.

CEMAL ERERDİ

Commercial Union Sigorta A.Ş.

O.SELÇUK ERGİN

Aksa Akrilik Kimya San.A.Ş.

YÜKSEL ERİMTAN

EMT Erimtan Müş. Taahhütlük A.Ş.

TUĞRUL ERKİN

Tekser İnş. San. ve Tic. A.Ş.

MUSA GALİP EROĞLU

Hidrotek Arıtma İnş. San.ve Tic.Ltd.Şti.

BAHRİ ERSÖZ**ŞİNASI ERTAN**

KİPA Kitle Pazarlama Tic.ve Gıda San.A.Ş.

İHSAN ERTURGUT

Mısırlı A.Ş.

AHMET ESEN

Pfizer İlaçları A.Ş.

HÜSEYİN TUĞRUL ESİN

Esin Şirketler Grubu

AHMET K. ESİRTGEN

Doğuş İnşaat ve Ticaret A.Ş.

METİN FADİLLİOĞLU

MF Turistik Tesisler ve Tasarım Tic.A.Ş.

ERSİN FARALYALI**HALİL KAMİL FIRAT**

Söke Değirmencilik ve Tic.A.Ş.

İ.ŞEVKİ FİGEN

Fekom Bilgisayar Merkezi ve Yayıncılık

ÜZEYİR GARİH

Alarko Holding A.Ş.

TURHAN GENÇOĞLU

Penguen Gıda San. A.Ş.

NUR GER

SUTEKS Tekstil San.A.Ş.

FREDERIC GIRAUD

İzmir Pamuk Mensucatı T.A.Ş.

JACK A. GILLESPIE

ABN AMRO Bank N.V.

BARIŞ GÖÇER

Sun Bağımsız Dış Denetim Yem. Mali Müş. A.Ş.

ALEV GÖÇMEZ

Alternatifbank A.Ş.

SADİ GÖĞDÜN

Doğuş Holding A.Ş.

NECMETTİN GÖKÇE

Gökçe Brülör A.Ş.

ALTAN GÖKÇEK

Gök İnşaat ve Tic.A.Ş.

EROL GÖKER

Global Menkul Değerler A.Ş.

ÖZEN GÖKSEL

Akbank T.A.Ş.

NIHAT GÖKYİĞİT

Tekfen Holding A.Ş.

ALİ GÖMEÇ

Aksigorta A.Ş.

ATILLA GÖNENLİ

GÖNPA A.Ş.

ERDOĞAN GÖNÜL

Koç Holding A.Ş.

RONALD GRÜNBERG

Bsh Grünberg Ev Aletleri Tic. A.Ş.

ŞADİ GÜCÜM

Çukurova Holding A.Ş.

HASAN GÜLEŞÇİ

Erdem Holding A.Ş.

MEHMET NAZİF GÜNAL

MNG Holding A.Ş.

AGAH OKTAY GÜNER

YAKUP GÜNGÖR

Bossa T.A.Ş.

NAFİ GÜRAL

Kütahya Porselen San. A.Ş.

OĞUZ GÜRSEL

Kiska Holding A.Ş.

ABDULLAH DENİZ GÜRSOY

STFA Holding A.Ş.

MEHMET HABBAB

Transteknik Holding A.Ş.

CEM HAKKO

Vakko A.Ş.

VİTALİ HAKKO

Vakko A.Ş.

EŞREF HAMAMCIOĞLU

Sodexho Toplu Yemek ve Servis A.Ş.

SEZEN HARAÇÇI

Mohat Kimya San. A.Ş.

NURETTİN HASMAN

Barlo A.Ş.

AHMET HATTAT

Hema Elektrolitik San. ve Tic. A.Ş.

MEHMET HATTAT

Hema Hidrolik Mak.San.ve Tic.A.Ş.

ARNOLD HORNFELD

Simko Tic. ve San.A.Ş.

TANER HOROZ

Horoz Şirketler Grubu

TUNCER HUNCA

Hunca Kozmetik San. A.Ş.

MEHMET HUNTÜRK

İntes İnş. San. Ve Tic. A.Ş.

RIZA KUTLU IŞIK

Işıklar Holding A.Ş.

ADNAN İĞNEBEKÇİLİ

Set Grup Holding A.Ş.

ATOK İLHAN

Türk Philips Tic. T.A.Ş.

KORKMAZ İLKORUR

İl Danışmanlık Ltd.Şti.

ALİ ZAFER İNCECİK

Simko Tic. ve San. A.Ş.

ALİ İPEKER

İpeker Tekstil Tic.ve San.A.Ş.

HAKKI İŞMEN

Trakya San.Tic.A.Ş.

MUAMMER İYİ

MTU Motoren und Turbinen Union

EREN JABBAN

Topkapı Akaryakıt Servis A.Ş.

HAMİD JAFARİ

Fisher Rosemount - Türkiye

ADNAN B.KAFAOĞLU

FEYHAN KALPAKLIOĞLU

Yaşar Holding A.Ş.

JAK KAMHİ

Profilo Holding A.Ş.

EMİNE KAMIŞLI

Aksigorta A.Ş.

FİRUZ KANATLI

Eti Gıda San.ve Tic.A.Ş.

NÜZHET KANDEMİR

Gama A.Ş.

HAZIM KANTARCI

Sabancı Holding A.Ş.

ALİ KANTUR

Tepe Grubu Şirketleri

BURHAN KARAÇAM

Burhan Karaçam Partnership

AZİZ ASIM KARADENİZ

Alfa Menkul Değerler A.Ş.

BURHAN KARAGÖZ

T.İş Bankası

OĞUZ KARAHAHAN

Akbank T.A.Ş.

DEMİR KARAMANCI

Karamancı Holding A.Ş.

FATİH KARAMANCI

Süperlit Boru ve Levha San. A.Ş.

MURAT KARAMANCI

Orta Anadolu Tic. ve San. İşl. T.A.Ş.

ABDURRAHMAN KARAMANLIOĞLU

Yibitaş Holding A.Ş.

ALDO L.KASLOWSKI

Organik Holding A.Ş.

SİMONE KASLOWSKI

Organik Kimya A.Ş.

STEFANO KASLOWSKI

Organik Kimya San. ve Tic. A.Ş.

OSMAN KAVALA

Kavala Şirketler Grubu

DENİZ METİN KAYA

Foster Wheeler Bimaş

HİLMİ KAYHAN

Kayhan Holding A.Ş.

MUHARREM KAYHAN

Söktaş A.Ş.

ŞERİF KAYNAR

Korn/Ferry International

NAİL KEÇİLİ

Cenajans/Grey Reklamcılık A.Ş.

MUHTAR KENT

Ege Biracılık ve Malt San. A.Ş.

İLKER KEREMOĞLU

STFA Holding A.Ş.

DR. A. GÜNGÖR KEŞCİ

Gals Tekstil ve Kon.End. ve Tic.A.Ş.

BIJAN KHOSROWSHAHI

AIG Sigorta A.Ş.

PINAR KILIÇ

Pars McCann-Erickson Reklamcılık A.Ş.

CAN KIRAÇ

Kırsan Turizm ve Otomotiv San. Ve Tic. A.Ş.

İNAN KIRAÇ

KIRAÇA A.Ş.

HÜSEYİN M. KIZILTAY

IBM Türk Ltd. Şti.

ALİ KİBAR

Assan Demir ve Saç San.A.Ş.

BABÜR KİREÇ

İnfo Holding A.Ş.

ALİ AHMET KOCABİYİK

Borusan Holding A.Ş.

ASIM KOCABİYİK

Borusan Holding A.Ş.

ŞAHAP KOCATOPÇU

ALİ KOÇ

Koç Holding A.Ş.

MUSTAFA V. KOÇ

Koç Holding A.Ş.

ÖMER KOÇ

Koç Holding A.Ş.

RAHİM M. KOÇ

Koç Holding A.Ş.

NURETTİN KOÇAK

Kutlutaş Holding A.Ş.

HALİS KOMİLİ

Komili Holding A.Ş.

AYDUK KORAY

Koray Yapı End.Tic.A.Ş.

GÜLDEREN KOŞAR

Pronto Halkla İlişkiler Şti.

CEM KOZLU

Coca Cola Meşr.Paz. ve Dan.Hizm.A.Ş.

CEMİL KÖKSAL

Pamukbank T.A.Ş.

CEMAL KÖLÜK

Kölük İplik San.A.Ş.

İBRAHİM KÖLÜK

Boğaziçi Dış Ticaret A.Ş.

AZİZ KÖSEOĞLU

Pak Yağ San. ve Tic. A.Ş.

ERTUĞRUL KURDOĞLU

Ata İnş. San.ve Tic. Ltd. Şti.

NECATİ KURMEL

Saray Halı A.Ş.

ÇELİK KURDOĞLU

ZAFER KURŞUN

Orjin Deri Konf. San.ve Tic.A.Ş.

DENİZ KURTCEBE

Kurtsan İlaçları A.Ş.

MELTEM KURTSAN

Kurtsan İlaçları A.Ş.

YÜCEL KURTTEPELİ

İpragaz A.Ş.

TUĞRUL KUDATGOBİLİK

Koç Holding A.Ş.

MEHMET KUTMAN

Global Menkul Değerler A.Ş.

İZİ LEVİ

Tekstiplik San. ve Tic. A.Ş.

MEHMET MAÇ

Denet Şirketler Grubu

ALİ MANSUR

Ege Holding A.Ş.

GUIDO MANZİNİ

Bell Holding A.Ş.

LIVIO MANZİNİ

Bell Holding A.Ş.

AYLİN A. McCARTHY

JOHN T. McCARTHY

ING Bank

JEFFİ MEDİNA

Medina Turgul Reklam Hizm.San.ve Tic.A.Ş.

OSMAN MERZECİ

Kerevitaş Gıda San.ve Tic.A.Ş.

GIUSEPPE MOGGI

Türk-Pirelli Lastikleri A.Ş.

MEHMET ALİ MOLAY

MOPAK Kağıt-Karton San. A.Ş.

ZAFER MUTLU

Sabah Yayıncılık A.Ş.

JAN NAHUM

Tofaş Türk Otomobil Fab.A.Ş.

ALİ NARİN

Topkapı Mensucat A.Ş.

HALİT NARİN

Narin Mensucat A.Ş.

LEVENT NART

Nart Sigorta ve Reasürans Brokerliği A.Ş.

FERHAT NASIROĞLU

Fernas İnşaat Ltd. Şti.

İSMAİL İHSAN NECİPOĞLU

Dow Türkiye A.Ş.

GÜVEN NİL

Türk Gulf Merchant Bank

ALİ NİZAMOĞLU

Nizamoglu Turizm ve Otomotiv San. A.S.

SAFA OCAK

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.

BEKİR OKAN

Okan Holding A.Ş.

KEMAL OLGAÇ

Koç-Allianz Hayat Sigorta

TALAT ORHON

İktisat Fakültesi Mezunlar Vakfı

HAKKI ÖGELMAN

Hayri Ögelman Madencilik Ltd.Şti.

ORHAN ÖĞÜT

NİYAZİ ÖNEN

Dardanel Önentaş Gıda San. A.Ş.

AKIN ÖNGÖR

T.Garanti Bankası A.Ş.

DR. ENVER ÖREN

İhlas Holding A.Ş.

MÜCAHİD ÖREN

İhlas Holding A.Ş.

ERGÜN ÖZAKAT

MELİH ÖZAKAT

HÜSEYİN ÖZDİLEK

Özdilek A.Ş.

H.ÇAĞATAY ÖZDOĞRU

Global One

HALİL İBRAHİM ÖZER

Escort Computer Elektronik San. Ltd.Şti.

ARMAGAN ÖZGÖRKEY

Etap Grubu

AHMET C. ÖZGÖRKEY

Etap Tarım ve Gıda Ürünleri A.Ş.

SADIK ÖZGÜR

Kale Kilit ve Kalıp San.A.Ş.

TUNCAY ÖZİLHAN

Anadolu Endüstri Holding A.Ş.

OKTAY ÖZİNCİ

AVA Stratejik Yönetim Danışmanlığı

H. ERSİN ÖZİNCE

T. İş Bankası A.Ş.

ERTUĞRUL ÖZKÖK

Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.

AHMET ÖZKÖSEOĞLU

Entes A.Ş.

E. İHSAN ÖZOL

UFUK ÖZONGUN

Proğıda Tarım Ürünleri San.ve Tic.A.Ş.

ENİS ÖZSARUHAN

Egem Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.

HALUK ÖZSARUHAN

Ege Yatırım A.Ş.

RAŞİT ÖZSARUHAN

Ege Yatırım A.Ş.

ALİ NURİ ÖZSÜER

Maya Tic. Taahhüt ve İnş.A.Ş.

YILMAZ ÖZTAŞKIN

Yataş Yatak ve Yorgan San.ve Tic.A.Ş.

BEDRETTİN ÖZTEMİR

Dünya Halı San. A.Ş.

MURAT ÖZTEMİR

Gümüşsuyu Halı San. A.Ş.

NECMETTİN ÖZTEMİR

Gümüşsuyu Şirketler Grubu

NEZİH ÖZTÜRE

Öztüre Holding A.Ş.

FİKRET ÖZTÜRK

Opet Petrolcülük A.Ş.

POLAT TAYFUN ÖZTÜRK

Ulusal Bank T.A.Ş.

HÜSEYİN ÖZYAVUZ

Cevher San. İmalat Koll.Şti.

HÜSNÜ ÖZYEĞİN

Finansbank A.Ş.

CANAN PAK

Pak Holding A.Ş.

CAN PAKER

Türk Henkel A.Ş.

UĞUR PAKSOY

Paksoy Tic. ve San. A.Ş.

MURAT PALA

Teknik Emprime San. A.Ş.

ERSİN PAMUKSÜZER

Ericsson Türkiye

SEBASTIAN PAREDES

Citibank N.A.

UĞUR PASİNER

Pasiner Şirketler Grubu

VOLKAN PASİNER

Pasiner Şirketler Grubu

LUİGİ PASQUALİNO

Banca Monte Dei Paschi Di Siena

EROL BEDRİ PENSOY

Pensoy Holding A.Ş.

REMZİ PENSOY

Pensoy Holding A.Ş.

CEYLAN PİRİNÇÇİOĞLU

Vip Turizm A.Ş.

ADNAN POLAT

Polat Holding A.Ş.

ALİ SABANCI

Sabancı Holding A.Ş.

DEMİR SABANCI

Sabancı Holding A.Ş.

EROL SABANCI

Akbank T.A.Ş.

GÜLER SABANCI

Kordsa Kord Bezi San.ve Tic.A.Ş.

MEHMET SABANCI

Sabancı Holding A.Ş.

ÖMER SABANCI

Sasa Sun'i ve Sentetik Elyaf San.A.Ş.

SAKIP SABANCI

Sabancı Holding A.Ş.

SUZAN SABANCI

Akbank T.A.Ş.

HÜLYA SADIKLAR

Gedik Holding A.Ş.

SEHA SADIKLAR

Güney Yapı Elemanları San. ve Tic.A.Ş.

ETHEM SANCAK

Hedef Holding A.Ş.

AYÇA DİNÇKÖK SANDIKÇIOĞLU

Aksu İplik Dok.Fab.A.Ş.

Dr.F.RECEP SARAÇOĞLU

Doruk Holding A.Ş.

ATIL SARYAL

Sabancı Holding A.Ş.

MUSTAFA ERHAN SAY

İlab Holding A.Ş.

AYDAN SEMKER

Ata İnşaat

KAMURAN SERTEL

Tekfen Gıda ve Tüketim Mad.Paz. A.Ş.

VEDAT SERTOĞLU

Creative Point Reklam Hizmetleri A.Ş.

KADİR SEVER

Metiş A.Ş.

CENGİZ SEZEN

Mustafa Nevzat İlaç San.A.Ş.

BİLHAN SIVRI

Pitaş Tekstil Paz. İhr.İth. A.Ş.

SAMİM SIVRI

Ege Çelik San. ve Tic. A.Ş.

SEMİH SOHTORİK

Fides Holding A.Ş.

CENGİZ SOLAKOĞLU

Koç Holding A.Ş.

ALEV SONAT

ERKUT SOYAK

Soyak İnş. ve Tic. A.Ş.

YILMAZ SOYAK

Soyak İnş. ve Tic. A.Ş.

HASAN SUBAŞI

Koç Holding A.Ş.

FARUK SÜREN

Transtürk Holding A.Ş.

FUAT SÜREN

Ortadoğu Yatırım ve Finansman A.Ş.

CANSEN BAŞARAN-SYMES

Başaran Serbest Muhasebeci Mali Müş.

AYHAN ŞAHENK

Doğuş Holding A.Ş.

FERİT F. ŞAHENK

Doğuş Holding A.Ş.

KEMAL ŞAHİN

Şahinler Holding A.Ş.

ŞENOL ŞANKAYA

Yeşim Tekstil San.ve Tic.A.Ş.

MEHMET ŞENCAN

Çap İnşaat San. ve Tic. A.Ş.

KAYA ŞENER

İntermart A.Ş.

ATILA ŞENOL

Mesa Mesken San.A.Ş.

BÜLENT ŞENVER

MEHMET ŞUHUBİ

Teslo Tekstil Ürünleri San.ve Tic. A.Ş.

A. ÜMİT TAFTALI

İNNOVA Bilişim Çözümleri A.Ş.

YAKUP TAHİNCİOĞLU

Tahincioğlu Holding A.Ş.

SİNAN TARA

Enka Holding A.Ş.

ŞARIK TARA

Enka Holding A.Ş.

MUSTAFA TAVİLOĞLU

Mudo Hazır Giyim San.A.Ş.

M. TUĞRUL TEKBUŁUT

Logo Yazılım Tic. Ltd. Şti.

MÜMTAZ TEKER

Groupe Teker

EROL TEZMAN

Tezman Holding A.Ş.

MÜGE TİTİZ

Sistema Tekstil Emprime ve Boya San.A.Ş.

MEHMET FAHİM TOBUR

Bayındır Finans Sektör Yönetim Merk.

NAİL TOKCAN

Tetico Teknik Tic.Ltd.Şti.

NESLİHAN TOMBUL

The Bank of New York

MİTHAT TOPAL

Mithat Topal İnş. Tic.ve San. Ltd. Şti.

F. SERVET TOPALOĞLU

Real Hipermarketler Zinciri A.Ş.

BÜLENT TOSUN

Tümsaş Ltd. Şti.

CANER TUNAMAN

Reckitt Benckiser

NEZİH TUNÇSİPER

Özel Tunçsiper Lisesi

CENGİZ TURANLI

Filofibra Tekstil Paz.A.Ş.

ORAL TURANOĞLU

ERDOĞAN TURGUT

Koray Yapı End. A.Ş.

KAYA TURGUT

Fako İlaçları A.Ş.

HASAN TURHAN

EGS BANK A.Ş.

HALUK R. TÜKEL

TÜSIAD

ALİ NURİ TÜRKER

Mutlu Holding A.Ş.

YILMAZ TÜRKERİ

Arttek Şirketler Grubu

CÜNEYT TÜRKTAN

Turkcell

EROL TÜRKÜN

Erol Türkün Tekstil San. ve Tic. A.Ş.

AHMET AGAH UĞUR

Borusan Holding A.Ş.

TUNÇ ULUĞ

AYDIN ULUSAN

AYHAN ULUSOY

Ulkar Holding A.Ş.

COŞKUN ULUSOY

C & C Danışmanlık Strateji

YILMAZ ULUSOY

Ulusoy Şirketler Grubu

T.GÜNGÖR URAS

Aksigorta A.Ş.

ABDÜLKADİR USLU

Kutsal Tekstil A.Ş.

METİN USLU

Papiks Plastik San.ve Tic. A.Ş.

ÖNDER UZEL

Uzel Holding A.Ş.

TAYFUN UZUNOVA

Borova Holding A.Ş.

M.FERİDUN UZUNYOL

Marshall Boya ve Vernik San.A.Ş.

EROL ÜÇER

Gama Endüstri Tesisleri İmalat

SABRİ ÜLKER

Ülker Gıda San.ve Tic.A.Ş.

TUFAN ÜNAL

Batı Anadolu Çimento San.A.Ş.

MEHMET ÜNVER

Porini International A.Ş.

ALİ HAYDAR ÜSTAY

Ali Üstay İnş.Tic.ve Yat.A.Ş.

TEMİZ ÜSTÜN

Enka Holding Yatırım A.Ş.

FERDİ VARDARMAN

Vardarman Mak.San.ve Tic.A.Ş.

OKTAY VARLIER

Alarko Holding

ALİNUR VELİDEDEOĞLU

Güzel Sanatlar Bates

ALİ RIZA VEZİROĞLU

Vinsan A.Ş.

ARZUHAN YALÇINDAĞ

DTV Haber ve Görsel Yayıncılık A.Ş.

MEHMET ALİ YALÇINDAĞ

Milliyet Gazetesi

HASAN YALINKAYA

Yalınkaya Holding A.Ş.

ALP YALMAN

Tatko T.A.Ş.

AJLAN YANAŞAN

Express Kargo Tic. Ltd. Şti.

TEZCAN YARAMANCI

Investa Danışmanlık A.Ş.

MEMDUH YAŞA

Siyasi ve Sosyal Araştırmalar Vakfı

SELÇUK YAŞAR

Yaşar Holding A.Ş.

AHMET YAVUZ

Anadolu A.T. Sigorta Şirketi

LÜTFİ YENEL

Alcatel Teletaş A.Ş.

MİTHAT YENİGÜN

Yenigün A.Ş.

ZAFER YILDIRIM

Aydınlı Deri Konf. San.ve Tic.A.Ş.

ZEKERİYA YILDIRIM

Yıldırım Danışmanlık Ltd. Şti.

FERDA YILDIZ

Başarı Elektronik San.ve Tic.A.Ş.

HASAN YILMAZ

Unilever San. ve Tic. Türk A.Ş.

TURGUT YILMAZ

Delta Deri Giyim San.A.Ş.

RONA YIRCALI

Mortaş Madencilik Ltd. Şti.

İDİL YİĞİTBAŞI

Yaşar Holding A.Ş.

FARUK YÖNEYMAN

Roche Müstahzarları A.Ş.

ERKUT YÜCAOĞLU

MAP A.Ş.

CAFER YÜCEL

Yücel Şirketler Grubu

ERDOĞAN YUMUK

Henkel Turyağ A.Ş.

CEMAL ZAĞRA

Şark Sigorta T.A.Ş.

CÜNEYD ZAPSU

Azizler Holding A.Ş.

ABDÜLAZİZ ZAPZU

Bim Birleşik Mağazalar A.Ş.

KEMAL ZORLU

Ege Yıldız Plastik Paz.Tic.ve San.A.Ş.

TÜSİAD

Genel Sekreterliği

Personel sayısı, 31.12.2000 itibariyle İstanbul Merkez
31 personel, Brüksel Temsilciliği 4 personel,
Washington, D.C. Temsilciliği 3 personel, Ankara
Temsilciliği 4 personel olmak üzere toplam 42'dir.

Dr. HALUK R. TÜKEL
Dr. ÜMIT İZMEN
EBRU DİCLE

Genel Sekreter
Genel Sekreter Yardımcısı
Genel Sekreter Yardımcısı

Dış İlişkiler

HALE HATİPOĞLU
ZAFER GAZİ
<münhal>

Bölüm Sorumlusu
Uzman Yardımcısı
Uzman Yardımcısı

Ekonomik Araştırmalar

TÜRKER HAMZAOĞLU
EDA ALİDEDEOĞLU
ESİN ÇAKAN

Bölüm Sorumlusu
Uzman
Uzman Yardımcısı

Meslek Örgütleriyle İlişkiler

ARZU TURHAN
MUSTAFA MENTE

Bölüm Sorumlusu
Uzman Yardımcısı

Parlamento İşleri

< münhal >
MEHMET SERKAN ERSÖZ

Bölüm Sorumlusu
Uzman Yardımcısı

Sanayi ve Şirket İşleri

UMUT ERGEZER

< münhal >

< münhal >

Bölüm Sorumlusu

Uzman Yardımcısı

Uzman Yardımcısı

Sosyal Politika

< münhal >

ASLI ULUSOY

AYŞEN İSAOĞLU

Bölüm Sorumlusu

Uzman Yardımcısı

Uzman Yardımcısı

Teknoloji ve Kalite Yönetimi

MELTEM BAĞDATLI

SEDEN BOLAT

Bölüm Sorumlusu

Uzman

Basın İlişkileri

SEDEF ERKMAN

GÜL ERÇETİN

Bölüm Sorumlusu

Uzman Yardımcısı

Bilgi İşlem

FUNDA DEMİREL

HAKAN DEMİRKOL

Bölüm Sorumlusu

Uzman Yardımcısı

Üye İlişkileri ve Büro Yönetimi

NURAN GÜRSEL

LEYLA DANIŞ

FİRDEVS NUR

SERAP ÖZİNCE

Bölüm Sorumlusu

Yönetici Sekreteri

Sekreter

Sekreter

Mali ve İdari İşler

İSMAİL KESKİN

MERAL UĞURLU

MUSTAFA AK

MUSTAFA ÇALIŞTIRICI

NURETTİN KESER

BÜLENT UTAL

Bölüm Sorumlusu

İdari Personel

Teknik Personel

Teknik Personel

Teknik Personel

Teknik Personel

Dokümantasyon ve Enformasyon

BEYZA TURHAN

İdari Personel

Brüksel Temsilciliği

Dr. BAHADIR KALEAĞASI

Daimi Temsilci

SERAP ATAN

Araştırmacı

GÜLÇİN KARADENİZ

Araştırmacı

ARZU ŞENGÜN

Sekreter

Dönüşümlü Personel

ATA ARICAN

Orta Anadolu Holding

Washington, D.C. Temsilciliği

ABDULLAH AKYÜZ

Daimi Temsilci

YAKUP BERİŞ

Uzman

OYA TANRIVER

Sekreter

Ankara Temsilciliği

ZAFER ALİ YAVAN

Temsilci

DERYA SEVİNÇ

Temsilci Yardımcısı

ZEYNEP BÜYÜKBAYLI

Yönetici Sekreteri

BARIŞ TOMBULOĞLU

Teknik Personel

TÜSİAD Brüksel Temsilciliğinin bulunduğu bina

TÜSİAD Washington Temsilciliğinin bulunduğu bina

TÜSİAD Ankara Temsilciliğinin bulunduğu bina